

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 17 / Sayı: 198 / Haziran 1998 / 5.- DM

PKK bölgenin hakimiyetine oynayan İttifak gücüyle savaşıyor

• ARGK Ana Karargah Komutanlarından Cemil Bayık yoldaşla yaptığımız röportaj 6. sayfada

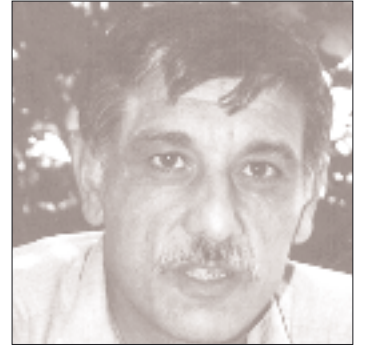
“Dünyayı kucaklamak istiyorum...”

Ararat’ın Serhıldanı

• Meral Kırır’ın yazısı 17. sayfada

“TC’nin izlediği taktik kısaca şöyle tanımlanabilir; büyük bir güçle büyük bir tekniği kullanarak, birliklerimizi birbirinden kopararak daha çok vurup imha etmek, böylelikle sonuç almaktır. Kapsamlı hazırlıkları vardı, bunu pratiğe de döktüler. Eğer buna karşı bizim hazırlıklarımız zamanında gelişmemiş olsaydı tabii ki sonuç alabilirlerdi, çok ciddi kayıplarımız ortaya çıkabilirdi. Tedbirler

zamanında alındığı, güçlerimiz buna göre düzenlendiği ve eğitimden geçirildiği için düşman sonuç alamadı. Tam tersine büyük kayıplar yaşadı ve güçlerini geri çekti birçok yerde. Esas noktalardan tümünden çekildi. Çektikleri güçlerini ise merkezi yerlerde yoğunlaştırdılar. İşbirlikçi güçler de güçlerini yine belli merkezlere çekti. Şu anda saldırı konumları yok, tamamen savunmayı esas alıyorlar.”

Savaşta geline son perde

TC’nin son Güney saldırısının boşa çıkarılması ve gerilla tarzının kazanımcı gerçeği

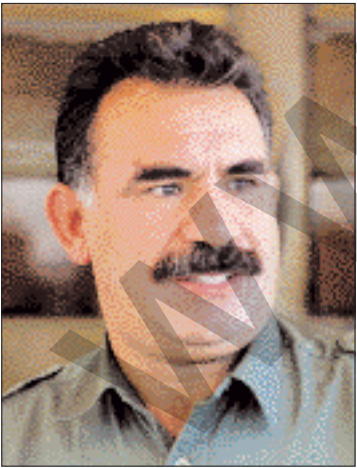
Bililir, savaşlar başta siyasi diplomatik yol olmak üzere, silah dışındaki yollarla sorunların çözülmediği zaman ve mekanlarda gündeme gelir. Artık klasikleşen deyimle “politikanın başka araçlarla sürdürülmesi olarak savaş” tanımı da böyle ortaya çıkmıştır.

Halk savaşları da bu genel tanımın içinde “emperyalizmin egemenliğindeki dünya konumlanmasında güçlü düşmana karşı zayıf sömürge” veya “yarı sömürge ülke” gerçeğinde tartışılarak yürütüldü. Ancak sonuçta siyasetin başka araçlarla sürdürülmesi olarak sava-

şın tanımının dışına çıkmaz, özcesi savaşlar çözüm içindir; çözümsüzlük için değil. Yalnız bu gerçeklik yabancı dillere “uzatılmış savaşlar” olarak da geçen halk savaşları için, özellikle de çağımızda farklı görüntülerle ortaya çıkabiliyor.

• Devamı 3. sayfada

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş değerlendiriyor

Başarmak sır değildir

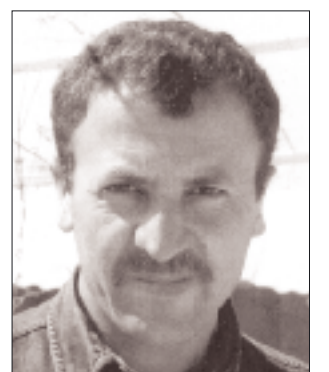
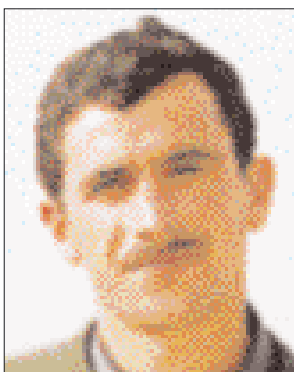
İlgi-katılım zayıflığınızdan ötürü çok yoğun müdahalede bulunuyoruz. Mesele, öyle sandığınız gibi yönetim-yapı yetersizliğinden kaynaklanmıyor. Bizzat kimliğinizdeki, kişiliğinizdeki derin zaafılardan, yetersizliklerden kaynaklanıyor. Biz, bu hususları bir an önce gidermek istiyoruz. Siz, ne kadar kendinize ciddi yaklaşmasanız da; biz işimizin ciddi

olduğuna inanıyoruz. Bu inancı mutlaka paylaşmanız ve bunda da artık sözcüklerin ötesinde, gerçekte neyi ifade ediyorsa onunla buluşmanız gerekir. Bu işi böyle anlamsız, kendi çok zayıflatılmış kişiliklerinizin darboğazına tıkamayın. Bir an önce kendinizi en azından iyi anlayan, irade ve karar gücü konusunda kendine güveni olan birisi gibi netleştirin. Böyle muğlak, irade gücünü fazla teşkil etmeyen, alışlageldik yöntemlerle ne yaşamdan, ne savaştan bir şey anlayamazsınız. Kendinizle birlikte birçok şeyi boşa çıkarırsınız, hayatınız acı bir biçimde hüsrana sonuçlanır. İşte bunun sorumlusu da bizzat kendisiniz. Çok derin yanılgılar söz konusu, bu yanılgıları çözün. Varsa kendinize bir saygınlığınız, bunun gereklerini örgüt kişiliği haline getirin. Fazla dış banelere sığınmazsınız, kendinizdeki derin zayıflığı aşma çabasına girin.

• Devamı 14. sayfada

Petrol-Su-Para/ Emek-Özgürlük-Kardeşlik • Cihan Eren’in yazısı 10. sayfada

Şehitlerimiz savaş ve yaşam gerekçemizdir

• Kemal, Yasin, (27’ler) Kadir ve Delil hevallerin yazıları 20-21-22. sayfalarda

Halkların iradesi kazanıyor

’98 yaz aylarını yaşadığımız bu günlerde ülkemiz coğrafyasında ve bölgede sıklıkla gelişmelerle birlikte artmaktadır. Yaz hamlesine giren ARGK’nin yaratmış olduğu etkiler askeri, siyasal, diplomatik ve hatta sosyal-kültürel sahalarda etkilerini göstermektedir. Özellikle bahar aylarında verilen savaşın sonuçları kısa sürede etkisini her sahada gösterdi.

Bu gelişmeleri savaşan taraflar açısından ele aldığımızda ortaya çıkan tablo bize Kürdistan’da verilen savaşın hangi aşamaya geldiğini daha net gösterecektir.

Türk devletinin büyük propagandalarla girdiği dönem aslında kendi iç yapısındaki yenilgileri gizleme ve konseptler arası geçişi göstermekteydi. ’95 konseptinin, Şemdin unsurunun ihanetiyle daha net açığa çıkarak sona ermesiyle birlikte aslında ’92 konsepti benzeri bir uygulamaya girmiştir. Tıkanan sistemin büyük umutlarla sarıldığı unsur sadece ucuz bir propaganda malzemesi olurken; ’95 konsepti çerçevesinde ele aldığımızda “*marjinalleştirme*” planının boşa çıktığı görülmektedir. Savaşın askeri boyutu ve bunun diğer sahalarla yansımaları bunu daha da açık ifade etmektedir.

Bu son saldırı özellikle dar ulusal çerçeveyi oldukça aşan bir plandır. TC’nin politikaları, sömürgeci yaklaşımları bunda birinci derece rol oynuyor. Yine KDP’nin ihaneti bunda öncülük görevini yerine getiriyor. Bunda dar ulusal çerçeveden uzak, işbirlikçi temele dayanan ailesel, aşiretsel çıkarları önemli rol oynuyor. Fakat bunları da aşan bir çerçevesi var hareketin. Bölgesel çerçevesi var, uluslararası bağlantıları var. Sadece TC ve KDP’yi içeren bir saldırı konumunu çok çok aşiyor. Bölge gericiliğinin, siyonizmin çıkarlarına denk, emperyalizmin ve siyonizmin dayattığı, bölge barışının bu güçlerin çıkarları doğrultusunda gerçekleştirilmesini hedefleyen bir yanı var. Bu anlamda siyonizmin ve gericiliğin çıkarları doğrultusunda bir egemen yapılanma yaratma hedefine bağlı.

Yine bu çerçevede bölgenin ilerici örgürlükçü güçlerini karşısına alıyor. Onlara karşı oluyor. Bunun son yıllarda bu biçimde hazırlandığı biliniyor.

Türkiye-İsrail askeri işbirliği, ki bu ABD ile de stratejik işbirliği olarak adlandırılmıştır. Bu çerçevedeki askeri hareket uzun bir çalışma içinde, eğitim ve geniş donanım ile hazırlandı. Kuşkusuz amaçları kısa vadede boşa çıktığı için belli bir durağanlığı, zayıflamayı yaşıyor ama, yine de siyonizmin ve bölge gericiliğinin bu saldırının TC’nin bölgesel dayanağı olma ve ona aktif destek verme durumu da sürüyor. ABD’ye dayalı girişim bölgede böyle bir gelişme yaratma, ABD’nin Ortadoğu’daki çıkarlarının kendisi anlamına geliyor.

Özellikle Güney Kürdistan işgal hareketi bir iç duruma dayatılmak istendi. ’98’in ilk yarısında yürüttükleri askeri hareketlerini Şemdin unsurunun akıl hocalığı temelinde başlattılar. Şemdin unsurunu bir kişi olmaktan öteye ulusal kurtuluş mücadelesine dayatılan işbirlikçi çete eğilimi -adına itiraflılar da, kontralar da deniliyor- olarak güç haline getirmek istediler. Bu eğilimin sosyal temeli de var. Böylesi bir gücün temsilcisini görmek gerekiyor. Bir kişi olmaktan öteye böyle bir olgunun operasyonda önemli bir yeri var. Dünyada emperyalizmin, bölgede siyonizmin ve gericiliğin ve Kürdistan’lı ihanetçilerin ortak yöneliminden de öte parti içinde tüm bunların uzantısı olarak dayatılan, onların temsilcisi olarak ortaya çıkan tasfiyeciliğin de bu operasyonda aktif öncü olarak Türk generallerinin yanında kullanılma durumu var.

İster Amed operasyonunda olsun, ister Güney operasyonunda Şemdin’in akıl hoca-

lığından, verdiği bilgilerden, yararlanma ve bunları dikkate alma var. Kontralar zaten açık olarak kullanıldılar. Amed’de de, Güney’de de ve hâlâ kullanılıyorlar. Çete eğilimi sadece dışarıda kullanılmıyor, içerde de şimdiye kadar güvenilirliyordu. Bu saldırı zincirleme geliştirilen düşman operasyonunun bir devamı, tamamlanmasıdır. Farklı uçları var. Ancak önemli temel konularda benzerlikleri de var. İşte bazı hususlarda “*Kuzey’de değişik, Güney’de değişik tutum takındık*” diye belirtti TC. Bu, kuşkusuz alanların koşullarına göre değişti. Güneyde kuzeyin herhangi bir alanında yürüttüğü gibi operasyon yürütemezdi. Oranın koşullarına uygun bir yönelim içerisinde olması gerekiyordu. Düşmanın 80 bine yakın güçle yürüttüğü bir operasyon olduğu rahatlıkla söylenebilir. Bunun alanlar içindeki dağılımında farklılıklar vardı. Arka cephesi, yan cepheleleri vardı. Planlama ve yürütme anlamında düşman önce de böyle yürüteceği askeri harekâtı bir planlamaya kavuşturmuştu. İşbirlikçi-hain güçlerle işbölümü vardı. Bu planlama, ’97’de gerçekleşen iki operasyonun sonuçları ve işbirlikçi-çete eğiliminin kendilerine verdiği bilgiler temelinde hazırlanmıştı.

Düşman planlamasına göre; yol ağzlarını kapatmak esastı. Bunu zırhlı araçlarla, teknik güçlerle yaptı. Yol ağzlarına dayanarak araziyi kendi içinde bölmeyi esas aldı. Esas yöntemi kendini göstererek bazı alanlara girme, batı hattındaki güçleri alanlardan söküp doğruya doğru kaydırma, doğuda ise -burası Avasın hattı oluyor- büyük oranda gizli konumlandığı, pusulandığı güçlerle gerillayı düşürerek darbe vurmaktı. Bu temel taktiktiydi. Bu, tavşanı kaldırma ve pusudaki avcının üzerine sürme anlamına geliyor. Bunu değişik biçimlerde, değişik alanlarda uyguluyor. Eğer güçlerimiz kendi alanlarını bırakıp değişik alanlara geçme biçiminde hareket etselerdi, darbe yiyebilirlerdi. Örneğin Amed operasyonunda çatışmaya giren gerilla güçleri, alan değiştiren gerilla güçleri oldu. Açığa çıkarılan, alan değiştiren güçlere yönelik tasfiye, gücün ve alanın durumuna göre teknikle, uçakla, kobra, havan, tank vb. araçları kullanarak-darbelemek veya durum farklıysa, arazi el veriyorsa ‘Uçar’ denilen güçlerini çok hızlı bir biçimde çevreye indirip kuşatmaya alarak ezmek biçimindeydi.

Bunlara karşı devrim cephesinde ortaya çıkan gelişmeler var. Geçen yıl I.operasyondan çıkarılan sonuçlar var. Bundan çıkarılan derslerle hazırlıkların yürütülmesi söz konusu. Tüm bu tartışmalar -eyaletler de kendi özgülünde olmak üzere- kış boyu yoğun olarak yapıldı. Parça parça yapılan tartışmalar, V. Ulusal konferansla birleştirildi. ’97 yılının yoğun bir pratik değerlendirmesi temelinde değişim-yenilenme kararlarına ulaşıldı. Bu çerçevede yoğun geçen bir süreç yaşandı. Özellikle tarz değişimi, tarza bağlı komuta değişimi, komuta değişimi ile yönetim anlayışının değişimi ortaya çıkarıldı. Birlik düzenlemesinde, konumlanmasında, bunu örgütlü güce kavuşturmada değişimler yaşandı. Bunlar güçlerimiz tarafından önemli oranlarda bilince çıkarıldı. Alan düzenlemeleri buna göre yapıldı. Savaşın diğer hazırlıkları bu çerçevede yürütüldü. Nisan ayı sonlarında anakarargah komuta konsey toplantısı yapıldı. Hazırlık çalışmaları değerlendirilerek, savaş cephelelerindeki savaş birliklerinin durumu somut olarak ele alındı. Buna göre son düzenleme yapıldı. ’98 operasyonlarında KDP ve TC saldırıyı başlattılar. KDP’nin saldıran sömürgeci tarafın aktif öncüsü olduğu herkesin görebileceği bir tarzda açığa çıktı.

Böyle bir saldırı Amed’te ve Botan’da özellikle birçok karargaha, ana üslenme alanlarına yönelikti. Bu dikkate alınarak tüm

güçlerimizin alanları temelinde hareketliliği esasında yürütme planlandı. Bu operasyonun öncekilere göre önemli yanı Kuzey’i hareket geçirmesi oldu. Sadece Güney’de TC saldırısına karşı direnmek, onu boşa çıkarmak, darbelemek değil; yine savaşı salt Güney’de yoğunlaştırmak değil; Kuzey’de yaz başında bir hamle başlatmakla esas olarak sağlandı. Güneyle bütünleşmek, Güney’le paralel olarak savaşı yürütmek gündeme geldi. Kuzeydeki gelişmeler düşmanın Güney saldırısından zorlanmasını sağladı.

Operasyon sonucunda askeri bakımdan sömürgeci ve işbirlikçi güçlerin darbelemesi boşa çıkarılması var. KDP neredeyse çözülmeye derecesinde zor bir duruma sokuldu. TC istediği tarzda sonuç alamadı. Uzun ve kapsamlı planlanan operasyonun boşa çıkarılması ardından TC “*Yüksek Askeri Şura*” toplantısıyla durumları değerlendirdi.

Askeri kazanımlarımız yerel, bölgesel ve uluslararası arenada önemli siyasi gelişmelere yol açıyor. Güney’deki ve Kuzey’deki bu görüşmeler daha da hızlanacaktır. Bunların nereye varacağı belki sonuç olarak belli değil. Fakat ihanetin sonuç alamayacağı kesinleşmiştir. Bu şimdi Kürdistan’da gözler önündedir. Bırakalım askeri alanda sonuç almayı, savaşta ayakta durması bile giderek daha da zorlaşmaktadır. Savaş sürecinde ses çıkarmayan, bekle-gör politikası güden güçler tutumlarını bu gelişmeler sonucu değiştiriyorlar. Yeni yaklaşımlar, politikalar oluşturma, Kürdistan gerçeğini daha yakından görme durumları var. Örneğin İran radyosu biraz daha yüksek sesle konuşuyor. Rusya, Türkiye’nin Kürdistan üzerindeki uygulamasını kastederik çifte standart uygulandığını söylüyor. Arap alemi biraz daha hareketleniyor. Bunun politik sonuçları şimdiden görülmekte, fakat dönem sonunda ulaşılacak pratik gelişmelere bağlı olarak ilerleyecektir. Bundan sonra düşmanın Güney’de kapsamlı askeri hareketler yürütmesi zordur. Bu operasyondan sonuç alamadıktan sonra KDP ve TC savunmayı esas alan ve teknik güce dayanarak yürütülen bir sistemi daha fazla gündeme getirecektir.

Savaş cephesinde gelişmeler olurken Türk devletinin siyasal yapısı da bu süreçte başkanlık sistemi, seçim vb. tartışmalarla aslında Genelkurmaylığın talimatlarını başarıyla yerine getirecek, daha uyumlu bir hükümet arayışında. Var olan konumuyla Demirel Genelkurmaylığının emirliğini yapmaktadır. Bunun için de başkanlık sistemini tartıştırmak bazı kurmaylara yer hazırlamaktadır. Bu dönemde Türk parlamentosu en verimsiz, en kişiliksiz sürecini yaşarken parlamentodan başka her şeye benzeyen uşak bir kurum durumuna düşürülmüştür. Meclisteki partiler içinde terbiye edilmemiş, rotaya sokulmamış bir tek parti kalmamıştır. En son olarak Refah, mükemmel bir yöntemle istenen çizgiye getirildi. Biraz ürkütütlü, biraz nasil yaşıyacakları kendilerine gösterdiler. Anıtkaşabe gidip saygı duruşunda bulunmak, Nazlı Ilıcak’ı merkeze almak ve sözümona içki servisi yapmak uzlaşmanın zeminiydi ve Refah’ın onuru bu kadardı. CHP’de ise Baykal iyi ayarlamacı konumunda. Ecevit, MHP bu çizgiye dünden razılar. Baştan beri ordunun askerleri konumundadırlar. Mesut Yılmaz -Tansu Çiller’den daha da gözükkaraca- zaten piyon olarak başbakanlık yürütmektedir. Sol muhalefet, çeteler aracılığıyla yapılan cinayet ve tutuklamalarla ürkütüldü. Aynı zamanda üniversitelerde, kılık-kıyafet yasasını gündemleştirerek, bir grup türbanlıyı abartarak sunarken, bir irtica tehlikesi varmış havası yaratmaya çalıştılar. İrtica sözüyle, kemalist ruhun tekrar hortlatılması, Fethullah Gülen çizgisinin hayata geçirilmesi, iradesi kırk parçaya bölünmüş olan toplumun mümkün mertebe devlet çizgisi dahil-

de tekrar örgütlenerek kirli savaşa alet edilmesinden başka bir amaç güdülmüyordu. Türkiye’de düzen sınırlarının dışında seyreten radikal bir İslamın varlığından bahsetmek mümkün değildir. Bu çizgide yine en küçük bir muhalif güç ortada bırakılmayarak etkisizleştirildi.

Refah, parti olarak yasaklanırken tüm yöneticileri daha itibarlı bir durumdadır. HADEP mahkemede olmasına rağmen kapatılmadı, ancak tüm yöneticileri içerde ve hergün artan baskılarla karşılaşıyorlar. HADEP’i istedikleri noktaya getiremediler. Bunun için önemli bir ekip devreye sokuldu. “-Eğer HADEP’i yaşatmak istiyorsanız bizim dediğimizden dışarıya çıkmayacaksınız” dayatmalarında bulundu. Her şeyin bir çetenin emrinde olduğu, hukukla alakası olmayan ve emperyalizmin sisteme entegre etmeye çalıştığı bir Türkiye hem Ortadoğu, hem Rusya hatta Avrupa için de tehlikelidir. Eğer emperyalizmi ‘işveren’ olarak düşünürsek, İsrail’i emperyalizmin özel timi, TC’yi de emperyalizmin kötü bir köy korucusu olarak değerlendirmek yerinde olacaktır.

Çete, spor kulüplerinden tutalım sanat sahasına kadar kurumlaşmaktadır. Bu kurumlaşma Kürdistan’a sosyal etkinlik olarak dayatılmaktadır. Akın Birdal suikasti dahil Türkiye’deki tüm gelişmeler üstteki ekip tarafından planlanmaktadır. Bu ekibin savaş rantı etrafında kümelenildiğini ve bunun için çektişklerini Yeşil örneğinde anlamak çok kolay. Türkiye’de Kürt sorununu -şovenizme fırsat vermeden- gündeme sokmak, Türkiye halkının demokratik haklarıyla iktidarının bağlantısını öne çıkarmak ve halkların ortak anayasasını ortaya koymak gerekmektedir. Türkiye aydınları, devrimcileri, demokratları alternatiflerini sesli olarak öne sürmek durumdadırlar.

Türkiye iç siyasetinde bu çete tarafından yaratılan muğlaklık, kamuoyuna milli-mutabakat ve sahte medya yoluyla zafer temelinde yansıtılırken, diplomasi sahasında ise Kürdistan’daki savaşın düşman cephesinde yaratmış olduğu etki ile ilk kez PKK öncülüğündeki Kürt halkı bu kadar dünya gündemine oturmuştur.

Türk devleti diplomasi sahasında özellikle Ortadoğu ve Avrupa’da zorlanmaktadır. Son olarak Ermeni katliamına ilişkin kararın Fransız Parlamentosunda çıkmayı, dikkatleri önemli bir noktaya çekmektedir. Bu jenosid kararı her ne kadar Kürtleri ilgilendirmiyormuş gibi görünse de, ondan bağımsız düşünülemez. Ermeni katliamı şimdi Kürt katliamı olarak sürüyor. Ermeni-Kürt jenosidi iki halk buluşmasıdır. Lübnan’da Ermenilerin PKDW ile birlikte düzenlediği konferans, Fransa Parlamentosu’ndan çıkan karar, Türk-İsrail ittifakının tehlikesine yanıtıdır. Ayrıca ileriki süreçte Yunanistan ile Ermenistan’ın çabaları daha da hızlanabilir. Avrupa’yla ilişkilerdeki krizi ve Kıbrıs ile Kürt sorununun her platformda karşısına çıkması TC’yi çileden çıkarmaktadır. Yıllardır en basit Yunan hareketlenmesine karşılık topyekün ‘milli mutabakat’ propagandalarıyla faşist odaklar hareketlendirilir. Bir süre kamuoyuna malzeme yaratırken özünde yenilgiler kapatılmaya çalışılır. Türk devletinin hem geliştirmiş olduğu ittifak ve hem de izlemiş olduğu politikalar Yunanistan-Ermenistan-İran gibi devletlerin de içinde bulunduğu karşı bir bloku dağınık da olsa oluşturmaktadır.

Kahire’de ağırlıklı Güney Kürdistan’ı içeren konferans, aslında Arapların zayıf bir yanıt vermek istemeleridir.

Yine 15 Haziran’da Roma da gerçekleştirilen uluslararası suç mahkemesinin kurulmasını konu alan toplantı da Türkiye’yi ileriki süreçte etkiyecektir. Avrupa İnsan Hakları mahkemesi gibi uluslararası kurum-

ların üyesi olan Türkiye’nin uluslararası suç mahkemelerinde ertelenmeden daha fazla baskı altına alınması gerekir.

TC’nin mevcut çağla çelişmesi başta ABD’yi rahatsız etmektedir. Özellikle AB’nin ’97 Lüksemburg zirvesinde Türkiye’nin insan hakları, demokrasi, Kürt ve Kıbrıs sorunlarını çözmesiyle birlikte ilişkilerinin artacağı belirtilmesi ardından ABD AB’ye geri adım attırmak için yoğun çaba içine girmektedir. Bu amaçla 7 Haziran’da Almanya’da Alman, Amerikan ve Türk siyasetçileri ile bilimadamlarının biraraya gelerek “*Türkiye nereye! Gelecekte Türk iç ve dış politikasının boyutları*” konulu bir konferans düzenlendi. CIA analizcisi Graham Fuller’in de katıldığı toplantı her ne kadar kapalı yapılsa da sonuç olarak ABD’nin ve siyonizmin Türkiye’yi tekrar Avrupa’ya sokma girişimleri görülmektedir.

Yine Haziran ayında AKPM’ne sunulan “*Türkiye’nin güneydoğusunda ve Kuzey Irak’ta mülteci ve göçe zorlanmış Kürtlerin insani durumu*” başlıklı rapor Türk devletinin istemleri doğrultusunda düzenlenerek kabul edildi. Avrupa bu kararla tamamen politik çıkarlarını gözetleyen bir konumdadır. Türkiye İsrail ve ABD’yi arkasına alarak Avrupa’yı etkisizleştirmek istiyor. Bunun içindir ki Mesut Yılmaz hükümeti oluşturulduğunda Ecevit öncülüğünde “*Kürt sorununu, ekonomik-sosyal bir etnik sorundur*” derken yoğun operasyonlar gerçekleştirildi. Bu konuda açık vermemek için Mesut Yılmaz AB ilişkilerini bozdu. Önce Almanya ve daha sonrada AB aracılığıyla Avrupa da Türkiye’yi etkisi altında tutmak için Kürt sorununu elden düşürmemekte. Bu rapor oyulamasında da ‘Hem Kürt yoktur hem de terör vardır’ denilmekte. Raporun sadece Türkiye’yi sıkıştırmak, bağlamak temelinde kurula alındığı anlaşılmaktadır.

Diplomaside PKK’nin savaşımıyla masaların kurulmasına yol açan bir Kürt sorunu vardır. Ortada kendini dayatan ve gidecek bazı çıkarları, bazı politikaları zorlayan, bazı politikalara gelişme imkanı sağlayan bir ilerleme var. Kürt cephesinde bunun etrafında bir diplomasiden bahsetmek gerekir. Bunun için, kimse olduğu yerde gelişmelere sahiplenme hakkını kendinde görmemelidir. Herkes kendi ekonomik çıkarları doğrultusunda Türkiye’yi desteklemektedir. Avrupa’nın gerçekleri görmesi gerekmektedir. Çete devletinin uyuşturucudan tutalım insan ticaretine kadar yaptığı katliamları görmeli ve kimin terörist olduğuna karar vermelidir. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin barışçıl çağrılarına ‘terörist’ diyerek cevap vermek, Türk lobisinin dayatmalarını kabul etmek, çete devletine meşruluk kazandırılmaktadır.

PKK bugüne kadar kendi öz dinamikleriyle savaşmıştır, bugünden sonra da varlığını da, savaşı da halkının özgücüne dayananı devam ettirecektir. Halkın gücü ve göstermiş olduğu çabalar öncülükle bütünleştiğçe bütün sahalarda zafer, başarı kesindir. 18 Haziran’da şehit düşen Sema Yüce yoldaşın zamanı ve mekanları aşan eylemi de bunun en çarpıcı göstergesidir. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde geline aşamada tüm dış saldırılara ve içteki işbirlikçi çete eğilimlere karşı her zaman direnen, fedailişen önderlik çizgisi olmuştur. Sema yoldaşın görkemli eylemliliği ’98 Newroz’unun ateşini tüm mücadele sahalalarında yükseltirken, Haziran’da Zilan yoldaşla bütünleşerek çizgi militanlığını, halka ve önderliğe olan bağlılığı sembolleştirmiştir. Sema yoldaş da kadın militan olarak duyuguda yüceliği yakalarken, geleneksel kadına ve geleneksel erkek yaklaşımlarına cevap vermiştir. YAJK’ı eylemiyle sembolleştirirken, tanrıçalar katında yerini almıştır.

TC'nin son Güney saldırısının boşa çıkarılması ve gerilla tarzının kazanımcı gerçeği

Savaşta geline son perde

Bilinir, savaşlar başta siyasi-diplomatik yol olmak üzere, silah dışındaki yollarla sorunların çözülemediği zaman ve mekanlarda gündeme gelir. Artık klasikleşen deyimle *"politikanın başka araçlarla sürdürülmesi"* olarak savaş tanımı da böyle ortaya çıkmıştır. Halk savaşları da bu genel tanımın içinde *"emperyalizmin egemenliğinde ki dünya konumlanmasında güçlü düşmana karşı zayıf sömürge"* veya *"yarı sömürge ülke"* gerçekliğinde tartışılarak yürütüldü. Ancak sonuçta siyasetin başka araçlarla sürdürülmesi olarak savaşın tanımının dışına çıkmaz, özcesi savaşlar çözüm içindir; çözümsüzlük için değil. Yalnız bu gerçeklik yabancı dillere *"uzatılmış savaşlar"* olarak da geçen halk savaşları için, özellikle de çağımızda farklı görüntülerle ortaya çıkabiliyor. Bu da halk savaşlarının gerek kavgalı karakterleri, gerekse de uzun sürmelerinin yanı sıra, özellikle içinde yaşadığımız çağda ulusal, bölgesel ve uluslararası durumun giderek karmaşılaşan bir durumda olmasından doğuyor. Buna bir de Kürdistan gibi sömürgecilik tarafından oldukça kaos hale getirilmiş bir toplum yapısı eklenince, savaşın yarattığı çözüm düzeyini anlamak bile, farklı bir kavrayışı gerektiriyor.

Özellikle de dünya yapılanmasının belli sonuçlara gitmeye elverişli olduğu II. Dünya Savaşı sonrası, ulusal kurtuluş savaşlarının yarattığı çözümlere benzer gelişmelerin bugün doğmaması, hem Kürdistan üzerinde, hem de genelde savaşların çözüm yaratma yeteneğinin sorgulanmasına yolaçtı. Bu sorgulama en temelde geçmiş sonuçlara, örneğin; birkaç yıllık bir savaşın ardından bir ulus-devlet kurmaya ulaşılmamasında, mücadelelerin giderek bu şekilde uzayan ve karmaşılaşan yapısından kaynaklanıyor. Burada asıl olarak çözüme ilişkin kavrayışı derinleştirmek gerekiyor. *"Savaş ne içindir? Niye gereklidir?"* sorusuna doğru yanıt vermek, temel bir görev oluyor. Bu noktada PKK'nin eskiden de farklı olan, fakat tersyüz edilmek istenen ayırtedici özelliklerini daha derinden incelemek esastır.

Parti Önderliğimizin sık sık vurguladığı gibi, karışık hale getirilmiş bir toplum yapısının, en çok da kendileri olmaktan, siyasal-ulusal düzeyden, duygusal-psikolojik düzeye kadar her düzeyde çıkarılmış kişiliklerde tezavur ettiği Kürdistan'da, savaş her şeyden önce veya en azından, temel siyasal-ulusal sorunlara çözüm bulmak kadar, kişiliklerdeki bu yabancılaşmayı da aşan inkarı ortadan kaldırmak, dolayısıyla toplumsal kaosu çözmek anlamına geliyor. Bu yüzden de Kürdistan'da yalnızca ulusallık, siyasal birlik vs. değil, sevgiye-aşka kadar her duygu, düşünce savaşla yaratılıyor. Bu yönlü belirlemeler bu nedenle Kürdistan için temel doğrular haline geliyor. *"Savaş çözümdür"* önermesi de, bu nedenle Kürdistan'da yalnızca temel ulusal, siyasal sıronda bilinen tür çözümlere ulaşip ulaşamayla değil, kişiliklerden toplumsal düzeye kadar her düzeyi saran kaosu aşip, aşmamayla anla-

şılmalı. Bu noktada önderliğimizin çözüme ilişkin dost-düşman her çevreyi şaşırtan yaklaşımları da çözüm konusunda ulaşılan kavrayış derinliğinin bir ifadesidir.

Savaşın gerekliliğinin bireyden toplumsal düzeye kadar, ulusal, siyasal köklerin de ötesine geçerek derinleştiği bir toplumda, üstelik de öncülerinin de bu kavrayışla yürüttüğü uzun bir mücadele sürecinden sonra geline aşama, bu nedenle yüzeysel yaklaşımlarla anlaşılamaz. Savaşımızın

için *"ikiyüzelli kişiyi nereden bulacağız"* diyen anlayışa, '82'den itibaren 15 Ağustos Atılımı'nı zamana yayan yaklaşımdan, '85'e gelindiğinde *"tekrar bir 12 Eylül'le karşı karşıyayız"* diyen tavra, '87'den itibaren çizginin aşınmasına ilişkin her gelişmeye karşı sessiz olan kişiliklere, günümüzdeki her parti adımına katılım ve anlamlandırmadaki yetersizlik ve eksikliklere bizdeki utangaç veya objektif olmazcılığın tezahürü olarak değerlendirebiliriz. Bu nedenle rahatlıkla parti tarihinin önder-

pratiğin tezahürüdür. Bu ihanetin tezahürü, savaşın Kürdistan için çözüm olmasının niteliğini kavramaması, hatta çözümün sonucunu dar, pragmatik düzeyde ele almasıyla dışa vuruldu. Bu düzeyde su yüzüne çıkan ayrılık, kişilik ve pratikteki partidışı zeminle birleşince, ihanetle sonuçlandı. İnançsızlık, parti karşıtı yaşam, pratikteki her tür eksiklik, yetmezlik, suç konumu da böylece onulmaz bir hal alabildi. Zeki ihanetinin sınıfsal boyutu, pratik gelişim boyutu, parti tarafından kapsamlı

tan imkanlarla kendini iktidar sanan bu anlayış, '93'ten sonra, özellikle de '94 süreciyle birlikte bu kesime düşman yönelimlerinin artmasıyla, imkanların yitirilmesiyle de yenilgi, giderek de teslimiyet noktasına gelmiştir. *"Düşük yoğunluklu savaş"* teorilerinden, değişik arayışlara kadar uzanan yaklaşımları ise zaten varolan kaosu güçlendirmekten öteye bir işe yaramamıştır. Sonuçta savaşın yoğunluğunu düşürmek, eylemlilikleri daraltmak, orduyu küçültmek gibi aslında savaşın çözümsüzlü-

geldiği noktada ulaşılan aşamanın nasıl, niçin ve ne tür bir çözüm anlamına geldiği de bu yüzden dışımızdakiler kadar, saflarımızın çoğunluğu tarafından da kavranamamakta. Türk özel savaşının da gerek bilinçte çarpıtılarak olsun, gerek politik yaklaşım olarak bunu dayatması, dışta çözümsüzlük görüntüsü olarak algılanırken, içte de kaotik toplum ve kişilik yapılanmalarının da bir sonucu olarak *"olmaz"* cılık yaklaşımını gündeme getirmektedir. Ve bunun tarihi oldukça eskidir. Olmazcılık yaklaşımı veya en azından olmazcılar, bu açıdan parti tarihi kadar eskidir dense yeridir. Parti Önderliği'ne daha '70'lerin başında *"biz odun gibi kurumuşuz"* diyen köylüden, Kürdistan kelimesi ilk ağıza alındığında ürküp yollarını ayıranlara, '82'lerde *"Hakkari'ye girilmez"* diyen Semirlerden, '87'de *"Kürdistan'da proletarya öncülüğü olmaz"* diyen Kör Cemallere, '90'larda *"gerillayla zafer olmaz"* diyen Şener ve Zekilere kadar uzanan bu çizgi aslında tek ve ortaktır. Üstelik de bu olmazcılığı yalnızca provokatör ve tasfiyecilere bağlamak da, Kürdistan toplum ve devrim gerçekliğine yüzeysel yaklaşımın diğer bir örneği olacaktır. İçte de özellikle Hilvan-Siverek direnişlerinde askeri çizgiyi alt-üst ederek başlayan pratikten, '79'da eğitim

lik ile bizlerin gerilikleri arasındaki mücadelenin tarihi haline geldiğini, gelişmemizin bize rağmen, önderliksel çatışmalarla sağlandığı değerlendirmelerini yapabiliyoruz. Tasfiyeci provokatörlerin yanı sıra, olmazcılarının da anlamadığı, anlamak istemediği bu durum, geline aşamada da oldukça belirgin. Onbeş yıla yakın savaş süreci sonunda geline nokta, savaşın gerektiğine ilişkin kavrayışın derinliğine ele alınmasıyla ancak anlaşılır olması

olarak ele alınıp ortaya konuldu. Biz daha çok bunun son ortaya çıkış sürecini, esasta da savaşın çözümünün getirdikleri açısından ele alıp bakacağız.

Kaotik yaklaşımlarla savafl

1993'ten itibaren kapsamlılaşan düşman yönelimleriyle başlayan süreç, temeli ideolojik derinlikten yoksun olan savaşa, çözüme ilişkin yüzeysel-

gü yanlışlığının sonuçları olan görüşler ortaya çıkmıştır. Savaşın çözümleyiciliği konusunda partinin yaklaşımlarının yanı sıra genel gelişmeler de klasik yaklaşımları aşar durumda. Savaşın karşısındaki iradeyi teslim alma niteliği hâlâ ayındır. Bunu şiddet yoluyla gerçekleştirmede bir değişiklik yoktur. Hatta şiddetin nicelik ve niteliğinin yoğunluğu daha da yüksektir.

Değişen daha çok bunun biçimi ve gidilere yansıyış tarzı olmuştur. Bir de geçmişten ders alarak, karşı tarafın askeri güçleri olarak seçilen ağırlık merkezi yaklaşım da değişmiştir. Örneğin bugün Körfez Savaşı'nı değerlendiren Amerikalı stratejistler, ağırlık merkezi yanlış olarak, -o da geleneksel askeri terimlere uygun bir tarzda- Irak siyasal kuvvetleri olarak seçti. Halbuki Irak'ta toplumsal sistemi ayakta tutan, bu nedenle karşı tarafın iradesini teslim eden Saddam idi. *"Ağırlık merkezi olarak Saddam'ın doğrudan tasfiyesinin esas alınması gerekiyor"* değerlendirmesini yapmaktadırlar. Günümüz savaşlarının da en temel niteliği, karşı tarafı çöküşe uğratma hedefidir. Topyekün savaşlar niteliğini kazanan bu savaşlar, bunu nükleer silahlar kullanma yoluyla yapma yerine, karşı tarafın iradesini felç eden, toplumsal yapısını parçalayan çok daha

"Bu savaşlar belki emperyalist güçler açısından ellerindeki imkanlara göre düşük yoğunluklu olabilir, fakat ezilenler için, son bir imhayı içermektedir. Ezilenler için bu savaşlarda yenilgi, fiziki imhanın da ötesinde, kim olduklarını yitirdikleri, kendi benliklerine bir daha kavuşamayacakları kadar parçalandıkları bir noktaya sürüklenmek anlamına gelecektir."

da bu nedenledir. Yine bu kavrayışın derinliğinin zorunluluğu yüzündendir ki, bizde ideolojinin önemi hayati düzeyde belirleyicidir. Yine bu yüzündendir ki, ideolojik bağlılığı, kavrayışı olmayanlar gelişmeleri anlayamıyor, tersine uzaklaşıyor, hatta giderek kopuyor. Olmazcılığın son halkası olarak ortaya çıkan Zeki ihaneti de, son tahlilde ideolojik derinliği yakalamayan kişilik ve

likten dolayı, kişinin partiyle aykırılıklarının nasıl uçuruma dönüştüğünün, ihanetle sonuçlandığının bir örneği olmuştur. Kaotik, yaşamı kendi pratik yaşadıklarıyla kavrayan, bu anlamda da ideolojik olmayan bu kişilik, savaşın geldiği aşamayı da kendi deneyimleriyle sınırlı bir çerçevede değerlendirmek istemiştir. '90'dan sonra ortaya çıkan, adım adım gelişen katılımlar, ar-

kapsamlı nitelikler kazandırmış durumdadırlar. Bu savaşlar belki emperyalist güçler açısından ellerindeki imkanlara göre düşük yoğunluklu olabilir, fakat ezilenler için, son bir imhayı içermektedir. Ezilenler için bu savaşlarda yenilgi, fiziki imhanın da ötesinde, kim olduklarını yitirdikleri, kendi benliklerine bir daha kavuşamayacakları kadar parçalandıkları bir noktaya sürüklenmek anlamına gelecektir. Karşı tarafın iradesini, kendi olmaktan çıkacak kadar kabul etme olacaktır. Üstelik de söz konusu olan Kürdistan gibi binlerce yıllık ezilmişlik tarihinin ardından, ilk kez kurtuluş fırsatını yakalayan bir toplum ise, dirilişi başarıp, kurtuluşu imkandan dahiline sokan bir mücadeleye böyle bir imhayı dayatmak, toplumun tüm umutlarını bir kez daha, ancak bu sefer çok daha köklü bir biçimde betonlamak anlamındadır.

Final y:ıı '98'de derinleflti

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi bugün böyle bir aşamaya gelmiştir. Savaşın her iki güç de -gerilla da, Türk sömürgeciliği de- özellikle 1997 yılından bu yana bir *“son zafer”*den söz ediyor. PKK Önderliği 1997 yılına *“final savaşı yılı”* değerlendirmesiyle girmişti. '98 gelişmelerini de final savaşının devamı olarak değerlendirdi. Türk sömürgeciliği de '97'den bu yana hep son darbe, nihai vuruştan söz ediyor. Ancak her iki gücün de son çözüm anlayışının, klasik yaklaşımlarda farklı olduğunu görmek gerekiyor. PKK'nin *“son”*dan, *“final”*den kastı, ideolojik boyutta derinleşen yaklaşım farklılığından -ki farklılık devrime, örgüte, sosyalizme ilişkin tüm konularda başta da vardı, giderek de derinleşiyor- kaynaklanıyor. Türk sömürgeciliği ise gerek gerilla direnişi karşısındaki başarısızlığı, gerekse de değişen savaş gerçeğine uyum sağlamak için, eski klasik *“ezeceğiz”* yaklaşımından, **“marjinalleşme”** olarak ifade edilen farklı bir yaklaşımı gündeme getiriyor. Buna göre klasik imhacılık, savaşların değişen özellikleri göz önüne alınarak, öncüyü işlevsizleştirdikten sonra, imhayı tüm topluma yayma niteliği kazanmıştır. Böyle bir toplumun geleceğe ilişkin umudu demek olan öncü bu niteliğini yitirecek, artık yalnızca öncü değil, tüm toplum teslim alınarak iradesizleştirilecektir. Eğer klasik öncüyü fizikmen yok etmek esas alınsaydı, deneyimlerden de biliniyor ki, bu savaşta diriltilen Kürt halkına yine öncülük edecek bir gücü PKK önderliği yaratabilirdi. Fakat Kürdistan toplumunun tarihinde yaratılan en ciddi öncü güç kendi içinde felç edilip iradesizleştirilirse ve bu da topluma yayılırsa, bir daha böyle bir ayağa kalkış mümkün olamazdı. Türk özel savaşının gerillayı marjinalleştirme yaklaşımı da, böyle bir sonuç için uygulamaya konuldu. Gerillaların eksikliklerini de kullanarak uygulamaya sokulan bu politika, asıl ulaşılan denge aşamasının her iki gücü tarafından klasik biçimde aşılamamasından kaynaklandı. İşte çoklarında da çözüm-süzlük gibi gözükten durum bu. Bu noktada aslında her iki güç de kendi çözümlerini yaratmaya çalışıyorlar. TC'nin marjinalleştirme politikasına karşı, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi de savaşı daha da yayarak, özellikle Güney Kürdistan'ın temel bir savaş haline gelmesiyle durumu değiştirmek istedi. '97'den itibaren Kuzey'in yanı sıra, Güney Kürdistan, Akdeniz ve Karadeniz hatları ile de Türkiye'ye doğru yayılıyor. Bu da Kürdistan devriminin baştan beri varolan bir Ortadoğu devrimi olma niteliğinin geleceğe vuracağı damga niteliğini şimdiden gösteriyor. Çözüm bu anlamda derinleşiyor, olgunlaşıyor. Bu süreç aslında Zeki'nin 1995-96'da ARGK Anakarargah Komutanlığı düzeyinde dayatmak

istediği tasfiyeciliğin aşılması çalışmalarıyla hızlanmıştı. '96'nın ikinci yarısından itibaren derinleşen bu yönlü çalışmalar, '97 ile *“final savaşı”* değerlendirilmesi boyutu kazandı. PKK Önderliği Türk sömürgeciliğinin Güney'de gömüleceği bir batağa çekme politikasını oldukça kapsamlı yürüttü. Parti Önderliği'nin düşmana yanlış yaptırma, onun hatalarından, yanlışlarından yararlanma yaklaşımının en önemli taktik örneği de aslında bu deneyimle alındı. Alana yönelik talimatları '92'den itibaren bu yönlüdür. Gerillaya uygun örgütlenme ve arazi-lojistik güç hazırlığı yapılması talimatları, '95 Güney Savaşının ardından da yoğunluk kazanmıştı. '97'de taktik önderlik düzeyinde istenilen yeterlilikle pratiğin sergilenmemesi, amaçlanan sonuçların alınmasını engellemiştir. '98'e girerken de temel amaç bu eksiklikleri ortadan kaldırmaktı. Yılın başında yapılan Anakarargah Konseyi Toplantısı ile, geçen yılın pratiği değerlendirildi, dersler çıkarıldı. Kişilikler düzeyinde bir çözümleme süreci yaşandı. Bunun sonuçları tüm yapıya da aktararak genelleştirilmek istendi. Bu nokta *“dış mücadele ve aynı zamanda da bir iç mücadeledir”* anlayışı çerçevesinde, savaşta gelinen aşamaya dayatılan düşman politikasının içteki temsilcisi durumunda olan Zeki anlayışının çizgisi de toplantıda ele alındı. Bir yandan marjinalleştirme politikasına karşı gerillanın çözümlüne yönelik politikalar-taktikler belirlenirken, diğer yandan da marjinalleştirilenin içteki dayanağı, temsilcisi haline gelen çizgi mahkum ediliyordu.

Güney'de gerilla taktiği ilk kez 98'de yakalanıyor

PKK Önderliği '96 yılının ikinci yarısından itibaren bu çizgiye karşı yürüttüğü mücadeleyi, '97 sonbaharında kesin bir çerçeveye oturarak sürdürüyordu. Dünya devrimlerinde UNİTA veya komutan Zero örneklerinde yaşanan kontra-işbirlikçi örgütlenmelerin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine dayatılması planları deşifre ediliyordu. '98 toplantısı gelince, bunu sonuca götürme aşaması yaşandı. Nitekim toplantının bir gündem maddesi de Zeki şahsında işbirlikçi-çeteci anlayışın mahkum edilmesi idi. Bu anlayış ve çizgi, Zeki şahsında olduğu kadar, komutaya yansıdığı boyutlarıyla da ortaya çıkarıldı. Buna karşı bilindiği gibi, Zeki daha sonra KDP aracılığıyla TC'ye kaçarak, açık ihaneti tercih etti. Aynı süreçte işbirlikçi çete anlayışının izlerini taşıyan tüm kişi ve pratikler de ele alındı. Bunlar ortaya konularak netleştirilme sağlandı. Bu açıdan Zeki'nin ihaneti, TC'ye propaganda malzemesi olmanın ötesinde bir işe yaramadı. '98 yılına örgütsel, ideolojik düzeyde yaşanan bu netleşme-arinma sürecinin yanı sıra, taktiksel açıdan da, paralel hazırlıklarla girildi.

Taktik düzeyde '97 istenen sıçramanın yapılamaması nedenleri kapsamlı olarak ele alınıp sonuca götürüldü. Bu sonuçlar temelinde alanların ve tüm gücün düzenlenmesine dayalı pratik önlemler alındı. Düzenlemelerin temeli aslında PKK Önderliği'nin '92 savaşından bu yana dayattığı gerillaya uygun bir durumda geçmekti. Gücü, araziyi, lojistiği buna göre düzenleyip, bu çerçevede bir savaş planlamasına kavuşmaktı. '97 pratiğinde ortaya çıkan en temel sonuç da buydu. Genel ülke planlamasında da nitelikli, çelikleşen

bir gerilla gücü düzenlemesi gündemdedi. Bu temelde gücün takımlara da bölünebilecek esnekliğe sahip bölükler olarak düzenlenmesi, arazinin, lojistiğin buna göre hazırlanması kararlaştırıldı. Bu nitelikte ve araziye yayılan gücün gizlilik ve hareketlilik temelindeki bir hareket tarzıyla, Türk ordusunun en güvendiği teknik üstünlüğünün de boşa çıkarılması beklendi. Bu hazırlıkların yanı sıra, Güney Kürdistan'a yönelik kitle politikası başta olmak üzere, yanlışlıklar, yetersizlikler, sınır kültürü, peşmerge tarzı yaşam, savaş dışı yaşam üzerinde durularak netleştirildi.

Şubat, Mart aylarında yapılan toplantıda ağırlıklı olarak bu hazırlık toplantısı sonuçlarının yapıya aktarılması, hayata geçirilmesi çalışmaları oluşturdu. Zaten Güney Kürdistan'ın Suriye sınırından İran sınırına kadar uzanan, Kuzey'de de TC'nin çevrelediği alan başta olmak üzere, aşağı-yukarı tüm stratejik dağ silsilelerine gerilla hakim durumda idi. '92'den itibaren artık adım adım gelişen bu hakimiyet, '97 Mayıs ve Eylül operasyonlarında, bozulmamıştı. Bir yandan Suriye sınırındaki Çiyaye Bêxêr ve Çiyaye Spî'den başlayıp, Haftanın, Metina, Zap, Avaşin, Xakurke üzerinden, İran sınırına kadar, TC sınırına paralel uzanan dağ silsileleri, diğer yandan buna daha Güney'den paralel uzanan Gare Firiz dağları ve Doğu'dan da, Xakurke'den İran sınırı boyunca Kuzey-Güney hatlarında Süleymaniye'ye doğru yayılan dağlar da, ARGK'nin denetimindeydi. Geçmişte asıl olarak eğitim alanı olan bu bölgeler, '95 ve özellikle '97'den sonra temel savaş sahası haline gelirken, yoğun bir Güney Kürdistanlı katılımı da, kitle içindeki kazanımları gösteriyordu. ARGK '98 baharında Güney'e bu hazırlıklar süreciyle girdi.

Kuzey'de ise bir yandan bir ucu Karadeniz'e, bir ucu Akdeniz'in içlerine, Antalya'ya kadar uzanan gerilla birlikleri, Dersim, Erzurum, Amed temel gerilla alanları ve Güney hattımızda, Güney Kürdistan'la birleşme durumuna gelen Botan ve Zagros Eyaletlerinden oluşan bir tablo vardı. Gerilla en Güney'de Soran hattı, ardından Gare Firiz ve Haftanın, Metina, Zap'tan oluşan Behdinan hattı, üçüncü hat olarak Zagros, Botan, Mardin hattı ve dördüncü Kuzey hattı olarak da Amed, Erzurum, Dersim, Koçgiri hatları Akdeniz ve Karadeniz hatlarıyla da, daha ileri doğru yayılan bir alanda hareket eder durumda '98'e girdi.

Genelkurmay'ın 98 planlaması

Türk Genelkurmayı, '98'de gerillaya en kuzeydeki dördüncü hattan yönele-

düzenlendi. Ağırlıklı olarak gerillayı kış üslenmesinde hazırlıksız olarak yakalamayı amaçlayan bu operasyon, bir dizi yoklama niteliğini taşıyordu. Alanı tank ve zırhlı araçların yanı sıra, piyade güçleriyle de kuşatan Türk ordusu, stratejik yerlere yaptığı indirmelerle gücü temasa çabuk sokup, teknikle ezmeyi amaçlıyordu. 1996-97 kış üslenmelerinden çıkmaya hazırlanan gerillaya Amed ve Dersim'de benzer şekilde yönelen düşman, aynı planı bu kez Botan'da uygulamaya koymak istedi. Ancak, '98 Mart operasyonunda istediği sonucu alamadı. Botan'da geniş bir alanın gerilla denetiminde olması, güç yoğunluğu gibi nedenlerle, dağ kuşatmaları daha fazla mümkün olmadı. Bu operasyonun aslında bir prova niteliğinde olduğu, bir ay sonra Bestler'e düzenlenen daha kapsamlı ikinci askeri hareketle daha iyi anlaşıldı. 11 Nisan'da başlayıp, yaklaşık on gün süren bu operasyon ile de Bestler hedeflenmişti. Bölgedeki genel kora-kol, tabur konumlanmasıyla geniş bir çember içinde olan bu alana geceden başlayarak indirmelerle yoğun bir güç yığılmış, bu şekilde bir yıldırım hareketi düzenlenmişti. Oldukça büyük güçle sürdürülen operasyonun en temel amacı, gerillanın üslenme taktiğini boşa çıkararak, tıpkı '94 operasyonlarında olduğu gibi, üslenme açısından eyaleti geriye çekmekti. Aynı zamanda direniş gösterenin ezileceği mesajını vermeye yönelik bu operasyonda eyaletin Güney-Kuzey bağlantısı açısından oynadığı özel rolü düşürmeye de yönelikti. Ancak operasyonun en çok dikkat çeken yönü, teknik kullanım ve güç yoğunluğunun oldukça üst düzeyde olması, gücü temasa sokarak imhayı hedeflemesiydi. Bu biçimiyle gelişen operasyonda ileri-geri cephe, gece-gündüz gibi ayrımlar önemini yitirdi. En geri cephe olarak görülen noktalar, çarpışmalar içinde en ileri cephe özelliği taşıırken, hareket düzeni, arazinin yapısı, güç, nitelik ve düzenleme açısından da önemli değişiklikler ortaya çıkardı. Operasyonda güç ve teknik kullanımının ürkmeye yönelik olarak bir tehdit unsuru haline getirildiği, şaşırtma taktiklerinin oldukça yoğun kullanıldığı dikkat çekti. Her tepeye birkaç taburluk güç indirerek devam eden bu operasyon, on günü aşan bir süre devam etti. Daha bu operasyon tam gerçekleştirilmeden benzer bir şekilde Amed'e kapsamlı bir operasyon gerçekleştirildi. Oldukça geniş bir alanı kapsayan bu operasyon, Botan'daki ile benzer bazı özellikler gösteriyordu. Ancak en dikkat çeken yönü, bu operasyonların oldukça yoğun bir propaganda ile yürütülmesiydi. Katılan asker sayısından alanın büyüklüğüne kadar, çok çeşitli

hususlarda operasyon propagandası yapılırken, TC ilk kez yirmi-dört generale operasyon yürüttüğü propagandasını tırmandırıyordu. Planı parçalara

bölen teknik destekli bir kuşatma içinde gücü temasa sokarak başlayan operasyon, 23 Nisan'dan 9 Mayıs'a kadar sürdü.

Her iki operasyon da, biri Kuzey hattının, diğeri Güney hattının belke-miği olan iki eyaleti, üstüne düşecek rollerini oynamaz duruma getirmeyi hedefliyordu. Böylece baharla birlikte Kuzey Kürdistan'ın tüm eyaletlerini bir savunma konumuna itmeye yönelik bu operasyonların ardından, sıranın Güney'e geleceği beklentisi gündemi belirlledi. Nitekim ARGK Komutanlığı da

Nisan ayı içinde düzenlediği bir Komite Konsey Toplantısında hem bu iki operasyonların sonuçlarını değerlendirdi, hem de kendi hazırlıklarını gözden geçirdi. Yılbaşındaki toplantı sonrası yürütülen hazırlıkların değerlendirilip, son biçiminin verildiği bu toplantıyla gerilla, savaş sürecine giriş yaptı. Mayıs ayı başlarından itibaren de birçok gelişme bir operasyonun başlangıcını gösterse de, geçen yıllardan ve diğer operasyonlardan farklı bir durum baştan beri dikkati çekiyordu.

Sessiz sedasız yürüyen operasyon hazırlıkları

Operasyona yönelik hazırlıklar oldukça gizli ve sessiz yürütülüyor, kamuoyuna hiçbir şeyin yansımamasına azami dikkat gösteriliyordu. Güney'de zaten '97'den beri sürekli askeri güç bulunduran TC, iç kesimlere tank ve panzerlerini sevkeder, sınır hattında da belli bir güç yoğunlaşmasını yaparken, bunu oldukça sessiz yürütüyordu. Bu sessizlik operasyon sonuna kadar da devam etti. Başbakan yardımcısı Ecevit'in generaller tarafından yalanlanan kısa bir açıklaması dışında, Türk devleti operasyonu tamamen sakladı denilebilir. Bu sessizlik bir yandan TC'nin böyle bir operasyonun yaratacağı uluslararası ve bölgesel tepkiyi kaldıramayacak durumda olmasının yanı sıra, Zeki'nin daha sonra da itirafalarında ortaya çıkan *“operasyonları sessizce, gizli yürütün”* türü önerilerinden de kaynaklanıyor.

Mayıs'ın ikinci haftasının başlamasıyla operasyon durumu netleşirken, gerillaların da kıstan beri süren hazırlıkları üç temele dayanıyordu. Birincisi, kesinlikle cephe savaşına girilmeyecek, gerilla tarzı uygulanacaktı. Aslında bu Parti Önderliği'nin '92'den beri Güney'deki güçlere yönelik talimatının gereği idi. Ancak 1992'de tamamen tersi olarak cephe savaşı verilirken '97'de de *“cephe savaşı nasıl olsa uygulanmayacak”* denilerek birçok alanda kolayca geri çekilinmişti. Bu kez ise, '97'de temel yanlış haline gelen PKK'nin iktidar perspektifini Zap'taki birkaç mağaraya sığdıran anlayışın tersine *“savunulacak hiçbir yer yok, boşaltılacak hiçbir alan da”* yaklaşımı esas alınacaktı. Güç, lojistik hazırlığı da bu esasta araziye yayılarak yapılmıştı. Son operasyonlardan çıkarılan derslerle gücün takımlara, hatta manga ve timlere bölünerek arazide kalıp gece hareketliliği ve gizlilik temelinde hareket etmesi esas alınmıştı. İkincisi, düşman güçlerinin arazinin derinliklerine çekilip araziyle savaştırılması temel alındı. Bu; Güney'deki gerilla gücünün fazla alışık olmadığı düşmanla iç içe kalmayı gündeme getirdi. Üçüncüsü; belirlenen bu taktikler çerçevesinde operasyonu boşa çıkarma, ardında da fırsatlar çıktığında darbeleme hedeflendi. Bu yaklaşımlar çerçevesinde taktik ve teknik hazırlıklar yapıldı. Örneğin araziye de birçok noktada tutmanın yanı sıra, birliklerin hareketlerinin gizliliği için hazırlıklara geçildi. Bu hazırlıklar tamamlanırken, Türk ordusu da sınır kesimindeki trafiğini Uludere, Çukurca ve Şemdinli başta olmak üzere, önemli merkezlere kaydırarak ve buralara güç yığdı. Yalnızca Çukurca hattına yapılan yığının yirmibini geçtiği biliniyor. Özel birlikler ise Silopi'de toplanarak gruplar halinde Güney'e geçirildi. İlk olarak 10 Mayıs tarihinde Çukurca'nın güneyinde Metina alanına keşif kolları çıkaran Türk güçleriyle gerillalar çatıştı. Gerillalar Zavite boğazına indirme yapan bir helikopteri darbeleyen, Türk ordusunun bu keşif niteliğindeki çıkışları aralıklarla sürdürdü. Bu arada ARGK gerillaları da Güney Kürdistan'ın iç kesimlerine doğru ilerleyen Türk zırhlı araçlarına yöneldi. Amediy-Kanişe arasındaki bir panzer tuzak

larla imha edilirken, Kaşura sınırında çıkan ilk birlikleri de gerilla baskınına uğrayarak ağır kayıplar verdi.

Gerilla taktiği sonuç aldı

Operasyonun son hazırlık süreçleri böyle geçirilirken, 20 Mayıs tarihine kadar Türk ordusu sevkياتını son hızıyla sürdürdü. Zaho-Duhok, Duhok-Amediye-Şeladize, Şeladize-Etruş hatları zırhlı araçlarla tutuldu. Önemli bir zırhlı araç gücü Duhok'tan Gare ve Firiz dağlarının güneyindeki Akre'ye yöneldi. Böylece temel operasyon sahaları, en dıştan zırhlı araçlarla tutulmuş oldu. Nitekim 20 Mayıs günü harekete geçen operasyon güçleri de, bu çember içindeki alanlara yöneldi. Gerek kuzeyden sınırdan hareketlenen güçler, gerekse güneyde hareketlenen zırhlı araçlar son olarak Çiyaye Spi, Haftanın, Metina, Zap, Avaşin ve Gare'ye yöndildiler. Kuzey'den Türk birlikleri Çiyaye Spi, Haftanın, Metina, Zap ve Avaşin'e yönelirken, bu alanların güneyinde, ilk temelde Duhok-Amediye-Şeladize yol altlarıyla çevrelenmişti ve zırhlı araçlar desteğinde KDP ve TC birliklerinin hareketliliklerine tanık olunuyordu. Gare'ye ise ağırlıklı olarak KDP yöneldi. Operasyonun temel özelliklerinden biri de, genelde geniş bir çember çizilen operasyon alanının parçalara bölünmesine dayalı, bir taktik ve güç kullanımına dayanmasıydı. Birinci parça Çiyaye Spi'yken Haftanın, Metina, Zap ve Avaşin de ayrı ayrı çembere alınmıştı. Özellikle yolaltıları ve sulardan da yararlanan TC ve KDP, gerillaların küçük alana hapsedilip ezilmesini hedefliyordu. Bu şekilde ilerleyen operasyon güçleriyle, ilk birkaç gün içinde, daha önceki operasyonlarla da tuttukları stratejik noktalarda üstlendiler. Ancak operasyonun ilk dikkat çeken yönü, gerillaların diğer operasyonlarda olduğu gibi, TC ve KDP'ye yönelik bu stratejik noktaları vermemeye dayalı bir savunma çizgisine girmemesiydi.

Zap operasyonunda çıkarılan sonuçlara dayanılarak planlanmıştı. Geçen yılki ilk operasyonda ağırlıklı bu hata kaymasını değerlendiren düşman, bu yıl da bu sahanın geri çekilme alanı olarak kullanılabileceğini planlayarak, başta Çemçe yol hattı olmak üzere, temel geçiş yollarını tank ve panzerlerle tuttu. Aynı zamanda daha Kuzey'de sınıra yığıldığı asker ve Güney'den de KDP güçleriyle geri çekilecek gerilla birliklerini sıkıştırmayı hedefliyordu. Ancak gerillaların bulundukları bölgeleri terketmemesi, planı boşa çıkardı. Operasyonun ağırlıklı olarak KDP ile yürütüldüğü Gare'de ise, baştan itibaren gerillalar saldırı üstünlüğünü ellerinde bulundurdular. Diğer alanlar daha çok başka operasyonları iyi takip ettikten sonra darbeleme taktiğini izlerken, Gare'de gerilla başından itibaren, özellikle de mayın ve pusularla şaşkına uğrattığı KDP karşısında, saldırı inisiyatifini elinde tuttu. Bu alanda birçok kez, KDP'nin operasyon güçleri ilerleyemeden geri çekilmek zorunda kaldılar. Çiyaye Spi'den başlayıp Firiz bitene kadar ilerleyen Gare Firiz dağ silsilesini aslında gerilla '95'ten beri yoğun olarak kullanıyordu. Son iki yıldır da, tamamen gerilla denetiminde olan bölgede kalan köylerin ağırlıklı kısmı, geçen yılki operasyon sırasında boşaltılmıştı. Gare hem Meti-

na-Zap alanlarının güneyindeki Duhok, Amediye, Şeladize yol hattı ve ovalık kesimini Güney'den kuşatıyor, hem de Doğu'dan Batı'ya Kürdistan'ın ikinci dağlık kütlelerini oluşturuyor. Alanın güneyindeki Xeyir dağı ise, Duhok-Akre ovasına hakim bir konumlanmaya sahip. Gerilla '98'e girerken, bu bölgeye tamamen yerleşmiştir. Operasyon sürecinde ve sonrasında da geliştirdiği eylemlerle Xeyir dağının güneyine, Etruş nahiyesinin de içinde bulunduğu ovalık alana yayararak, etkinliğini iyice ilerletti. Gerek yol hatlarını tehdit etmesi, gerekse de Güneyin artık ağırlıklı olan iç kesimlerine kadar gerilla eylemliliklerinin sıçraması KDP'yi oldukça tedirgin ediyordu. Bu nedenle Gare'ye oldukça yoğun yüklenen KDP'ye karşı gerillanın iyi hazırlanan ve yönetilen direnişi, saldırıları boşa çıkardığı gibi, ağır darbeler de vurdu.

na-Zap alanlarının güneyindeki Duhok, Amediye, Şeladize yol hattı ve ovalık kesimini Güney'den kuşatıyor, hem de Doğu'dan Batı'ya Kürdistan'ın ikinci dağlık kütlelerini oluşturuyor. Alanın güneyindeki Xeyir dağı ise, Duhok-Akre ovasına hakim bir konumlanmaya sahip. Gerilla '98'e girerken, bu bölgeye tamamen yerleşmiştir. Operasyon sürecinde ve sonrasında da geliştirdiği eylemlerle Xeyir dağının güneyine, Etruş nahiyesinin de içinde bulunduğu ovalık alana yayararak, etkinliğini iyice ilerletti. Gerek yol hatlarını tehdit etmesi, gerekse de Güneyin artık ağırlıklı olan iç kesimlerine kadar gerilla eylemliliklerinin sıçraması KDP'yi oldukça tedirgin ediyordu. Bu nedenle Gare'ye oldukça yoğun yüklenen KDP'ye karşı gerillanın iyi hazırlanan ve yönetilen direnişi, saldırıları boşa çıkardığı gibi, ağır darbeler de vurdu.

Yeni hamle süreci

Böylece gerillanın operasyona karşı bir hamle süreci başladı. Daha sonra yaz hamlesi niteliğinde sürdürülen bu atılımda, hem Doğu'da Soran cephesinde, hem de Batı'da Metina ve Gare'de kapsamlı hamleler gerçekleştirildi. 3-4-5 Haziran günlerinde düzenlenen ve bir Türk panzerinin de imha edildiği eylemler sonucunda, Türk ordusuyla KDP 122 kayıp verdi. 5 gerillamızın şehit düştüğü bu süreçte, aralarında uçaksavarların da bulunduğu 31 adet silah ele geçirildi. Operasyon taktiği zaten getirilen TC, bu son darbeler üzerine de iyice geri adım atmaya başladı. 7 Haziran tarihinde operasyon güçleri ağırlıklı olarak eski konumlarına dönmüşlerdi. Bu, Türk ordusunun Güney Kürdistan'dan çekildiği anlamına gel-

melde, özellikle bu operasyondan başarıyla çıkmamızdan dolayı kutluyorum. Şehitlerimizin anısına daha yüksek başarılarla yanıt vereceğimize inanıyorum. Burada kazanan kesinlikle şu sloganımız olmuştur. 'Savaşta zafer, yaşamda özgürlük.' Bundan daha da ileri gideceğiz. Sloganımız; 'Savaşta nihai zafer, yaşamda kesin özgürlük' tarzının egemenliği olacaktır." Bu gelişmenin genel açısından yarattığı sonuçlar ileride daha net ortaya çıkacaktır. Böylece Güney'de şekillenen sınır kültürü vs. partidışı anlayışların safdışı edilmesi büyük hızla netleşirken, askeri olarak da gerillanın bu bölgedeki hakimiyeti kesinlik taşımıştır. En genel planda TC'nin gerillayı marjinalleştirme, sınırlandırmaya yönelik atağı bu operasyonla açığa çıkmıştır. İkinci olarak da KDP bu operasyonda oldukça hızlanan bir çözüm sürecini yaşamaktadır. KDP'nin gerillaya karşı savaş kapasitesinin oldukça zayıfladığı, savaşa karşı isteksizliğinin geliştiği belirtilebilir. Birçok alanda gerillayla karşılaşan KDP'li-lerin teslim olma-kaçma eğilimlerinin artması, operasyon sürecinde 14 KDP'linin firar etmesi bunun birer göstergesidir.

Üçüncüsü, bu operasyonla birlikte gerillanın Kuzey ve Güney'deki savaş birlikteliğinin önemli oranda yakalanmasıdır. Dördüncüsü, Güney'in tümünü kapsayan gerilla eylemliliği, operasyonun boşa çıkartılarak darbenmesi, Güney'deki halk kitlelerinin durumunu olumlu yönde etkiledi. Halkın KDP ve TC'nin bu kirli ittifakına tepkisi giderek büyüyor. Çeşitli biçimlerde dışa vurulan bu tepki, önümüzdeki süreç açısından Güney Kürdistan'da önemli gelişmelere yol açabilir. Gerilla eylemliliklerinin Güney'in içlerine de yayılması, bu süreci hızlandıracaktır. Genel düzlemde böyle özetlenebilecek kazanımlar, gerillanın Güney'deki eylemliliklerinin yayılmasıyla şimdiden daha düzenlidir. Operasyon sonrası, özellikle Güney'in temel yol hatlarına yönelen gerillanın, 20 Haziran-20 Temmuz tarihleri arasında uygulamaya koyduğu petrol başta olmak üzere, ticari mal taşımacılığının yasaklanması kararı ise bunun göstergesi.

Erzurum'da başlayıp Botan ve Amed'e getirilen, Güney'de sonuçlandırılmak istenen TC'nin gerillayı marjinalleştirme atağı, bu operasyon ile gösterilen direniş ve başarıyla ciddi bir şekilde kırıldı. Düşman çözümü ihanet ve işbirlikçi temel olarak geliştirmek istedi. Bu noktada düşmanın çözümüne karşı gerillanın sessizlikle karşılanıp boğulmak istenen devrimci çözümü başarılı yeni bir hamleyle devreye girdi. Gordon düşümü haline getirilmek istenen Kürdistan sorununun halklar açısından çözüm yolunun biricik seçeneğinin gerilla olduğu da açıkça ortaya çıktı. Çağımızın ve coğrafyamızın İskender'i olan gerilla, Güney'den Kuzey'e savaş hamlesini yürütecek yetenek ve güçte olduğunu kanıtladı. Askeri alanda sağlanan bu zemin, siyasi olarak da savaşta nihai zafer, yaşamda da kesin özgürlük tarzının egemenliği şıartıyla sonuca götürülecektir.

“Özellikle yolaltıları ve sulardan da yararlanan TC ve KDP, gerillaların küçük alana hapsedilip ezilmesini hedefliyordu. Bu şekilde ilerleyen operasyon güçleriyle, ilk birkaç gün içinde, daha önceki operasyonlarla da tuttukları stratejik noktalarda üstlendiler. Ancak operasyonun ilk dikkat çeken yönü, gerillaların diğer operasyonlarda olduğu gibi, TC ve KDP'ye yönelik bu stratejik noktaları vermemeye dayalı bir savunma çizgisine girmemesiydi.”

Operasyonun dikkati çeken bir diğer yönü de, gelişmesi belli bir gecikmeyle de olsa, Soran cephesiydi. Doğu cephesinde devreye girerek, Güney Kürdistan'ın tümünde, Behdinan, Zağros ve Botan'ı içeren koordineli bir savaşın yürütülmesiydi. Geçen yılki savaşın önceki eksikliklerinden biri de buydu. Batı'da Behdinan hattındaki savaş ve Doğu'da Soran'daki gelişmeler birbirleriyle eşzamanlı olmaktan çok, birindeki yoğunluğun azalmasından sonra, diğerinin devreye girmesi şeklinde yaşanmıştı. Bu kez ise her iki cephede daha koordineli bir savaş yaşandı.

20 Mayıs'tan 3 Haziran'a kadar tüm alanlarda bu şekilde gelişen operasyonda, bu süreçten sonra gerillaların genel bir hamle süreci başladı. Nitekim de Parti Önderliği de zaten sürekli talimatlarıyla yönlendirdiği bu operasyon süreciyle gerilla açısından hamle direnişinin başladığını duyurdu. Parti Önderliği talimatında şöyle diyordu: “Hamle yönümüzü geliştirmemiz gerekiyor. Biraz onları açığa çıkardık diye düşünüyorum. Sanırım bazı sürprizleri geliştirebiliriz. Buna tabii Doğu cephesini de eklemek gerekir. Taktikteki derinliği biraz daha iyi görmemiz lazım. Zayıf noktaları da ortaya çıkmıştır. Ama esasta bizim bir yeni yönelimimiz gerekir.”

Başta anayol hatlarıyla, yerleşim merkezleri olmak üzere, birçok noktada zırhlı araçlar ve Türk birlikleri konumlanmış bulunuyor. Bu çerçevede süreç içerisinde Türk birliklerinin esasta gerillanın halkla ilişkisini kesme ve lojistik sahalarını engellemeye yönelik konumlanma ve hareketliliği de sürüyor. Genelde operasyonlardan çıkarılan sonuçlara baktığımız zaman, birincisi Parti Önderliği'nin de değerlendirmesiyle, Güney'de ilk kez gerilla tarzı, parti taktiği sınırlı da olsa yakalanmış ve bunun doğuracağı önemli sonuçlar görülmüştür. Parti Önderliği, bunu verdiği talimatta şöyle değerlendirmiştir: “TC ve işbirlikçi hain güçlerin 20 Mayıs operasyonunun ilk aşaması başarıyla sonuçlanırken, partimizin askeri çizgisinin sınırlı bir uygulamasının kesin bir başarıya götüreceği de açıkça ortaya çıkmıştır. Güney operasyonundan çıkarılması gereken en önemli sonuç 'ne sayı, ne teknik gerilla karşısında sonuç alamaz' noktasıdır.

Asgari bir gerilla gücüne ulaşıldıktan sonra, onun doğru hareket tarzıyla savaş yürütülürse, gerçekten başarmanın imkan dahiline girdiğini söylemek doğru olur.

Siz değerli tüm yoldaşları bu te-

PKK bölgenin hakimiyetine oynayan ittifak gücüyle savaşıyor

ARGK Ana Karargah Komutanlarından Cemil Bayık yoldaşla yaptığımız röportaj

Serxwebûn: '98 yılına büyük bir psikolojik savaşla giren TC'nin, Kuzey ve Güney'de kapsamlı operasyonlar geliştirirken dönemsel amacı neydi? ABD ile İsrail'in bu savaşta çıkarları nedir? Bölgedeki güçlerin bu ittifaka karşı tavırları nasıl olmuştur? İran ve Irak'ın tavrı başta olmak üzere, bölgenin durumunu değerlendirebilir misiniz?

C. Bayık: Sorularınıza cevap verebilmek için süreci biraz daha gerilerden almak gerekiyor. Bilindiği üzere '91'de ABD'nin Haliç Körfez Savaşıyla birlikte Ortadoğu'ya çok kapsamlı bir müdahalesi oldu. Bu, ABD'nin bölgeyi kendine göre biçimlendirme müdahalesiydi. Bunun altında ABD'nin Sovyet sistemi dağıldıktan sonra "yeni dünya düzeni"ni egemen kılama istemi yatıyordu. Kendisinin önderliği de bu düzenin oturmasına bağlıydı. Bu düzenin oturtulması da önemli ölçüde Ortadoğu'ya bağlıydı. Düzenin oturtulması konusunda fazla sorunlarla karşılaşmayan ABD, sıra Ortadoğu'ya gelince sorunlarla karşı karşıya geliyordu. Ortadoğu, emperyalistler ve ABD açısından, petrol ve su kaynakları nedeniyle önemli bir alan. Kısaca bu düzenin dünyada oturtulması, yine ABD önderliğinin garanti altına alınması, bölgede hakimiyetin kurulmasına bağlıydı, bu amaçla bir müdahalede bulundu. Körfez savaşı bu müdahalenin belirttiğimiz gibi birinci adımıdır. Ardından bunu tamamlayan bazı adımlar atıldı. '92'de YNK, KDP ve TC'nin birlikte PKK'ye saldırmasının arkasında yine ABD ve emperyalist güçler vardı. Bununla PKK'yi, devrimci hareketi Kürdistan'da zayıf bir konuma düşürmek, etkisiz kılmak, işbirlikçi hareketi güçlendirmek egemen kılmak istiyorlardı. Bununla Körfez'de başlattıkları müdahaleyi geliştirmek istiyorlardı. Tabii ki '92'deki KDP-YNK-TC saldırısı sonuç vermedi. Sonuç vermeyince bundan daha kapsamlı bir saldırı '95'te "Çelik operasyonu"yla başlatıldı. İlk kez bu operasyonda İsrail subayları da yer aldı. Bu da bölgeye yönelik geliştirilen müdahalenin kapsamının giderek genişlediğini gösteriyor.

'95' Çelik operasyonuyla da fazla bir sonuç alamadılar. '96'da, yine '97'de, giderek '98'de bu müdahaleleri hızlandırdılar. Hewler'e müdahale de yine bunun bir parçası. KDP'nin Irak rejimiyle anlaşış Hewler'e girmesi, YNK'yi Hewler'den çıkarmaları, zayıf bir konuma itmeleri de yine ABD'nin onayıyla gerçekleşmiştir. Amaç burada KDP'yi biraz daha güçlü bir konuma getirmek, böylelikle KDP vasıtasıyla Kürdistan'da, yine Irak sahasında adım adım ilerlemektir. Bu amaçla bu müdahaleler peşisıra gerçekleşmiştir. Ardından '97'de KDP ve Türkiye -arkasında zaten ABD, hatta İngiltere-İsrail ittifakı var- ittifakıyla PKK'ye karşı bir saldırı başlatıldı. Saldırı esasta bir haftada sonuç almak üzere planlanmıştı. Amaç PKK'yi tasfiye etmek, PKK'nin yerine işbirlikçi Kürtleri egemen kılmaktır. Eğer bunu başarırlarsa Kürdistan sahasındaki engeli kendilerine göre ortadan kaldırmış ve ta-

mamen Ortadoğu'ya yönelik geliştirdikleri müdahalede önemli bir mesafe katetmiş olacaktı. Fakat gelişmeler umdukları gibi olmadı.

Ardından, '98'de sonuç almayı planladılar. İşte bu amaçla Türkiye her bakımdan desteklendi. Türk devleti kendisini '98'e hazırlamaya çalıştı. KDP güçlerini kendi taktiğine göre yeniden örgütledi, düzenledi, eğitti. Çünkü kendi güçleriyle koordineli bir savaşı sürdürebilmesi için bu gerekiyordu, bunu yaptı. Ve '98'e yönelik yaptığı hazırlıkları Botan'da, Amed'de pratik olarak denedi. Bundan bazı sonuçlar çıkardı. '98'de bütün bu hazırlıklarla birlikte, özellikle de Güney'de kesinlikle sonuç almak istedi.

Buraya egemen olmak, dünyaya egemen olmak demektir

Saldırının hem Kuzey yanı var, hem de Güney yanı var. Aslında Kuzey-Güney diye ayırım yapmak da artık gerçekçi değil. Fark; kesinlikle bir sonuca gitmeydi. Fakat başarmadı. Başarmak şurada kalsın tam tersine ciddi yaralar aldı, ciddi bir çıkmaza girdi. Şimdi bu çıkmazdan nasıl kurtulacağının hesapları içerisindeler.

Peki ABD ne yapmak istiyor? ABD öncülüğünde bir ABD-İsrail-İngiltere-Türkiye ittifakı var. Bu ittifak kendi içinde örgütlü, planlı; alan olarak hem Ortadoğu'da, hem Kafkasya'da, hem de Orta-Asya Cumhuriyetlerinde sürdürülmek isteniyor. Burada aslında bir hakimiyet peşinde koşma var. Dikkat edilirse Ortadoğu, Kafkasya, Ortaasya çok önemli birer alan. Buraya egemen olmak demek, dünyaya egemen olmak demek. Yürütülen egemenlik mücadelesinden başka bir şey değil. Tabii ki bu yapılırken bazı sorunlarla-engellerle karşılaşılıyorlar. İşte bu engellerden bir tanesi PKK'dir. Ancak PKK'yi en azından tasfiye edemeyeceklerini çoktan anlamış durumdalar. Dolayısıyla "tehlikelî" bir konumdan çıkarma amaçları var. İşte buna "marjinalleştirme" diyorlar. Böyle bir hedefleri var.

'98'de PKK'yi kesinlikle marjinalleştirme, önemli bir güç olmaktan, iktidarları için tehlikeli bir konumda olmaktan çıkarmak amaçları vardı, tüm çabaları bu yönüydü. Çünkü PKK'yi kendilerine göre tehlikeli bir konumdan çıkarmadıkça ne Ortadoğu'da, ne de Kafkasya ve Ortaasya cumhuriyetlerinde hedeflerine ulaşabilirlerdi. Şimdi her iki alanda da hedeflerine ulaşabilmeleri için Türkiye'yi güçlü tutmaları gerekiyor. Oysa PKK'nin mücadelesi Türkiye'yi oldukça zayıf bir konuma itiyor. PKK mücadelesi Türkiye'nin Ortadoğu'da veya Kafkaslarda oynayacağı rolü asgari düzeye indiriyor. Bu açıdan PKK'nin mutlaka marjinalleştirilmesi, tehlikeli bir güç olmaktan çıkarılması gerekiyor ki; rahatlıkla petrol, su ve yine yollar üzerinde denetim kurabilsinler. Yine Kafkasya'da Rusya'yı sıkıştırabilmek, Rusya'yı güç olmaktan çıkarabilmek buna bağlı. İran'ı kuşatıp eğer mümkünse teslim almak,

teslim alamıyorlarsa Azeriler vasıtasıyla -ki Azeriler içerisinde MİT ve CIA çalışmaları var- İran'ı parçalamak, böylelikle tehlikeli bir konumdan çıkarmak da PKK'nin "tehlikelî bir güç olmaktan çıkarılması"na bağlı. Ayrıca Ortadoğu'da Suriye'yi kuşatma altına alma, teslim alma, olmazsa darbeleme gibi bir amaçları var. Bu müdahaleler aslında bu amaçlar çerçevesinde geliştiriliyor. Yani sorun sadece Türkiye'nin PKK'yi Kuzey'de ve Güney'de etkisizleştirmesi değil. Belki şekil olarak savaş PKK ile KDP-TC arasında bir savaş gibi görülebiliyor, ama bu işin görünen tarafıdır. Bir de işin görünmeyen tarafı var ki, esasta önemli olan görünmeyen taraftır. Savaşın kapsamı, karakteri, amaçları, görünenenden çok çok kapsamlı, farklı. PKK sadece KDP ve TC'yle savaşıyor, PKK bir ittifak gücüyle savaşıyor. Bu çok nettir.

İsrail bu savaşta tekniğinden tutalım taktiğine ve hatta askeri personele kadar yer alıyor. Türkiye bu savaşı İsrail teknik ve taktiğiyle yürütüyor, bizzat İsrail subayları savaşa katılıyor. Arkasında zaten ABD-İngiltere var. Bu güçler bu savaşı siyasal-askeri-diplomatik olarak tamamen bir amaç etrafında yürütüyorlar. İttifakın amaçları pratikte daha çok Türkiye'ye yaptırılıyor. KDP de aslında öyle önemli bir şey değil, kullanılan basit bir çete gücüdür. Kısaca bu

"Sorun sadece Türkiye'nin PKK'yi Kuzey'de ve Güney'de etkisizleştirmesi değil. Belki şekil olarak savaş PKK ile KDP-TC arasında bir savaş gibi görülebiliyor, ama bu işin görünen tarafıdır. Bir de işin görünmeyen tarafı var ki, esasta önemli olan görünmeyen taraftır. Savaşın kapsamı, karakteri, amaçları, görünenenden çok çok kapsamlı, farklı. PKK sadece KDP ve TC'yle savaşıyor, PKK bir ittifak gücüyle savaşıyor. Bu çok nettir."

savaş öyle görüldüğü gibi bir PKK-Türkiye savaşı değil, onu da aşan, dünya hakimiyeti peşinde koşan bir ittifaka karşı yürütülen bir savaştır. Bu savaş bu anlamda kutsal ve çok önemli bir savaştır. Sadece ulusal bir savaş değil, uluslararası bir savaştır. Yani Kürdistan'ı da aşan, bölgeselleşen, bu anlamda uluslararası nitelik kazanan bir savaştır. Bu savaşın taraflarından birinin üstünlük kazanması, diğerinin kaybetmesi çok önemli sonuçlar yaratacaktır bu ülkede. Mutlaka bunun etkileri dünya çapında da kendisini gösterecektir. Eğer PKK kazanırsa kesinlikle Kürdistan'da ihanet bir daha dirilmemesine tarihe gömülecektir. Yine PKK'nin kazanması bölgede emperyalizmin çok ciddi bir yara almasına yol açacaktır. Ve bölgede halkların yeni bir döneme girmesine yol açacaktır.

Çağdaş Med Hareketi ve PKK'nin Ortadoğu misyonu

Kürtler açısından yeni bir sayfa açılmakta. Genel anlamda ise tarih ve insanlık açısından bugün tekrar eden şeyler var. Tarih; Kürtlerin önüne, Medlerin önüne koyduğu gibi bir görev koymuş durumda. Yani

Kürtler bugün sadece kendisi için değil, bölge halkları ve insanlık için de bir mücadele yürütüyor. Ve bu mücadelenin motoru PKK oluyor. Tarih böylesi çok ağır bir görevi PKK'nin önüne koymuş durumda. PKK böylesi bir görevi omuzlamış ve yerine getirmeye çalışıyor. Tabii ki oldukça ağır bir görev. Bedelleri ağır, sorunları ağır. Tabii ki yol açacağı sonuçlar da o denli büyük olacak. Kısaca, uluslararası bir sorun. Tabii ki bu sorunun çözümü şu veya bu biçimde en az o denli büyük ve derin sonuçlara yol açacaktır. Savaş Kürdistan sınırlarını da, şu anda görünen güçleri de aşan, birçok gücün içinde yer aldığı bölgesel, uluslararası düzeyde bir savaş dönüşmüştür. Tabii ki buradaki savaşın sonuçları da bölgesel şartlarda olacaktır.

ABD'nin oluşturduğu ve başını çektiği İsrail-İngiltere-Türkiye ittifakına karşı bu ittifak kadar, kendi içinde örgütlü, planlı bir ittifak oluşmuş değil. Fakat çeşitli güçlerin bu ittifaka karşı rahatsızlıkları, ciddi endişeleri var. Bu ittifakın çeşitli güçlerin çıkarlarını temsil etme görevi var. O açıdan birçok güç bu ittifakın sonuç almaması için çeşitli çabalar içerisine giriyor, bazı tutumlar geliştiriyor. Örneğin bir Avrupa'nın tutumu var, Avrupa kesinlikle o ittifakın ister Ortadoğu'da, ister Kafkaslar'da olsun başarı ka-

halkı için yeni imkanlar, daha olumlu imkanlar ortaya çıkarıyor.

KDP-çete ilişkisi

Serxwebûn: KDP'nin '98 savaşıyla birlikte bir bütünen hareket tarzını ve konumunu nasıl ele almak gerekir? Güney Savaşı'nda gerillada hangi tarzı esas aldınız?

C. Bayık: KDP'de önemli değişiklikler oldu tabii. KDP artık eski KDP değildir. KDP'nin sadece adı kalmıştır, başka eşiğe ait hiçbir şeyi kalmamıştır. Artık bu gerçeğin anlaşılması gerekiyor. KDP sadece bir işbirlikçi güç olmaktan çıkmıştır, artık o bile değildir. Düşmanla şu veya bu düzeyde işbirliği yapan, biraz da diyelim, kendi kontrol ettiği alanların çıkarlarını zayıf da olsa temsil eden, bu araçla Türkiye'yle işbirliği yapan bir güç değildir. Tamamen TC'nin yörüngesine girmiş, TC'nin kullandığı çeteleşmiş bir güçtür. KDP gerçeği artık budur, böyle anlamak gerekiyor.

Aslında KDP gerçeği geçmişte de biraz biliniyordu. Fakat bu savaş bu gerçekliği tüm çıplaklığı, tüm yönleriyle daha da ortaya koydu. Bence bu Kürt halkı açısından bir kazanımdır. Yani KDP gerçeğinin bu denli açığa çıkmış olması, gerek Kürt halkı nezdinde, hatta giderek uluslararası düzeyde bir kayıp değil, bir kazanımdır. Ve KDP gerçeğinin tüm yönleriyle böylesine açığa çıkmış olması, ayrıca o sahte Kürtçülük maskesinin de düşmüş olması bu anlamda yurtseverlikle ihanetin saflarının netleşmesi, Kürdistan devriminin zaferi açısından çok önemli bir kazanımdır.

KDP demek, Kürdistan'da ihanetin yaşaması demektir, Kürt potansiyelinin bitirilmesi, Kürt direnişinin tasfiyesi anlamına geliyordu. Kürdistan açısından tüm değerlerin şu veya bu güce peşkeş çekilmesi idi. Şimdi ise KDP geldiği nokta itibarıyla Kürt halkı içerisinde tecrit olmuş, artık varlık bulamamaktadır. Diğer parçalarda da hemen hemen işi kalmadı. Behdın kesiminde -ki o da şehirlerde etkisi zora dayalı olarak, yine TC'nin askeri gücüne dayalı olarak kaldı- oldukça sınırlandı. İtibarı kalmadı. Yine eskiden bölgedeki bazı güçlerle ilişkileri vardı, bu ilişkileri de sarsıldı. İlişkileri, TC-İsrail-ABD ittifakıyla sınırlı kaldı. Şimdi oldukça zayıf bir konumda ve bir çıkmazı yaşıyor. Geldiği nokta budur.

Kendisini tehlikede görüyor. Kendisini tehlikede gördüğü için de varlığını tümüyle faşist Türk devletine dayalı olarak yaşatmaya çalışıyor. Yaşamının garantisini tamamen Türk faşizminde görüyor. Bunun için Türk faşizmiyle bu kadar iğrenç bir ilişki içerisinde. Vardığı nokta bitiş noktasıdır. Bitiş noktasına geldiği için de dört elle Türk faşizmine sarılmıştır. Bundan başka izah düşünmüyorum.

KDP'nin bu durumu ve savaşın geldiği düzey hem Kuzey'de, hem Güney'de Kürt halkını biraz daha birbirine yaklaştırdı. Örneğin '97'de Güneyli güçlerle PKK arasında -

hatta pratikte de- bazı adımlar biçiminde önemli bir ittifak gelişti. Kürdistan tarihinde ilk kez Kuzeyli ve Güneyli güçler birleşti, birlikte hem Türk faşizmine, hem Kürt ihanetine karşı savaştı. Bu önemli bir gelişmeydi. Buna karşı ise Kürt ihaneti ve Türk faşizmi birleşti. Çünkü varlık-yoklukları karşılarında gelişen Kürt halkının çıkarlarını esas alan yeni ittifakı ortadan kaldırmalarına endekslendi. Eğer bu ittifak gelişirse bu hem TC açısından, hem Kürt gericiiliği açısından ölüm anlamına geliyor. Bu kadar acımasızca savaşmalarını böyle anlamak gerekiyor.

Güneyli diğer güçler de artık KDP'yi yurtsever saflarda görmüyorlar. Herkes bu çeteleşmiş gücün ihanet ettiğini görüyor ve fazla umut bağlanmaması gereken bir güç olarak değerlendiriyor. Şu ortaya çıkıyor; KDP, bugün Kürt halkının özgürlüğünün ve başarısının önünde en büyük engellerden biri durumunda. Eğer bu engel ortadan kaldırılsa, Kuzey ve Güney Kürdistan'ın birleşmesi önünde ne halk ne de örgütler nezdinde herhangi bir engel kalmayacak. Tek engel bu çete güruhu. Bu ciddi bir engel. Bu çete güruhu olduğu müddetçe Kürtlerin birliğinin, yine başarısının sağlanması çok zor. Yani Kürt ihaneti tasfiye edilmeden düşmana çetecilik yapan bu güruh etkisizleştirilmeden Kürt halkının birliğini sağlamak, başarısını sağlamak zordur.

Son günlerde bu güruhun YNK'yle ittifak araması aslında bu gelişmelerin bir sonucudur. Geliştirdiğimiz savaş bu güruhu oldukça açığa çıkarmıştır, oldukça teşhir etmiştir, oldukça zorlayan bir konuma, tükeniş noktasına getirmiştir. Ve bu güruh bu noktada ayakta kalabilmenin çabası içerisine girmiş bulunuyor. Bunun için YNK'yle ittifak yapmasının kapsamını anlamaya çalışıyoruz. Zaten bu güruh tarihte ne zaman sıkışmışsa hep böyle anlaşmış, ne zaman güçlenmişse Kürt halkına bir şey katmamış. Şayet tarih incelenirse bu rahatlıkla görülebilir. Eğer bugün tekrar YNK'yle herhangi bir kontak arıyorsa, bu sanırım bizim geliştirdiğimiz savaşın yarattığı bir sonuçtur. Yaşayabilmek için YNK'yle ittifak arıyor. Tabii bu konuda ister YNK olsun, ister diğer çevreler olsun oldukça dikkatli davranmalılar. Eğer dikkatli davranmazlarsa tekrar bu güruha yaşama şansı tanımış olurlar; ki bu gerçekten doğru bir tutum olmaz. Yani böyle bir güruha tekrardan yaşam şansı tanımamak gerekiyor. Tek şartla yaşam şansı tanınabilir; bütün kirli ilişkilerini bırakır, yurtsever saflara döner ise, bu konuda Kürt halkına karşı işlediği suçların hesabını verir ise kabul edilebilir. Yoksa sıkışmış, boğulmak üzere, sırf boğulmamak için, nefes almak için bazı manevralara giriyor ve bazıları oyunlara alet oluyorsa bu tehlikeli bir tutum tabii. Özellikle YNK'nin bu konuda PKK'nin mücadelesini ve bu mücadelenin yarattığı sonuçları çok iyi görmesi ve buna göre bu güçle ilişkilere girişmesi gerekiyor. Bunu görmeden bu güçle ilişkilere girmesi kendisi ve Kürt halkı için gerçekten oldukça tehlikeli sonuçlara yol açabilir.

YNK karar sürecinde

Serxwebûn: *YNK'nin son süreçte Avrupa'da bazı arayışlarının olduğu kamuoyuna yansıyor, bu konuda neler söyleyebilirsiniz?*

C. Bayık: YNK'nin gerek Kürdistan'da, gerek Avrupa sahasında,

KDP adındaki güruhla bazı görüşmeler içerisine girdiğini biliyoruz. Hatta yakında Mam Celal'le Mesut Barzani'nin görüşeceği yönünde de bazı bilgiler var. Olabilir, mümkündür. Şimdi bu gelişmeler neyin sonucunu ortaya çıkıyor? Bunu iyi anlamak gerekiyor. Tamam ABD, İngiltere bir taraftan bunları yakınlaştırmaya çalışıyor. Geçmişten beri Kürt devrimci hareketine karşı böyle bir amaçları var. İki gücün çatışması onlar için istenmeyen bir durum, bunu gidermeye çalışıyorlar. Diğer taraftan yine Fransa'nın bazı çabaları var, bunları biraraya getirmek için. Yalnız bu çabaların etkileri başkadır. Sadece bu çabalarla, bu görüşmelerle ilerleme ortaya çıkmıyor.

Görüşmelerin gündeme gelmesinin daha değişik, esas nedenleri var. O da yürüttüğümüz savaşın KDP'yi oldukça zorlamış, bitiş noktasına doğru getirmiş olması gerçeğidir. KDP bu noktada ciddi bir darbe almamak için YNK'ye ihtiyaç duyuyor, onun için YNK'yle görüşmeye kapılarını açtı. Bundan önce KDP YNK'yle değil oturmak, ciddiye bile almıyordu. Eğer bugün KDP, YNK'yle oturmayı ve anlaşmayı gündemine alıyorsa bu öyle uluslararası güçlerin veya başkalarının etkileriyle ortaya çıkan paralel bir durum değildir. Etkileri olsa bile sınırlıdır. Yine bunların iyi niyetlerinin, işte çatıştılar, savaştılar, çözemadiler, bu nedenle çatışmayla değil, anlaşmayla çözüm bulunmalı, gibi bir yaklaşımın sonucu da değildir.

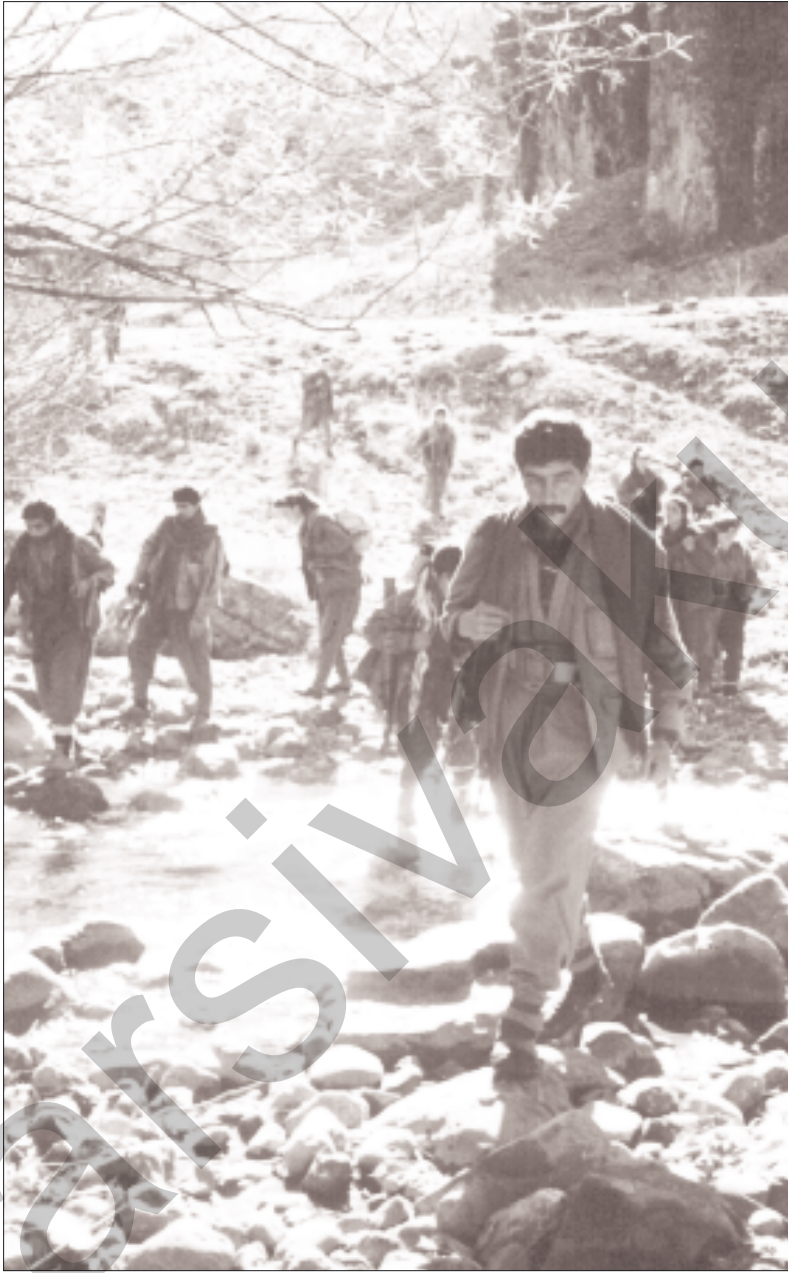
Bizim mücadelemizin bunları getirdiği bir nokta var. Bu noktada artık ölüm noktasıdır. Ölmek için kendisine nefes boruları açmaya çalışıyor, o da YNK'dir. KDP, YNK'nin gerçeğini-zayıflıklarını çok iyi biliyor. YNK'nin bu zayıflıklarından yararlanarak içine girdiği bu ölümcül durumdan çıkmaya çalışıyor.

Bu görüşmelerle, ittifaklarla ulusal düzeyde zedelenen itibarı yeniden kazanmak istiyor. Yurtsever saflarda, ulusal saflarda tekrar yer edinmeye çalışıyor. Bir amacı bu, çünkü yurtsever cephenin dışına atılmış durumda. Uluslararası düzeyde oldukça sıkışık, itibar kaybeden Türk faşizmi gibi, dünyanın karşısına dikildiği kirli bir güçle birlikte hareket etmesinden dolayı KDP'nin uluslararası düzeyde çok sıkışık bir duruma gelme konumundan kurtulma arayışı, YNK'yle görüşme istemlerinin temel noktasıdır. Bölgedeki ilişkileri sarsıldı, bu durumu gidermeye ve böylelikle PKK karşısında ayakta durmaya çalışıyor.

YNK neden buna ihtiyaç duyuyor? YNK, KDP-TC ittifakından oldukça çekiniyor, kendisini KDP karşısında oldukça zayıf bir konumda görüyordu. KDP "tehlile var, ittifak yapalım, anlaşalım" diyor. YNK ise bunu kendisi için bulunmaz bir fırsat olarak değerlendiriyor. Adeta "önüme bir fırsat çıktı, KDP benimle

anlaşmak istiyor. Anlaştıysam anlaştım, anlaşamazsam bir daha KDP benimle anlaşmaya oturmaz, bu fırsatı kaçırmış olurum. Dolayısıyla bu zayıf konumdan çıkamam, darbe yiyebilirim" mantığıyla hareket ediyor. Bu nedenle KDP'nin bu yaklaşımlarını olumlu görüyor ve anlaşmayla, zayıf bir konumdan çıkmaya çalışıyor.

Bir de ortada İran-Irak zıtları var. BM vasıtasıyla petrolden dolayı Güney Kürdistan halkına bir fon, oldukça yüklü bir para veriliyor. Bu parayı almaları anlaşmalarına bağlı, anlaşmaya varamadan paraları alamıyorlar. Sanırım bir neden de bu. Bütün bunlar biraraya getirildiğinde aslında hem KDP, hem YNK açısından biraraya gelmenin, hatta taktik anlamda da olsa, geçici de olsa ittifaka varmanın zorunluluğu çıkıyor ortaya. Görüşme girişimleri

bunların bir sonucudur. Bunların sorunları köklüdür. Yani bu anlaşma ne kadar sürer orası meçhuldür. Fakat mesele burada şu: Arkalarında, özellikle KDP'nin arkasında- böyle bir ittifak olmasına rağmen bu ittifak da KDP'yi artık yaşatmıyor. Yine KDP-YNK arasındaki o çelişkiler, hem KDP'yi, hem YNK'yi oldukça zayıf bir konuma düşürüyor, bu durumda devrimci hareket daha da güçleniyor. Bunlar emperyalist güçlerin tabii ki hesabına gelmiyor. Onların çıkarlarını oldukça zedeliyor, bunu gidermeye çalışıyor. Bu güçler de PKK'nin gelişimini gördükçe tabii ki rahatsız oluyor, bunun da önünü almak istiyorlar. Giderek şu noktaya doğru geliyor: PKK'nin gelişiminin önünü almak için mutlaka bazı şeyler yapmak gerekecek. İşte son gelişmeler biraz aslında bunun ürünü olarak ortaya çıkıyor.

PKK'nin geliştirdiği mücadele, bu mücadelenin hem Kuzey'de, hem Güney'de, genelde bölgede, uluslararası düzeyde yarattığı sonuçlar var. YNK bunu çok iyi görüyor. Bunu tabii ki kendi lehine değerlendirmek istiyor. O da ancak PKK'yle geliştireceği ilişkilere bağlı, PKK'yle

dostluk ilişkilerini geliştirdiği oranda bunun sonuçlarından yararlanabilir. Başka türlü yararlanamaz. Şimdilik böyle ikili bir görünüm var.

PKK Güneylileşmiş, Kuzey-Güney farkı ortadan kalkmıştır

Serxwebûn: *Güney kitlesinin hem bu işgale ilişkin, hem KDP'nin durumuna ilişkin tepkileri nasıl oldu? Gelişen savaşla birlikte PKK'nin Güneylileşmesinin gerçekleşme düzeyi nedir?*

C. Bayık: PKK, gelişen savaşla birlikte tabii ki Güneylileşti, Kürdistan'ın her yerinde ulusal bir güç haline geldi. Bu; gelişen işgal hareketleri ve karşısında yürütülen savaşın ortaya çıkardığı bir gelişmedir. TC, belki de tarihinde en büyük hatalarından birini işledi. Yani Güney ve Kuzey'i ortadan kaldırdı, birleştirdi, PKK'yi oldukça Güney'in içlerine taşıdı. PKK'yi Güneylileştirdi, PKK'yi Güney'in de PKK'si haline getirdi. Eskiden PKK biraz Kuzey'le sınırlıydı, şimdi PKK Güneylileşti. PKK Güney'de artık önemli bir güç haline gelmiştir. PKK'siz Güney'de sorunların çözümü çok zordur. Bunu bütün güçler belirtiyor.

Bu nasıl gerçekleşti diye sorulacak olursanız; bir yandan işte düşman Güney-Kuzey ayrımını ortadan kaldırdı, Güney'e oldukça girdi. Bu tabii ki PKK'yi daha da Güney'e soktu, Güneylileştirdi. Bu temelde halkın PKK'ye olan ilgisi arttı, yine Güneyli gençle-

rin PKK'ye olan ilgisi arttı. Direniş hem ihanetin gerçek yüzünü ortaya çıkardı, hem yurtseverliğin-devrimciliğin özünü ortaya çıkardı. Görüldü ki PKK sadece kendisi, sadece Kuzey adına direnmiyor, Güney adına da direniyor. Güney'deki güçler kaderlerinin bir anlamda PKK'nin direnişine bağlı olduğunu gördüler. PKK kaybederse kensinlikle kendileri de kaybedecek. Yenilmesi durumunda, ihanetin ve TC'nin egemen olduğu bir ortamda yaşam şansları sıfırdır. Ya tasfiye olmaları, ya Kürdistan'ı bırakmaları gerekir. Güneyli güçler de, halk da, Kürt gençliği de ihanete karşı direnen gücün PKK olduğunu gördü ve akın akın PKK'ye katılıyor. Bu akış hâlâ da devam ediyor. TC'den tutalım bölge devletleri, hatta işte bu adı geçen birçok güç bu akışı durdurmak için açıktan tutalım birçok gizli yolu denediler, fakat sonuç alamadılar, hâlâ da sürdürmelerine rağmen, PKK'ye gençliğin akmasının önünü tutamıyorlar. Özellikle PKK'nin yürüttüğü savaşın kitleler üzerindeki etkisini kırmak için yoğun bir propaganda geliştiriyorlar. Gençlerin katılımını engellemek için yoğun bir propagandaya, bizzat fiili

engellemelere başvuruyorlar. Ama bütün bunlar PKK'ye olan ilgiyi azaltmıyor aksine daha da fazlalaştırıyor.

Güney'de PKK kökleşmiş durumda. Çünkü PKK'nin saflarında artık binlerce Güneyli genç var. Yüzlerce Güneyli şehit var. PKK, sadece Kuzey'in bir partisi değil artık, Güney'in de partisi oldu. Yani ulusallığa erişti. Bu önemli bir gelişme, önemli bir kökleşmedir, sökülüp atmak mümkün değil.

TC savunmada mı saldırıda mı?

Serxwebûn: *Bu işgal hareketinde Türk ordusunun teknik dışında taktik değişiklikleri var mı? Ayrıca Güney'de Türkmenlere biçilen misyon yerini buldu mu?*

C. Bayık: TC'nin izlediği taktik kısaca şöyle tanımlanabilir; büyük bir güçle büyük bir tekniği kullanarak, birliklerimizi birbirinden kopararak, daha çok vurup imha etmek, böylelikle sonuç almaktı. Kapsamlı hazırlıkları vardı. Bunu pratiğe de döktüler. Eğer buna karşı bizim hazırlıklarımız zamanında gelişmemiş olsaydı tabii ki sonuç alabilirlerdi, çok ciddi kayıplarımız ortaya çıkabilirdi. Tedbirler zamanında alındığı, güçlerimiz buna göre düzenlendiği ve eğitimden geçirildiği için düşman sonuç alamadı. Tam tersine büyük kayıplar yaşadı ve güçlerini geri çekti birçok yerde. Esas noktalardan tümünden çekildi. Çektikleri güçlerini ise merkezi yerlerde yoğunlaştırdılar. İşbirlikçi güçler de güçlerini yine belli merkezlere çekti. Şu anda saldırı konumları yok, tamamen savunmayı esas alıyorlar.

Büyük bir operasyonla imha amaçlı bir saldırı başlatıldı. İmhayı gerçekleştiremedikleri gibi kendileri birçok kayıp yaşadı, daha da sürdürselerdi daha da çok kayıpları olacaktı. Bunu gördükleri için güçlerini belli merkezlere topladılar. Savunma tedbirlerini güçlendirdiler ve hâlâ da bunu sürdürüyorlar. Şu anda bizim saldırı ve eylemlerimiz yoğunlukta. Karşımızdakilerin herhangi bir saldırı veya operasyonu söz konusu değil. Tamamen savunmaya çekilmiş durumdadır ve savunma tedbirlerini geliştiriyorlar. Geline aşama bu.

Bu savaşta TC seksen binlik bir gücüyle katıldı. Yüzlere varan tank-top uçak, helikopterleri vardı. KDP -yirmi-otuzbin civarında- ne kadar gücü varsa kullandı. Hatta halktan insanları bile zorla, büyük paralar karşılığında savaşa katmaya çalıştılar. Türkmenlerin tüm gücünü kullandılar, fakat sonuç alamadılar. Neden sonuç alamadılar? Çünkü '97 tecrübemiz ve ondan çıkarılan sonuçlar vardı. Parti Önderliği'nin, '98 için öngördüğü planlama, düzenleme, görevlendirmeler ve belirlendiği taktik çizgi vardı. Güçlerimiz tamamen '97'nin sonucuları temelinde, yine düşmanın geliştireceği taktiğe göre eğitilmiş ve düzenlenmişti. Bu açıdan güçlerimiz herhangi bir zorluk yaşamadı, savaşı oldukça rahat karşıladı ve sonuç aldı. Gerillayı, gerilla taktiklerini tamamen uyguladı. Gizliliği, hareketliliği esas aldı, sabit kalmadı, düşmanı anı anına izledi. Gerilla kısa sürede darbe vurdu, çatışmalara fazla girmeden sonuç alıp hızla uzaklaştı. Kısacası kendisini hiçbir zaman hedef yapmadı, her zaman düşman hedef haline geldi. Gerilla hiçbir yerde görünmedi, ama her yerde oldu. Düşmanın gerillanın bulunduğunu sandığı yerlerde gerillanın olmadığı, olmadığını sandığı yerlerde gerillanın olduğu ortaya çıktı. Kısa-

ca gerilla “hiçbir yerde ama her yerde” taktiğini uyguladı. Diğer bir de-ğişle de doluyu boşa, boşu doluya alma taktiği. Bu taktik sonucunda onların tekniği de işleyemedi, sonuç alamadı, hatta başına bela oldu.

Güçlerimiz teknikle bilinci, aklı, ideolojiyi oldukça birleştirdi ve oldukça iyi sonuçlar aldı. Ve düşman bu tarzda artık sonuç alamayacağını gördü, daha fazla kayıp yaşama-

turuyorlar. “Bu ülke bizim de ülke-miz” diyenleri şu veya bu biçimde - bunlar tutarlı olur veya tutarsız olur, bu o kadar önemli değil- yani biraz farklı yönlerden bunlara karşı çıkan güçleri acımasızca eziyorlar. İşte bu radikal kesimden olabilir, sol olabilir, demokrat çevreler olabilir, HADEP güçleri olabilir. Yani en ufak bir muhalif güce müsaade etmiyorlar, kabul de etmiyorlar. Aslında ordu partisinin bu denli partileri,

sorunlarını çözmek için bu zorunlu başka türlü sorunları çözümlenemez. Bu konuda da eğer gerçekten değişiklik yapacaksa, sorunları çözecekse çözüme Kürdistan’dan başlamak zorunda. Fakat görülen o ki buna pek hazır değiller. Geriye daha çok ordunun açıkça pratiğini yürütmesi kalıyor. Önümüzdeki günler biraz daha çok ordunun demokratik kesimlere yöneleceğini, en ufak aykırı bir sese çok sert bir

dilerinin belirttiği gibi ise, bitirmiş-lerse, sonuç almışlarsa o zaman neden Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en büyük operasyonlarını gerçekleştireyorlar? O zaman ya dedikleri doğru değil, dedikleri doğruysa yaptıkları doğru değildir. Yani burada herkesin görebileceği çelişkiler var. Açık açık ortada olan aldatmacalar var. O zaman hangisi doğru? Şimdi bunların yalan olduğu artık herkesçe görülüyor. Neden bu ya-

rebilir, çıkmazı biraz daha derinleştirebilirler, başka bir şeye yarayacağını sanmıyorum.

Çevik Bir’in yeni misyonu, başkanlık mı?

Serxwebûn: *Bütün bu değerlendirmeler çerçevesinde Çevik Bir’e düşen misyon nedir?*

C. Bayık: Çevik Bir, bizim görebildiğimiz kadarıyla geleceğin ya genelkurmayı ya da cumhurbaşkanı olarak hazırlanıyor. Kendisi ABD’nin adamıdır, fakat ABD’yi de aldatan biridir. Biraz da Türk usulü siyaset mi desek, Çevik Bir siyasetinde de biraz az-çok bu ortaya çıkıyor. Hem ABD’nin yetiştirdiği bir kişi ve hem de ABD siyasetini esas alan biri. Ancak diğer taraftan ABD’yi de aldatan biri olduğu ortaya çıkıyor. Bu kişinin Türkiye’deki kontrgerillanın sorumlusu, örgütleyicisi olduğu gibi önemli bir bilgi var. Yani bu kadar aktif olması biraz da onu gösteriyor. Adeta Türkiye’nin en önemli tek yetkilisi gibi hareket ediyor. Tüm diplomatik görüşmeleri, önemli ittifakları o yürütüyor, yapıyor, imzalıyor. Dışişleri bakanları geliyor, Çevik Bir’i görmeden gitmiyorlar. Türkiye’nin bir numaralı adamı. Böyle bir misyonu var. Bu da ABD ve kontrgerilladan kaynaklanan bir güç oluyor, oradan güç alıyor, kendini geleceğin bir numarası olarak görüyor.

Başkanlık tartışmaları, bizim görebildiğimiz kadarıyla biraz da Çevik Bir’e zemin hazırlamanın veya yol açmanın zemini oluyor. Çevik Bir ya geleceğin genelkurmayı ya cumhurbaşkanı adayıdır. Eğer cumhurbaşkanı olursa, bahsedilen başkanlık sistemini oturtturarak Çevik Bir’i başa getirmek istiyorlar. Yoksa bugünkü haliyle Çevik Bir’in fazla bir etkisi olmaz. Bu tartışmalar biraz da bununla bağlantılı. Bir dönemeç adeta, bir geçiş süreci. Bu geçiş sürecinde Çevik Bir gibi bir adamı ihtiyaç duyuyorlar, onun için de Çevik Bir’e adım adım bu imkanı hazırlıyorlar.

Askeri hareketleri ister Kuzey’de, ister Güney’de yürüten de Çevik Bir’dir. Tüm bu kontrgerilla faaliyetlerinin, cinayetlerin arkasındaki olan, birçok çevreye yönelen, bu çevreleri susturan, etkisiz kılan da Çevik Bir’dir, onun örgütüdür, o da kontrgerilladır. Bununla Çevik Bir Türkiye’yi tamamen ABD’nin güdümünde yürütmeye çalışıyor. Zaten İsrail’in, yine ABD’nin içine girdiği ilişkiler var. Türkiye’yi tamamen ABD’nin bir vilayeti, yine İsrail taktik ve tekniğinin denendiği bir saha haline getirdi. İsrail, Çevik Bir vasıtasıyla yıllarca Araplarla olan çelişki ve çatışmalarını biraz da Türkiye’nin üzerine yıktı. Türkiye’yi Araplarla karşı karşıya getirerek yükünü hafifletti. Çevik Bir kısaca Türkiye’yi adım adım İsrail’in ve ABD’nin tamamen himayesi altında hızla bitişin eşiğine doğru götürüyor. Yoksa Türkiye için yaptığı öyle önemli bir şey yoktur.

PKK’yi zaferden alıkoyan tarz sökülüp atılmıştır

Serxwebûn: *’98’de gerillanın hedefi nedir?*

C. Bayık: Şemdin Sakık’ın komutada, yine savaş tarzında yarattığı çok önemli tahribatlar, yine kayıplar vardı. Bir türlü savaş tarzının düzeltilmemesinin, yine komutada tarzın düzeltilmemesinin çok önemli bir nedeni Şemdin Sakık unsuruydu. İşte bunun TC kurmayıyla birlikte PKK, PKK’nin gerillası, ordulaşması ve savaşması üzerinde

mak için güçlerini belli merkezlere topladı. Dışarıda belli yenilenmelere gitti, hatta bazı güçlerini değiştirdi, bu amaçla birçok gücünü tekrar Kuzey’e çekti. Ve artık KDP’yi korumaya çalışıyor. Yani bu güç başına bela oldu. Kaldı ki girişte sonuç alması için bu güç onlara destek verecekti. Fakat geline aşamada KDP onlar için bir yük durumuna geldi. Şimdi hainleri kovmakla yüz yüzeler. Onlar olmadan hainler bir yerde duramıyor.

Ordu partisi ve muhalefetin durumu

Serxwebûn: *Türkiye’de yoğun seçim tartışmaları sürüyor. Bu arada demokratik kesimlere ve aydınlarla yönelik saldırılar giderek tırmanıyor. HADEP’e saldırılar ve tutuklamalar gündemde. Sizce Türkiye siyaseti nereye gitmekte ve hakim olan anlayış şu anda nedir?*

C. Bayık: Türkiye’de hükümet ölmüştür, parlamento ölmüştür, cumhurbaşkanlığı ölmüştür. Türkiye’de siyasi hayat bu anlamıyla bitmiştir. Türkiye’de parlamento da, siyasete de, ekonomiye de, diplomasiye de egemen olan ordudur. Ordu kendisini bir parti biçiminde örgütlemiş durumda. Bir partinin yönetimi vardır Türkiye’de, o da ordu partisidir. Gerçek olan da budur. Onun dışında öyle diğer partilermiş, hükümetmiş, parlamentoymuş, cumhurbaşkanlığıymış, çeşitli kuruluşlarmış, bunların hepsi laf. Artık bunun lafta olduğu herkesçe söyleniyor. Tabii ki ordu partisi kendisini Türkiye’nin gerçek sahibi olarak görüyor. Türkiye’nin kurucuları olarak kendilerini görüyorlar; “biz kurduk, biz yaşatırız. Bizim dışımızda bu devletin sahipleri olamaz” diyorlar. Bunu açıkça belirtiyorlar. Diğer sahiplik yapmaya çalışanları da sus-

“Çevik Bir Türkiye’yi tamamen ABD’nin güdümünde yürütmeye çalışıyor. Zaten İsrail’in, yine ABD’nin içine girdiği ilişkiler var. Türkiye’yi tamamen ABD’nin bir vilayeti, yine İsrail taktik ve tekniğinin denendiği bir saha haline getirdi. İsrail, Çevik Bir vasıtasıyla yıllarca Araplarla olan çelişki ve çatışmalarını biraz da Türkiye’nin üzerine yıktı. Türkiye’yi Araplarla karşı karşıya getirerek yükünü hafifletti.”

demokratik kuruluşları, parlamento-yu, hükümeti bir tarafa atıp açık açık Türkiye’nin yönetimini üstlenmeye gitmeleri Türkiye’nin sorunlarının çok ağır olduğunu, Türkiye’de çok ciddi sorunların yaşandığını, bir çözümsüzlüğün ortada olduğunu, bunun da Türkiye açısından, devlet açısından ciddi bir tehlike yarattığını gösterir. Bunun için ordu çerçeveyi bir tarafa atarak direkt yönetimi üstleniyor, sürdürmeye çalışıyor. Eskiden de ordu yönetiyordu, fakat arkadan ve gizliydi. Uluslararası durumu biraz dikkate alıyordu. Ancak geline noktada Kürdistan’da yürütülen savaş artık etkilerini gösteriyor. Türk devleti artık ayakta kalmakta zorlanıyor. Kesin değişiklik gerekiyor. Başka türlü ayakta kalması zor. Değişikliğe de razı değil. Ama bu tarzda artık yolun sonuna gelinmiştir. İşte burada ordu artık o sahte partileri bir tarafa atarak gerçek yüzüyle ortaya çıkıyor ve devleti kendine göre yaşatmaya çalışıyor. Gelişmenin yönü bu.

Şimdi ordu bunu nereye kadar götürebilir? Aslında o da sonuna gelmiştir. Yani diğerleriyle, çeşitli partilerle, hükümet-parlamento gibi şeylerle arkasından gizli yöneterek bir yere kadar getirdi. Bu yetmedi, artık açıktan işlendi. Şimdi o konuda da yolun sonuna geldi. Geldikleri nokta yeni bir arayıştır. Ne olabilir? İki ihtimaldir. Ya ordu bir ilişkiye gitmek zorunda. Yani Türkiye’de

tavır takınacağını gösteriyor. Akın Birdal’a, HADEP’e yönelmeleri, üniversitelerde tekrar MHP’li faşistleri harekete geçirmeleri bunu gösteriyor. Ya da adım adım ordu her kesimde, her yerde kendisini örgütüyor. Ordu içerisindeki kesim buna yetmiyor. Onun için ordunun dışında emekli olan subay ve generalleri var, yetişmediği yerlere bunları yerleştirerek sağlam bir egemenlik kurmak istiyor.

Opera ve bale Şırnak’ın sorunlarını çözecek mi?

Serxwebûn: *Bu yılın başlarında Türk Genelkurmaylığı Kürdistan’a medya çıkartması yaptı. Özellikle gazetecileri Kürdistan’a götürerek PKK’nin bittiği, bölgede artık normal bir sosyal yaşam sürdürülebileceğine yönelik oldukça yoğun propagandalar yaptılar. Bu çerçevede son aylarda Kürdistan’a yönelik sosyal açılım politikaları var. Opera gibi, müzik gibi. Yine ekonomik yatırım çağrıları var. Nüfus planlamasına ilişkin özellikle Kürt nüfusunun hızla artışı durdurmak için çağrıları var ve bunun için kadınlara verilen eğitimler var. Yine spor kulüplerinin Kürdistan’a taşırılması var. Bu gibi etkinliklerle ne yapılmak isteniyor?*

C. Bayık: Aslında psikolojik savaşa özellikle ’98’de ağırlık verdikleri bir gerçek. Madem durum ken-

lana ihtiyaç duyuluyor? Çünkü başarılı değil, başarısız. Başarısızlığın yanısıra bir de suçları var. Bir de bunları örtbas etmek için yalana ihtiyaç duyuyorlar. Yoksa neden bu kadar yalana ihtiyaç duysunlar? İhtiyaç duyuyorlarsa kesinlikle suçları var, başarısızlıkları var. Bu suçlarını örtbas etmek için güçleri yetmiyor. Yeniden yeniden büyük operasyonlar geliştiriyorlar.

Bunun yanısıra o belirttiğiniz birtakım faaliyetleri geliştirmek istiyorlar. Tabii ki bu yaklaşımları tehlikeli. Ama ne kadar sonuç vereceği ayrı bir tartışma konusu. Bu tip şeylerle fazla sonuç alamayacakları açık. Yine suçlarını örttemeyecekleri de açık. Yani ne yaparlarsa yapsınlar Şırnak gibi bir yerde bale kimin sorunlarını çözebilir ve bunu kime yutturabilir, kimi aldatabilirler? Bununla ancak kendi kendilerini aldatabilirler, biraz kamuoyunu aldatmaya çalışabilirler. Zaten yürüttükleri savaşta en çok ağırlık verdikleri şeylerden biri kitleleri, uluslararası kamuoyunu aldatmak. Bununla başarabilirlerse böyle kirli suçlarını örtbas etmek istiyorlar. Yoksa Kürdistan’ın sorunlarının öyle baleyle, futbolla çözülemeyeceğini herkes biliyor, belki de en çok kendileri biliyor. Ama başka yapacakları bir şey yok. Yani bugüne kadar ne denedilerse sonuç alamadılar, şimdi biraz bu tip yöntemlerle sonuç alabileceklerine inanıyorlar.

Dünya tarihinde en büyük askeri hareketlerin yapıldığı bir ortamda öyle ekonomik, sosyal bazı adımlar atarak sonucu lehlerine çevireceklerini söylemeleri ciddi bir çelişkidir. Bunu kimseye yutturamazlar. Fakat şüphesiz belli bir plan dahilinde bu yönelimi gerçekleştirmek istiyorlar. Yani sadece askeri operasyonlarla sonuç alamadıklarını çok iyi gördüler. İlk planda bu oyunlarını sürdür-

geliştirdiği bir taktik vardı. Bu taktiğin sonucunda komutanın, savaş tarzının çarpıklaşması, ordulaşmanın cılız kalması neredeyse birçok şeyin tehlikeyle yüz yüze gelmesine yol açmıştı. Parti Önderliğimiz bunu tespit etti, buna karşı bir savaş açtı, mücadele yürüttü ve bu mücadelede de çok önemli sonuçlar yarattı. Bu mücadelenin yarattığı sonuçlar temelinde gerillanın, komutanın ve savaşın yeniden düzenlenmesinin çalışmalarına girildi.

'98'in en önemli hedeflerinden biri; Şemdin Sakık vasıtasıyla TC genelkurmayının ARGK'ye dayattığı politikaların önünü almak, PKK'yi ve onun gerillasını bu konumdan çıkarmak, bu temelde marjinalleştirme politikasını etkisiz kılmak, komutayı ve savaş tarzını doğrultmak ve buradan çıkış yaparak ordulaşmayı-savaşı geliştirmekti. En önemli hedeflerden biri buydu. Bunun önemli ölçüde başarılı olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

Gerilla, komutada, savaş tarzında önemli bir gelişmeyi sağladı. Bu anlamda önüne koyduğu hedeflerinden birini gerçekleştirmiş sayılır. Bu olmadan hiçbir şey başarılamazdı. Başarı yürüyüşü ve zafer, komutaya, gerillaya ve savaşa tamamen musallat olan, onu çarpıklaştıran, onu PKK'nin başarı tarzından alıkoyan tarzın sökülüp atılmasından geçiyordu. İşte bu başarıldı.

Şimdi bu başarı temelinde hem ordulaşmayı nicel-nitelik olarak geliştirmek, hem komutayı geliştirmek, hem de savaşı geliştirmek esas alınıyor. İkinci hedef de buydu ve bu birincisine varılmakla geliştirilebilirdi. Birincisi önemli ölçüde başarıldı, şimdi bu başarı temelinde ikinci adım geliştiriliyor. Yani gerillayı hem nicel, hem nitel olarak her bakımdan büyütmek, gerilla ordulaşmasını sağlamlaştırmak ve bu temelde savaşı daha da geliştirmek.

Düşmanın PKK üzerinde yürüttüğü marjinalleştirme taktiğini tamamen bertaraf etmek ve buradan önemli bir kalkışı gerçekleştirme sağlanırsa, TC'nin yapabileceği fazla bir şey kalmıyor. Şimdiye kadar PKK'nin üzerine gelmesinin nedeni biraz da bu marjinalleştirmeye bel bağlamasından ötürüydü. Buna PKK yöneldi. Düşman da PKK'nin bunu aşmasını engellemek için korkunç yöneldi, işte bu bilinen imha edici operasyonları geliştirmesinin esas nedeni buydu. Ondan önce dikkat edilirse hâlâ umutluydu. Fakat PKK'nin Şemdin'e yöneldiğini, etkisizleştirdiğini görünce, yani Şemdin olayı artık PKK'de bitince bütün plan suya düştü.

Şimdiye kadar ki pratik -belki bazı eksik yanları olsa da- olumludur, yani bu yönlü PKK'nin '98'de amaçlarına uygun, ona hizmet eder tarzda geliyor. Eğer bu daha da derinleştirilirse PKK'nin '98 için hedeflediği amaçlar gerçekleşecek.

PKK sürekli değişir, fakat başkalaşması beklenmemelidir

Serxwebûn: Avrupa cephesinde Kürt sorununun çözümüne yönelik yaşanan girişimleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

C. Bayık: Şüphesiz çeşitli güçlerin kendine göre PKK'yi anlama, yorumlama tarzı var ve yine bazı beklentileri var. Herkes kendine göre yaklaşabilir, kendine göre değerlendirebilir yorumlayabilir. Bu normal. Fakat bir gerçeklik var ortada. PKK geçmişte neydiyse bugün de odur. Öyle birçok çevrenin sandığı gibi PKK'de bir değişiklik yok. PKK'deki değişiklik onların sandığı gibi de-

ğişiklik değil. PKK'de değişim sürekli var, PKK'de gelişme gündüktür. Bu, tabii ki PKK'yi daha çok geliştiren, güçlendiren, olgunlaştıran bir değişimdir.

Bu PKK'nin önderliğinden kaynaklanıyor. PKK önderliği kendisini sürekli değişime uğratan, sürekli geliştiren bir önderliktir. Sürekli bir yoğunlaşmayı, sürekli bir değişimi yaşıyor. Böyle olmadan zaten üretici, yaratıcı, geliştirici, kazanımcı olamaz. PKK önderliğinin en önemli özelliklerinden biri, değişimi sürekli-leştiren, yaratmayı sürekli yaşayan-yaşatan bir önderlik olmasıdır.

PKK'de bu anlamda değişim sürekli oluyor. Bu anlamda eğer sınıyorsaa doğrudur, PKK'de değişiklikler çok. Yani başladığı günden günümüze kadar aldığı çok büyük mesafeler var. Değişmiştir PKK. Yani her geçen gün daha da büyümüşür, daha da olgunlaşmıştır, daha da keskinleşmiştir, daha da üretici, çözümleyici olmuştur. PKK tamamen bir ideolojidir, bir yaşam tarzıdır. PKK'deki değişim bazılarının anladığı anlamda bir değişiklik olmaz, olursa bu PKK ideolojisinden, yaşam tarzından, yaşam biçiminden farklılaşma olur ki, bu

“PKK'yi yaratan bir beyin-yürek var ve bu beyin-yürek PKK'nin başındadır her dönemde. Başka da birçok gücün o umdukları da, beklentileri de kolay kolay gerçekleşemez. Bu beklentilerden vazgeçmeleri gerekiyor. Böylesi beklentiler peşinde olacaklarına PKK'yi gerçeğiyle tanımaları, anlamaları ve bu temelde PKK'yle ilişki aramaları daha gerçekçidir, daha olumludur.”

PKK'nin başkalaşımıdır, bu PKK'nin PKK olmaktan çıkmasıdır.

PKK bir yaşam tarzıdır

PKK'yi yaratan bir beyin-yürek var ve bu beyin-yürek her dönemde PKK'nin başındadır. Başka da birçok gücün o umdukları, beklentileri kolay kolay gerçekleşemez. Bu beklentilerden vazgeçmeleri gerekiyor. Böylesi beklentiler peşinde olacaklarına PKK'yi gerçeğiyle tanımaları, anlamaları ve bu temelde PKK'yle ilişki aramaları daha gerçekçidir, daha olumludur. PKK çözüme yaklaşımlarına oldukça değer verir, yoksa “birtakım beklentiler

veya PKK üzerinde birtakım operasyonlar sürdürme” biçimindeki yaklaşımlara fazla itibar etmez. Bu da PKK'nin bir gerçeğidir.

Bugün Kürdistan'da ortaya çıkan gelişme, dünyanın hiçbir ülkesinde yaşanmayan bir gelişmedir. Bu gelişme birçok çevreyi oldukça zorladığı gibi, bugün Kürt sorununu dünya politikasının merkezine kadar taşımıştır. Bunu taşırmada en büyük rol PKK'ye aittir. Bu da bir gerçektir. Yani bugün PKK, Kürdistan meselesi bu denli tartışılıyorsa, Kürdistan sorununun çözümünde, uluslararası düzeyde konferanslar toplanmak istiyorsa, birçok çevre Kürtlük adına sahte de olsa politika yapmaya soyunuyorsa, cesaret ediyorsa bütün bu gelişmelere neden olanın PKK olduğunun bilinmesi gerekiyor.

Eğer PKK'siz birtakım sonuçlara varabileceklerini sanan gafiller varsa aldaniyorlar. PKK'siz hiçbir çözümün olmayacağını herkesin bilmesi gerekiyor. Ne PKK buna müsaade eder, ne halk buna müsaade eder. Çünkü halk PKK'yle birleşmiştir. Artık PKK'yle halkı birbirinden ayırmak da mümkün değil.

Bu anlamda ister Kürdistan'da,

rak nasıl bir aşamadan geçmektedir?

C. Bayık: PKK belki de dünyanın en zorlu mücadelelerinden birini yürütüyor, oldukça zorlukları var, oldukça ağır bedeller ödüyor ve böylesi bir ortamda hem kendi halkına karşı, hem insanlığa karşı görevini yerine getirmeye çalışıyor. Tabii ki bu görevini daha iyi yerine getirmek için VI. Kongre'nin de hazırlıklarını yapıyor. Aslında VI. Kongre'ye çoktan girildi. Önderliğimiz bunu çeşitli zamanlarda, çözümlmelerinde ortaya koydu. Yani kongre süreci çoktan başlamıştır. Bu temelde birçok değerlendirme, toplantılar, konferanslar da yapıldı. Bunların hepsi VI. Kongre'nin hazırlıklarıdır. VI. Kongre'nin daha güçlü geçmesi için ön hazırlıklardır hepsi. Bütün bunlarla kongrenin yükü hafifletilmiştir. Kongrenin gerçekleştireceği görevlerin büyük bir kısmı hayata geçmiş sayılır. Geriye belki resmi anlamda tamamlanması kalıyor, onun da tamamlanması zor değil ve yürütülmektedir. Yani VI. Kongre'nin önüne koyduğu hedeflerin gerçekleştirilmesi için daha şimdiden birçok şey hazır.

VI. Kongre elbette ki daha çok bu işbirlikçi-çete çizgisinin partiminin yönetim anlayışında, yine ordunun komuta anlayışında, savaş anlayışında yarattığı tahribatları ele alacaktır. Bunun bir bütün olarak partinin örgütsel yapısına, onun önderlik ettiği mücadelesine yansımaları var. Bunlar ciddi bir mücadele yürütüyor. VI. Kongre'yle bir bütün mücadelenin ortaya çıkardığı so-

ru bir katılımı gerçekleştirmeye çalışıyor, böylesi bir mücadele var. Tabii ki bu mücadele geliştiği oranda, doğru katılım gerçekleştirdiği oranda pratikte önemli gelişmeler yaşanıyor.

Her partilinin veya her parti dostunun bu mücadeleye bulunduğu alandan katılması gerekiyor. Yani temel görev olan ideolojik mücadeleyi yürütmesi gerekiyor. Çünkü PKK baştan sona bir ideolojidir. PKK'ileşmek demek de PKK ideolojisine katılmak demektir. PKK ideolojisine katılmayan bir insan, PKK'ileşmeyi başaramaz, PKK'yi temsil edemez. Dolayısıyla da pratikte PKK adına kendisini uygulayacaktır. Bu da PKK'ye, halka, devrime en büyük zararı verecektir. Artık bunun çok iyi anlaşılmış olması gerekiyor. Bu açıdan tüm PKK militanlarını önderliğin ortaya koyduğu doğru katılıma çağırıyoruz. Bu çağrıya her PKK militanının doğru bir cevap vermesi, yani doğru bir katılımı gerçekleştirmesi gerekiyor. Doğru bir katılım da PKK'nin ideolojisine katılmakla mümkün. Eğer kendi gerçeğimizi bir tarafa bırakır da, PKK'nin gerçeklerini kendi gerçeklerimiz olarak anlar, kavrar ve kendimize mal edersek; işte o zaman partileşme sorunumuzu çözmüş oluruz. O zaman doğru bir militanlaşmayı, partide doğru bir birleşmeyi sağlamış oluruz. Bu da zaten önderlik çizgisine girştir, bu da kesinlikle başarıdır. Şimdi her alanda böylesi bir mücadele ve çalışma yürütülüyor. Eğer militan katılır, kendinde so-

nuçlar daha iyi değerlendirilecek, bunlar resmi düzeye getirilecek ve bu parti içi mücadele dediğimiz mücadelenin -ki bu aynı zamanda siyasal, örgütsel, taktiksel bir mücadele oluyor- taçlandırılması gerçekleşecektir. Şimdiye kadar yapılanlar var, kongreye kadar yapılacaklar var. Bunlardan ne kadar sonuç alınmış, hangi oranda alınmış, bu görülecek. Varsa hâlâ bu konuda yetersizlikler, yanlışlıklar onları tespit edip giderecek. Yani örgütsel anlamda örgütün sağlamlığı, örgütteki aşınmalar giderilmektedir. PKK önderliği bugün önemli bir mücadeleyi yürütüyor. PKK kadrosu bu önderliğin yürüttüğü mücadeleye doğ-

mutlaştırırsa, önderlik çizgisi her PKK militanını önemli bir güç kaynağı haline getirecektir, bu da onu başarılı kılacaktır, yenilmez kılacaktır.

Ters, yanlış, eksik bir katılım kesinlikle başarısızlıktır. Bu sadece bireyin başarısızlığına değil, partinin de halkın da başarısızlığına yol açar. Bu defalarca ortaya çıkmıştır. Kazandıran tarzla, kaybettiren tarz artık netçe ortaya çıkmıştır. Kazandıran tarz önderlik tarzıdır, PKK tarzıdır, kaybettiren tarz ise bireysel tarzıdır. Kişinin kendi tarzıdır.

PKK kesin zaferi sağlayacaktır. Buna herkes inanabilmeli, güvenilebilmelidir.

VI. Kongre'ye çoktan girilmiştir

Serxwebûn: PKK'nin hem ideolojik, hem askeri açıdan tüm saldırılara rağmen VI. Kongre'ye hazırlıkları var. PKK özellikle örgütsel ola-

petrol-su-para emek-özgürlük-kardeşlik

Cihan Eren

Yeryüzünün bütün güzellikleri-ne, kültürüne ve zenginliğine mekan olan Ortadoğu, zalimler dünyasının bütün vahşetini üzerine çekmiş görünüyor. Emperyalist-kapitalist sistemin bütün çelişki ve çatışmalarını, ideolojik-askeri-sosyal ve ekonomik gerilimlerini anı anına yaşayan bölge, nasıl ki insanlığın doğumuna tanıklık etmişse, asırlar boyu süren sömürgeci istilaların sonucunda tarihsizleştirilen, kültürsüzleştirilen, kimliksizleştirilen ve emeğine yabancılaşarak varlık gerekçesini inkarla yüzyüze gelen insanlığın, inkarı inkar ederek yeniden doğuşuna tanıklık ediyor.

Ortadoğu'nun egemen gerçeklerinin bilincine varılmadan, bırakalım bölgenin içinde barındırdığı çelişkileri, Yeni Dünya Düzeni'ni, emperyalist güçler arasındaki pazar ve nüfus çelişmesini, tarihsel olarak halklar ve inançlar üzerinde oynanan oyunları, insanlığın ve emeğin kurtuluş problemlerini, emperyalizm ve ezilen halklar arasındaki çelişkinin günümüzde aldığı boyutları, anti-emperyalist, anti-siyonist ve anti-faşist mücadelede devrimci bir politik tutumun zorunluluklarını, Kürdistan devrimini, önderlik kurumlaşmasını ve sosyalist çizgisini, Ortadoğu devriminin anlamını, Türkiye devrimi ve öncülük sorunlarını, insanlık ve toplum gerçekliğini, bölge halklarının göğsüne kanlı bir hançer gibi saplanan siyonizm-sömürgecilik ve işbirlikçiliğin ihanetini, silahlanma çılgınlığını, haksız ve kirli savaşları, yaşanan anın mücadeleye, örgüt ve eylem tarzlarını anlamak imkansızdır.

Kısaca; Ortadoğu anlaşılmadan, dünya, tarih, güncel, Kürdistan, Türkiye, savaş, barış, strateji-taktik, dost-düşman anlaşılmaz.

Ortadoğu'nun bünyesinde barındırdığı yüzlerce çelişki içerisinde öne fırlayan ve çözümü dayatan Kürt sorunu, bölgedeki tüm çelişkilerin ana halkası konumuna gelmiş durumdadır. Kürt sorunu, Kürt halkının ulusal-demokratik meşru taleplerini ifade etmekle birlikte, uluslararası boyutu bugün daha fazla açığa çıkan, bölgenin başta petrol olmak üzere zenginliklerini yağmalamak üzere oluşturulmuş emperyalist politikaları ve dengeleri zorlayan kimliğine, emeğine, onuruna ve ülkesinin zenginliklerine sahip çıkmak isteyen halklar dayanışmasının öncüsü, sosyalist dünyanın müjdecisi konumuna gelmiştir.

Nedir Ortadoğu'yu bu kadar çelişkiler yumağı haline getiren olgular? Kürt sorununun tehdit ettiği dengeler nedir?

Kapitalist ekonominin çarklarının işleyebilmesi için Ortadoğu petrolünün can alıcı önemi biliniyor. Dünya petrol rezervlerinin % 66'sı bölgededir. ABD dünya petrol rezervlerinin % 3'üne, Avrupa %2'sine sahiptir. Ayrıca Ortadoğu petrolleri problemsiz kaynaklardır. Diğer bölgelerdeki petrol çıkarma maliyetleriyle kıyaslandığında, maliyeti ucuz, kar oranı daha yüksektir. Yeni enerji kaynakları yaratma çabası sürse de, yakın gelecekte petrolün yerini

alabilecek hammadde yoktur. Kapitalist endüstrinin temel girdisi durumundaki petrolün, özellikle otomotiv sektöründe belirleyici önemi vardır. Dünya trafiğinde bugün 362 milyondan fazla araç bulunmakta ve hergün bu zincire 100.000 araç eklenmektedir. Dünyadaki otomobillerin %80'i dünya nüfusunun % 10'unu temsil eden gelişmiş kapitalist ülkelerde kullanılmaktadır. Yine otomotiv endüstrisi yan sektörleriyle (demir-çelik, cam, lastik, vb.) geniş bir çalışma ağına, istihdam kapasitesine sahiptir. Petrol sevkiyatının kapitalist ülkelere akışının durması ve stratejik önem taşıyan bu enerji kaynağının emperyalist dev-

nin bütün ekonomik imkanlarını seferber ederek katıldığı silahlanma yarışı, günümüzde de artan bir tempoyla devam etmektedir. ABD'nin bölgedeki ileri üssü konumundaki İsrail, bütün Arap ülkeleriyle birden savaşabilme kapasitesine ulaşacak düzeyde silahlanmaktadır. Bölge devletleri Türkiye, İran, Irak, Suriye, Mısır, Suudi Arabistan, Körfez devletleri bu çılgın silahlanma yarışında birbirinin gerisine düşmeme telaşı içerisinde. Bazı Ortadoğu ülkelerinin silahlanma harcamalarının G.S.M.H. oranı ortalama % 20-25'ler civarındadır. Silah tekellerinin en iyi alıcısı konumundaki şirketler milyarlarca dolar harcama yapmak-

artışıyla birlikte su kaynaklarına duyulan ihtiyaç daha da artarken, akıtılan su miktarlarının sınırlandırılması ve suyun bir silah ve meta gibi kullanılması, bölge insanın yaşamı açısından da ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. Su üzerine yapılan gayri-insani hesaplar, bölgenin ekolojik dengesini de tehdit etmektedir. GAP'ın yaratacağı su potansiyelini sanayi ve tarımda kullanacağı için sulardaki mineraller toprağa, topraktaki tuz da suya geçeceğinden, bu sular gideceği Irak ve Suriye'de ekilebilir toprakları ve bu toprakların verimini azaltacaktır. Ayrıca Türkiye'nin PKK'yi gerekçe göstererek Suriye'ye bıraktığı su miktarını

kından ilgilendiren bir bölge devrimidir. Ortadoğu sahip olduğu zenginlikler kadar jeostratejik konumuyla da Kafkasya ve Balkanlardaki politik gelişmeleri yakından etkilemektedir.

Kürdistan başka bir coğrafi kesitte bulunsaydı aynı kurtuluş problemlerini yaşar mıydı bilinmez, ama Ortadoğu gerçekliği, bölge ve dünya dengeleri içerisinde çok büyük bir öneme sahiptir. Başta ABD olmak üzere emperyalist batı bir biçimiyle statükonun devamından yanadır. TC'nin her türlü vahşetine ve Kürt halkının en meşru taleplerine karşı bir duyarsızlık söz konusu ise, ya da duyarlılıklar şimdilik cılız tepkilerle devletler düzeyinde açığa çıkıyorsa, bu Ortadoğu dengelerini ve statüsünü koruma kaygısından kaynaklanmaktadır. Emperyalistler ve bölgenin siyasi gericiği sömürünün bu haliyle sürmesi, petrol akışının sürekliliğinin sağlanması, su kaynakları üzerindeki kontrolün devamı, özce statükonun bozulmaması hesabındadır. PKK'nin geliştirdiği devrimci atılımın bölge halklarında da yankısını bulması ve birleşik direniş mevsizleri yaratılmasından duyulan korku, PKK'yi tecrit etme uygulamalarını sürekleştirmektedir.

Ortadoğu bereketli topraklarında barındırdığı doğal zenginlikler kadar, bu zenginliğin açığa çıkardığı kültürel birikime de sahiptir. Yarattıkları kültür, sömürge ve işbirlikçiliğin kalıcılaşamayacağı bir mücadele dinamizmini de yaratmıştır. Dönem dönem, emperyalizme, siyonizme ve sömürgecilik karşı direnişler geliştirilmiş, cihatlar açılmışsa da, bölgenin parçalı gerçeği sınıf mücadelelerinin önemli bir bileşeni olmaktan çok, emperyalist "böl-yönet" politikalarının zemini olmuştur. Halihazırda bölgede, çatıştırılmaya çalışılan çelişkilere doğru bir politik tutumla yaklaşan tek sosyalist hareket PKK'dir. Ortadoğu'da değişik ulusal, etnik yapılar olmakla birlikte, dinlerin doğuş merkezi olması itibarıyla da, dinsel ve mezhepsel çelişkileri de barındırmaktadır. Bölgede yaşayan insanların % 92'lik bir çoğunluğu müslümandır. Ancak İslam anlayışları arasında farklılıklar mevcuttur. Müslüman nüfusun yaklaşık üçte ikisi sunni, üçte biri şiidir. Şiiler daha yoğun olarak İran'da bulunmakla birlikte Irak, Lübnan, Kuzey Yemen ve Bahreyn'de nüfusun yarıya yakınına teşkil eder. Bölgede 13,5 milyon hristiyan da yaşamaktadır. Bu dinsel topluluklar dışında Nuseyiriler, Durziler, Mandeenler, Yezidiler gibi birçok büyük mezhep de mevcuttur. Bu dinsel zenginlik yanında oldukça zengin bir etnik çeşitlilik de bölgenin gerçeğidir. Bölgedeki denetimini önemli oranda bu parçalı yapı ve tarihsel-siyasal çelişkiler üzerinde şekillendiren emperyalistler, bu hassas dengeleri statükoyu korumak ve kendisine ters düşen iktidarlara etkisizleştirmek için kullanılmaktadırlar.

Bu parçalı yapının siyasal istikrarsızlık kaynağı olma boyutu kadar,

letlerin kontrolünden çıkması, sistemi bir bütün olarak kilitleyebilecek güce ve etkiye sahiptir.

Petrol kaynakları üzerindeki emperyalist egemenliğin sorunsuz bir şekilde devam ettirilebilmesi amacıyla mülkiyet mümkün olan en az elde yoğunlaştırılmış. Bölge krallıklar ve aşiretler temelinde bölünmüş, yapay sınırlar oluşturulmuş, petrol şirketleri devlet statüsüne kavuşturulmuştur. "Yedi kız kardeşler" diye de adlandırılan dev petrol tekelleri üretimden, perakende dağıtım kadar bu karlı sektörü kontrol etmektedir.

Petrol gelirlerinden elde edilen petrodolarlar kapitalist ülkelerde yatırıma dönüşürken, Arap sermayesi batılı finans tekellerinin mali kaynaklarını karşılamakta, bu kaynakları kullanan bankalar muazzam karlar elde etmektedir. Ortadoğu ekonomisini belirleyen petrol, dünya ekonomisini de belirlemektedir. Bölgedeki hayasız sömür, emek ve sermaye arasındaki uçurumu derinleştirirken, çelişki ve çatışmaların zeminini büyütmektedir. Bir damla petrol, bir damla kanla tartılmaktadır.

Yine Ortadoğu günümüzde en fazla silah stoklarına sahip bir bölge konumundadır. Ortadoğunun zenginliklerini tüketen, bölge devletleri-

tadırlar. Bu devletler içerisinde İsrail'in nükleer silah başlıklarına da sahip olduğu bilinmektedir. Bölgede konumlanan silahların yıkıcı sonuçları, İran-Irak savaşında ve Körfez savaşında bütün açıklığıyla görülmüştür. Ayrıca bölgedeki kimyasal silah stokları ve tahrip gücü yüksek silahlar, Halepçe'de görüldüğü gibi, halkların tepesinde demoklesin kılıcı gibi sallanmaktadır. Bölgedeki Amerikan üsleri ve konumlandıkları çevik güç, statükoyu devam ettirebilmek ve petrol sevkiyatını garanti altına almak içindir. Türkiye'ye yeni dönemde biçilen rol ağırlıklı olarak Ortadoğu'da, ABD ve İsrail'in çıkarlarını savunmadır.

"Bir nehir çıkar cennetten ve cennetin bahçesini sular.

Sonra dört kola ayrılır (...) bunlardan üçüncüsünün adı Dicle'dir.

Asur'un doğusuna doğru akar. Dördüncüsünün adı Fırat."

Ortadoğu cennetinin suları da, bölgeyi cehenneme çevirmek için kontrol altında tutulmak istenmektedir. ABD-İsrail ve Türkiye arasındaki stratejik işbirliği su kaynaklarını da denetlemeyi kapsamaktadır. "Barış suyu projesi", "su bankası", "GAP" başlı başına su kaynaklarını denetleme, toprağını-petrolünü çaldıkları halkların tepkilerini susuzlukla terbiye etmeye çalışmaktadırlar. Nüfus

azaltması Suriye halkının gündelik yaşamını ve sanayisini etkilerken, su silahı kullanılarak, Suriye'nin bölgesel gücünü kırma hedeflenmektedir. Su kaynakları üzerindeki İsrail ve TC denetimi, sırf bu çelişki temelinde bile Suriye ve Irak'ı hatta İran'ı yanyana getirirken, bölge halklarının hoşnutsuzluğuna yeni bir boyut daha eklemektedir. İsrail devletinin 50. kuruluş yılı dolayısıyla Başkonsolos El Shaked yaptığı açıklamada İsrail ve TC arasındaki stratejik ittifakın hedeflerini netleştirmiştir. "On yıl sonra Ortadoğu'da ciddi bir su sorunu yaşanacak. Bu sorunu hemen şimdi ilgilenmek gerekir. Üstün teknoloji kullanılarak GAP gibi projelerle su israfının önlenmesi gerekir. İsrail-Türkiye anlaşması bu açıdan da Ortadoğu'nun yararına." Kimin yararına olduğu belli olan bu anlaşmanın ve su sorununun ciddiyeti ve önemi her geçen gün daha fazla artmaktadır. Ortadoğu'nun en hayati su kaynakları Kürdistan'dadır. Kürdistan'da bugünkü parçalanmış statükonun devamı su kaynaklarını denetleme politikası ve anlaşmalarla uygunluk halindedir. PKK ve Kürt halkının direnişi bu stratejik ittifakları bozacağı için ABD, İsrail ve TC tarafından kırılmak istenmektedir. Bu yanı sıra da Kürdistan devrimi, Ortadoğu'yu ve Kafkasları ya-

doğru ittifak politikaları geliştirildiğinden ortak düşmana karşı mücadele potansiyellerine de son derece açıktır. Ortadoğu insanı duygu ve inanç yüklüdür ve dinlerin yoğun etkisi altındadır. Belli tarihsel koşullarda, dinsel ideolojilerin devrimci mücadelelere ve ulusal kurtuluş hareketlerine katkılar sağladığı bilinen bir gerçektir. Din olgusu kendiliğinden ilerici veya gerici siyasi bir misyon taşımaz. Kaldı ki inançların da baskı ve tehdit altında olduğu Ortadoğu'da, -hangi ideoloji tarafından yönlendirilirse yönlendirilsin- anti-emperyalist ve anti-siyonist özellik taşımayan hiçbir siyasal mücadele başarılı olamaz. Kaba materyalist anlayışlar ve yaklaşımlar bir kenara bırakılarak, dine devrimci yaklaşım yeniden belirlenmelidir. PKK'nin bu konulardaki yaklaşımı oldukça öğreticidir. İslami örgütler ve devrimci hareketler birçok ortak özelliği barındırmaktadır. ABD emperyalizmi, İsrail siyonizmi, TC gericiliğine karşı olma, düşünce ve eylemiyle bütünleşmiş bir yaşam tarzını esas alma, dengelere ve şehitlere bağlılık gibi benzerlikler bulunmaktadır.

Kuruluşundan bugüne hedeflerini “*batılılaşmak*” olarak belirleyen, gelişen aşamada Ortadoğu gerçekleriyle kopmaz bir biçimde bütünleşen TC, Ortadoğu, Kafkasya ve Balkanlarda yeni rollere de soyunmaktadır. Emperyalistler tarafından TC'ye biçilen rol de Ortadoğu'dadır. Coğrafik, tarihsel, ekonomik bağları kadar, Kürt sorunu, petrol ve su kaynakları-

nın kontrolü ve İsrail'in yedekliği rolü verilen TC, bu rolüne uygun iç ve dış politik düzenlemeler geliştirmektedir. TC'nin statükosunu devam ettirebilmesi, tamamıyla Ortadoğu'daki dengelerle ilgilidir: Bakü-Ceyhan boru hattı, Kafkaslar'daki alternatif petrol kaynaklarının denetimi, Boğazlar, Kıbrıs, Ortadoğu petrollerinin batıya akışının güvence altına alınması,

“Kürt halkının her kazanımı Türkiyeli demokrasi ve devrim güçlerinin kazanımı, Türkiye proletaryasının her kazanımı Kürt halkının kazanımıdır. Ortadoğu'da üstlendiği yeni roller ve TC'nin Kürt halkına karşı sürdürdüğü kirli savaş, Türkiye cephesinin suskunluğu ve mücadelenin karakterini kavrayamamasından kaynaklanmaktadır. Kürt sorunu, bölge devriminin kilit noktası olduğu kadar Türkiye devriminin de ana halkası olmuştur.”

PKK ile mücadele, islamcı hareketlerin kontrol altına alınması, İsrail'in güvenliği, Güney Kürdistan'da “*güvenlik kuşağı*” oluşturma gibi düzenlemeler içerisinde rolünü yerine getirme çabasıdadır. Bütün siyasi iradesini, askeri yapılanmasını ve ekonomik gücünü bu yönde seferber etmiştir. Türkiye'nin Ortadoğu gerçeği ve emperyalist politikalar içindeki yeri görülmeden, devrimci bir politi-

ka belirlemek ve devrimin merkez üssü konumuna gelen Kürdistan devrimini ve onun anti-emperyalist boyutunu algılayamamak, cephede yapılan bir yanlış olacağı için bütün süreçleri etkileyecek niteliktedir. Bu gerçeğin görülmesi, Türkiye'deki sınıf mücadelesinin akış yönünü, taleplerini ve örgütlenmesini de belirleyecektir.

TC'nin gizli Anayasası, Milli Güvenlik Siyaset Bildirgesi, yeni tehdit kavramlarını hem Türkiye'nin iç politik dengeleri hem de Ortadoğu'nun anti-Amerikancı tehdit potansiyelleri tespit edilerek oluşturulmuş konsepti, her ne kadar irticai faaliyetleri baş tehlike olarak göstererek PKK'nin gündemi belirleyen mücadelesini gizlemek gibi bir amaç taşısa da, Ortadoğu halklarının dinsel ve ulusal motifleri ağır basan anti-emperyalist ve anti siyonist temellerde gelişen mücadelesini YDD için ciddi tehlikelerden biri olarak gördüğü için radikal islam baş tehlike ilan edilmiştir. Türkiye'de Refah Partisi'nin kapatılması, türban kullanımına getirilen kısıtlamalar belli sıkıntılar yaratmışsa da Türkiye'deki islami hareketlere, Türk-islam sentezinin damgasını vurması ve bu tepkiler düzeni tehdit eder nitelikte değildir. İslami tehditin içten kaynaklanan sorunlardan çok İran, Suriye ve fundamentalist örgütlerin yarattığı tehditten ve İsrail'in korunmasından kaynaklandığı açık bir gerçektir, Türkiye'nin yeni politik yönelimleri, Ortadoğu, Kafkasya ve Avrasya'da

oynayacağı rollere göre biçimlenmektedir.

Türkiye devrimci hareketine damgasını vuran anti-emperyalist yön, bugün bölge gerçeklerinden ve TC'nin politik yömelimlerinden ayrı düşünülemez. ABD emperyalizmi ve TC başta Kürt sorunu olmak üzere, bölgedeki anti-Amerikancı güçleri tasfiye ve böylelikle Ortadoğu'yu muhalif güçlerden arındırarak, hakimiyetini oturtmak istiyorsa, halk düşmanı ABD'ye karşı açılan ulusal-demokratik, devrimci cephede yer almak ertelenemez bir devrimci sorumluluk olarak karşımızda durmaktadır. Kürt halkının her kazanımı Türkiyeli demokrasi ve devrim güçlerinin kazanımı, Türkiye proletaryasının her kazanımı Kürt halkının kazanımıdır. Ortadoğu'da üstlendiği yeni roller ve TC'nin Kürt halkına karşı sürdürdüğü kirli savaş, Türkiye cephesinin suskunluğu ve mücadelenin karakterini kavrayamamasından kaynaklanmaktadır. Kürt sorunu, bölge devriminin kilit noktası olduğu kadar Türkiye devriminin de ana halkası olmuştur. Birlik, mücadele ve örgütlenme tek bir noktada gerçek anlamını bulacaktır. Türkiye devrim cephesi Kürt kardeşleriyle buluşukça, halklarımızın emperyalist sömürgeci prangalarından kurtulması gerçekleşecektir. Bizler Türkiyeli devrimciler olarak, PKK ve Kürt halkıyla, halklarımızın geçmişten gelen kopmaz bağları kadar Balkan, Kafkas ve Ortadoğu halklarıyla birlikte, ortak mücadele

geleneklerine yeni halkalar ekleyerek, anti-Amerikancı, anti-Siyonist ve anti-sömürgeci kavgada düşmana vurulan her darbeyi halkların kurtuluşu yolunda bir adım görüyor, nefes nefese bu kavgada daha fazla yer almanın zorunluluğuyla birleşik bir devrimi ve hareketi her sahada yaygınlaştırmayı hedefliyoruz. Kurtuluş ideolojimiz bilimsel sosyalist yöntem yaşanan gerçekleri tahlilimizde bize kılavuzluk ederken, bunu kendimizi değiştirme eyleminin öznesi kılıyoruz.

Bölge gerçekliğimiz içerisinde sınıfsal, ulusal, dinsel motifler ve anlayışlar biçiminde dışa vuran sorunlar, emek ve sermaye arasındaki temel çatışmanın yansımalarıdır. Bu evrensel çelişkinin çözümü, emek cephesini birleşik bir tarzda örgütlemektir. Günümüzde emeğin ve halkların kurtuluşunun başka seçeneği yoktur. Emek ve değer gaspıyla beslenen emperyalizm ve sömürgecilik ve onun bölgemizdeki maketi faşist devletler, halklarımıza karşı topyekün bir savaş sürdürmektedirler. Devrimci güçler adına, ideolojik, örgütsel ve taktik ayrılıkları gerekçe kılarak, birlik ve mücadelenin dışında kalmak, devrimin mevzilerinde döğüşmemek, eleştiriyi geliştirici ve birleştirici temelde kullanmamak, “*bölyönet*” politikasına alet olmaktadır. ABD-TC ve İsrail stratejik işbirliğine verilecek en anlamlı yanıt anti-emperyalist, anti-sömürgeci, anti-siyonist birleşik devrim cephesini yaratmaktır.

Devrimci Birleşik Güçlerin Kuruluş Bildirgesi

Biz PKK, TKP(ML), MLKP, TKP/ML, BTDP, DHP, DEVRİMCİ SOL, TKP(Kıvılcım) devrim mücadelesini ilerletmek için, eylem birliğini gerçekleştirmenin heyecanı ve coşkusuyla, halklarımızı selamlıyoruz.

Eylem birliğimizi ifade eden Devrimci Birleşik Güçler;

1- Birbirlerinin bağımsız, ideolojik, siyasi, örgütsel varlığına ve faaliyetlerine saygılıdır. Farklılıklarımızın bilincindeyiz. Ancak bu, düşmana karşı somut hedefler temelinde birleşilen noktalarda birlikte yürümenin engeli olmaz.

2- Devrimci Birleşik Güçlerin eylem birliği, mücadelenin ihtiyaçları temelinde her alan ve kesimin somut koşullarına göre biçimlenir. Mücadelenin değişik sahalarının özgünlüklerine göre şekillenir.

3- Devrimci Birleşik Güçler birbirlerine her türlü dayatmayı reddeden anlaşma noktalarında beraber yürüme, farklılıklarda eylem birliği güçlerinin özgür iradesine saygıyı esas alır.

4- Eylem Birliğimiz, devrimci mücadelenin pratik ihtiyaçlarının hizmetindedir. “*Birlik olsun diye birlik*” anlayışını reddeder. Eylem birliği kendi başına amaç değil, devrim mücadelesine katkıda bulunmasının araçlarından biridir. Ne, niçin, nasıl? Sorularının dışında bir birlik sadece gösteridir. Eylem birliğimiz somuttur.

Türkiye Cumhuriyeti devleti, halklarımıza karşı topyekün bir savaş sürdürmektedir. Buna karşı çıkmadan demokrat dahi olunamaz. Ezilen Kürt ulusu ve azınlıkların inkarı, emekçilerin azgınca sömürülmesi üzerinde yükselen TC rejiminin, Milli Güvenlik Kurulu kumandalı sürdürdüğü Özel Harp gerçeğini her kesim yaşıyor. Bu vahşet üzerinde uzun uzun durmaya gerek

yok. Vahşeti onaylamak, sessiz kalmak suçtur.

Varlığı reddedilen, imhaya maruz bırakılan Kürt ulusunun kendi kaderini özgürce tayin etmesi hakkıdır. Bu hakkı gaspeden TC'nin kendisine dayattığı boyunduruğa başkaldırması meşrudur. Topyekün haksız savaşa karşı Kürt ulusu ve azınlıkların, proletarya ve emekçilerin ulusal ve sosyal kurtuluş savaşı, haklı bir savaştır. Ulusal, sınıfsal, inanç, cins baskısı TC sisteminin gerçekleridir. Haklı savaş dayatılan eşitsizlikleri altetmeyi hedefler. Topyekün haksız savaşa boyun eğmek bir insanlık suçudur. Buna karşı kurtuluş için zafere kilitlenmiş bir ruhla, topyekün direniş perspektifiyle yüklenmek acil bir görevdir. Sistemin halklarımıza kesilen krizinin faturasını kabul edemeyiz.

Krize müdahalenin adıdır devrim. Devrimin ilerletilmesi için ciddi fırsatların olduğu bir coğrafyadayız. Bu fırsatlar bilinçli müdahale olmadan kendi başına devrime götürmez, fırsatlar gibi ciddi tehlikelerle de yüzyüze.

Ve yine bunlar bilinçli müdahale dışında göğüslenemez. Bir ABD eyaleti konumundaki TC; emperyalizm, siyonizm, kemalizm birlikteliği ile sadece Türkiye ve Kürdistan halkları için değil, bölge halkları açısından da ciddi bir tehdittir. Emperyalizmin ve özelde ABD emperyalizminin bir karakolu olarak konumlanmış TC'nin Güney Kürdistan'a yönelik operasyonları bu gerçeğin dışında kavranamaz.

Devrimci Birleşik Güçler bu durumun bilincinde olarak, TC'ye karşı mücadeleyi, emperyalizme karşı mücadeleden soyut ele alamazlar. Anti-emperyalist, anti-faşist, anti-şovenist ilkeler, eylem birliğimizin harcıdır. Bu perspektifle, her alandaki devrimci muhalefet dinamiklerinin mücadelelerini merkezi-

leştirme, birleşik devrimci eylemini koordine etme ihtiyacına, eylem birliğimiz verilmiş anlamlı bir cevaptır. Askeri bastırma hareketleriyle sonuç alamayan ve alamayacak olan TC rejimi, UNITA örnekli sözde “*so*” işbirlikçi alternatifler yaratma projeleriyle, devrimci savaşı dejenere etme, sapırtmaya çalışmaktadır.

Eylem birliğimiz MGK yedekli ve emperyalist “*Yeni Dünya Düzeni*” sözde solculuğunu reddeder. Demokrasi devrimsiz olmaz.

Gerçek demokrasi mücadelesi eylem birliğimizin konularından biridir.

Kontrgerilla, mafya, çete TC devletine münferit bir sızma değil; devletin karakteristik özelliğidir. Ve sürdürülen topyekün haksız imha savaşının sonuçlarıdır. Haksız savaş tüm egemen sınıf kliklerinin şimdiki durumda üzerinde anlaşıkları konsepttir. Nitekim gündeme gelen her bir hükümet, MGK'nin emirleri olarak, savaş postallarını giymiştir. Parlamentosu, medyası ve tüm kuruluşlarıyla topyekün haksız savaşın hizmetine göre konumlanma, TC devletinin aşıkâr olan somut bir olgusudur. Sözde hükümet, parlamento, anayasa göstermeliktir. Gerçek anayasaları, Milli Güvenlik Siyaset Belgesidir. İcra Kurulları Genelkurmay'a bağlı kriz masalarıdır. Kanun koyucu ve uygulayıcı Milli Güvenlik Kuruludur. Tüm egemen sınıf klikleri, devletin kaptanı, ordunun belirlediği çerçevede getirilmiştir. Aralarında çıkar çatışmaları mevcuttur. Ancak, resmi kemalist ideoloji ve bunun üzerinde yükselen devletin temellerinde mutabık kalma kaydıyla! Bu noktada en ufak zorlama, ordunun “*balans aya*”larıyla “*makul sınırlar*”lara çekilmektedir. 28 Şubat sürecinin anlatıldığı da buydu. Rant dalaşı 28 Şubat'la kemalist yeniden restorasyo-

nun vesilesi haline getirildi. Bunu ordunun ilerçilik bayrağını kaldırması olarak alkışlayanlar MGK kumandasına girmişlerdir. Dayatılan laik-antilaik saflaşması ciddi yanılsamalara yol açmaktadır. Eylem Birliğimiz, halklarımızın safları ve alternatifinin devrim ve sosyalizm olduğunu bir kez daha ilan eder. Bu mücadelede daha ileri biçimleri hedefler.

Tüm uluslar için tam hak eşitliğinin, halkların kardeşliğinin, proletarya ve ezilenlerin birliğinin, bağımsızlık-demokrasi ve sosyalizm yoludur devrim. Eylem birliğimiz bu kavganın hizmetindedir.

Yaşasın devrimci dayanışma!

Kahrolsun emperyalizm, faşizm ve her türden gericilik!

DEVİRİMCİ BİRLEŞİK GÜÇLER (PKK, TKP(ML), MLKP, TKP/ML, TDP, DHP, TKP(Kıvılcım), Devrimci Sol) 04.06.1998

*MLKP'nin özel açıklaması:

Kendisine “*Dev-Sol*” diyen bu çevrenin, böylesi bir platformda, bu düzeyde temsil edilmesini yaratmaya çalıştığımız yeni gelenek açısından doğru bulmuyoruz. Aksi bir yaklaşım devrimci hareketteki parçalanmışlığı meşrulaştırır.

Birleşik Devrimci Güçler Platformu

Platforma Hêzên Soreşgerên Yekbûyî

- BDGP Kuruluş Bildirgesi'ndeki 4 ana ilke üzerinde yükselir ve ortak bir mücadele hattını geliştirmeyi hedefler.
- Platformumuz, katılmak isteyen diğer devrimci güçlere her düzeyde (merkezi ya da yerel) açıktır.
- Platformumuz -ilkesel konular dışında- kararları mümkün olduğunca oybirliği ile almaya özen gösterir. Oybirliği sağlanamadığı durumlarda platform çoğunluğu kararı alır. Alınan karar sadece alanları bağlar.
- Her örgüt teahhüt ettiği yükümlülükleri yerine getirmek zorundadır.
- Alan ve yerel platformlar merkezi platformun kararlarını esas alır. Kendi özgül koşullarına uyarlar.
- Merkezi Platformda her örgütün daimi birer temsilcisi bulunur. Platform gerektiğinde kendi içinde bir yürütme komitesi seçer.
- Platform ihtiyaç duyduğunda toplanır. Toplantı periyodunu ve gündemi belirler.
- Platform görüşlerini ve eylemlerinin değerlendirmesini, propagandasını yapmak üzere gerektiğinde bildiri, bülten çıkarır.
- Merkezi platformu Avrupa çalışmalarını yönetir.
- Legal alanlardaki çalışmaları yürütmek üzere en kısa sürede ortak merkezi platform oluşturulur.
- Kırsal kesimdeki güçler alanın özgüllüklerini değerlendirerek eylem birliği yaparlar.
- Toplantıların yazılı olarak tutanağı tutulur.

Diplomasi ve ittifaklara ilişkin alınan kararlar

Reel sosyalist blokun çözülmesiyle birlikte bozulan iki kutuplu dünya dengesi, yerini yeni dostlukların, düşmanlıkların hızla oluşması veya bozulması biçiminde yansıyan bir geçiş sürecine bıraktı. Bu son yıllarda dünya çapında yeni güçler dengesinin oluşması yönünde yoğun çabaların olduğu görülmektedir. Her ne kadar emperyalizm ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesine karşı genel anlamda ortak hareket etmeye çalışıyorsa da, pazar mücadelesinin bir sonucu olarak kendi aralarındaki çelişkiler gittikçe artmakta-

ci faktör diplomasi faaliyetlerimizde parti öncülüğünün, yaşam ve çalışma tarzının oturtulmamasıdır. Düşmanın dayattığı marjinalleştirme politikasına karşı güçlü bir ideolojik derinlik temelinde usta, politik yaklaşımlar geliştirilmesi gerekirken, diplomasi sahasındaki çalışmalarımızda ideolojik aşınma gelişmiştir ki, bu büyük bir tehlike arz etmektedir. Bunun sonucu olarak marjinalleştirmenin içimizdeki temsili olan işbirlikçi eğilimin bu çalışma sahaya yansması inançsızlığın gelişmesi, kaçışların yaşanması, parti yaşam tarzından ve kültüründen sapmaların dayatılması biçiminde olmuştur. Bunun yanı sıra düşman bilincinden, halk ve

çırpıda insanları anlayanları görevlendirirler. Karşıdakiler süper, bu yüzden sen de süper olmaya çalışacaksın. Diplomasi kolay bir faaliyet değil. Benim şu anda en zorlandığım faaliyettir. Bir devlet yetkilisiyle görüşme yürütmek benim için en ağır günlerden biri olur. Bir hafta önce onun krizine girerim. Ama tabii sözümle de kazandığım bir büyük gelişmedir. Ufak bir adım işte sana dünyayı açar, sana bir ülkeyi açar. Bu nedenle önemlidir ve hakkını vermek esastır, bir inceliklidir.” Bu nedenle konferansımız:

1- İdeolojik aşınma, inançsızlık, halk ve savaş gerçekliğinden uzaklık biçiminde ortaya çıkan çizgi dışılığı karşı, diplomasi yapımızda yoğun eğitim ve düzenlemelerle bir netleşmeye gidilmesini, parti öncülüğünün ve ideolojik moralin çalışmalara hakim kılınmasını ve savaşa hizmet eden bir diplomasiinin yürütülmesini,

2- Mücadelemizin gelişimine paralel olarak, ülke içi ve dışında oluşan birçok kurumumuzun kendi sahalarında dış ilişki faaliyetlerini geliştirmesini, bunu da diplomasi yürüten kurumumuzla koordineli biçimde yürütmesini,

3- Ortaya çıkarılan, yaratılan değer ve olanakları, bireysel veya reformist işbirlikçi çıkarları için kullanan bazı çevrelerin önüne geçilmesini,

4- Avrupa, BDT, ABD başta olmak üzere, tüm dünyadaki askeri, siyasi, bilimsel, kültürel, ekonomik vb. alanlardaki aktüel ve stratejik gelişmeleri derleyip, toparlayacak ve bu konularda düzenli olarak Parti Genel Başkanlığı'nı bilgilendirecek bir birimin oluşturulmasını,

5- Bölge ve dünya genelinde çeşitli ulusal kurtuluşçu, sosyalist ve muhalif örgütlerle ilişkilerin geliştirilmesini ve derinleştirilmesini,

6- Diplomatik görüşmelerde kadroların ikili hareket etmesinin esas alınmasını karar altına alır.

Halka yaklaşım ve kitle ilişkilerine ilişkin alınan kararlar

Halkımızın bağımsızlık ve özgürlük istemleri bugün her zamankinden daha çok açığa çıkmış ve kendini iktidarlaşmanın en güçlü-sağlam dayanağı haline getirmiştir. Bunun en yaşamsal yönü halklaşan önderlik gerçeğidir. Bu da halklaşan savaş, halklaşan parti, halklaşan iktidar demektir.

Kürdistan'da yeniden yaratılma olayı, çok zor koşulların altında ve kirli kanın yani ihanetin dışarıya aktılmasıyla ilginç bir diyalektik gelişim izliyor. Önderliğin kendini derinleşirerek topluma mal etme ve açıklığı esas olarak halka sürekli rapor verme tarzı devrimimizin bu temel halkasını güvence altına almaktadır. Bu derecede bir bütünleşmeyi ve doğru temellerde bir ilişkiyi esas alan bir tarz sözkonusuyken diğer taraftan da kadroda kendini tekrarlayan dar, yüzeysel, halkı küçümseyici yaklaşımlar sergilenmiştir. Buna rağmen halkta belli bir siyasal düzey yakalanmıştır. Hatta çoğu yerde kadronun önünde bir konumu yakalamıştır.

Parti öncülüğünün verdiği devrimci savaşı ve direnişi anlama ve pratik uygulayıcısı olma anlamında halk kendi üzerine düşen rolü yerine getirirken aynı tarzda kadroda yaşanan yetersizlikler ve yanılılı yaklaşımlar halka cevap olma yerine halka çıkarıcı yaklaşım ve kendini halkın istem ve özlemlerine, beklentilerine göre ayarlamadan uzak bir pratiği sergilemiştir. Düşman marjinalleştirmeyi kaba anlamda fiziki olarak halkı gerilladan ayırmayı, koparmayı esas alırken işbirlikçi tasfiyecilik ise halka zarar veren, manevi ve moral değerlerini gözardı eden kaçırıcı bir yaklaşım sergilemiştir. Daha çok orta tabakayı esas alan tasfiyecilik çizgi bu yaklaşımıyla da parti dışı yaklaşımlarını kitlelere bu yola taşırmıştır. Bu an-

lamda pratikte ortaya çıkan halka yaklaşımdaki düşmanca yaklaşımları konferansımız mahkum ederken, bir kez daha halka yaklaşım ölçülerini sorgulamak, partimizin kitle politikasını esas alarak tahribatları gidermek, güven verici, geliştirici, örgütleyici ilişkilerle iradeleri birleştirmek, iktidarlaştırmak gerekiyor.

TC'nin insansızlaştırma politikası sadece Kuzey'i kapsamıyor, son yıllarda Güney'e uyguladığı politikayla da halkımızı toprağından kopartıyor. İktidarlaşmanın en elverişli zemininde bir yanda işbirlikçi ihaneti en üst boyutuna çıkararak devrimimiz lehine gelişmeleri sınırlamak istiyor, öte yandan halk desteğini çok çeşitli provokasyon ve oyunlarla tersinden kullanmaya çalışıyor.

Bu durum da tüm Kürdistan genelinde ve dışarda bulunan halkımızı ortak bir irade haline getirecek, her alanın özgül koşullarını da gözardı etmeden düşman yönelimlerini boşa çıkartacak bir kitle politikası ve araçlarıyla sürece bütünüyle hakim olmak şarttır.

Tüm partililer, ordulular ve cepheli halka güven, moral ve güç veren ilişki ölçülerini esas alarak, kazanımcı, deşifrasiyona götürecekt tutum ve davranışlardan sakınarak, kırsalda, metro-pollerde ve diğer alanlarda yaratıcı örgütlenme koşullarını yakalayarak hareket edeceklerdir.

Serhildan sürecinden geçen halkımız artık öfkelerini ayaklanmalara, devrimci şiddete dökmektedir. Bu anlamda elde edilen her mevzi düşmanın yaymak istediği teslimiyet ve ihanet ruhuna bir darbedir. Elde edilen bu mevzileri güçlü bir örgütlülük ve onun alt yapısı ile geriye dönülmez, sağlam direniş ve zafer kaleleri haline getirmek önümüzdeki en temel görevimizdir. Bu temelde konferansımız;

1- Halka parti dışı yaklaşımların mahkum edilmesini,

2- Bugüne kadar parti dışı anlayışlar sonucu kaçırılan, küstürülen, zarar verilen kesimlere özgün bir yaklaşım gösterilerek devrime kazandırılmasını,

3- Nerede bir köy, semt, okul, fabrika varsa tüm emekçi halk kitlelerinin örgütlenilmesini karar altına alır.

Eğitime ilişkin alınan kararlar

Eğitim kişiliğin mimarıdır, yeniden yaratılmanın ve yaratmanın vazgeçilmez koşuludur. İnsanlığa doğru bir yürüyüşte mevcut kişiliğimizi, ideolojik-politik düzeyimizi ve içinde bulunduğumuz süreci görüp kavramak beraberce eksik ve geri yönlerimizi reddetmeyi de getirir. Duygusal, düşünsel, güdüsel davranışlarda disiplini, ideolojik-politik derinliği sağlamanın ve yeni kolektif yaşamı esas almanın eğitimden geçtiği gerçeği can alıcıdır. İçerisinde bulunulan sürece cevap olmanın ancak düşüncede derinliği yakalamak ve kişilikte bunu kaldıracabilecek yetkinliğe ulaşmaktan geçtiğine ikna olmak şarttır.

Partileşmek kişinin kendisini örgüt ilke ve ölçüler çerçevesinde doğru bir eğitime tabi tutmasından geçer. Özellikle son süreçlerde düşmanın dayattığı marjinalleştirme ve işbirlikçi eğilimlerin, eğitime gelmeyen, ölçülere ulaşmayan, güçsüz geri kişiliklere hitap ettiği görülmelidir. İçte ve dışta partimize ısrarla dayatılan bu anlayışlar devrimimizin zafere yaklaştığı bu dönemlerde ancak sosyalist ve ulusal kurtuluşçu ideolojiyi içeren güçlü bir eğitimle boşa çıkartılabılır.

Parti Önderliği'nin, PKK'nin çıkışı ile 2500 yıldır başaşağı giden kişilik şahsında kaybedilen insanlığın kazanılmaya çalışıldığı ve bunun da önderliğin eğitim tarzıyla başarıya ulaştığı ispatlıdır. Ve görülen odur ki; Kürdün gerçeğinde eğitim ekme-su kadar yaşamsal bir ihtiyaçtır, bir zorunluluktur.

Kendisini eğitime yatırmayan, eğitimi uygulamadan kopuk gören, küçümseyen geri anlayışların halka yaklaşımda kaçırıcı oldukları, haksız uygulamalarla özel savaşa hizmet ettikleri, yine saflarımızda ideolojiyi lafazanlık, politikayı küçük-burjuva kurnazlık düzeyinde gören anlayışlara zemin oldukları anlaşılmalıdır. Yanılığların aşılmasında en temel aracın eğitim olduğu görülmelidir.

Bu gerçekten hareketle; ortak düşünce, ruh ve davranış yaratmak, geri özellikleri aşmak, savaş ve devrim sorunlarını çözmek ancak eğitimle mümkün olacaktır. Başta kadro yapımız olmak üzere yaşamın her alanını bir eğitim alanı olarak görüp değerlendirmek, eğitimi hem devrimci çalışmalar, hem de yurtsever halk kitlesi açısından vazgeçilmez bir yaşam biçimine dönüştürmek zorunludur.

Pratikte ortaya çıkan yetmezliklerin esas olarak hem bilinçte ve hem ruhtaki eğitimsizlikten kaynaklandığı açıktır. Buna göre;

1- Önderlik Sahası'na eğitim amacıyla gönderilen adayların, sahanın temel görevlerine cevap oluşturabilecek, gelişime açık nitelikte olmalarına özen gösterilmesini,

2- Kadronun tek yönlü değil, askeri, siyasi, ideolojik-politik, sosyal olarak çok yönlü eğitilmesini ve bunun partinin savaş ve yaşam gerçeği temelinde gerçekleştirilmesini,

3- Eğitmenin partinin ideolojik-politik ölçülerini kavrayan, kendi kişiliğinde temsil eden ve bu ölçülerini örnek olarak yayabilen yetkinlikte olmasını,

4- Eğitimin verilmesinin kurul sisteminde gerçekleştirilmesini,

5- Eğitimin daha da bilimsel kılınması için, bir komisyonun kurulmasını ve bu komisyonun alanların özgünlüklerine uygun olarak eğitim programları oluşturmasını,

6- Tüm sahalarda, o sahanın birinci dereceden sorumlusu olan kurumun eğitimden de birinci dereceden sorumlu olmasını,

7- Savaş sahalalarında haftada iki kez eğitim yapılmasını ve bunun “Devrimci İbadet” şiarıyla yapılmasını,

8- Parti belgesellerinin eğitimlerde temel materyal olarak alınmasını,

9- Okuma-yazma bilmeyenlere okuma-yazma öğretilmesini,

10- Kitap ve çözümlemelerin Kürtçe'ye, yine mümkün olduğunca diğer dillere çevrilmesini karar altına alır.

Sağlık eğitime ilişkin:

Savaşımızın geldiği düzeyde yaşanan önemli sorunlardan biri de sağlık sorunudur. Yaralanmalarda basit bir tıbbi müdahalanın yapılamaması, yine çeşitli zehirlenme ve kimyasal gaz kullanılması sonucunda kayıpların yaşanması bilinen gerçeklerdir. Yaralıya yaklaşım, gereken moral ve desteği sunma oldukça önemli bir husustur. Bunun yanında kitle ilişkilenmelerinde bu yönlü ufak bir desteğin verilmesinin bile ne kadar kazandırdığını bilmekteyiz. Sorunun çözümünün hayati bir öneme sahip olduğu ve büyük bir ciddiyetle ele alınması gerektiği ortadadır. Bu amaçla;

1- III. Konferans'taki kararların temel alınmasını,

2- Başta Merkez Karargah olmak üzere, her eyaletteki parti okullarında imkanlar dahilinde temel askeri eğitimin yanında yarı uygulamalı olarak “ilk yardım” dersinin verilmesini,

3- İmkân olan alanlar temelinde konuyla ilgilenen arkadaşlara uzun süreli eğitim verilmesini,

4- Sağlık eğitmeninin önceden tıp ile ilgili eğitim görmüş olmasının şart kılınmasını, ancak bunun pratikte yaşayan arkadaşların tecrübe ve deneyimleri ile birleştirilerek savaş alanında görülebilecek tıbbi sorunlara yönelik tedavide yetkinleştirilmesini,

PKK V. Ortadoğu Konferansı Kararları - III -

dır. Yine Asya ittifakı doğrultusundaki çabalar hızlanırken, bölgesel ittifaklar, farklı bloklaşmalar gelişmektedir.

Dünya dengelerinin yeniden düzenlenmesinde en hassas ve odak noktayı teşkil eden bölgemiz Ortadoğu'da da çeşitli bloklaşmalara adım adım gidilmektedir. Bir taraftan ABD'nin başını çektiği ve TC ile İsrail'e dayalı Ortadoğu'ya hakimiyet kurma istemi ve politikası bir yandan da Arap dünyasının buna karşı kendi içinde belli düzeylerde geliştirdiği yakınlaşma durumu bölgedeki bloklaşmayı hızlandırıyor.

Partimiz PKK öncülüğünde önemli mevziler kazanmış ulusal kurtuluş mücadelemiz böylesi bölgesel ve uluslararası bir konjonktürden devrimimizi çok yönlü yararlandırabilecek imkanlara kavuşmuş ve bölgesel güç dengelerindeki herhangi bir düzenlemede artık zorunlu olarak dikkate alınır duruma gelmiştir. Ülkemizin Ortadoğu, Balkanlar ve Kafkasya üçgeninde stratejik bir jeo-politik konumda bulunduğu ,çok zengin yeraltı ve yerüstü kaynaklarına sahip olduğu, mücadelemizin askeri, siyasi, kültürel, ekonomik vb. gibi kurumlaşmasında ileri adımların atıldığı, Güney Kürdistan'dan Akdeniz ve Karadeniz'e kadar yayılan gerilla savaşımımıza paralel olarak hemen hemen tüm dünyada belli bir kurumlaşmanın yaratıldığı dikkate alındığında, ulusal kurtuluş mücadelemizin bölgesel olduğu kadar uluslararası düzeydeki etkisinin oldukça arttığı bir gerçektir.

Tüm bu hususlar tarihimizde bize ilk defa bu düzeyde bir diplomatik sahanın açıldığını göstermektedir. Mücadelemizin ortaya çıkardığı tüm bu imkanlara rağmen bunlar yeterince değerlendirilememektedir. Bunda esas belirleyi-

savaş gerçekliğinden uzaklık yaşanırken, dayanışmacı, memur anlayışı da varolan diğer bir aşınmadır. Yine özellikle çeşitli sahalarda son süreçlerde açılan üst düzey devlet ilişkilerinin gelişmesine rağmen bir taraftan bu ilişkiler yeterince politik olgunluk ve ustalıkla değerlendirilememiş, diğer taraftan da hem yapımızın ideolojik-politik geriliği, hem de dıştan dayatmalar sonucu bu ülke halklarıyla ve yine dünyanın diğer bölgelerinde ulusal-demokratik kurtuluş mücadelesi veren hareketlerle ilişkilerde yaşanan sınırlılık, ulusal kurtuluşçu diplomasi çizgimizin doğru temsilinin yapılmadığını göstermektedir.

Parti Önderliği'nin konferansımızın açılış konuşmasındaki şu belirlemeleri diplomasi faaliyetlerimizin temelini, tarzını ve sürecin perspektifini oluşturmaktadır: “Diplomasideki gelişme genelde parti ve savaş gerçekliğimizin bir sonucudur. Yine uyanan, cepheleşen halk gerçekliğimizdir. Bazıları bu sahayı kullanmak istiyor. Hatta içimizdeki bazı aydınlar bile şu devletin yedeğine girmek istiyor veya kendini bu devletin veya örgütlerin nezdinde bir yetki sahibi olduğunu bilerek hareket ediyorlar, bunlar yanlıştır. Diplomasi tam tersine PKK militanlığının en hassas hareket edilmesi gereken sahasıdır. Gerçek PKK kişiliğini en donanmış, en terbiyeli bir biçimde yansıtmaya yeridir. Çünkü karşıdaki taraf onun düşüncesine değil kişiliğine bakar. Çünkü ayna gibi onun kişiliğinde örgütü görür, halkı görür, amaçlarını, taleplerini görür. O açıdan söylenecek her söze, her mimik hareketine bile dikkat edilmesi gerekiyor. Devletler en güçlü, en bilinçli ve en duyarlı elemanlarını kullanırlar. Bir

5- Halka yönelik kimyasal gaz kullanımı ve olası zehirlenmelere karşı gereken tedbirlerin alınmasını, doğal afet ve salgın hastalıklara yönelik halkın eğitilmesini karar altına alır.

Basın-yayın-enformasyona ilişkin alınan kararlar

Bağımsızlık ve özgürlük savaşımı-mız halk iktidarlaşmasını kurumlaştırmak amacıyla devrime her gün yeni mevziler kazandırmaktır. Düşmanın ülkemiz ve halkımız üzerindeki ideolojik-politik, askeri-kültürel egemenliğine son vermek ve partimizin dünya görüşünü hakim kılmak için yürüttüğümüz savaşımızda basın-yayın alanı da oldukça önemli bir cephedir.

Halkımızın ve ilerici insanlığın düşmanı olan emperyalist-siyonist-sömürgeci güç merkezleri yüzyılın sonuna doğru ezilenlerin, sömürülenlerin hiçbir umudunun kalmadığını, globalleşen insanlık dışı sistemi kabullenmek zorunda olduklarını empoze etmektedir. *“İletişim çağı, enformasyon çağı”* vb. adlar verilen içinden geçtiğimiz dönemde, medya araçlarıyla halklara karşı adeta görünmeyen bir topyekûn savaş yürütülmektedir. Fakat çok merkezli bu düşmanın tüm saldırıları partimizin, devrimimizin teorik ve pratik barikatlarına çarparak tersine dönüp kendi sahiplerini vurmaktadır. Basın-yayın araçlarımızın görevi Kürdistan, Ortadoğu halkları ve hatta tüm ilerici insanlık açısından bir kurtuluş modeli olan bu eşsiz gelişmeyi iç ve dış kamuoyunun sürekli gündemine taşıyarak bilinçlerde kökleştirmektir. Büyük güç dengesizliğine ve inanılmaz zorluklara göğüs gerilerek, büyük bedeller pahasına yaratılan devrimin mevzilerinden olan basın-yayın kurumlarımızda bu tarihi misyona denk düşecek bir çalışma sergilenmelidir. Olanak-imkan yoksunluğu gibi hiçbir gerekçeye sığınılmadan ciddi, sistemli organizasyonlara dönüştürülmesi gereken bu kurumlar savaşın ihtiyaçlarına cevap olmakla birlikte, ulusal-bölgesel-evrensel çapta alternatif bir düzeyi hedeflemelidir.

Bugüne kadar başka bir ulusal kurtuluş mücadelesinde görülmemiş boyutta ve yaygınlıkta bir basın-yayın kurumlaşması ortaya çıkarılmasına rağmen, yürütülen çalışmalar devrimin büyüklüğüne paralel bir niteliğe, içeriğe ve zenginliğe ulaştırılmamıştır. Partinin, halkın ve ilerici insanlığın beklentilerine yanıt olabilmek amacıyla başta insan faktörü olmak üzere teknik altyapı gibi sorunlar aşılmalıdır. Basın-yayın kurumlarımıza yönelik kimi dar, ciddiyetsiz, küçümseyici vb. yanlış tutumlar aşılmalı, amatör-lükten profesyonelleşmeye ve uzmanlaşmaya götürecekt uzun vadeli bir çalışma sistemi oturtulmalıdır. Mücadelemizde önemli bir role sahip tüm gazete, dergi, kitap vb. çalışmalarımızda kalitenin ve niteliğin yükseltilmesine ağırlık verilmelidir. Varolan kurumlarımızda bu doğrultuda mesleki formasyona ulaştırılacak kadro eğitimi hayata geçirilmeli, özellikle önde gelen basın-yayın kurumlarımız basın ordusunun yetiştirilmesi için birer okul haline getirilmelidir. İşlevsiz kalan yeni kurumlar oluşturmak yerine varolanlar işletilmelidir.

Bütün basın-yayın çalışmalarımızda örgüt yaşamı, parti çizgisini egemen kılmak, ideolojiden kopmalara, sapmalara engel olmak amacıyla çok yönlü ve güçlü parti yönetimleri oluşturulmalı, bu kurumlarımız donanımsız, zayıf, hastalıklı kişilerin kendilerini yaşatma mekanları olmamalıdır. Partinin çalışma ve yaşam ölçülerinin sürekliliğinin sağlanması için eğitimin yanısıra, yedekli çalışma esas alınmalıdır.

Belirtilenler çerçevesinde devrimin basın-yayın-enformasyon kurumlarını geliştirip güçlendirmek amacıyla;

a) Partide basın-yayına ilişkin

1- Serxwebûn gazetesinin içerik ve biçiminin daha doyurucu ve etkileyici kılınmasını, bunu sağlayacak bir kadro ekibinin oluşturulmasını, ülke dışında olduğu gibi ülkede ve Türkiye’de de yaygın dağıtımının gerçekleştirilmesini,

2- Parti merkez arşivinin kalıcı ve sistemli olabilmesi için daha ileri bir çalışma ve tekniğinin hayata geçirilmesini,

3- Parti şehitlerinin albümlerinin hazırlanıp kitlelere ulaştırılmasını,

b) Orduda basın-yayına ilişkin

1- ARGK Anakarargah’ı başta olmak üzere tüm eyaletlerde varolan basının birimlerinin güçlendirilmesini, yoksa kurulmasını, ordu içine yönelik çalışmalarla sınırlı kalmayarak diğer basın-yayın araçlarımıza sürekli ve hızlı bir biçimde görüntü, fotoğraf, haber vs. akışının sağlanmasını,

2- Görüntülü yayınların imkanlar dahilinde savaşçı yapısına iletilmesini, özellikle Parti Önderliği’nin konuşmalarının gerillaya düzenli bir biçimde ulaştırılmasını,

3- Savaş muhabirliği espirisiyle bir gazeteciliğin geliştirilmesini,

4- Savaş alanları ile basın-yayın kuruluşlarımız arasındaki bilgi kopukluğunun giderilmesini,

c) Cephede basın-yayına ilişkin

1- Çıkarılan tüm gazete, dergi, bülten, kitap vb. yayınların biçim ve içerik olarak zenginleştirilmesini, çalışan yapısının güçlendirilmesini, yaygın dağıtımının ve satışının sağlanmasını,

2- Gazeteciler birliğinin işlevselliğe kavuşturularak, basın-yayın kurumlarımızın eleman ihtiyacının karşılanması, birliğin uluslararası basın kuruluşlarıyla ilişkilerinin geliştirilmesini, Kürdistan’da gazetecilik yapmanın koşullarının artırılması için çalışmaların yürütülmesini,

3- Ülkeye yönelik ulusal radyo yayıncılığının ve bölgesel radyoculuğun geliştirilmesini, yaygınlaştırılmasını ve Avrupa’daki bölgesel radyo yayınlarının merkezi bir birime kavuşturulmasını, yine dışımızdaki bazı radyolarla ilişkili kurulmasını,

4- Avrupa’da bir ulusal kütüphane-nin oluşturulmasını ve ülkede böyle bir kurumlaşmanın imkanlarının araştırılmasını,

5- Mücadelemizi, halkımızın tarihsel-kültürel değerlerini ve ülkemizi tanıtan akademik, politik, sosyal konularda kitap, dergi, broşür ve görsel yayınların başka dillere çevirisinin yapılmasını,

6- Legal alanda her kesime ulaşan basın-yayın çalışmalarının güçlendirilmesini,

7- Ortadoğu’da uzmanlaşmayı hedef alacak basın-yayın çalışmalarının güçlendirilmesini,

8- Ajansın hızlı ve etkili bir çalışma sistemine kavuşturulması amacıyla alt yapısının geliştirilmesini,

9-.....

10- Basın enstitüsünün kurulmasını karar altına alır.

Önderlik kurumuna bağlı enformasyon bürosuna ilişkin kararlar

PKK, bir önderlik hareketidir. Kendisini her alanda kurumlaştıran, en geniş şekilde sistemleştiren özelliği, onu tüm gelişmelere hakim kılmış; an’da tüm olayları yakalayan, geneli an’ın içinde çözen bir tarzın sahibi yapmıştır. Bu anlamda yaşamın her alanına ulaşmak kabiliyeti vardır ve oluşturduğu yaratıcı devrimci sistemle her şeyi sürükleyici, harekete geçirici rol oynamaktadır.

Bu nedenle şimdiye kadar klasik ölçülerini esas almamış, onlara sığmamıştır. Bütün çalışma araçlarını bizzat ken-

disi yaratmış, hiçbir hazır prosedürle iş yapmamıştır. Muazzam bir tarz ve tempoyla çalışma verimini ve her alana yansımayı sağlamaktadır. Ancak yine de bu yoğunluğu az da olsa kendi cephesinden destekleyen, teknik olarak daha geniş bir haber ağı oluşturacak, onları sentezleyerek önderlik kurumuna aktaracak özel bir enformasyon bürosuna ihtiyaç olmaktadır.

Bu temelde konferansımız;

Ülkede, Türkiye’de, Ortadoğu’da ve uluslararası alanda siyasal gelişmeleri izleyip, onun dökümantasyonunu sağlayarak önderlik kurumuna iletmek üzere bir enformasyon ağıının oluşturulmasını karar altına alır.

Kültür-sanat-edebiyata ilişkin alınan kararlar

Hazineler kaybedildiği yerde aranır, insanlık doğduğu yerde, kökleri üzerinde araştırılır ve bulunacaksa orada bulunur. Mezopotamya toprakları insanlığın beşiği ve çocukluğudur. Bugün dünya kendi çocukluğuna, kendi köküne sarılmakta ve Medlerden bu yana başlayan büyük düşün dönemini sonlandırmak istemektedir.

İnsan, heyecan ve meraklarının sonucu olarak emekle varolmuştur. Nasıl ki bu topraklarda emekle varolan her ilk oluşum uygarlığa geçiş için idiye, şu an bu düşünce verilecek her cevap çocukluğumuza uzatacağımız bir el olacaktır. Bu aynı zamanda insani değerlere bağlılıkla yeniden varedilmektedir. Kendini varedemeyen insan yok olmaya mahkumdur.

Tarihi toplumsal dönüşümlerin yaşandığı süreçlerde emek ve yoğunlaşmalarla birlikte kültürel yapılanmalar da kendini dönüştürücünün niteliğine göre şekillendirir. Dönüştürücü, kaynağını yüzyılların insanlık emeğine, sömürülen halklara, bilime dayandırıyor-sa burada belirecek kültür de bu temellerde olacaktır. Bu anlamıyla yürüttüğümüz savaş edebiyat ve sanatın kaynağını teşkil etmektedir. Savaş-sanat ilişkisinin mutlak doğru görülüp, uğruna verilmesi gereken çabanın benzerliği ve birinden birinin eksikliğinin olmazsa olmazlığı, bugün daha çok önem taşımaktadır. Genel olarak Kürt insanının kendine yabancılaşmasıyla kültür-sanattan ve estetikten uzaklaşma yaşamışken, savaşta sanatsal inceliğin yalınlaşması kaba savaşıllığa götürebilmektedir. Kaba bir kişilik, ne savaşta ne de sanatta yaratıcı olur.

“Yeni dünya düzeni”nde emperyalizm sömürü ve baskı altında bulundurduğu hakların ölümünü, sözde uzaydaki bilim araştırmalarını güzel göstermeye çalışarak, doğallaştırmaya çalışmaktadır. Ve bu, Zerdüş’ten kalma bir karşıtların savaşımıdır. Her ne kadar şu an kaos dünyasında yaşıyorsak da biz devrimcilerin temel hedefi iynin yanında olabilmek için iyi insan olmayı başarmaktır. En yüksek bilimin konusu iynin, gerçeğin ta kendisidir, onun düşüncesidir. Doğruluk ve bütün öteki değerler, insanı iyiyeye götürürlerse yararlı olabilirler. Prometheus insanlar için ateşi çaldı Yunan tanrılarından. Şimdi Parti Önderliği emperyalizmin ve sömürgeciliğin elinden insanı alıyor, ona yaradılışının bu topraklardaki değerlerini tekrar vermek üzere. Bu anlamıyla sanat ve kültürün bu topraklarda yeniden anlam bulması ve özgürleşmesi, kadının özgürleştirilmesine benzetilebilir. Kültürü emekçiler yaratmıştır, ezenler sürekli kendilerine maletmek istemişlerdir.

İçteki geriliklerimiz bize ne kadar kaybettirmişse, dışımızdan dayatılan kendine benzeştirme de bir o kadar muğlaklığı ve netsizliği doğurmuştur. Köylülük, dar anlayış devrimci sanata hizmet etmediği gibi arabesk, batı taklidi de düşmana benzeşmeye ve yozlaşmaya yol açabilmektedir.

Her ne kadar talan edilip asimileye tabi tutulmuşsa da bir hammadde, hazine gibi olan kültürel değerlerimizi toparlamak, sahip çıkmak önem taşımaktadır. En güzel sanat ülkesine, halkına hem hüznü, hem güzelliği, hem acılı, hem coşkulu bakma gücüdür. Edebiyat ve sanatın özü budur. Bu doğrultuda konferansımız bu gerçeğe somut yaşam buldurmak amacıyla;

1- Kürdistan Sanatçılar Birliği’nin konumunun gözden geçirilerek işler hale getirilmesini ve kültür kurumunda merkezi bürolaşmasını,

2- Kültür-sanat alanındaki kurumların kültür kurumunda merkezileştirilmesini ve hedeflerinin ülkeye taşırılmasını,

3- Bu merkezin ülke ve ülke dışındaki kültür kurumlarıyla koordineyi sağlayarak, ihtiyaç duyduğu alanlarda yeni kurumlaşma ve şubelere gidilmesini,

4- Merkezi kültür-sanat-edebiyat çalışmalarının Cephe Merkezi’nde temsil kavuşturulmasını,

5- Kürt kültür ve sanat eserlerini korumaya ve geliştirme vakfının kurulmasını,

6- Tüm kültür-sanat kurumlarındaki özgün kadroların parti yaşam tarzını esas almasını, çalışanlara yaklaşım politikasının netleştirilmesini,

7- İlerici-demokrat sanatçı ve aydınlarla enternasyonalist dayanışmanın dış ilişkilerle irtibatlı biçimde güçlendirilmesini,

8- Kurum ürünlerinin ulusal-sanat politikası çerçevesinde denetlenmesi için sanat üst kurulunun oluşturulmasını,

9- Kurumlarda akademik eğitim sisteminin kültür-sanat politikası ve müzik, folklor, tiyatro, resim, heykel, sinema vb. bölümler çerçevesinde geliştirilerek, uzmanlaşmasının sağlanmasını ve okul sistemine ulaşmayı hedef almasını,

10- Halkımızın türkü, hikaye, fıkra, bilmece, dans, oyunlar vb. kültürel değerlerinin derleme yöntemiyle bir kampanya biçiminde her kurum bünyesinde toparlanmasını,

11- Bu araştırılıp derlenen eserlerin önce kurumlarda, sonra kültür kurumunda merkezileştirilmesi ile genel bir arşivin oluşturulmasını,

12- Bu eserlerin çözümlenmesinden sonra uygun biçimlerde sunulmasını,

13- Devrimci direniş değerlerimizi, şehitlerimizi anlamlandırıp maneviyatımızı güçlendirmesi temeline yoğun biçimde işlenmesini,

14- Kürdistan’da bulunan etnik toplulukların kendi kültürlerini koruyup geliştirmelerinin sağlanmasını,

15- Kültür, sanat, edebiyatın önemi-ne dair basın-yayının eğitim aracı olarak etkin kullanılmasını,

16- Parti Önderliği’nin yaşamının ve parti tarihinin belgesel bir film haline getirilmesini,

17- Ülke ve ülke dışında direkt ya da dolaylı düşman hizmetinde bulunan sanat kurumlarına ve kişilerine yönelik kazanma, tarafsızlaştırma veya teşhir etme politikasının etkin hale getirilmesini,

18- Halkımıza ve mücadelemize ait tarihi, kültürel eserlerin toparlanarak bir ulusal müzenin kurulmasının hedeflenmesini,

19- PKK ve Kürdistan devrimini anlatan uzun metrajlı bir filmin çekilmesi-ni karar altına alır.

Suç-ceza-yargı sistemine ilişkin alınan kararlar

Partimizin V. Kongresi’nden sonraki süreçte parti program, tüzük ve ARGK Yönetmeliği’nin uygulanması ve esaslarının yerine getirilmesinde büyük bir zaafiyet ve keyfiyet durumunun yaşandığı görülmektedir.

Sözkonusu parti ve ordu mevzuatımızın ihlali suçlarına karşı, yerinde ve zamanında bir sorgulama ve yaptırım gücü olunamadığı; yargılamanın zamanla sarkıtıldığı, ertelendiği, hatta suçların cezasız bırakıldığı, bu durumun da parti otoritesini zayıflattığı gibi suçları doğallaştırdığı-meşrulaştırdığı sonucu ortaya çıkmaktadır.

Yargılama ve ceza sistemindeki bu kesintili ve ertelemeci yaklaşım, parti ve ordu yaşamını tehdit ederek dönemsel ve genel bozulmalara, çürümelere neden olmaktadır. Bu zayıflatılmış zemin ise parti karşıtı eğilimlere açık bir kapı bırakmaktadır. Toplu suçlar ortaya çıkmaktadır.

Küçük birliklerden taburlara, bölge-lerden alanlara kadar suç pratiklerinin zamanında ve yerinde yargılamalarla sonuçlandırılmadığı; bunun yerine suçluyu bir üste veya karargahlara havale etme mantığının bir alışkanlık haline getirildiği görülmektedir. Bu olumsuz yaklaşımlar ise partiyi zorlamaktadır. En üstte çizgi suçları ortaya çıkar-ken, daha altlarda basit yaşam alışkanlıklarını içeren tarzda suçlar ortaya çıkmaktadır. Bu suçlara karşı öncelikli ve ağırlıklı yaklaşım, eğitim ve kazanımcı ilgilenme olmakla beraber, suçlarda ısrar halinde parti adaletinin gereken biçimde devreye girmesi gerekmektedir.

Yargılamalarda (platform ve mahkemeler) uygulanan usuller bakımından da eyaletlere ve alanlara göre birbirinden farklı, birbirine benzemeyen, hatta keyfi uygulamalara gidildiği görülmekte; ARGK yönetmeliğinin mahkeme heyeti, savcılık, jüri ve platform düzenine ilişkin düzenlemelerine uyulmamaktadır. Bu durum, parti otoritesinin hakim olduğu alanlarımızda “yargılamanın genelliği ve istisnasızlığı” ilkesini zedelemektedir. Yönetmelik usullerine uyulmaması nedeniyle mahkeme usulü, tutuklu veya sanığa yaklaşımda farklılıklar ve keyfiyet, kurumlaşma karşısında etkili olmaktadır.

Yönetmelik gerekleri ve usulüne uyulmaması hiçbir gerekçeyle kabul edilmemeli ve böylesi yargılamalar ‘yok hükmünde’ sayılarak ilgililer hakkında cezai yaptırımlara gidilmelidir. Özet olarak, askeri yargı sistemimiz, otoritemiz hakim olduğu her alanda aynı mantık, aynı esaslar ve aynı usullerle gerçekleştirilmelidir.

Tutukluluk sürelerinin ise en kısa sürede sonuçlanması, bu konuda ARGK yönetmeliğinin getirdiği esasların ve sürelerin hiçbir gerekçeyle ihmal edilmemesi bir zorunluluktur.

Yargılama sonrasında verilen cezaların uygulanması aşamasında da, parti denetimi ve kazanımcı yaklaşımların ihmal edilmemesi şarttır.

Bu konuda da farklı ve boşa çıkarıcı yaklaşımların sergilendiği; suçluya ya bütünüyle “haksızlığa uğramış” kişi gözüyle bakıldığı ya da objektif bir tecrit ortamına itildiği, her iki uç yaklaşımın da parti üslubu ve tarzı olmadığı açıktır.

Suç, ceza ve yargı sisteminin giderek bireysel tasarruf ve yaklaşımlardan arındırılarak bir sisteme kavuşturulması, bunun için de yönetmelik ve tüzük esaslarının mutlaka uygulanması şarttır.

Suçlarla mücadelede eğitim esas alınarak, ideolojik-politik yetmezlikler hedeflenerek giderilmelidir. Ortaya çıkan suç kategorileri ve parti içindeki suçlular incelendiğinde, amaçtan ve üretimden kopuk, emekle bağlantısı olmayan kişilerde suç meyilinin daha fazla olduğu görülmektedir. Bu gerçekten hareketle suçla karşı en aktif mücadele, suç işlemeye meyilli olan kişilerin mutlaka bir çalışma ve üretim içine alınması olumlu yeteneklerinin açığa çıkarılarak işletilmesi en etkili ve sonuç alıcı yöntem olmaktadır.

Başarmak sır değildir

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş değerlendiriyor

En azından kendinizi sağlıklı yaşatacak bir güce kavuşturun. Ve böylece de hiç olmazsa kendinizi saygıyla insan dinleyebilen, anlayabilen ve bir şeyler yapabilen bir konuma getirin. Neredeyse bize nefes aldırılmıyorsunuz. Kendim için söylemiyorum; bu tahammül edilemez, nefes alınamaz yaklaşım tarzınızı sonuçlandırın. Katıldığı-

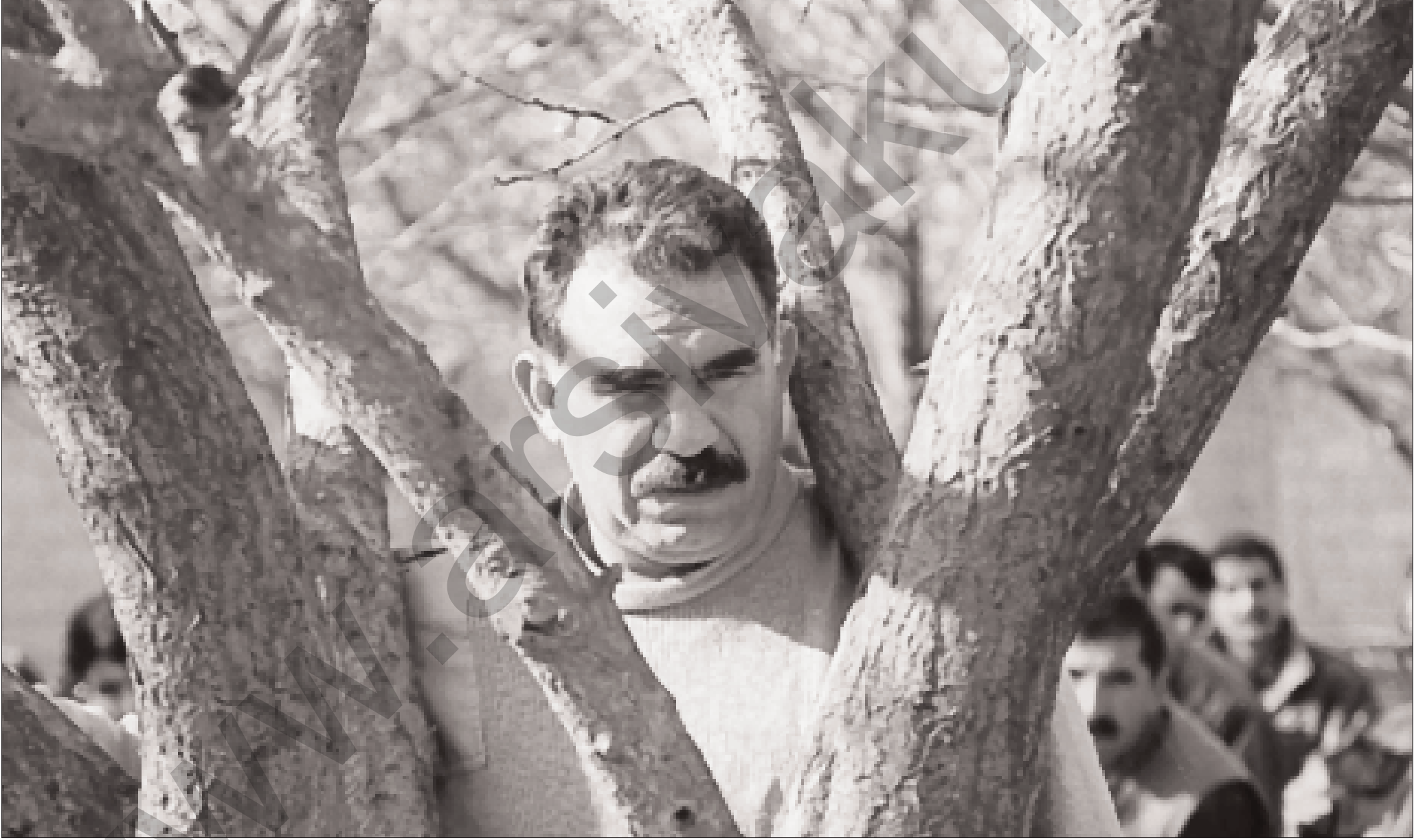
anlamış olsaydınız çok büyük bir mesafeyi almanız şimdiye kadar işten bile değildi. Açık söyleyeyim ki; bu sahte bağlılık, saygı gösterilerini, sadece değersiz bir yaklaşım olarak görürüm. Fazla öyle cidiye almam mümkün değil; ciddiye alabileceğim davranışları hemen anlarım, tanırım.

nıtlanmış bazı özelliklerinizi kesip atın. Bunları böyle allayıp-pullayıp, sağa-sola dayatmaya çalışmayın. Üretmiyorsa, işe yaramıyorsa ne yapacaksınız?

Biraz kendinize bu anlamda saygınlığınız gelişsin. Hiçbir şeye gücünüz yetmiyorsa kendinize de mi gücünüz yetmiyor? Kendine gücü yeten adamın herhal-

karakter özelliklerini egemen kılın. Birileri sizi alıstırmış. Kimler bunlar? Esasta işte faşistler, daha da kötüsü böyle ne idüğü belirsizliklerin başları. Sizi terbiye eden bunlar.

Siyasal anlamda fahişe kişiliklerle yaşanmaz! Hatta diğer anlamlarda da bu kişilikle hiçbir şey kazanılamaz! İş gücü

nız toplantılar, yürüttüğünüz her çalışma bir içtenlik arzetsin, bir sonuç versin. İşlerimize kesinlikle ciddi bir değer ve-

Sizden istediklerimiz açık ve değerlidir. Düzenin küfürleştirdiği, tükettiği, beş paralık duruma sokup sokağa fırlattığı bu ki-

de başkalarına da gücü yeter. En derin zaaflarınıza sevdalanırsanız bu kişilik hiçbir şey yapamaz. Başaramadığınız or-

Şiddetle öğrenmeye kendinizi yatırmanız gerekir

düzene fahişe kişilikler üretmek olan bir mekanizmanın ürünü olmak, aleti olmak nasıl sizi sıkıyor? İsrar ederseniz, sizi kesinlikle böyle nitelendirmekten vazgeçmem. Kesinlikle! Zaten öyle olduğu da ortaya çıkıyor. Bir hatayı-suçu kırk defa işlemek nedir? Arapça'da buna "fahiş" denir. "Fahiş", bir hatayı sürekli tekrarlamaktır, bir çirkinliği sürekli kılma, bir yetersizliği ileri düzeyde sürekli yaşamaktır. "Fahişe" kelimesi de oradan ortaya çıkıyor. Eğer bu hatalı kişilikleri sürekli kılarırsanız, hepiniz "fahişe"siniz. Sakın diyorum size, bu kadar yanlış, yetersiz, zayıf kişilikleri tekrarlamayın. Sokaktaki, genelevdeki fahişenin suçu çok azdır. Onun kimseye verdiği bir zarar yok. Ken-

"Birçok şehadet gerçeğinde olduğu gibi, bu şehadet gerçeğimizde de arzusu-istemi çok büyük olmasına rağmen gerçekleştirilme düzeyi-sınırı arasındaki acı, trajik gerçek söz konusu. Bu çelişkiyi çözememe bu eylem tarzının çok önemli nedenidir de. Dolayısıyla çıkaracağımız en temel bir sonuç, özgürlük imkanlarıyla savaşmanın değerini mutlaka takdir etmek ve trajik bir biçimde sonuçlanamamak. Çünkü bu eylemin kendisi de zaten bunu emrediyor. En değerli istem, özgürlük savaşını verebileceğimiz bir ortama sahip olmak."

rin. Devrimden anlamıyorsanız devrimi öğrenin. Biz devrimin altın değerinde iş olduğunu ve bundan daha ciddi bir işin olamayacağını iddia ettik, ispatladık. Bunlar laf olsun diye söylenmedi. Eğer biraz

şiliği artık bize de dayatmayın. Bırakın, kimseye hayrı yok. En azından bunun için gerekli olan öğrenme düzeyini sağlayın, bu konuda biraz ciddi olun. Değeri hiç olan, hiçbir şeyi başarma konumu olmayan ka-

ölsem yine de sizin gibi böyle bir adım atmam. Bu kadar düşürüyor, bu kadar ilerletemiyorsa insan hiç böyle yürür mü? Bırak yürümeyi gün ışığına bile çıkarmalı. Bu konularda kendinizde bazı temel

disine, kendi bedenine zarar veriyor. Siz topluma, partiye, orduya zarar veriyorsunuz. Askeri, siyasi fahişelik çok daha tehlikeli. Aynı konuda sürekli hata yapan, yani taktiğe uymayan, yani doğrulara uymayan, yani örgüte uymayan, çok tehlikeli bir fahişedir. Hele bunu sürekli tekrarlayan adam sürtüktür, fahişedir ve çok tehlikelidir. Artık benim en büyük sorum, şu anda bunu durdurma çarelerini araştırmaktır. Bu kadar “*fahişe*”yi öldürmek olmaz, ıslah etmek gerekir. Maalesef düşman hepsini fahişeleştirmiş. Neredeyse bir tek insan sağlam bırakmamış. Zaten TC’yi ve arkasındaki Osmanlı’yı iyi tahlil edersek; erkek dahil herkesi fahişeleştirmişler, çünkü çok iğrenç yöntemleri var. O saraylardaki iç oğlanlar, yine o haremliklerin hepsi fahişe yuvalarıdır. Tabii toplumları ve halkları da onların şahsında aynı duruma getirirler.

Her halktan bir prens alırlar. Fatih Sultan Mehmet ilk fethinde sübyancılık biçiminde böyle bir sürü prens-prenses getirdi. Esir aldıklarını kötüce kullandığı kitaplarda var. Bunların şahsında halkı aşağılıyorlar. Bu bir Osmanlı yöntemidir. Mustafa Kemal de böyleydi. Bunlar çok tehlikeli. Ve unutmayın siz onların ürünüsünüz.

Bir an önce saygınlıklı bir konuma geçin

Siz namus meselesini ne sanıyorsunuz veya buna başkaldırmayı siz ne sanıyorsunuz? Kolay bir iş mi? Halklar adına duygularınız, intikamlarınız çok güçlü olmadığı için siz aslında başkaldıramıyorsunuz. Felsefe temeli, tarih temeli, onur temeli zayıf olduğu için siz güçlenmiyorsunuz ve hep ağlıyorsunuz. Yani böyle düşürülmedik bir tek yanınız kalmadığı için zavallı bir hal arzediyorsunuz. İşte hakim olmayan bana hep bunu çağırıştırır. Zaten toplum onun için bu kelimeleri çok kullanır. Toplumun ağzındaki bu kötülüklerin bir nedeni budur. Daha çok birbirlerine karşı kullanırlar. Bunu onlara Osmanlı ve TC öğretmiştir. Ben bunları fazla açmak istemiyorum. Böyle devam ederseniz ben de size geldiğiniz kaynağı göstermekten çekinmem. Sizi dövmem, sövmem ama en azından gerçeğiniz ortaya çıkar. Daha fazla üzerime gelerseniz kendimi savunurum. Herhalde biri böyle saldırganlaşıp bize kadar kendini dayatamaz. Bunu böyle bileceksiniz, bilip içinden çıkmaya çalışacaksınız. Bu kavga boşuna bu kadar şiddetli geçmiyor, boşuna bu kadar kıyamet koparılmıyor. Namus budur. Bu, kavganın büyüklüğüdür, boşuna bu kadar kıyamet koparılmıyor. Hâlâ “*anlamadık*” dersiniz o zaman çekiç gibi her an kafanıza bu doğruları indiririm. Bir an önce saygınlıklı bir konuma geçin, işleri daha sağlam yürütelim. Bunlardan azıcık nasibinizi alırsanız, müthiş bir ciddiyete gelmemeniz düşünülemez. “*Anladık*” diyorsanız, o zaman bunun karşılığı olarak sağlam bir kişilik olarak karşınızda durmanız gerekiyor.

Ben ucuz laf etmekten nefret ederim. Lafına göre olmayanı, işte bu kategoriye sokarım. Kolay boyun eğmeyeceğim kesin! Bu yılışik, söz ve pratiği bir olmayan davranışlara beni alet etmeniz çok zor. Onun için tekrarlıyorum: Kendinize gelin. Birazcık saygınız varsa, kendiniz bu doğrularda güç gösterisi yapın. Başka türlü kimse sizi ciddiye alamaz.

Ben sizden özgür ilişki sahibi olan kişi olmaktan başka hiçbir sonuç beklemiyorum. Bunlar bu ortama doğru yaklaşım ölçülerini size vermek içindir. İçinize gelmek bile istemiyorum, çünkü çok hata göreceğim. Çok hata görünce de tahrik oluyorum ve zorlanıyorum. Bir an önce sağlam bir duruşa sahip olun ki, insan aranızda biraz daha sağlam yürüsün. İnsan bilsin ki, sağlam bir duruş, sağlam bir yürüyüş içerisindedir. Beyniniz, yüreğiniz sağlam çarpıyor. Bunlar önemli bizim için. Bunlar olmadan bırak komuta yürüyüşünü, serseriler

grubu olmaktan bile kurtulamazsınız. Allahın bütün zavallılarını almış başıma göndermişler. Tamam bir şey demedim, bütün sabrımı göstererek kabul ettim sizleri. Ama bu demek değildir ki sizi uzun süre bu halinizle kabul edeceğim. Bu aşırı bir yükür. Geriliğinizi biliyorum. Zor koşullarda ne halde doğurtulup büyütüldüğünüzü biliyorum. Ona dayanarak biraz sabırlı oluyorum. Yoksa bu hal-hareketleriniz karşısında size sille-tokat girişmekten başka bir yanıt verilemez. Askeri kurallara, askeri yaşam tarzına göre, gece-gündüz sizi dövmek gerekir. Bu duruş özelliklerinin yüzde birini bile olumlu bulamıyorum. Bana çok zavallı geliyor.

Eğer içinizde “*ben dürüstüm Başkaları*” demeyi de bir yana bırakalım “*sizden bir şeyler öğrenmeye geldim*” diyen varsa, bu sözlerimden bir pay kapması gerekiyor. Siz beni bile neredeyse anlamsız, kendini bir geveze gibi tekrar eden birisi durumuna düşürmek istiyorsunuz. Müthiş bir aşınma var. Hatta aşınmaya da gerek yok, zaten sürtüklük var. Söylediğim gibi; ‘sağlam bir duruş sahibi kimdir?’ diye araştırıp duruyorum. Hayretler içinde kalmamak mümkün mü? Bu kadar bağlılık sözünü ediyorsunuz, bir tane yetkin davranış sahibi olamıyorsunuz. Bu nasıl sözdür? İnsan kendisinden sıkılır. ‘Ya ben bu kadar söz veriyorum ama gereklerini yerine getirmede niye bu kadar yalancılık yapayım?’

Partimizde, ordumuzda bu kadar sözün ve davranışın aşındırdığı tipler olmaktan kendinizi tamamen çıkarmalısınız. Başka çareniz yok. Başka çareniz bozmadır. Bozmanın da suçu ağırdır, cezası ölümdür. Belki fiziki olarak uygulamıyoruz, ama her gün düşman sizi vuruyor. Hayatın kendisi her gün sizi vuruyor. Yani savaş verip-vermeyeceğinizi kararlaştırmak için bilinçlenin veya kimse sizden kahramanlık beklemiyor. Gelmişsiniz, on tane adamı da ardınıza koyup sizi araştırmak gerekir. Çoğunun durumunun bu olduğunu rahatlıkla görüyorum. Sıklıkla madan bana bile kendini dayatan az değil. Sözde savaşçılığa geliyor. Sorgulayın kendinizi, bakalım savaşçılığa durumunuz ne kadar uygun. Şimdi eksiklik ben de ise gidermeye çalışıyorum. Kaldı ki size sunduğum tartışma platformunu kullanmıyorsunuz. Kullansanız, eksikse tamamlamaya çalışırız. Hatalarınız-yanlışlıklarınız varsa, benimle tartışmanız en çok hoşuma giden davranış olur. Bana yardım-destek olur. Ne doğrulara yanıt olabiliyorsunuz, ne de bir eksikliğin yerine koyabileceğiniz kendi yöntemleriniz var. Nedir? İçeriksiz, boş sözler, boş davranışlar, ahbap-çavuşluk, onu aşmayan küçük küçük gruplaşmalar; ama yanlış. Ben şimdiye kadar bu temelde ahbap-çavuşluk yaptım mı? Hiçbir zaman yapmadım. Kırk yıldır süren oyun düzenlerim bile en az savaş kadar şiddetli, emekli geçer. Ortada, her şeyi gözlerinizin önünde oynadım. Burada bütün oyunlarda, yani hepinizin genç fiziğine rağmen, oyunda gösterdiğim performans, toplumdakinden yüz kat bile daha fazla. Bu performans neticesinde goller de atmışız. O zaman kimin ciddi olup olmadığı ortada.

Aslında basit bir oyundur da, örnek olsun diye söylüyorum ve diğer işlerde de biz böyle ciddiye. Bazıları sırf kendilerini taşıtmak için buraya gelmişler. Bazı zayıf kızlar, zayıf erkekler birbirlerini kandırmak için geliyor. Bu laubalilikler duracak ve ciddiyet başlayacak. Özellikle kendine güvenen, işte iddialı olduğunu söyleyenler, bu çerçevenin amansız bir militanı olmaya büyük özen gösterinler. Başkalarına bakmasınlar veya kendi kendilerini başkalarının hatalarına buluştırmassınlar. Büyük bir iç disiplini kendilerine uygulassınlar. Ben tek tek sizlere anlatmak istemiyorum, zaten yapmama gerek de yok, insan söz ile anlayabilmeli.

Bu eylemler, öz iradeleriyle kendini ateşte yıkama

eylemleridir

Bugün birkaç konuda daha açıklama yapmayı uygun görüyorum. Birincisi Sema Yüce yoldaşın anısına birkaç söz. Bu değerli kadın militan, 21 Mart Newroz akşamı faşist imha operasyonu, ona imha temelinde, işbirliği temelinde kavuşan lanetli kişiliğe karşı bir eylem olarak kendini yakmış ve uzun süre beden mücadelesi verdikten sonra 17 Haziran günü son nefesini vermiştir. Kahramanlık türü eylemlerden birisidir. Bilindiği üzere bu tarihte Fikri Baygeldi yoldaş da, bu arkadaşımızın anısına aynı türden bir eylem düzenleyip şehit olmuştur. Şüphesiz üzerinde yoğunlaşılması, mutlak bazı dersler çıkarılması gereken eylemlerdir. Öz iradeleriyle kendini ateşte yıkama, gücünü ve güçsüzlüğünü, temizliğini ve kirliliğini ateşle ayrıştırma, netleştirme olarak da değerlendirebiliriz. Sema Yüce’yi biz de tanıdık. Alanımızda belli bir eğitim almıştı. Sanıyorum dönemimizdeki ismi de Serhıldan’dı ve sürekli serhıldan ruhunu da yaşamıştır. Boyun eğmez, başkaldıran, vazgeçmez ve onu gittikçe anlamlılaştırmak isteyen bir kişilik olduğu kesin. Kapsamlı birçok mektubun ve değerlendirmenin sahibidir. Onları değerlendirmeye şüphesiz çalışacağız.

Sema “nasıl yaşamalı?” sorusuna kesin bir yanıtı

Zilan kişiliğiyle aynı tarzda bir kişilik. Eyleminde güçlü, güzel yönler fazlasıyla mevcuttur. Örgüt içi yetersizliklere duyduğu tepkinin olduğu anlaşıldığı gibi, esas itibarıyla düşmana ve ihanete sürekli bir tepki, tepkiden de öteye, sürekli bir savaş kişiliği de olduğu sonuna kadar söylenebilir. Zindan yaşamındaki mücadele daha da büyük bir önem taşıyor, onu rastgele bir yaşam olmaktan çıkarmak için dolu dolu yaşadığını sanıyorum. En azından birkaç yılı geçen bir zindan sürecidir. Onunla bu kadar savaştı, savaşımını doruk noktasına kadar taşıdı. Bu anlamıyla zindan direnişçiliğinde de kesin bir örnektir, “nasıl yaşamalı?” sorusuna kesin bir yanıtı.

Şüphesiz çok büyük iş yapma, çok büyük düşünme-yaşama istemi tartışılmazdır. Büyük yaşam tutkusu kadar onun bedeli olan büyük bir savaşımı sonuna kadar göze alma yiğitliği kesindir. Asla emeksiz, ucuz, hastalıklı bir yaşamın sahibi olma fırsatını kendisine ve çevresine vermemiştir. Bu çok değerlidir. Bünyesiyle sürekli savaş halinde olmuştur. Ama bilinci ve bu aydınlığı, ne kadar toplumsal bünyeden kaynaklanan zayıflıklar varsa hepsini aşmaya da yetmiştir. Dışarıda olsaydı kesinlikle savaşımını çok daha kapsamlı, örgütlü ve gerillasal tarzda dahil, sonuna kadar götürceği de bir o kadar kesindir. Bıkmak yok. Tam tersine büyük özgürlük imkanlarının kullanılmamasına, kendisinin de bunu tam kullanamamasına tepkisi vardı. En büyük özleminin büyük özgürlük imkanlarıyla savaşmak olduğu kesindir. Birçok şehadet gerçeğinde olduğu gibi, bu şehadet gerçeğimizde de arzusu-istemi çok büyük olmasına rağmen gerçekleştirilme düzeyi-sınırı arasındaki acı, trajik gerçek söz konusu. Bu çelişkiyi çözmemeye bu eylem tarzının çok önemli nedenidir de. Dolayısıyla çıkaracağınız en temel bir sonuç; özgürlük imkanlarıyla savaşmanın değerini mutlaka takdir etmek ve trajik bir biçimde sonuçlandırmamak. Çünkü bu eylemin kendisi de zaten bunu emrediyor. En değerli istem, özgürlük savaşını verebileceğimiz bir ortama sahip olmak.

Bütün yaptıklarımı onların anısına armağan ediyorum

Tam bu noktada kendinizi yargılamanız gereken gerçek ortaya çıkıyor. Özgürlük imkanlarıyla doğru buluşamayanlar, bu anı karşısında ezilmek durumundalar. Yanlış karar, yetersiz yaklaşım, savaş gücünü sonuna kadar ortaya çıkaramama, kullana-

mama bu şehit anıları karşısında mahkum edilmiştir. Özellikle savaşı basite almak, gayri ciddi yaklaşmak bu anı karşısında mahkum edilmiştir. Yaşama da, savaşa da hafif yaklaşım, irade ve bilinçle hakkını vermemek mahkum edilmiştir ve bu mahkumiyet tümüyle partimizi bağlar, orduyu bağlar. Bunu mutlaka bir ilke olarak kişiliğinize naksetmeniz gerekir, aksi halde asla sizi partili ve ordulu saymayacağız. Kesin söylüyorum bu şehitlerin anısının -ki bize de mektupları ve vasiyetleri var- gereklerini bu temelde yerine getirmek için her şeyimizi ortaya koyacağız. Yarım yamalak kişiliğiniz, koca-karı kişiliklerin bu hüküm karşısında değeri sıfırdır. Bunu bilmeniz lazım. Yoksa güvenmeyeceğim size, takmayacağım sizi. Bu yüce insanlar kendini ortaya koymuşlardır, bize de vasiyette bulunmuşlardır. Anlayacaksınız! Anlamıyorsanız, yanımıza gelmeyeceksiniz.

Yakıyor kendini ve sürekli de diyor: “*Bu ateşi söndürmeyin!*” Bundan daha büyük cesaret olur mu? Bundan daha büyük fedakarlık olur mu? Ve bunu da en değerli bilinç ışıklarıyla, aydınlığıyla yapıyor, en ufak kendisine ilişkin bir çıkarı yok. Siz partinin yetkilerini, savaşım olanaklarını bencil çıkarlarınız için böyle kullanırsanız; bu ateş nasıl düşmanı yakarsa, sizi de yakacaktır. Bu militan ateşi hiçbirinizi sağlam bırakmaz. Bunu sıradan bir ateş sanmayın. Sizin en büyük silahınız böyle bir ateşin olmadığını savunmak, ama bu ateş vardır ve bizim içimizde de cayır cayır yaşıyor. Açık belirtmeliyim ki, boynu hep yere eğik namussuzlar gibi, bunu neredeyse sıradan bir gidişmiş gibi yarım gören komutanlarınızın az olmadığını görüyorum. Bunun için iyi bir asker olmadığınızı söyleme gereğini duyuyorum. Bir militanın bu tarzdaki eylemini siz ne sanıyorsunuz? Utanmadan üzerine yatacağınızı sanıyorsunuz. Sıklıkla onların yüce anıları üzerinde özgürlük maskesi altında kendinizi yutturacağınızı sanıyorsunuz. Ben dahil eğer sağlam bir sözcü olmazsam, en büyük namussuzum. Bunu ilan etmekten çekinmiyorum.

Bütün yaptıklarımı, onların anısına biraz yanıt olmak. Ben de bütün yaptıklarımı, onların anısına armağan ediyorum. Siz neyi armağan edeceksiniz? Hafifliklerinizden başka, yalanlarınızdan başka, en büyük özgürlük imkanlarını bile düşmanın karşısında boşa çıkarmaktan başka. Yanıt böyle olabilir mi? Mutlaka bir şehide saygılı olmayı bilmek gerekiyor, bu temelde bir değer on ve binlerce. Doğru bir saygı duruşuna geçemeyeceksiniz. Anıya nasıl karşılık verilir, onun gereğini yapmayacaksınız. Ondan sonra komutanlık taslayacaksınız. İşte bu şehidimizin de anısına benim vereceğim en keskin yanıt, bu temelde daha çok dikkatli, duyarlı davranmaktır. Bir militanın yüce anısına bağlı olmak için ne gerekiyorsa o ilgilendirir beni başka hiçbir şey ilgilendirmez. Hiçbir arzunuz, hiçbir sıkıntınız, Onların acısından ne değerli olabilir, ne de saygıyla karşılanabilir. Eğer bizi anlamak, bizimle yürümek istiyorsanız bunu kulağınıza küpe edin.

Fikri Baygeldi yoldaşı da bir kez daha anmayı görev biliyorum. Bu arkadaşımız, Sema Yüce yoldaşın anısına anında bir cevap vermiştir. Benim de komutanım sayılır. Bu iki bakımdan önem taşıyor; anıya bağlılığın çok seçkin bir örneğini göstermiştir, anı anına yanıt olmuştur. Bu çok büyük cesaret ve fedakarlık ister. Bu temelde büyük bir saygıyla anıyoruz. İkincisi bir kadın militanın anısına, bir erkek kişiliğin nasıl iyi bir asker olabileceğidir. Bundan da çıkarılacak diğer önemli bir sonuç; çoğunuzun şimdiye kadar -değerli bir militan da olsa- bir kadına gösteremediğiniz saygıyı, Fikri Baygeldi yoldaşımız mükemmel bir büyüklük biçiminde göstermiştir. Bunu da bu temelde büyük bir saygıyla belirtiyor, anıyoruz.

Mutlaka bütün partililerin, savaşçıların bu iki özellikten çok iyi sonuç çıkarması gerekir. Fikri Baygeldi yoldaşın anısı be-

nim için çok değerlidir ve aynı zamanda bir görevdir. Söylediklerini, partiye ve orduya uygulamak için tabii ki sonuna kadar ben de görevlerimi yapacağım. Anlamıyorsanız, anlamaya çalışın. Kendini cayır cayır üstün bir fedakarlık ve cesaretle eyleme katmış olan birisine karşı, herhalde “önderim” diyen birisinin yanıtı olduğu düşünülemez; partiye, orduya, yaşama bu büyük değeri bir gelenek, bir çizgi olarak oturtmasını bilecektir. Eğer siz de bundan bir şey anlamak istiyorsanız, sizin payınıza neyi bıraktığını bilmek zorundasınız. Yoksa erkekliğinizi kimse ciddiye alamaz. “Vay, bizim ihtiyacımız, vay bizim ilişkimiz.”

İşte ilişki böyle olur.

İşte komutan, işte savaşçı.

Güneş kadar yakıcı, ortada. Bunları gözdü edip, öyle ilişki, kadın-erkek ilişkisi, komutan-asker ilişkisi deyip kendinizi de kandırmayacaksınız. Eğer bu şehitlere biraz saygınız varsa kendinizi bu yüce değerlere göre yeniden şekillendirmeyi, ilişki-yaşam-savaş kişiliği haline gelmeyi bileceksiniz. Eğer onların tarihi, bilinçli, emredici şehadetlerinden bir sonuç çıkarmak istiyorsanız, değerlendirmesi kesin böyle bir bağlayıcıdır, emirdir.

Tekrar söylüyorum; kendi payıma, gücüm ölçüsünde en başta bir parti militanı, bir ordu savaşçısı olarak, hatta bir doğru komuta kişiliği olarak yaşatmaya, gereklerini daha da egemen kılmaya sadece özen göstermek değil, dikkatli, böyle için için büyük bir örgüt tecrübesiyle oturtacağım ve bunu her kişide görmek isteyeceğim. Bu temelde bu yoldaşları anacağım. Anılarına yanıt olanı değerli bulacağım, selamlayacağım.

Sen şehidimiz Sema Yüce'yi tanıyordun değil mi Azman?

Azm.: Tanıyordum Başkanım.

Parti Önderliği: Nasıl tanıyordun?

Azm.: '92'de Önderlik Sahası'nda beraberdik. Bu alandan da pratiğe birlikte gittik. Özgün bazı özellikleri vardı.

– Aynı aşiretten misiniz?

Azm.: Anne tarafı bizdendi.

– Anne tarafı sizden. “Beni dedemin ve-

dı. Söylemlerini pratikle bütünleştirme düzeyinde kendisini gösteriyordu. Faaliyetlere gönderildikten kısa bir süre sonra da tutuklanma durumu olmuştu. Faaliyetlerin sonucunu alabilecek durumdayken yakalandı. Zamanını değerli-planlı kullanıyordu.

– Kaç yıldır zindanda?

Azm.: Altı yıldır. Aralık '92'de yakalanmıştı.

– Anısına gerçekten bağlı olma, söz verme gücün var mı?

Azm.: Vardır Başkanım.

– Nasıl güveneceğiz? Nasıl anlayacağız?

Azm.: Pratikte gerçekleştirmedi. Yalnız onunla birlikte tüm şehitlere bağlı kalacağım da dair söz verme gücünü kendimde bulabiliyorum.

– Şimdi aşiret kızı demiyoruz tabii, bir militandı ama dede meselesini söylediğine göre -dede bir iç isyan bilinciyle kahrından ölmüştür diyelim- onun şahsında çözülmüş veya PKK militanlığı biçiminde, önderliğe bağlılık biçiminde göstermiş. Yani eski aşiret direnişçiliğinden önderlik gerçeğine yol alıştırı sanırım örnek bir kişilik.

Azm.: Evet Başkanım.

– Bu temelde aşiretinizin anısına bağlı olması gerekir. Acaba bu konuda da söz verme gücün olabilir mi? Aşireti bir şehidin anısına göre etkilemek.

Azm.: Mevcut koşullarda aşiretin durumu önemlidir ve de iyidir Başkanım.

– Bu şehidin mümkünse nasıl karşılanacağına dair aşirete hemen telefon et. Düşmanın zoru dayatması altında da olsa, aşirette hâlâ belli bir kin var. Sanırım dayısıydı, o senin neyin oluyor? Dayısıymı diyor du?

Azm.: Amcam oluyor Başkanım.

– Sahip çıkacağım diyordu. Belli oluyor ki, klasik bir isyancı gibi bir kişilik. Hâlâ bu duygular var fakat düşmanın da kontrol altına alması sözkonusu. Dediğim gibi Halis Öztürk'ü de kendine milletvekili yapıyor, kullanmaya çalışıyor. Ama ben de tanık oldum, direnme özellikleri hâlâ olan biri. Bu kız bunun en tipik ifadesi. Zaten başka şehitleri de var. Sen de o temeldesin, ama se-

Azm.: Evet Başkanım.

– Bundan sonra bütün davranışlarına bu çerçevede yer vereceksin. Bugünkü konuşmanın da özüne göre bir kişilikte karar kılacaksın.

“Özgürlük imkanlarıyla doğru buluşamayanlar, bu anı karşısında ezilmek durumundalar.

Yanlış karar, yetersiz yaklaşım, savaş gücünü sonuna kadar ortaya çıkaramama, kullanamama bu şehit anıları karşısında mahkum edilmiştir. Hele hele savaşı basite almak, gayri ciddi yaklaşmak bu anı karşısında mahkum edilmiştir. Yaşama da, savaşa da hafif yaklaşım, irade ve bilinçle hakkını verememek mahkum edilmiştir. Ve bu mahkumiyet tümüyle partimizi bağlar, orduyu bağlar. Bunu mutlaka bir ilke olarak kişiliğinize nakşetmeniz gerekir. Aksi halde asla sizi partili ve ordulu saymayacağız.”

Azm.: Bu çerçeveyi esas alacağım.

– Oldu. Bunun dışında ciddi bir sıkıntı yok herhalde.

Azm.: Yoktur Başkanım.

– Mutlaka savaşmayı bilmen gerekir, hem de başarılı yürüyüş tarzında.

Azm.: Evet Başkanım.

– Yeter midir sana yanıt?

Azm.: Yeter Başkanım.

Devrim işi altın iştir

Bu kızların militanlığı için çok şey söylenmiştir. Doğrultusu da verilmiştir, özü de gösterilmiştir.

Bugünkü değerlendirmelerimiz, gerçekten hemen hemen sorabileceğiniz bütün sorularınıza bir yanittir. Her yönüyle sizleri hızla şu noktaya çekmek istiyoruz. Şimdi bir savaştır içine girmişsiniz. Zaten gireceğiz. Tekrar vurguluyorum: Bunun dışında hiçbir işin metelik kadar değeri yoktur. Bu öyle bir iştir ki, biz tek başımıza iken de büyük bir coşkuyla yürüme kararı verdik. Şimdi bunu esas alacaksınız. Sizin hatalarınızın, yeteneklerinizin temelinde devrim işini, onun büyük anlamını esas almamak yatıyor. Buna dava denilir, buna teori, devrimci teori denir, buna devrimin örgütü denir, buna devrimin eylem tarzı denir. Bunları esas almadığınıza onun yerine başka işlerle uğraştınız. Keyfi, kariyeristik, küçük işlerle uğraşma, devrimin ürünlerinden egoistçe yararlanma, yönetimden yararlanma, imkanlarından yararlanma; bu tip yaklaşım hataları sizi tamamen parti ile karşı karşıya getiriyor. Ve bütün emeklerinizin boşa çıkmasına yol açıyor. Defalarca sizi bu konuda uyardım. Sizi burada doğru temelde terbiye ediyordunuz.

Şimdi devrim işi altın iştir.

Burası altın dolsa nasıl saldırırsınız? Öyle saldıracaksınız devrime. Bu kanıtlanmış. Onun gerisi nedir? Gerisi bitmez, tükenmez çabadır. Çünkü siz çok fakirsiniz, çok yoksulsunuz, çok açsınız. Değil mi? Sürekli saldırı halinde bir tarzla devrim işlerine ilgi duyacaksınız. Teorisine, pratiğine, askerliğine, siyasetine, örgütüne, moraline, propagandasına, her şeyine. Bunun dışında eğer sonuç almak istiyorsanız, gerilikleri isim düzeyinde bile yanınıza yaklaştırmayacaksınız.

Her savaş, özellikle bizim gibi çok ağır katliamı durdurma savaşı, bu kişiliği gerektirir. Bu kişiliği kazanmanın dışında hiçbir şey sizi bu savaşta yürütemez. Bu savaşın özü bunu gerektiriyor. Hatta benim bile yaklaşımlarım yetersiz. Neden? Tabii belli. Bu kadar yıl savaşı tek başıma yürütüyorum, ama buna rağmen amaç ve araç bütünlüğü veya yaşamla savaş bütünlüğü inanılmaz düzeydedir. Çok çarpıcı ve bir tartışmaya gelmeyecek kadar açıktır, gerisi yoğunlaşmadır. Bunun imkanları var. Dinle, tartış, oku, sana ne kadar gerekliyse o kadar al. Bizimkisi gerçek anlamda sadece savaş değil, yaşamın üretildiği bir okuldur. Ne mutlu size ki bu üretim faaliyetlerinin içine girmişsiniz. Bu dünyada bundan daha değerli bir şans, iş olmaz. Bütün kitapları araştırın, bu dünyada benim kadar kılı kırk yararak adım atan bir kişi yoktur. Neden? Binlerce yıldır böylesi davalarla ilgilenen herkesin düştüğü,

kaybettiği gözönünde bulundurulursa, en inanılmaz noktalardan alıp buralara getiren yenilmez tarzın sahibi olduğumuz görülecektir. Bu neyle izah edilebilir? Bu; bir, bu işin değerini keşfeden; iki, bu işi kı-

lı kırk yararcasına yerine getiren adam olmayla izah edilebilir, sır diyorlar, sır budur işte! Böyle ele alıyorum. Sır değil açıktır. Size söylüyorum; siz de yapın, siz de böyle olursunuz. Bu ortamın değerlerinden şahsiyet kapmayı, onur kapmayı istiyorsunuz, ancak böyle yaparsanız bu mümkündür. Gerçekten attığınız her adım akıldışı, çaba, yürek yetersizliğiyle dolu. Mutlaka aşmanız gerekiyor, bunu size öğretiyoruz. Bu gerçekten halkımız için en ciddi okuldur, çok değerli bir okuldur. Sizin söyleyebileceğiniz tek şey şudur: “Ne mutlu bana ki, böyle bir şans elde etmişim.” Yetmiş yaşında da buraya gelen kişi bunu can-ı minnetten diler, yedi yaşındaki çocuk da. Bu okulun özelliği böyledir, herkese verir, en gerekli olanı verir. Bunun dışında bu ülkede başka bir şey var mı? Onu da açıkladık. Bunun dışında bu ülkede insanlık yok, katliam var diyoruz, hem de dünyada hiç denenmemiş bir katliam türü yürürlüktedir. Biraz anlayışlı olun. Bunun dehşetiyle hareket ederseniz, korkunç bir militan olursunuz. Ben bunu söylemek, siz de göstermek zorundasınız. Başka hiçbir şey durumu kurtaramaz. Çok net konuşuyorum. Zor olabilir, ama bıçak altındasınız, biçiliyorsunuz. Korkunç çirkin, korkunç lanetli bir gerçeklik. Niçin diyorum: Ne mutlu ki, bu yaşam şansı elde edilmiştir? Ben dünyada bu şanstı başka bir şey istiyor muyum? Ve bu şansı korkunç değerlendirmekten başka bir şey yapıyor muyum? Bizden beklenen -aman-sız bir biçimde, çerçevesi çok net çizilmiş, izah edilmiş, doğrultusu da var- “buna nasıl girilir, nasıl yürünür” noktasıdır. Tarzı-temposu çok iyi gösteriliyor. Herkes burada kendi eksikliğini görür, şans veriliyor, herkes herkese yeterince yardımcı da olabilir çünkü sınırsız bir yoldaşlık var. Gerisi başarılı bir yürüyüşür.

Ben bu partiye böyle başladım. Benim bütün partili yoldaşlarım şimdiye kadar hep böyle olmuşlardır ve bu da başarılıdır. Bu başarı tarzını hiç kimse önleyemez. Düşman bu kadar oyun denedi, önlemeye gücü yetti mi? Birçok oportünist, sahtekar neler neler yapmak istedi. Hiçbirisi başardı mı? Ben sizleri böyle değerlendirmek istemiyorum, siz ağırlıklı olarak dürüst, yanıt olmak isteyen kişilersiniz. Eksiklikleriniz var, kendi kendinizi oldukça kandırıyorsunuz, yüzeyselliğiniz var. Bunu aşın diyorum. Çok gerekli olan ve oldukça da başarıya yakın düzeye geldiğimiz bu dönemde, bu şansı değerlendirin. Ben size oldukça ilgi gösteriyorum, size oldukça değer veriyorum. Fakat aynısını sizden de bekliyorum. Bunu tekrar vurguluyorum; bir can bedelidir. Başka türlü bu katliamı durdurmak mümkün değildir. Sizi yaşatmak, hele çirkinliğinizi aşmak mümkün değildir. O açıdan değeri çok yüksek. Başka tür beni yoklamak, beni zorlamak büyük suçtur. Sonuçta bütün bunlar sizin kazanmanız içindir. Oldum olası PKK'nin yürüyüşü böyledir. Büyük kahramanlıklarıyla -şüphesiz sizler de böylesiniz- ama her gün her zamankinden daha fazla, adına biraş da kesin zafer dediğimiz noktaya emin, kesintisiz adımlarla yürümektir. Bunun yüksek militanlığına cevap olabilmektir.

18 Haziran 1998

“Fikri Baygeldi yoldaşı da bir kez daha anmayı görev biliyorum. Bu arkadaşımız, Sema Yüce yoldaşın anısına anında bir cevap vermiştir. Benim de komutanım sayılır. Bu iki bakımdan önem taşır; anıya bağlılığın çok seçkin bir örneğini göstermiştir. Anı anına yanıt olmuştur. Bu çok büyük cesaret ve fedakarlık ister. Bu temelde büyük bir saygıyla anıyoruz. İkincisi bir kadın militanın anısına, bir erkek kişiliğinin nasıl iyi bir asker olabileceğidir.”

ya gerillanın yanına gömün” demiş. Dede diye kastettiği kişi kimdir?

Azm.: Dedem oluyor.

– Senin de deden?

Azm.: Evet.

– İsmi neydi?

Azm.: Halis Öztürk.

– Ne zaman öldü?

Azm.: 1977'de, Başkanım.

– Ne özelliği vardı?

Azm.: Başkanım, Ağrı Dağı İsyanı'na katılmıştı.

– O benim gördüğüm müydü?

Azm.: Değil Başkanım.

– Yok yok, o, onun babası.

Azm.: Amcası oluyordu.

– İsyanı katılmıştı. Nasıl öldü?

Azm.: Başkanım isyana katılıyor, isyanın yenilgisinden sonra yedi yıl dışarıda kalmıştı. Daha sonra TC'nin çıkarmış olduğu afla birlikte ülkeye gelmişti. Demokrat Parti'den iki dönem milletvekili oldu. '60 cuntasında tutuklanmıştı.

– Size hiç vasiyet ettiği bir şey var mıydı?

Azm.: Kürtlük bilinci.

– Kürtlük bilinciyle gömüldü, öyle gitti diyor sun.

Azm.: Evet Başkanım.

– Başka nasıl tanırın? Anlat.

Azm.: Başkanım, partiye katıldığında kısa bir süre gerillada kalmıştı. Önderlik Sahası'na geldi. Coşkusu, heyecanı, önderliğe bağlılığı ve bir de araştırma özelliği var-

ninki zikzaklı biraz. Parti militanlığı temelinde söylüyorum. Umarım sen de en azından bu gerçeklik temelinde artık büyük bir isyancı gelenekle beraber, PKK'nin bu kadar büyük militanlığını gördükten sonra yanıt olmayı bileceksin.

Azm.: Başka türlü yaşamak da mümkün değildir Başkanım. Bunu da biliyorum. PKK ve önderlikte insanlığımızı görebilme durumumuz var. Onun dışında da insanca yaşayabilmenin koşulları yoktur. Geçmiş süreçte de kendisini gösteren siyasal düzeyleri olmasına rağmen, süreç içerisinde düşmanla bütünleşme durumları kendisini gösterdi. Bizi insan boyutunda kurtuluşa götürecek yegane yol PKK ve onun önderliğidir.

– Doğru. Zaten yoldaş da bunu en çarpıcı bir biçimde kanıtlamıştı. Bir kadın bunu kanıtlıyorsa, sizin gibi birisinin fazlasıyla kanıtlaması gerekiyor. Yani saygılı olacaksın öncelikle. Saygı! Tabii çözümlenmede dile getirdiğim gibi olacak. Artık öyle sözle, raporla durumları izah etme geçmiştir. Günlük pratikle bunu izah edin. Burada unutmayın yapıyla neredeyse sağlam militan uyum içerisine girememenin sorunları doğru. Bazıları bunu doğru kullanmadıysa sen bunu tecrübenle çok daha doğru yansıtabilirdin. Yapının bu kadar dikkatini çekmek bile yanlıştır. Dikkat çekmeyi büyük tecrübe, büyük militanlıkla sergilemeliydin. Zaten verdiğin özeleştirinin de kesin tarihi anlamı budur.

“Dünyayı kucaklamak istiyorum”

Ararat'ın Serhıldanı

Ağrı'nın ateş kızı Sema yoldaş, 1993 yılında parti içindeki mücadele sürecini anlatan “*üç yaşın biyografisi*” adlı şiirinde

“...bugün doğdum.

Tam yediyüz otuz gün önce

Bir Nisan 1991' de”

diyerek doğumu partiye katılımıyla birlikte ele alıyor.

Sema yoldaş, 1971 yılında Ağrı'nın Tutak ilçesi Aşağı Kargalık köyünde doğuyor. Ailesi, feodalitenin ve şeyhlik kurumunun etkileri nedeniyle dini etkileri yoğunca yaşayan bir ailedir. Kürtlük özelliklerini belli oranda koruyan bir yapıya sahiptir. Sema yoldaşın kişiliğinin şekillenmesinde ailesinin belirttiğimiz özellikleri önemli yer tutar. Yine dedesinin de önemli bir etkisi vardır. Dedesi hadrese eğitimi görmüş, derin bir tarih ve din bilgisi mevcuttur. Toplumda saygın bir otorite olarak kabul edilen, kürt geleneklerini ve değerlerini kişiliğinde somutlaştırmış yurtsever bir kişiliği vardır. Sema yoldaş, Kürdistan hakkındaki ilk bilgilerini dedesinden alır. Amcası, belki kişiliğinde büyük bir insanın geleceğini gördüğünden, belki de bir özlemini ifade ederek Sema yoldaşa Leyla Kasım diye hitap eder. Mem û Zin, Siyabend û Xece destanlarının, Ağrı İsyanı'nın ve direnişinin anlatıldığı bir kültür içinde büyür. Dedesinin ölümünden sonra ailenin gerek maddi, gerekse manevi açıdan eski gücünü yitirmesi –bunda mücadelenin gelişimi ile değişen sosyal yapının da payı vardır– aile içinde yaşanan parçalanma ve alt-üst oluş süreci Sema yoldaşın kişiliğinde çelişkileri ve çatışmaları derin yaşamasını getirir.

Sema yoldaş, Kürt egemen sınıflarından geliyordu. Fakat bu sınıfsal gerçeği, onu halktan, ezilenlerden koparan bir etken olmamıştır. Kişiliği, feodal değer yargıları ve kültürü içinde belli ölçülere tabii tutularak şekillendirilmek istenir. Fakat Sema yoldaşın sürekli ölçüleri aşan ve kendini kalıplara sıkıştırmayan bir yaklaşımı vardır. Çocukluğunda kendisine alınan yeni giysileri köyün yoksul çocuklarıyla paylaşması bu yaklaşımın bir sonucudur. Sürekli paylaşımı esas alması, çocukluğundan parti saflarına kadar taşıdığı en önemli özelliklerinden biri olarak gelir.

Ailedeki parçalanma, babanın sürekli dışarıda olması, Sema yoldaşa farklı bir misyon biçilmesine neden olmuştur. Bu nedenle küçük yaşlardan itibaren sorumluluk yüklenir. Babasının evde olmadığı zamanlarda ondan doğan boşluğu Sema yoldaş doldurur. Kürt feodalitesi içinde kadının yaşadığı baskıları fazla yaşamaz. Bunda yüklendiği sorumluluğun ve “erkek” gibi yetiştirilmesinin rolü vardır.

Sema yoldaş, yaşadığı çelişkilerin derinliği ve evde kendisine biçilen rol nedeniyle çocukluğunda da sıradan olmayı kabul etmez. Bu; hayallerine ve istemlerine yansır. Kadın sorununa ilişkin bir tartışmada Sema yoldaş çocukluk hayallerini şöyle dile getiriyordu:

“Leyla Kasım ve Leyla Xalit çok anlatıyordu. Onlara benzemek isterdim. Hayalimde milyonlarca insana hitap ederdim. Rüyalarım giriyordu. Hitap ettiğim kitlenin durgun olmayan milyonlarca insan olmasını isterdim.” Sema yoldaş eylemi ile çocukluk hayallerine bağlı kaldı. Ve milyonlarca insana hitap etti.

Sema yoldaş, ilk-ortaokul ve liseyi Ağrı'da okur. Okulda en büyük çelişkisi Ağrı'ya dışardan gelen bürokratların ve subayların çocuklarıydı. Onların Kürt halkını küçümseyen, aşağılayan yaklaşımları karşısında okulda bunlara karşı bir örgütlenme başlatır. Çocukluğundan itibaren grup halinde örgütlü hareket etmek, grup örgütlemek ve gruba öncülük etmek, Sema yoldaşa öne çıkan önemli özelliklerdendir. Bu özelliği parti saflarında pratikte sürekli kolektivitizmi esas almayı ve örgütlü hareket etmeyi; kadın sorununa yaklaşımında ise cins bilinci ile hareket ederek, bunu yoldaşlarında da yaratmayı getirmiştir.

1989 yılında ODTÜ/ sosyoloji bölümünü kazanarak Ankara'ya gelir. Üniversite süreci, yaşamında önemli değişikliklerin

yaşandığı bir süreçtir. Bu süreç, hem partiyle örgütsel olarak ilişkiye geçtiği hem de kendi deyimiyle emperyalist kültürle tanıştığı bir süreçtir. Üniversite, Kürdistan'da feodal değer yargıları içinde yetişen bir Kürt kadını için “özgürlük” adına her türlü sahte yaşam olanaklarının ve tuzaklarının döşeli olduğu bir alandır. Sema yoldaş da üniversiteye gelişle birlikte bu çatışmaları ve çelişkileri yaşar. Fakat partiyle tanışmış olması onu emperyalizmin insanı tüketen ve düşüren bu tuzaklarından korur.

Sema yoldaş, yurtsever gençlik örgütlenmesi içinde faaliyet yürütür. Bu dönemde Zekiye Alkan yoldaşın kendini Newrozlaştırma eyleminden çok etkilenir. Zekiye Alkan arkadaş, eyleminden sonra tedavi amacıyla Hacettepe üniversitesine getirilir. Sema arkadaş, hastanede Zekiye arkadaşın nöbetini tutanlar arasındadır. Yine şehit düştükten sonra anısına gerçekleştirilen eylemin öncülerinden ve örgütleyicilerindendir. Zekiye yoldaşın eylemini anlama süreci, yaşadığı tartışmalara son verir ve netleşmesini sağlar. Sema yoldaşın kendini Newrozlaştırma eylemi anında dile getirdiği “benim göbeğimi Zekiye kesti” sözü devrimleşmesinde Zekiye yoldaşın eyleminin oynadığı rolü gösteriyor. Sema Yoldaş, vasiyet olarak “*mezarımdan bir avuç toprak alarak Zekiye yoldaşın mezarına serpin*” diyor. Bu istemi, Zekiye yoldaşla buluşma ve onun iyi bir öğrencisi olma, onun izinden gitme isteminin ne kadar güçlü olduğunu gösteriyor.

Sema yoldaş, 1 Nisan 1991'de gerillaya katılarak Mardin eyaletine gider. İlk silahını Akrez'de alır, ilk çatışmasını Birkê-Pirran-Tavis üçgeninde yaşar. Gerilla saflarında çocukluğundan beri çağrıldığı Leyla Kasım'ın adını alır. Tercihini bilinçlidir. Leyla Kasım gibi Kürt kadınının direniş tarihini en iyi temsil etme iddiası oldukça güçlüdür.

Sema yoldaşı Parti saflarına çeken temel çelişki bir kadın olarak yaşadığı çelişkidir. Bir kadın olarak önemli sorunlarla karşılaşır. Kendi yaşadıklarından da düzen içinde çözüm diye sunulanın daha fazla köleşmek olduğunu görür ve hızla bundan uzaklaşarak mücadele saflarına yönelir. Bir kadın olarak yaşadığı çelişkilerin derinliği özgür kadına ulaşma iddiasını güçlendirir. Mücadele içinde karşılaştığı sorunlar ve kadının dehşetli gerçeğini tanıyıp çözümlemeyi süreklileştirmesi, O'nun büyük çıkışının gerekçesi olur.

Gittiği eyalette yaşanan tasfiyeci pratik ve tasfiyeciliğin Sema arkadaşta bilinçli yönelimi yine kadın halkasında gerçekleşir. Sema yoldaş, kadının tarihsel zayıflıklarını güçlendirmede süreci her zaman kullanılabileceğini, parti karşısına bir silah olarak çıkarılabileceğini burada çok daha yakıcı görür.

Yaşanan tasfiyeci sürecin daha kapsamlı çözümlenmesi amacıyla Parti Önderliğinin talimatıyla Kasım '91'de Mahsum Korkmaz Akademi'sine gider. Burada kendine güvenli yaklaşımı, her alanda kendini katma çabası, inandığı doğruları cesaretle savunma tavrı, eleştiri gücü vb. özellikleri ile dikkat çeker. Eyleminden önce yazdığı mektubunda “Başkan APO'nun Özgürlük öğretisi” olarak tanımladığı gerçeği bir tartışma platformunda Parti Önderliğine “Apoizm nedir?” sorusu ile dile getirir. O dönem böyle bir tartışmayı başlatması farklı tepkilere yol açsa da, bu düşüncesini sonuna kadar savunur ve sahiplenir. Mektubuyla birlikte böyle bir tartışma sürecini yeniden gündeme getirerek, bu öğretiye olan bağlılığını ve inancını bir kez daha ifade etmiştir.

Mayıs '92'den sonra Serhat eyaletine gider. Burada Ağrı şehir faaliyetlerini yürütmekle görevlendirilir. Parti Önderliği, Sema yoldaş ülkeye dönüş yapacağı zaman: “kendini tanır ve üç ay avlanmazsan...” diye gönderir. Üç ayın bitiminde Sema yoldaş yaşanan bir ihanet sonucu 2 Aralık 1992'de tutsak düşer. Zindan, Sema yoldaşın kendini tanıma ve Newroz güllü olma sürecinin örgütlenişidir. Kendini yeterince tanıyamaması, düşmana esir düşmesinin nedeni olur. Kendini tanıması ise Newrozlaşma sürecinin başlangıcı olur.

Sema yoldaş bir yıl Nevşehir cezaevinde kalır. 21 Kasım 1993 tarihinde Çanakkale cezaevine sürgün edilir. Çanakkale zindanı, Sema yoldaşın gerek bir kadın olarak, gerek tüm mücadele pratiğini derin çözümlemelere tabi tutarak ulaştığı sonuçlar üzerinden yeni bir başlangıç yaptığı alandır.

Kendini tanıma ve aşma süreci Sema yoldaş açısından da oldukça zorlu olmuştur. Kadında binyıllardır kördüğüm haline getirilen çelişkileri ve çatışmaları bu kadar derin yaşaması hem onun kişilik şekillenmesi ile ilişkilidir, hem de iddiasının büyüklüğü ile ilişkilidir. Özgür kadın iddiasını büyüttükçe, yaşadığı iç savaş da büyümüştür. Mektubunda yaşadığı çatışmaların boyutunu şöyle ifade ediyor:

“Gelinen noktada kişiliğimde Kürt toplumunun ve yine Kürt egemen sınıflarının tüm çelişkilerinin bir kadın kişiliğinde ulaşabileceği son noktaya geldiğini ve bunun aynı zamanda aşma noktası olduğunu görüyorum. Mübalağasız kişiliğimde yaşanan çatışma düzeyinde bin yılların çatışma düzeyini hissediyor, duyumsuyorum.”

Sema yoldaş, tüm yaşamı boyunca asla sıradan olmayı kabul etmedi. Sıradan olmamak, kendini herkesten farklı görme veya farklı bir yere koyma anlamına gelmiyordu. Sıradanlık, kadının geleneksel ve köle yanlarına teslim olmaydı. Fakat O, bunu ne kendisinde kabul etti ne de bunu kabul eden yaklaşımlar, eğilimler karşısında sessiz kaldı. En büyük savaşı ve çabası bu noktada gelişti. Kendisinin de belirttiği gibi asla yerinde saymadı. Savaşırken hataları, eksiklikleri oldu, kapsamlı eleştiriler aldı. Fakat özgür kadının tutkusu nedeniyle bunların hiçbirisi onun yürüyüşünü durdurmamıştı. Aksine zorlu süreçlerin ardından her zaman güçlü çıkışlar yaptı.

'98 yılına girişle birlikte on yıllık mücadele pratiğini sorgulayarak, tartışmalarında sık sık “on yıldır mücadele saflarındayım, artık güçlü bir çıkış yapmak zorundayım” diyordu. Güçlü çıkışı 21 Mart'ı 22 Mart'a bağlayan gece kendini Newrozlaştırarak gerçekleştirdi ve özgür kadın yürüyüşünde ulaşılacak son noktaya ulaştı.

Bu yürüyüşte en büyük güç kaynağı önderlikti. Şehit düşmeden kısa bir süre önce hastanede kendisini ziyaret eden bir yoldaşa “Parti Önderliği'ni görürsen çok çok selamımı söyle, saygılarımı ilet. Son hücreme kadar direneceğim ve layık olacağım” diyor. Layık olmak ve önderlik çizgisini uygulama konusundaki çabası gerçekten sonsuzdu. Sema yoldaşın Parti Önderliği'ne yaklaşımı O'nu anlama çabası ayrıca ele alınması ve mutlaka irdelenmesi gereken bir konu. “Önderlik öğretisi” tanımlaması Parti Önderliği'ni anlama ve yoğunlaşma çabasının bir sonucudur.

Zindanda önemli sorumluluklar yüklenirdi. Ağır sağlık problemleri olmasına rağmen hiçbir zaman bunları sorumluluklarının önüne geçirmedi. Koşullar ne olursa olsun göreve kutsallık derecesinde yaklaşırdı. Layık olmak, kadının iradesini açığa çıkarmak, doğru temsil etmek, çabasının esaslarını oluştuyordu. Görevi, sürekli “kadın devrimciliğini” yaratmanın zemini olarak gördü. Ve bu iddiasının eylemiyle taçlandırdı.

Sema yoldaşın 22 Mart'ta bedeninde tutuşturduğu Newroz meşalesi, Haziran'ın 17'sinde Zekiye yoldaşın Newroz meşalesiyle, Zilan yoldaşın “kuşun kanadındaki yireğiyle” buluştu.

Sema yoldaş şehit düşmeden kısa bir süre önce “hepimiz bir an önce sağlığımıza kavuşarak aramıza dönmeni istiyoruz” haberine karşılık haberini göndermişti.

Yoldaş, sen hep yanımızda oldun, olacaksın. Yüreğimizdeki yangının adı SEMA'dır şimdi! SEMA SERHILDANDA-DIR ve tüm bedenimizi sarmaktadır.

Söz Yoldaş!

Özgür ülkeye ve özgür kadına ulaşınca-y kadar yüreğimizdeki SEMA hiç sönmeyecek ve tüm insanlığı tutuşturacak!

* * *

Sema'ca sahiplenmek ve mücadele etmek

Şehitleri anlatmak, onların mücadelelerini, yaşamlarını dile getirmek, yazmak her zaman için bizi zorlar. Bu nedenle şehitleri anlatmak temel bir görev olmasına rağmen çoğu zaman bu görev, ezikliği duyulsa da yerine getirilmeyebiliyor. Şehitlerin gerçeğini ne kadar anlatabilir, ne kadar yazabiliriz? Eylemleri ile on yılları, yüzyılları etkileyen, bir halkın kaderinde rol oynayan kahramanlıkları, yücelikleri, güzellikleri sayfalara sığdırabilmek, yansıtmak mümkün mü? Mümkün olmadığını düşünüyoruz. Şehitler en iyi kendilerini eylemleri ile anlattılar. Bizler, ancak bu gerçekliği çok basit dile getirebilen sözcüler olabiliriz. Şehitleri onlardan daha iyi kimse anlatamaz. Onlar, kendi destanlarını eylemleriyle yazdılar. Bu nedenle en iyi eylemlerinde somutlaşan ve vasiyetlerinde dile gelen gerçeklerin, en iyi uygulayıcısı olma iddiasını taşıyoruz. Dolayısıyla ‘en iyi dile getirme’ kaygısının bizi temel bir görevimizden alıkoymasına izin vermeyeceğiz. Bu, bizim için bir gerekçe olmayacak. Belki bizim bugün dile getirdiklerimiz, yazdıklarımız ileride direniş, kahramanlık ve özgürlük tarihini yazmak isteyenler için veri olabilir. Böylece tarihimizin gelecek kuşaklara aktarılmasında bizler de az da olsa sorumluluğumuzu yerine getirmiş oluruz.

Bütün bunları Sema yoldaşı tüm gerçekliği ile anlatmayacağımızı bildiğimiz için ifade etmek istedik. Fakat bir sürece damgasını vuran, tarihe, tarihin yüklediği sorumluluklara, görevlere cevap olan, eylemiyle öncülen ve bizleri görevlere davet eden Sema yoldaşı anlatmak, yazmak ve yaşatmak bizim için onur borcudur. Gücümüz oranında bu görevimizi sonuna kadar yerine getireceğiz. Ama ondan da önce onun pratik uygulayıcısı olacağız. O’nda dile gelen tüm değerlere sahip çıkıp, sonuna kadar savunacağız, koruyacağız.

“Sema yoldaştan neyi anlamamız gerekir?” sorusuna verilecek tek bir cevap yoktur. Kişiliğinde somutlaşan her bir özelliği ayrı ele almak, irdelemek, anlatmak ve uygulamak gerekir. Ondaki korkusuzluğu, cesareti görmeden onu eksik anlatmış oluruz. Gerilikler, köle yaklaşımlar karşısında asla taviz vermeyen ve bunlarla parti ve örgüt kaygısı dışında hiçbir kaygı taşımadan sonuna kadar savaşımı esas alan, gücü oranında asla doğrulardan taviz vermeyen gerçekliğini görmeden onu anlatamayız!

İnsana olan ilgisini ve sevgisini büyük bir savaş gerekçesi yapan, keskin bir sınıf savaşımını esas alan, en büyük değer olarak yoldaşını yani insanı gören, kendindeki iç savaşı, “sevgili bir yoldaş olma” hedefiyle verişini dile getirmeden, Sema yoldaşı anlatamayız!

Yüreğinin büyüklüğünü, “dünyayı ku-

caklamak istiyorum” diyerek ifade eden, bütün sınırları ve duvarları aşan yanını görmeden Sema yoldaşı anlatamayız!

Ağır sağlık problemlerine rağmen canlılığından ve moralinden hiçbir şey eksiltmeyen, aksine kendisini yoldaşları için bir moral kaynağı haline getirdiğini görmeden onu anlatamayız!

Hiç durmadan bir şeyler yapan, düşünsel ve pratik olarak sürekli üreten, yorulmak diye bir kavramı tanımayan yanını dile getirmeden onu anlatmak mümkün değil!

Kürt kültürü ve tarihi hakkında ilgisi-

“Eylemleri ile on yılları, yüzyılları etkileyen, bir halkın kaderinde rol oynayan kahramanlıkları, yücelikleri, güzellikleri sayfalara sığdırabilmek, yansıtmak mümkün mü? Mümkün olmadığını düşünüyoruz. Şehitler en iyi kendilerini eylemleri ile anlattılar. Bizler, ancak bu gerçekliği çok basit dile getirebilen sözcüler olabiliriz. Şehitleri onlardan daha iyi kimse anlatamaz. Onlar, kendi destanlarını eylemleriyle yazdılar.”

ni ve derin bilgisini görmeden onda dile gelen ZÎN’in aşkını anlatamayız!

Peki, ‘hiç zayıflıkları yok muydu’ diye sorulabilir. Elbette vardı. Sema yoldaşı bıraktığı mektubunda zayıflıklarını şöyle dile getiriyor: “Geriye dönüp baktığımda bir Kürt kıızı olarak, özgürleşme yoluna giren her Kürt insanının ve kadınının, hatta her insanın yaşayabileceği birçok beşeri zaafı, kişilik sorunlarını, siyasal ve örgütsel zayıflıkları yaşamış olduğumu görüyorum.” Sema yoldaş, ardından bu zayıflıkları nasıl aştığını da ortaya koyuyor:

“Fakat asla yerimde saymadım. Başkan APO ve O’nun önderliğinde gelişen özgürlük öğretisi, beni hep ayakta tutan bir güç kaynağı oldu.”

Sema yoldaşı ayırıcı olan, biz kadın yoldaşları ve genel olarak kadınlar olarak anlamamız, ele almamız gereken en önemli özelliklerden biri; onun kadın sorununa, kadının özgürleşme mücadelesine ilgisi ve yaklaşımıdır. Sema yoldaşın tarihi çıkışı yapmasında bu sorunu ele alışı, yaklaşımı belirleyicidir. Bıraktığı mektubunda yaşadığı sorunları bir kadın olarak ele alıp çözümlemesi, kadın yoldaşlara ayrıca seslenmesi de bu yaklaşımın bir sonucudur.

Kadın sorunu, yaşam içerisinde de Sema yoldaşın sürekli gündeminde olan ve aşmak için çok yönlü bir savaşım verdiği sorundu. Yaşanan pratik deneyimlerden ve kendi pratiğinden çıkardığı sonuçla özgürlük saflarında yer alan bir kadın için, özgürleşmenin en başta bu sorunu doğru sahiplenmeden geçtiğini biliyordu. Yaşadığı sorunları cins bilinciyle ele alarak, yaşam ve mücadele içindeki duruşunu, sürekli bir kadın olarak çözümlüyordu. Temel ölçüsü özgür kadın ölçüleriydi. Ve kendini bu ölçülere vuruyordu. Bu; eğitimde verdiği özeleştirilerde, yazdığı raporlarda, sohbetlerde her zaman görülen bir yaklaşımdı.

Eğitim çalışmalarında da kadın sorunu temel çalışma alanlarından biriydi. Kadın sorununun tarihsel boyutlarını derinlemesine bir araştırmaya tabii tutarak, bu konuda güçlü bir teorik temel oluşturmuştu. Çünkü kadının bu-

günkü konumunun, zayıflığının nedenlerinin tarihin derinliklerinde gizli olduğu gerçeğinin bilincindeydi. Kadındaki tarihsel zayıflığı, bu noktada kadına bakışta tarihsel olarak oluşmuş önyargıları görmeyen, kendisini böylesi bir gerçekliğe sahip cinsinin bir parçası olarak görmeyerek, gelişmeyi bireysel olarak ele alan yaklaşımların doğru olmadığını biliyordu. Kadın sorununun; bir cinsin, bir halkın ve insanlığın sorunu olduğunu gördüğü için mektubunda “özgür kadın; özgür ülke ve özgür insanlık olacaktır!” diyordu.

Kadın gerçekliğini inkar eden ve bu gerçeklikten kaçan ya da sorunu bireysel olarak ele alan yaklaşımlar karşısında büyük öfke duyardı. Çünkü en çok kadının kendi sorununu sahiplenmesi gerektiğine inanırdı. Ve her kadında cins bilinci gelişmeden, bunun özgürleşme ile ilişkisi kurulmadan kadının özgürleşemeyeceğini ve bireysel kurtuluşun olamayacağını biliyordu. Kadın gerçekliğinden kaçışın veya bunu inkarın özünde büyük bir zayıflığı taşıdığını, bu tür yaklaşımların sorunu daha da derinleştirdiği gibi çözümünü de geciktirdiğinin bilincindeydi. Bu, bireyle sınırlı bir sorumluluk gibi görünse de, sonuçları kadının özgürleşme mücadelesini olumsuz etkiliyor, engelliyor, gelişimine ket vuruyor. Sema yoldaşın bu tür yaklaşımlara büyük bir öfkesi vardı. Fakat öfkesi, basit tepkiler, küçümseme veya yadırgama biçiminde gelişmiyordu. Aksine bunun da farklı bir yanılgı olduğunu dile getirirdi. Öfkesi; büyük çaba, büyük yoğunlaşma, büyük emek demektir. Hiçbir kolaycı tutuma girmeden ve hiçbir bireysel kaygıya kapılmadan bu yanılgıyı göstermek ve kavratacak için savaş verirdi. Bir işi yarım bırakıp sonuçlandırmamak, emek harcamadan sonuç istemek, onun tarzında yoktu. Sonuç almaya kadar vazgeçmemek, büyük bir sabır göstermek, en zayıf noktasından tutup kaldırmak onun tarzıydı. Bu; her kadın yoldaşı yakalanan özgürleşme düzeyinin genel olarak kadının özgürlük düzeyini ortaya koyacağını bilmesinden ileri geliyordu. Özgür kadına ulaşma tutkusu çok güçlüydü ve bütün çabaları, verdiği büyük savaş bu tutkunun sonucuydu. Sorunun kendi bireysel gelişimini aştığını ve bireysel olarak tek başına yürümenin mümkün olmadığını biliyordu. Bu nedenle; “sevgili bir yoldaş olma” ve yoldaş yaratma onun çabalarının odağına oturuyordu. Fikri yoldaşın eylemi ve mesajları, onun bu çabasının en somut ifadesidir. Ve ne oranda sonuç aldığının göstergesidir.

Sema yoldaş ardında bıraktığı mektubundaki “Kendimdeki yaşamı yaratmada en önemli güç kaynaklarımdan biri de kadının partileşme silahı olan YAJK’tır. YAJK, hem Başkan APO’nun kadınla yoldaş olunabileceğine inancın eseridir, hem de inanıyorum ki, Başkan APO öğretisinin kurumlaşmasının, yayılmasının ve derinleşmesinin önemli silahlarından biri olacaktır. Bu yüzden YAJK’ı daha da büyütmek her Kürt kadınının, hatta bölge kadınlarının asli görevidir.”

“...Bu savaşta temel silahımız YAJK’tır. YAJK’ı büyütmek, kurumlaştırmak için her kadın savaşçı bugüne

kadar gelişen deneyimleri iyi özümsemeli, şehitlerin öğrencisi olmalı, günlük yaşam içinde kendini her an yaratmanın savaşını vermelidir... Bu anlamda her YAJK üyesi parti zeminini farklı yaşam anlayışlarının, ideolojik-politik örgütlenmenin fırsatı olarak gören ve değerlendiren tüm anlayışlar karşısında mücadele etmelidir” sözlerinde de görüldüğü gibi; sık sık YAJK’a vurgu yapmaktadır. YAJK’ın partileşme ve özgür kadına ulaşmada temel silah olduğunu kavradığı için çok güçlü sahiplenip, sarılıyordu. Bunu kendisiyle sınırlamıyordu. Bütün kadın yoldaşlarda ve uzanabildiği bütün kadınlarda tartışmalarıyla, önerileriyle, eleştirileriyle kendisinin ulaştığı ilgi düzeyini, sahiplenmeyi yaratmaya çalışıyordu. YAJK’lı olmanın sorumluluğu ve bilinci ile hareket etme, bütün çalışmalarına ve davranışlarına yansıtıyordu. Attığı her adımının, her eksikliğinin, yanlışının veya olumlu çıkışının YAJK silahını etkileyeceği bilinciyle hareket ediyordu. Bu nedenle YAJK adına yaratılan her değere sahip çıkıyor ve her olumlu adımı gücü oranında destekleyerek güç veriyordu. Bu nedenle YAJK’ın zindandaki ilk şehidi olan Serpil YILMAZ yoldaşı içimizde en çok o sahiplendi, en çok o dile getirdi ve konferansta O’nun komutasına girdiğine dair söz verdi. Serpil yoldaşa ilişkin partiye çeşitli önerilerde bulundu.

YAJK’ın zindanda en iyi temsilini yapma konusunda iddialıydı. Bu temsili en iyi, alanımızın genel mücadeleye

vermediği için yarım bırakmak zorunda kaldı.

Diğer bir projesi de; tarihi dönemeçlere damgasını vuran kadın yoldaşlarımızın –özellikle Zilan ve Zekiye yoldaşların– romanını yazmaktı. Bu konuda da hazırlıklara başlamıştı. Özellikle bu yoldaşlar hakkında bilgi toplamak için belli girişimleri vardı. Yine ilk öyküsünü Zekiye, son öyküsünü de Zilan yoldaş için yazmıştı.

Tarihsel olarak kadının çoraklaştırılan, dumura uğratılan düşünce gücüne rağmen, Sema yoldaşı en belirgin özelliklerden biri düşünce gücünün gelişkinliği ve üretkenliğiydi. Kafasında sürekli projeler, planlar olur ve yaşamı güzelleştirmek için her zaman önerileri olurdu. Sema yoldaş’ın yarım kalan bu projelerini ve istemlerini tamamlamak, istemlerini yerine getirmek, geride kalan yoldaşları olarak hepimizin önünde duran bir görevdir.

Şehitlerimizin mücadelemizdeki önemi ve onlarda dile gelen parti çizgisi nedeniyle Sema yoldaş zindanda YAJK’ı bu anlamda da en iyi temsil etme istemindeydi. Serpil Yılmaz yoldaş şehit düşmeden bir süre önce bir tartışmalarında yoldaşına: “Zindanda neden hiç bayan şehidimiz yok? Bu zoruma gidiyor” demişti. Burada YAJK’ı her açıdan en iyi temsil etme istemi var. Ve Sema yoldaş eylemi ve şehadetiyle YAJK’ın sadece zindanda değil, her alanda en iyi temsilini ve öncülüğünü yaptı.

YAJK’a yaklaşımı, kadın öncülüğünü doğru temsil etme ve öncü kadını yaratma çabasında somutlaşıyordu. Yönetim halkasında kadının iradesini açığa çıkarma, kadını yönetimde her türlü karara etkin katılarak, politika üretmek bir özne konumuna getirme iddiası güçlüydü. Bu noktada geçmişte tanık olduğu ve kendisini derinden etkileyen olumsuz pratikler vardı. Bunlardan önemli dersler çıkarmıştı. Bu nedenle kendi pratiğinin, kadının yönetim halkasından uzaklaştırılmasına değil, aksine daha yoğun ve aktif olarak katılmasına

hizmet etmesi için sürekli bir çabası ve yoğunlaşması söz konusudur.

YAJK platformunu, kadının geri geleneksel özelliklerinin konuşturulduğu bir platform değil, özgürlüklerin, güzelliklerin yeşertildiği bir platforma dönüştürmek için hem kendisinde hem de ortamda büyük bir savaş içindeydi. Köle yaklaşımlar karşısında geçit vermez, her türlü geleneksel yaklaşım ona çarpıp geri dönerdi.

Sema yoldaşın mektuplarında biz kadın yoldaşlarına ve genel olarak kadına yaptığı açık çağrılar var. Bunlar bizler açısından görevlerimizi ortaya koyduğu gibi, aynı zamanda birer talimat niteliğindedir. Bir de Sema yoldaşın kişiliğinde esas almamız, örnek almamız gereken yanlar var. Bu özellikler gerek süreç açısından ve gerekse kadın özgürlüğü açısından mutlaka kişiliklerimizde somutlaşması gereken özellikler. En başta özgürleşme temelinde cins bilincini geliştirmek, bu binçle örgütlenmek; kadın sorununu, YAJK’ı SEMA’ca sahiplenmek ve SEMA’ca mücadele etmek! Bu aynı zamanda onun anısına en doğru karşılığı vermek ve ZİLAN çizgisine girmektir.

***

*Sema yoldaşı
zirveye giden yolda aradık*

Şehadet gerçeği bir doruktur, ölüm-süzlüktür. Zamanın-mekanın dışına çıkıp milyonlarda kendini yeniden tanımlamak-tır. Savaşın zaferle taçlanmasıdır.

Evet, bir doruktur. Buraya giden yol ise inişli-çıkışlıdır. Hele bir de bu yolun yolcusu, binyılların kiriyle hesaplaşan bir kadınsa savaşın çetinliği daha da artmış-tır. YAJK tartışmalarında bu, “*özgürlük hepimiz içindir ve adım adım ulaşılabilir*” sözünde ifadenlenmiştir. Biz de Sema yoldaşı bu yolculuğunda aradık. Mücadeleyi ilk adımını atışından, en son ölümsüzlük eylemine giden yolda tanımayla çalıştık. Kendinde yürüttüğü ve sonuçta insanlığın zaferine dönüştürdüğü savaşı izledik. Bunu O’nun şehitler gerçeğinde kendini arayışında birleştirmek istedik. Zilanlar-dan Mirza Mehmet’e, Eser yoldaşa kadar her şehitle ulaşılan zirveyi kendisi adına tırmanışını kavramaya çalıştık.

Mücadele bizlere doğumun sanıldığı gibi anne karnında değil, gerçek doğuşun mücadeleye doğuşla başladığını öğretti. Kimimiz bunun sancılarını ilk adımı attığımızda, kimimiz mücadelenin engeli yürüyüşünde öğrendik. Kimimiz yenilginin soğuk teninde, kimimiz büyük bir eylemin acısında hissettik. Sema yoldaş da doğumunu düşüşle yükselişin insanı canlandıran savaşında tanımlıyor. O, Kürdistan’ın Kürdün kaderini paylaşan, kemalizmin çarkları içine çekmeye çalıştığı bir Kürt kızıdır. Doğumu bu acının sancılılarıyla ve Amed surlarında yükselen, göğü kızılaştıran Zekiye’nin eylemiyle oluyor.

*“İlk nefesimi Amed’de aldım
Mardinkapı burçlarında
Ebemin adına Zekiye Alkan derdiler
buram buram memleket kokuyordu
yanık memesi*

*Anam acı çekmesin
sancıları artmasın diye*

Vücutundan koca bir ateş yakmıştı” diye anlatıyor.

Zekiye Alkan, gençliğin kitleler halinde PKK’de doğuşunun beşiğidir. Kemalizmin yozlaştırıcı, özden koparıcı gücüne karşı özgürlük inancı Zekiye’de zafer kazanıyor. Geçmiş ve gelecek arasında iki yana çekilen Zekiye, kendini geleceğe katıyor.

Sema yoldaş da bu çekim merkezin-dedir artık. Gerçek yaşamdan düşlere uzanan bu çatışmada cennet ve cehennem arasında bir yoldadır. Ve Zekiye’nin alev rengi saçları bir köprü gibi uzanmıştır önünde. Ya cehennem ateşine düşecek, düzenin her türlü saldırısı altında tükenecek, ya da Zekiye’nin saç tellerinden örgülü köprüsünden cennet ülkesine yol alacaktır. Çelişki büyük, kavga çetindir. Yürek kabarmış, bilinç şahlanmıştır. Hınçla, öfkeyle okur tarihini yeniden. Cenneti ve cehennemi bir daha tanımlar ve sınıksız sarılır Zekiye’nin saç tellerine. Artık onu hiçbir güç bu yoldan geri döndüremeyecektir, engel olamayacaktır. Yolculuk uzundur. Tarihten geleceğe bir akıştır, yolu sarp dağlar arasından, coşkun nehirlerden, kuru bozkır, susamış yüreklerden ilham alarak dolaşır ülkenin dört bir yanını. Sema yoldaş bu ilk doğumunu yeniden doğuş eyleminde “*benim göbeğimi Zekiye Alkan kesti*” diye hatırlatacağı yoldaşlarına.

İlk doğum sancılıdır, görkemlidir ama bir başlangıçtır; yürüyüş sürekli olmak zorundadır. Sema yoldaş da attığı ilk adımla güçlendirdiği iddiasını, anlamlı bir yaşam ve büyük bir eylemin sahibi olma yürüyüşü ile sürdürür. Yürüyerek öğrenmeyi, öğrenerek yürüyüşü, büyümeyi ilke edinir. Artık karanlıktan aydınlığa çıkmış, aydınlığın gözkaşırtıcı etkisini aşmıştır. Şimdi sıra güneşi tanımlamadır. Güneşi ise güneşe yürüyenlerden öğrenileceğini anlamakta gecikmez.

“*Yüreği kuşun kanadında*” gökyüzünün semalarında ölümsüzlüğe yürüyen Zilan’la birlikte şimdiki. Onunla Dersim’in dağlarında, Zilan deresinde, dü-

şüncelerinde, yüreğinin en kuytuluk yerlerinde arar kendini.

Ölümü ve yaşamı tartışır:

“Peki neydi ölüm? O kadar kolay mıydı? Kolay mı tercih edildi? Hiç de kolay değil, fakat onu kolaylaştırmayı bilenler vardı. Karnında özgürlüğü, bağımsızlığı, insanlık onurunu, yücelmeyi, yeni yaşamı ve yeni yaşamın güzelliklerini taşıyanlar, ölümü de kolaylaştırmayı başaranlardır” diye berraklaşır düşünceleri. Ve yaşam bilincine şu sözlerle damıtılır: “*Biz yaşamı Pir’ce seviyoruz. Biz yaşamı uğruna ölecek kadar seviyoruz.*” Bu aynı zamanda yaşarken ölmeye son vermek ve ölümlü yaşamın toprağını beslemek-tir.

Zilan’ın sayısız parçaya ayrılan bedeninde ortaya çıkan güzelliği ve kadını arı-

yor kendi içinde. “*Evlilik analarımızın bedenlerini erkenden çöktürüyor, dağ koşulları da gerilla kadınları. Fakat önemli bir fark vardır. Gerillacılık, kadının ruhunu güzelleştiriyor. Oysa köle insanın evliliği ruh karartmaktan öteye gitmiyor. Aanalarmızın yüzü, geçim ve koca derdinden kararır. Gerilla kızlarınsa teni savaşın kızgınlığında bronz renginde kararır, ısıltı kazanır.*” Vardığı bu sonuçla geleneksel yargılara kılıcın keskinliğini ve heyecanını duyar. Artık güzelliğin bir sanatçı inceliğiyle yüzün bütün çizgilerinde yeniden yaratılması zamanıdır.

Güzelleşmek gerçekten de bir sanat-tır PKK’de. Her çizgisi Zıp suyunun dondurucu soğuşunda, Zağrosların göğese uzanan yürüyüş yolunda işlenir. Savaş demektir yani. Ve her insanın yaşamında kendi özgün çizgisini, tanımını bulmak zorundadır. Sema yoldaş kendi savaş tanımını da böyle yapıyor:

“Evet yoldaşım, halkımız ölümü yendi, ben de kendimde ‘beşeri tüm zayıflıkların ayartıcı gücüne’ ölümüne karşı koyacak iki çift kanat takarak bir seher vakti sonsuzlukta güneşle kucaklaşacağım. O seher vakti kanat çırpmayı başarırsam, o zaman kendimi halkıma ve insanlığa olan borcumu bir nebze olsun ödemiş sayacağım. Geride bırakacağım en güzel armağan, en güzel miras, bu direniş olacak. Dileğim bu mirasın sana da sonsuza dek güç vermesidir.” Bu sözleri ile sevgiliye seslenmekten ve evrenin bütününe kucaklayış gibi insanda bütünü arayış sevdasıdır. Ama randevu yeri bilinen bütün mekanların açıldığı yerdedir: “*Güneşin doğduğu yerde bir daha buluşmak üzere hoşçakal!*”

Sema yoldaş ’98 Newroz’unda eyleminden yalnızca birkaç dakika sonra yanan parmaklarını havaya kaldırıp “*ellerim kuşun kanatlarına benziyor değil mi heval?*” diye sorarak direniş destanının sözden eyleme dalışını açığa vuruyor.

Sema yoldaş zirveye doğru yol almaya devam etmektedir. Her dağı tırmanışında, her insanın özünü anlamaya çalıştığı anda geçmişe, köklere, tarihe yürü-

mek gerektiğini derinden hissediyor. Ve Zilan’ın eylemini öyküleştirdiği yazısında eylemin zafer anında nasıl tarihin gün-celleştirdiğini heyecanla, adeta soluk soluğa anlatıyor: “*Munzurdu yürüyen, Kutu deresini böyle böyle yürüyen. Adımlarında kavuşan Mem û Zin’di. Seyit Rıza son anlarına yakın yetişip yükünü kontrol etti. Meydanı Alisher’in sesi titretti. Bese ana yanına aldı Azime’yi, Berivan’ı, Zekiye’yi, Beritan’ı bu doğumda ebellik etmeye geldi. Zeynep yürüdükçe Zilan oldu. Zilan artık cesetlerin doldurulduğu bir vadi değil, cesetlerin dirildiği, bayındır bir ülkeydi.*”

Sema yoldaşı artık sadece eylemin zaferine ulaştığı an değil, ona giden yol daha çok ilgilendirmektedir. Güneşe yürüyerek, güneşin sıcaklığına alışmalıydı.

Güneşe yürüyerek ölümsüzleşenler, kanıtlanmış kişiliklerdir. Onlarda parti çizgisi bütün düzen yanlarına karşı sonsuz bir zafer kazanmıştır. Ve Sema yoldaş bu büyük savaşı kendinde yeniden tanımlamak zorundadır. Bunun için özgürlüğün bütün engelleri ile çatışmalı ve düşünce-kendini netleştirmeli ve kendi yolunu şehitlerin ışıklı yolunda bulmalıydı. Bunun için aileyle tartışır, kendindeki orta-yolculuğu, ege-men sınıfın etkile-rini ve bunların zafer yürüyüşünde nasıl kargalar gibi kişinin başına üşüşüğünü görür. Yine gerçeikle düşler karışmıştır birbirine. Hangisi düş hangisi gerçek bilinmez. Ama rüyasında başına üşüşen kargaların özgürlük yürüyüşünde karşısına çıkan içindeki korkular olduğunu anlar.

Bunu Zilan arkadaşın eylemini anlatırken şöyle tanımlıyor: “*Kargalar Zilan’ın başına tam eyleme giderken, içinden gelen ‘acaba başarabilecek miyim?’ sorusu ile üşüşmüştür.*” Kararsızlık anı geçmiş, korkuları hortlatmıştır. Ama Sema yoldaş bir kez diyalektiği kavramıştır kişiliğinde. Bu çelişkiyi çözecek iradeyi bulmakta gecikmez. Bunu da Zilan’ın eyleminde Parti Önderliği’nin sözleriyle verir. “*Zilan yoldaş temponuzu biraz daha arttırın, doğum özgürlüğün şanına layık olmalı.*” Önderliğin sözleri kişiliğe devrimin müdahalesidir. Ve bu kararlaşma ile Zilan’ın eylemini yüksek sesle tekrar eder: “*Doğansa özgürlük manifestosuydu. İnsanlığın yüreğine yazıldı.*”

Eskiyle yeninin savaşımı Partimiz içinde ’97 yılında yeni bir aşamaya gelmiştir. Parti Önderliği bu yılı “*final yılı*” olarak tanımlar. Bu sadece, bilinen savaş düzeyi konusunda değil, parti içi netleşme açısından da yeni bir hamle yıldır. Sema yoldaş bu yıla kişiliğinde ulaştığı bu kararlaşma düzeyiyle katılır. Özde ulaştığı yürüyüş kararlılığı ve tanımladığı çizgi partinin sınıf çizgisiyle doğrulmalı, kendinde egemene ait bütün kirler temizlenmeliydi. Bu kazanma yıldır. Bunu Rewşen ve Bermal’lerin zirveleşen eylemlerine dönük yazdığı bir yazıda şöyle ortaya koyar: “*1996 Ekim fedaileri Rewşen ve Bermal yoldaşlardan öğrenmeye mahkumuz. Onlar’ın sınıf kimliğinden güç almalyız. Rewşen yoldaş bir tarla işçisiyken, Bermal yoldaş bir fabrika işçisidir. Zilan yoldaş da bir sağlık emekçisidir. Bu ortak nokta, her üç yoldaşın da ulusal kurtuluş mücadelesinin proleter öncülüğünde ifadesini bulan irade gücü ve tarihi intikam geleneği ile daha hızlı ve daha kararlı bir bütünleşmesini sağlamıştır. O halde bizler de bu özle buluş-*

mak ve Onlar’da açığa çıkmış olan yaşam kaynağını keşfetmek zorundayız.”

Sema yoldaş yaşam kaynağını keşfetti. Ve bunu bütün benliğine yedirdi. Gün gün bunun pratik çabası içindeydi. O emekte varolmayı, kendini yoldaşta yaratmayı, insana güvenmeyi ve insandan öğrenmeyi, kendinde öncü sınıf çizgisini yakalamada rehber olarak koydu. İnsanın özünü buluşma savaşını yüreğindeki sevgiyi büyüterek verdi. Öfkesini insandan kopmanın değil, insana ulaşmanın katığı yaptı. Bu yüzden ulaştığı her insana, yoldaşlarına emeğini sonsuz kattı. Evet, hiç abartısız söyleyebiliriz, o insanı hesapsız sevdi. Ve bunun için yüreğindeki bütün engellerle yoldaşlarının gücüyle savaştı.

Zirveye giden yol giderek kısalıyordu. Kişilikte yürütülen savaş acıyla, emekle ve sabırla büyüyor ve ağacın toprağa kök salarken gökyüzüne uzanması gibi Sema yoldaş da kökleriyle buluştuğukça ütopyaya yaklaşıyordu. İnsanlığın ütopyasıyla buluşmasını “*büyük yalnızlık*” olarak tanımlıyor ve gökyüzüne uzanan merdivenlerde yürüdükçe sadeleştiğini hissediyordu. İzmir’de kendini yakarken ölümsüzleşen Mirza Mehmet’i anlattığı “*Ateşten bir büyüdür Mirza Mehmet*” adlı yazısında kendi ütopyasını da tanımlıyordu: “*Mirza Mehmet bir tutkudur. Büyüsü ateştedir. İnsana ait her şeydir. Başında eski zaman kahramanlarında olduğu gibi zeytin dallarından bir çelenk, selamlıyor tüm insanlığı. Bu kadim toprakların bir ucundan diğer ucuna uzanıyor. Yüreği su kadar aydınlık, ateş kadar sıcak... Bakmayın Erzurum’dan yükselen seslere kulak kabarttığına. Aslında o kendi içindeki insanı, Mirza Mehmet’i dinliyor. Kendi içindeki insanı dinleyen kendi içindeki insana ulaşan her ölümlü gibi, Mirza Mehmet de ölümsüzleşiyor.*” Kendi kararını ise eyleminden üç ay önce böyle yerleştirmiş yazının ortasına: “*Bu hikayeyi dinleyen bir çocuk asla ‘İlah olmaz’.*” Mirza Mehmet’in içinde olmadığı bir düş düş değildir. Bu düşlerle büyüyen çocuk insan iradesinin gizli gücüyle büyülenmiştir ve artık tek bir şey bilir: *Mirza Mehmet gibi olmak.*” Sema yoldaş çocukluktan aldığı isyancılığını düşlerdeki kahraman olarak tanımladığı Mirza Mehmet ile buluşturuyor. Bu ölümsüzlüktür. Ve Mirza Mehmet’in bakışlarında yakaladığı sonsuzluğu uzun uzun seyrediyor. Onda yakaladığı, özünü bulan insanın sadeliğidir. Gözlerini çoktan ufuklara ulaşmış bakışlarla birleştirir ve ondaki emekçi sınıf ahlakının sonuçlarını yeniden yeniden anlamaya çalışır. Bu her hücrelerini insanlığın kurtuluşuna katmış, kendi ben’inin bütün sınırlarından kurtulmuş özgür bireydir. Bu duyguyla yüreği sınıksıktır. Yalnızlık böyle durumlarda çekilmez olur. Mutlaka paylaşmak ister, yoldaşlarını etrafına toplayarak bütün ruhunu sesine katarak okur Mirza’nın mektubunu. Ulaşılan zaferin sonsuz huzurunu duyar Mirza Mehmet’le birlikte.

Güzelliğin çehresi giderek daha da belirginleşmeye başlamıştır Sema yoldaşta. Netliğin, kişilikte sadeleşmenin huzurunu ruhunun derinliklerinde duysa da bilir ki, insan nefes almaya devam ettikçe sınıf mücadelesi, kişilikteki iç savaş da sürer. Bunun için savaşın derinliğini en son noktaya kadar anlaması gerekmektedir. Ocak ayının sonlarına doğru

Avrupa’da ihanete buluşturılmış, onlarca masum insana zarar vermiş bir genç kendindeki ihaneti verdiği bir kararla yerle bir etmiş ve bedenini ateşe vererek ölümsüzleşmiştir. Bu gelişme Sema arkadaşları oldukça sarsmıştır. En uç noktaya giden ihanetin aynı kişilikte en üst noktada bir direnişe dönüştüğü bu eylem onda bir kez daha, insanda öz ve biçim tartışmasını başlatır. Ve “*ihanetle direnişin bu denli içiçe örülü olduğunu*” tüm çıplaklığıyla kavrar. Bununla insana sonsuz güven ve insanın yeniden yaratılması için yanmanın ne kutsal bir eylem olduğunu ortaya koyar. “*Önemli olan öz-dür*” der. “*Biçim her an değişebilir. Öz kazanılmışsa, o kendi biçimini yaratır. Tıpkı Eser Altınok’ta olduğu gibi.*” Eser’in eylemi kişilikte duvarları aşmanın önündeki engellere karşı büyük bir güç kaynağıdır. Engel tanımamanın sloganıdır adeta.

Eser, eylemiyle dönemin dayattığı netleşme savaşının keskinliğini de kavramış olduğunu göstermişti. O zafer kişiliğini kendinde kazanmış ve yeni sürecin her bir kişilikte bu çatışmaya yolaçacağını kanıtlamıştı. Sema yoldaş bu denli heyecanlandıran işte kavradığı bu gerçek olmuştu. O günden sonra hep acelesi vardı artık. Yaşamın bütün yoğunluğunu hissediyor, her bir yoldaşta yeni şeyler keşfetmenin, kendini katmanın büyük çabasına giriyordu. Kendi kişiliğindeki şafak en son Eser’in eylemiyle direniş ve ihaneti en keskin hatta netleştirmiş ve güneşin doğuşu yaklaşmıştı. Bundan mıdır nedir? Newroz gününü yoldaşlarının çoğu Sema yoldaşın yüzünde güneşin ateş topu olmuş kızılığını gördü. Ay’ın etrafını kaplayan sisten bir ‘hâle’ gibi yüzüne, gülümseyişine yansıyan bu duruma, insanın ‘nur inmiş yüzüne’ diyesi geliyor. Evet, kendini insanlığın özgürlük kavgasında sınırsız verme netliğine, onun inancına, gücüne ulaştıran birisi için artık söylenecek tek tanım “*tüm güç, tüm aydınlık, tüm güzellik*” olduğudur. Bu da ölümsüzlüktür, yeniden doğuştur. Sema yoldaş bunu Eser arkadaşla yürüttüğü zirve yolculuğunda bir çağrıya dönüştürür: “*Burada insanın yok olmaya mahkum olan kararlılık yüzünün nasıl yandığını, o yangın içinde insanın hep yeniden doğmaya mahkum olan aydınlık yüzünün nasıl doğduğunu görebiliyor muyuz?*”

Sema yoldaş şehitlerden aldığı meşaleyle başladığı Newroz koşusunu 17 Haziran’da ölümsüzleşerek Zilan’ın 30 Haziran’daki yeni doğuşuyla buluşturdu. O sadece gelecek için yanmayı değil, geleceği ve geçmiş An’da zaferleştirmeyi başardı. Newroz eylemi yalnızca bu zaferin ilanıydı.

İnsanlaşmak isteyen herkes kendi içindeki uçurumla, zirveyi kendi yürüyüşünde tanımlamalıdır. Ve her insan kendi içindeki zirveye ulaşmak için güneşe yürüyenerle yolculuk etmeyi başarabilmelidir.

Yirmiyedilerin dinmeyen öfkesi

• 1-2, 11-12 Haziran 1996 tarihlerinde şehit düşen 27 can yoldaşa ithafen...

Şehit Kemal (PKK-MK)

Dün eyleme giden grupla kurduğumuz bağlantı sonucu; başarılı bir eylemin gerçekleştiğini ve noktaya ulaşmak için yola çıktıklarının haberini aldık. Bu haber tüm takımı sevindirmişti. Eylem grubu ile bir an önce görüşmek için sabırsızlıkla arkadaşları bekliyorduk. Noktamızı sağlamlaştırmak için sabaha doğru hareket ettik. Sabah saat 5'te noktaya vardığımız için hemen tepeci, keşifçi ve nöbetçilerimizi çıkardık. Noktada bulunan arkadaşlar ise hazırlık yapıyorlardı. Keşifçiler düşmanın arazide olduğunu, ancak kesin olarak nerede olduklarını tespit edemediklerini bildirdiler. Son anda çetelerin düşmana öncülük ettiğini fark edince, haber ulaştıramadan eylem grubundaki arkadaşlar noktaya 1 saat kala düşman ile iç içe giriyorlar. Düşman sivil giysili olduğu için farkedilmeyip normal köylü sanılarak ciddiye alınmıyor. Duyduğumuz silah sesleri bizi oldukça tereddüte düşürdü. Eylem grubunun savunmasını yapan keşifçi ve tepecilerin dikkatleri doğrudan kendi üzerlerine çekmesi sonucu duyarlı davranılmadığı için bölük komutanı olan Dılovan arkadaş çenesinden yara almıştı.

Acele bir şekilde noktaya gelerek el işaretleriyle toparlanmamızı söyledi. Dılovan arkadaşın bu durumunu görünce tedavi etmek için müdahale ettiğimizde sadece pamuk ve kan durdurucu iğneden başka bir şey istemedi. Bizler telaşlı bir halde etrafında dolaşırken kendisi gayet soğukkanlı bir şekilde tedavisini yapıyordu. Bu kadar soğukkanlı olması bize moral ve cesaret vermişti. Dılovan arkadaşın talimatı üzerine harekete geçtik. Tepeciler hem bizim hem de eylem grubunun savunmasını yaparak çatışmayı devam ettiriyordu. Düşman bir taraftan karadan saldırıyor, diğer taraftan indirme yapıyordu. Tekniği kullanarak hareket alanımızı daraltmaya çalışıyordu. Yaklaşık iki saat süren çatışma sonucunda tepeciler ile beraber düşman çemberini yarıdık. Dılovan arkadaşın yaralı olmasından dolayı yürüyüşümüz oldukça yavaş ve zorlu geçiyordu. Yolda bağlantı kurduğumuz Yasin arkadaş noktalarını tarif etmiş ve bizi karşılamaları için arkadaşları görevlendirmişti. Noktaya iki saat kala öncü olan arkadaşlarla karşılaştık. Bu görüşme bize moral vererek yürüyüşümüzü biraz daha canlandırdı. Yol boyunca eylem grubu ile bağlantı kurmaya çalışmamıza rağmen, bir türlü haber alamadık. 23 saatlik yürüyüşten sonra noktaya ulaş-

tık. Arkadaşların büyük bir sıcaklığı ve ilgisi bize tüm yorgunluğumuzu unutturdu. Uyumamız için hazırlanan yerlere geçerek dinlenmek üzere uzandık. Fakat bir türlü eylem grubu aklımızdan çıkmıyordu ve bu durum bizi rahatsız ediyordu.

Bütün gücün bir arada olması sakıncalı olduğu için akşama doğru düzenleme yapılarak Şoreş arkadaş ile birlikte bir takımılık gücün akşam saat 24'te ayrılması kararı alınmıştı. Bu düzenleme sonucunda noktada kimse kalmayacağı için benimle beraber altı arkadaş tepeci olarak görevlendirildi. Her arkadaş hazırlığını yapmaya başladı. Saat 23.30 civarında noktaya gelen görevliler yağmurdan dolayı ateş yakmış ısınıyorlardı. Bizler de uyanık olduğumuz için son hazırlıklarımızı yapıyorduk. Bir ara duyduğumuz kobra sesleri bizi rahatsız etmişti. Tüm arkadaşlar uyanık olduğu için herhangi bir saldırıya karşı hazır vaziyette bekliyorlardı. Biz de aceleyle tepeye doğru hareket ettik. Tepenin yarısında kobra seslerinin artması ile noktaya saldırılarını *"ateşin ve naylonların parlaması sonucu noktayı keşfetmiş mangaları hedef almışlardır"* diye değerlendirdik. Her manganın kendine ait mevzileri olması bizde az da olsa bir rahatlamayı sağladı. Bir an önce tepeye yetişebilmek için koşaradım ilerliyorduk. Altı kobranın gelip sürekli vurması ve noktadan hiç ses çıkmayışı bizde belli bir kaygı yarattı. Kobralar yaklaşık bir buçuk saat noktayı roketlerle vurdu.

Kobraların geriye çekilmesiyle arkadaşlar harekete geçmişlerdi. Havanın aydınlanmasıyla başlayan havan ve top sesleri gece yarısına kadar devam etti. Yasin arkadaşla kurduğumuz bağlantı sonucunda dikkatli bir şekilde öğleden sonra tarif edilen noktaya gitmemiz söylendi. Akşamki saldırıda çok kayıp verdiğimiz düşünüyorduk. Bu nedenle o gün düşmanla karşılaşma istemi oldukça kabarıktı. Yasin arkadaşın talimatıyla tepeden geriye çekildik. Noktaya varmadan önce tepeciler ile karşılaştık. Arkadaşların durumunu sorduğumuzda Bawer ve Sabri arkadaşların erken hareket etmesi sonucu roket parçalarıyla şehit düştüklerini, Şoreş arkadaştan da haber alamadıklarını öğrendik. Birkaç arkadaş da bombardımanı ufak sıyrıklarla atlattılar. Hiçbir şey düşünmüyor, sadece noktaya ulaşmak için yürüyorduk. Noktaya ulaştığımızda hem kendini hem de diğer arkadaşları tedavi etmekle uğraşan Rojhat arkadaş, bir yandan da ortamdaki morali yükseltebilmek için çeşitli espiriler yapıyordu. Nedense bizi rahatsız eden içimizdeki kin ve vicdan bir türlü yerimizde oturmamıza izin vermiyordu. Noktayı kontrol için giden gruplar bizden üç saat sonra yanımıza geldi-

ler. Hemen durumları öğrenebilmek için etraflarına toplanıp beklemeye başladık. Aslında neler söyleyeceklerini tahmin ediyorduk. Fakat bir türlü yüreğimize bunu kabul ettiremiyor-duk. Üç şehadetin olduğunu ve Şoreş arkadaşın da sonradan şehit düştüğünü söylediler.

Şoreş arkadaş ilk bulan arkadaş; *"Bir an arkadaşın yorgunluktan uzandığını sandım ve koşarak yanına gittim. Sanki masmavi gözleriyle gökyüzünü seyrediyordu. Birden gözüme çarpan kan yüreğimi sıslattı. Yüzünde ufak bir tebessüm vardı."* Belli ki o da bu gidişini kabul edememişti.

Şoreş arkadaş Tatvanlı'ydı 1991'de gerillaya katılmıştı. '93 yılına kadar Garzan'da çeşitli görevler almış, '93 sonlarında Akademi sahasına geçmişti, '94 sonlarında tekrardan Garzan eyaletine geçerek bölük komutanlığı görevini almıştı. Oldukça duygusal ve sevecen bir yaklaşıma sahipti. Yoldaşlarını incitmemek için ilişkilerinde oldukça hassas, sevecen yaklaşırdı. Partide bütün benliği ile bağlı olan içten bir yoldaşı.

Bawer ve Sabri arkadaşlar ise fedakarlıkları ve emekçi yönleriyle oldukça sevilen, değer gören arkadaşlardandılar.

Bu haberi duyan arkadaşlar tek tek dağıldı. Tüm kafalarda şehit düşen arkadaşlarla yaşanan günler canlanıyordu. Her biri başka güzelikte olan üç can daha toprağa düşmüştü. Bu sessizlik Yasin arkadaşın yaptığı telsiz bağlantısına kadar sürdü. Bu; tamamen umudumuzu kestiğimiz eylem grubu ile kurulan telsiz bağlantısıydı. Hepimiz pürdikkat bağlantıyı dinliyorduk. Eylem komutanı olan İbrahim arkadaş 3 kayıp verdiklerini ve diğer arkadaşların durumlarının iyi olduğunu bildirdi. Şehit düşen arkadaşların isimlerini dinlerken tüm arkadaşlar pürdikkat kesilmiş nefeslerini tutmuşlardı. Toprağa ekilenler Nihat, Şiyar ve Serhat arkadaşlardı. Bütün benliklerde iz bırakarak vatanlaştılar. Herbir bir abide oldu yüreklerimizde...

Nihat arkadaş 1989'da askeri kanunla gerilla saflarına katılmıştı. Alan aşiretinden olmasından dolayı oldukça değer verilen ve ilgi gösterilen bir yoldaşı. Botan'da savaşın en sıcak anlarını yaşadıkları kısa sürede çeşitli görevler almıştı. Kürdistan'ın doğasıyla bütünleşen Nihat heval, her geçen gün savaşta da ustalaşmaktaydı. '95 yılında Garzan eyaletine geçmişti. Yaptığımız sohbetlerde ona nasıl katıldığını sorduğumuzda; '89'da arkadaşları görünce bir sepete saklandığını, arkadaşların da onu sepet ile beraber aldıklarını söyleyerek gülerdi ve hepimizi de bu sıcak gülüşlerine ortak ederdi. Nihat arkadaşın insanları sevmeyi öğrenirdi. O her zaman insan ruhunun güzellikle-riyle bütünleşirdi.

Şiyar arkadaş Malatyalıydı. '95'te mücadeleye katılmış, kısa sürede gerilla koşullarına uyum sağlayarak gelişmesi, hareketliliği ve verdiği güven ile görev almıştı. Hedefleri ve

hayalleri oldukça büyüktü. Bunlara ulaşabilmek için büyük çabalar içerisinde olması çevresinde ilgi uyandırıyor ve bundan dolayı da herkes tarafından destek görüyordu.

Serhat arkadaş ise alana yeni gelmişti. Mütevaziliği, hoşgörüsü, yoldaşlarına olan saygısı ile hepimizi etkilemişti.

Bu haber üzerine, Yasin arkadaş yapı ile toplantı yaptı. Toplantıda kimi yerde öfkeden sıkılan yumruklar görünürken, kimi yerde duygusallaşan yoldaşların parıldayan gözleri dikkat çekiyordu. Bu toplantıdan büyük bir güç ve birliktelikle ayrıldık.

Aradan 10 gün geçti. Bu süreç içerisinde altyapı ve eylem hazırlıkları yapıldı. Bir sabah bölük komutanının görevli çıkarması sonucunda Garzan eyalet koordinatörü olan Kemal ve Xalil arkadaşların noktadan iki saat uzaklıkta olduklarını öğrendik. Noktada kalan arkadaşlar olarak gelecek gücün hazırlığını yapmak için harekete geçtik. Bölgeye arkadaşların geldiğini öğrenen düşman, akşamdan operasyona çıkmıştı. Bunu farkedenden Yasin arkadaşın yanında bulunan birlik, Tatvan'ın en yüksek dağı olan Kure Mizgef'i tutmuştu. Kemal ve Xalil arkadaşlar noktaya yetişince Yasin arkadaş da noktaya geldi. Kendi aralarında aldıkları karar ile Yasin arkadaşın yanında bulunan birlik ile bölgeye gelen güç birleşip noktayı değiştirdiler. Bizim birlik ise başka bir noktaya doğru hareket etmişti. Belli bir süre yürüyen birlik yorgun olduğu için Kesan vadisinde kalmak istemişti. Bu öneriye sıcak bakmayan Yasin arkadaş, Kemal arkadaşın ısrarı üzerine istemeyerek de olsa kabul etmişti.

Yasin arkadaşın birliği düşman çemberinden çıkarak gidilmesi gereken noktaya ulaşmıştı. Düşman araziye termal sistemi yerleştirmiş, birliğin sayısını tespit ederek çembere alabilmek için güç yığınağı yapıyordu. Ormanlığın sık ve karanlık olmasından dolayı güneşin doğmasını beklemişti. Havanın aydınlanmasıyla birlikte düşmanı farkedenden Delil ve Perwer arkadaşlar, savunma yapmak için tepeye çıkmışlardı. Akşama kadar süren çatışma sonucunda mermileri biten Perwer ve Delil arkadaşlar düşmanın saldırısı sonucu şehit düşürülmüşlerdi.

Perwer arkadaş

Yasin arkadaşın, Delil arkadaş da Xalil arkadaşın güvenliğinde yer alıyordu. Perwer ve Delil arkadaşlar gerillaya birlikte katılmışlardı. Küçük olmalarından dolayı arkadaşlar içerisinde oldukça ilgi görmüş ve eğitilmişlerdi. Perwer arkadaşın ailesi düşman tarafından katledildiği için küçük yaştan beri düşmana karşı duyduğu kinini her geçen gün biraz daha büyütmüş ve bu kini boşaltmak için düşmana karşı savaşma sabırsızlığı ile ön saflarda yer alma istemi oldukça gelişmişti. Tüm engellemelere rağmen ön saflarda yer alarak düşmana darbe vurmuş ve intikamını alarak şehadete ulaşmıştı. İntikam duygusu, halkın acılarını yaşama-yanlar için farklı değerlendirilebilirdi, ancak sözkonusu Kürdistan olduğunda, intikamsız bir yaşam düşünülemez oluyordu. Bu nedenle Perwer ve Delil arkadaşlar, savaşı bir bayram gibi karşılıyor, sıktıkları her kurşunda geleceği görür gibi ıslık gü-lümsüyorlardı...

Akşam olduğu için düşman noktaya girememiş ve yine sabahı beklemişti. Bu seferki hazırlığı daha geniş ve kapsamlıydı. Noktadan çıkmak zorlaşmıştı. Bunca tehlikeye rağmen oldukça geç hareket edilmişti. Bir grup arkadaş savunma amaçlı tepeye çıkarılarak manevra yapma kararı alındı. Her şeyi göze alarak mesafeli bir biçimde harekete geçildi. Öncülüğü Kemal arkadaşın kendisi yapıyordu. Dılovan arkadaş ortada, Xalil ve Yasin arkadaşlar ise savunmadaydı. Düşman tepeleri tamamen tutmuş, manevrayı zorlaştırmıştı. Çatışmanın başlama-sıyla bir taraftan savunma yapılır-

Şehit Yasin

ken, bir taraftan ise geriye çekilme-ye çalışılmıştı. Öncü olarak giden Kemal arkadaş ve bir grup çemberi yarmıştı. Geride kalan arkadaşların bir kısmı oldukları yerde çatışmayı sürdürerek şehadete ulaşmışlardı. Tüm çatışma boyunca yoldaşlarına moral veren Dilovan arkadaş da duygusal davranıp kendisini koru-madan çatışmaya girerek şehit düş-müştü.

Dilovan arkadaş '90 yılında safla-ra katılan Bitlisli bir arkadaştı. Bir dö-nem Önderlik Sahası'nda eğitim al-dıktan sonra Garzan eyaletine geç-miş ve çeşitli görevler almıştı. En son bölük komutanlığı ve bölge so-rumlusu yardımcılığı düzeyinde gö-rev yapıyordu. Birçok yeteneği olan Dilovan arkadaş yapı tarafından se-vilen biriydi. Kendini partili olmaya ki-litlemiş, verdiği söz ile yoldaşlarına, partiye layık olmuştu. Şehadet tacını giyerek, ancak şehitlerimizin ulaş-a-bildiği söz ve eylem birlikteliği çizgi-sinde sonsuzlaşmıştı.

Düşmanın şiddetli saldırılarına karşı Yasin ve Xalil arkadaşlar kah-ramanca direnerek partiye bağlılık-larını bir kez daha gösterdiler. Ya-sın arkadaş Apocu ruh, azim ve ka-rarlılıkla fethedici bir tarzda Kürdis-tan devrimine bütün içtenliğiyle kendini adamıştı. PKK'nin grup aşamasından, Ankara Tuzluca'yır katılımlı arkadaşlardandı. O dö-nemki birçok önder arkadaşla birlik-te başladığı devrimci yaşamı ilk tu-tuklamalarla beraber cezaevinde devam etmişti. 12 Eylül cuntasının zindanlarında her türlü işkenceye maruz kalırken, devrime olan inanç ve bağlılığı her zaman onu diren-gen kılmıştı. Çünkü O devrimci mü-cadeleyi Mazlumlardan, Kemaller-den öğrenmişti. '91 yılına kadar sü-ren zindan yaşamından hemen sonra kutsal topraklara dönmek için

Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gitmişti. Devrimci mücadelenin ka-besinde bir süre kalmış, bu süreçte yapılan zindan konferansına katılım sağlamıştı. Yasin arkadaş, akademi sürecinde bir grup arkadaşla Türki-ye Devrimi üzerine yoğunlaşarak çalışmalarını kitaplaştırmıştı. '92 yı-lının başlarında Kürdistan'a geçiş yapan Yasin arkadaş, düşmanın en şiddetli işkencelerine rağmen ru-hen ve fiziki olarak oldukça dinç bir görünümüne sahipti. Çekici bir hitaba sahip olan Yasin arkadaş, yapı ta-rafindan sevilirdi. '92 Güney Sava-şı'nda Metina ve Haftanın'de yer al-mıştı. Güney Savaşı'ndan sonra geri çekilen güçlerle Zele kampına geçti. Bir süre kampta kaldıktan sonra '93 bahar düzenlemesiyle Serhat eyaletinde görevlendirildi. Daha sonra yapılan yeni düzenle-me sonucu Garzan eyaletine gön-derildi. Savaş sahasında kaldığı sü-reç içerisinde birçok düzeyde so-rumluluk alan Yasin heval, en son girdiği çatışma esnasında bölge so-rumlusu olarak görev almıştı.

Xalil arkadaş ise '89'da partiye katılmıştı. Evin tek erkek çocuğu ol-masından dolayı aile tarafından ol-dukça sevilmişti. Ailenin isteksizliği-ne rağmen partiye katılmıştı. Gü-ney'de ve çeşitli eyaletlerde görev yapan Xalil arkadaş, başarılı eylem-lerinin yanısıra parti yaşamını hakim kılmada da oldukça etkili olmuştu. Hem halk, hem de yapı tarafından oldukça sevilen ve saygı duyulan bir konumdaydı. Son olarak '95'de Gar-zan eyaletine gelen Xalil arkadaş eyalet koordinatörlüğü görevindeydi. Xalil ve Kemal arkadaşlar aynı za-manda Parti Merkezi'nde yer alıyor-lardı.

Arkadaşlar son mermilerine kadar direnerek çatışmışlardı. Çemberi ya-ran Kemal arkadaş, yapının geride

kalması ve arkadaşların şehit düş-mesinden dolayı bombasını olarak çatışma alanına geri dönmüştü. Onunla beraber olan arkadaşların anlatımlarına göre *“burada düşma-nın büyüklüğü yüzünden değil yanlış hareket tarzından dolayı kayıplar ve-rildi ve düşmanın küçüklüğünü gös-terebilmek için seve seve canımızı verebiliriz”* diyerek geriye dönmek üzere çatışmaya girmiş ve şehadete ulaşmıştı.

Kemal arkadaş Botanlıdır. Silo-pi'de bulunan Siperti aşiretindendir. Partiye '88'de askeri kanun ile katıl-mıştı. Genç yaşına rağmen parti içeri-sinde hızlı bir gelişmeyi kaydederek kısa bir sürede görev almıştı. Botan ve Garzan eyaletinde birçok görev al-mıştı. '93'te Akademi sahasına gide-rek belli bir eğitimden geçtikten sonra '95'de Garzan eyaletine gelerek eya-let koordinatörlüğü görevini almıştı. Okuma-yazması olmadığı halde bu kadar çabuk gelişmesi, parti doğru-la-rını temsil etmedeki çabası, ilkeli olu-şu ve askeri sahadaki başarısı ile ar-kaşların büyük sempatisini kazanan bir komutandı.

Ertesi gün tüm haber alana ya-yılmıştı. Duyduğumuza bir türlü ina-namıyor ve kabul edemiyorduk. Ufak bir hatanın ve dikkatsizliğin sonucu büyük acılar ve yüreğimiz-den tek tek kopan yoldaşlar her at-tığımız adımda gözümüzün önüne geliyordu. Bu kayıplardan sonra içi-mize sığmayan yoldaş sevgisini düşmana olan kinimiz ile besleyip büyüttük. Ve intikamlarını alarak onlara olan bağlılığımızı ispatladık. Bu kinimizi sonuna kadar taşıyarak intikam alacağımıza dair şehitlere söz verdik. Şehitler savaş ve ya-şam gerekçemizdir.

**Mücadele arkadaşları adına
Newal-Serhıldan**

Haziran'da Filizlenen 27 Yoldaş

Bu tarihin bir anda donuklaşmasıydı
Bir anda sessizleşmesiydi
halk türkülerinin
bir anda sadece ve sadece
Kasetlerde yankılanmasıydı
kahkahalarının
Başlamadan sona ermesiydi
bir kitabın
Ve asık kalması yalnızlaşmasıydı
bastonunun
Bir anda şehit düşmesiydi
YASİN yoldaşımın

Yüreğim parçalara bölündü
Tam 27 parçaya
Bir tarafta KEMAL
diğerinde XALİL
ötekinde DİLOVAN
ve daha sayamadıklarım

Su gökyüzü maviliğini
terketmişti artık
Kan kırmızı akıyordu Kesan
O gün kan kırmızıydı her şey

Ax Kesan sana küskün değil
Sana kızgın değilim
bilesin

İyi sar
27'ler var bağrında
İyi sar ki
Üşümesin geceleri
yıldız olsun gökyüzünde

Bir yoldaşımın uzunhavasında
düşündüm sizi
Baharın ilk başlangıcında
Gençliğin bir yarısında
Haziran sıcakında
Makınelaşmış beyinlerin
Acımasızlığında düşündüm
İşbirlikçilerin ihanetinde

Söz verdim
Her damla kanda
DELİL'e PERWER'e
sıkılan kurşunda

Kinlidir bilirim
hırçındır bugün Van gölü
Bulutludur başı Sipan'ın
Kaldır başını ŞOREŞ yoldaşım
Aç gözlerini
Bak mavi gözleriyle gökyüzüne
Bak ki
gökyüzü maviliğinden utansın
Size değen kurşunlar
kahpeliklerinden utansın

Haziran sıcakıdır
Sizi bizden alan
Ava Berxan sularıdır
NIHAT'ı, ŞİYAR'ı SERHAT'ı
berraklaştıran
İhanet kurşunuydu
ŞERVAN yoldaşıma
pusu kuran
Ve gülüşünü susturmak isteyen

İşte bütün bunlardan
bizi kavgaya bağlayan
Geride kalan
bir tek yiğitliklerioldu
Bir de uğruna düştükleri
sevdaları
O sevdaya ben de vurgunum
yoldaş

Ben de sevdalıyım sevdanıza
Bu Haziran'ın başkaldırısıdır
Toprağın doyumsuzlaştığı gün
27 yoldaşın filizlendiği ay
Bu Haziran güneşinin
sıcaklığıdır.

Newal Bager

Şehadet Dilanı

dibindeki renk renk taşlar güneşin yakıcı ışınları altında pırıl pırıl parladığını görürsünüz. Bu ise Avaşın su-yunu bir renk mozaığı haline getirir. Yine ilk-baharda tarla tarla ge-lişmiş olan rengarenk çiçekler tüm doğallığıyla bayrağımızı yansıtı-yor ve adeta *“Kürdis-tan sizindir, sizin kala-caktır”* diyor.

Kürdistan'ın güzel-lik ülkesi olduğunu düşmanın kendisi de itiraf ediyor, buna sa-hip olmak için ise Kürt halkına yolu uzun bir

acıyı dayatıyor. Başarılı olamıyorsa da *“benim olmuyorsa, sizin hiç olmaz”* der-cesine, doğayı müthiş tahrip etmek, cen-netimizi cehenneme çevirmek istiyor. İşte barbar Türk ordusu bunu yerli işbirlikçiler-le 1997 yılında bir daha deneyecekti, fa-kat yüreğini bir daha hoplatacak, kalp atışlarını iki kat arttıracak bir direnişle karşılaşacaktı. Bu direniş içerisinde yer-lerini alan kahramanlardan biri de Kadir olacaktı.

Kadir, henüz 16'sına yeni basmış, bıyıkları daha yeni terlemiş bir Gever gencydi. Parti saflarına küçük yaştay-ken katılmış ve bu yoldan dönmeyece-ğine dair sözünü vermişti. Bunun için ai-lesi onu almaya geldiğinde tavrını net koymuş, dönmeyeceğini belirtmişti. O

küçük yaşında o kadar şey yaşamış, başından o kadar şey geçmişti ki, ba-zen anlatığında dinlerdim, bana film gi-bi gelirdi. Şöyle anlatırdı bir anısını Ka-dir yoldaş: *“birgün birlikte bir noktada genel ihtiyaçlarımızı giderirken, çayımı-zı içtikten sonra ben şutiğimi açmak için manganın dışına çıktım. Şutiğimi tam bağlamaya çalışırken birden silah ses-leri, bomba sesleri çok yakından geldi, düşman noktamıza baskın düzenlemişti. Bunun için tüm arkadaşlar apar-topar dağılmıştı. Ben şutiğimi bağladıktan sonra düşman yaklaşmıştı. Bunun için olduğum yamaçtan kendimi aşağıya yu-varladım ve yara bere içinde kaldım, daha sonra bir ağağın kavuğundaki boşlukta saklandım. Bu sırada düşman askerleri çok yaklaşmış, sesleri de bana çok iyi geliyordu. Hatta birden bir asker saklandığım ağacın önüne gelmişti. Eğilse beni görecekti. Potinleri elimi uzatsam elime gelecek kadar yakındı bana. Fakat beni farketmeden geri gitti. Ben de akşam olduğunda yerimden çık-mış ve bir köye gitmiştim, daha sonra arkadaşlara ulaştım.”*

Kadir yoldaş henüz 13 yaşındayken bunları yaşamıştı. Ama bu onu yıldırma-mıştı, onu daha da olgunlaştırmıştı. Anı-larını öyle güzel anlatırdı ki, karşıdaki ar-kadaş hiçbir zaman unutamazdı. Kişiliği çok doğal, doğal olduğu kadar olgun, mü-tevazi, fedakardı. Böyle bir arkadaşın ya-nında kalan biri, kırk yıl yaşasa ihtiya-rlamazdı, çünkü Kadir hangi bölükte olursa, o bölüğün moral kaynağı olurdu. Nereye giderse sevilir, sayılırdı. Birçok arkadaş

bu kişiliğiyle onu örnek gösterir, kişiliğine saygı duyardı.

Eylemlerde hep önde olmak, düşma-nın üzerine gitmek isterdi. Silahına o ka-dar iyi bakardı ki, bölüğün en güzel ve te-miz silahlarından biriydi, hele bir de raxtı-nın üstündeki refik tabancası onu daha da güzelleştiriyordu. Raxtındaki iki el bombası onu tam bir gerilla olarak yansı-tıyordu. Biçimi her zaman derli toplu, sa-vaşta kişiliği oturmuş, çabuk büyümüş, saygındı. Her şeyi ile Kadir tam bir halk savaşıydı. Yanlış anlayışlara, kurnaz-lıklara karşı taviz vermez, cesaretle durur, mahkum ederdi. Yine bir toplantıda bir ar-kadaşın anlayışını mahkum ederken: *“Her köyün bir ağası var, bizim bölüğün ağası olmaya çalışan da S. arkadaşdır, fa-kat dikkat etsin bir gün kafa üstü toprağa gömülecek, burası köy değil askeri ortam-dır”* diye bir değerlendirme yapmıştı Ka-dir. Bu tavırları diğer arkadaşlara ilham ve partiyi korumak için güç veriyordu.

Birgün bölüğümüz Miros Binêberê'de toplandı. Eylem düzenlemesi yapılacaktı. Hoppê köyüne eylem düzenleyecektik. Dü-zenleme yapıldıktan sonra, güneş batana dek hazırlıklar yapıldı ve güneşin batma-sıyla birlikte güç harekete geçti. Sêlkê kö-yünün üstündeki bir patikadan köyün arka-sına geçecektik. Yürüyüşte Kadir ile ara-mızda iki arkadaş vardı. Ama sesi bana geliyor, bu da bana moral veriyordu. Belirli bir süre yürüdükten sonra Sêlkê'nin üstüne gelmiştik. Burada çok gizli hareket etme-miz gerekiyordu, çünkü köylüler tarafından farkedilmemiz halinde eylem sabote ola-caktı. Bu şekilde yürürken birden önümd

ve çok yakınımda bir patlama oldu. Patla-mayla birlikte kendimi yere attım ve bir-iki saniye sonra bir inilti duydum. Kadir arka-daşa doğru koştuğumda ayağında mayın patladığının farkına vardım. Ağır silahlarla mevzilendikten sonra dört arkadaş Kadir'i aldı ve geri çekildik.

Noktaya geldiğimizde Kadir'i avaşın hastanesine götürdüklerini duydum. Aya-ğı kopmuştu. Ve peşisıra gelen günlerde Kadir'in olmaması bende bir boşluk ya-ratmıştı. Ve çok kısa bir süre sonra da bölüğümüzün Xakurke'ye gitmesi gereki-yordu. Bunun için Kadir'i görmeden Mi-ros'tan, Avaşın'den ayrılıyorduk.

Uzun bir yürüyüşten sonra Xakurke'ye oradan da Güney Kürdistan'a gittik. Bura-da hainlere karşı kıran kırana bir savaş yaşayacaktık. Ama belirli bir süre sonra gözlerimde yaşlar biriktirecek bir haber aldım. Kadir yoldaş 11 yiğit kahraman yoldaşıyla düşmana ve onun sadık kö-peklere karşı şehadet dilanını tutmuş-lardı. Avaşın hastanesinde silahsız ve ya-ralı bir şekilde düşman tarafından kuşatıl-mış, ama yenilmemiştir. Bazı teslimiyet-çiler arkadaşların yerini düşmana göster-miş, düşman da arkadaşların savunma-sız olduğunu anladığından beş koldan Avaşın vadisine inmiş ve vadiyi didik ara-maya başlamıştı. Bunun üzerine arka-daşlar peşpeşe el bombalarının pimini çekiyor ve bombaları kendi bedenlerinde patlatmışlardı. İşte şehadet dilanı budur ve bombaların patlama sesleri bu dilanın *“zılgıttır”*. Kadir arkadaş 11 arkadaşıyla birlikte yüreğinin dağlar kadar geniş ve büyük olduğunu, içinde Kürdistan'ın tüm güzelliklerini barındırdığını ispatladı...

İşte Kadirin ve 11 yoldaşımızın dest-a-nı budur. Anıları mücadelemizde yaşaya-caktır.

**Mücadele arkadaşları adına
Mahsum**

“Kürdistan yeşermeye başlıyor”

Adı, soyadı: **Ahmet ALAGÖZ**
Kod adı: **Delil**
Doğum tarihi ve yeri: **1969, Aşağı Çamurlu köyü/ Iğdır**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995**
Şehadet yeri ve tarihi: **Sideka, Aralık 1997**

Dünyanın en zor işi canından çok sevdiğin yol arkadaşların hakkında şehadetlerinden sonra yazı yazmaktır. Şehitlerin kahramanlığını bir yazıda vermek oldukça zor ve yetersizdir. Bazen kelimeler ifade edemez duygularını, anlatamazsın onları. Şehitler hakkında yazı yazmak sadece onları anmaya ve onları tarihe maletmeye yeter. Şehitlere bağlılık ise onların takipçisi ve yollarını devam ettirmekle olur.

Delil yoldaş; 1969 yılında Serhat Eyaleti'mizin Iğdır ilinin Aralık ilçesi Aşağıçamurlu köyünde, yoksul bir ailenin ilk çocuğu olarak dünyaya geldi. Yoksulluk ve ailenin ilk çocuğu olmak, Delil yoldaşa ancak ilkokula kadar okuyabilme şansını tanıdı. İlkokulu bitirir-bitirmez babasının köy işlerinde en büyük yardımcısı oldu. Çok küçük yaşta emekle tanışan Delil yoldaş; emeği yaşamının bir parçası yaptı. Başkalarının sırtında yaşamayı kendisine yaşamı boyunca ihanet olarak belledi. İnsan ancak kendi emeğiyle insan olabilir, ancak böyle kişilik kazanabilirdi. O'nun bu özelliğini gören köylüler “*keşke bizim de böyle bir oğlumuz olsaydı*” deyip Delil yoldaşı imrenerek birbirlerine anlatırlardı. Delil yoldaşın doğuştan gelen bu emekçi özellikleri ona çok küçük yaşta yaşam çelişkilerini görmeyi de öğretti. Yoğun bir emek sahibi olduğu için, emeğe ve insana dayatılan sömürüyü de açıkça görebiliyordu.

Köy halkının yaşadığı geri sosyal yapı ve yoksulluk Delil yoldaşta “*bu durum değişmeli ve değişmesi için ne gerekiyorsa onu yapmalı*” düşüncesini geliştirdi. Henüz 10-11 yaşlarında böyle bir düşünce içine giren Delil yoldaş, amcası Yusuf'un köyde gizli cephe faaliyetlerinin içinde olduğunu hissetti. Ve hemen amcasıyla ilişkilerini daha da geliştirerek amcasının ne olduğunu anlamaya çalıştı.

Yusuf arkadaş partiyle ideolojik dönemde tanışmıştı. Arkadaşlardan öğrendiklerini köy halkıyla tartışarak onları devrimci düşüncelerle tanıştırıyor, kendilerini tanımlarını, sömürgeciliği bilince çıkarmalarını sağlıyordu. Köy halkı çok kısa sürede bu yeni, özgür ve bağımsız düşünceler etrafında örgütlendi.

Gelişen 12 Eylül darbesi dahi Aşağı Çamurlu köylülerini bu düşüncelerden uzaklaştıramamıştı. Özgür ve bağımsız olan bu düşünceler köy halkını çok derin etkilediğinden dolayı 1988 yılında ERNK çalışmaları için Serhat'a girildiğinde örgütü ilk kucaklayan köylerden biri oldu.

Delil yoldaş, gelişen bu durum karşısında yeni doğmuş bir çocuk gibi etrafını merakla incelemeye çalışıyordu. Köyden ve yakın ak-raba çevresinden saflara gelişen katılımlar Delil yoldaşı imrendirirken, “*ne yapmalıyım?*” sorusunu

kendisine soruyordu. Böyle çelişkiler yumağını yaşadığı bir süreçte Delil yoldaş TC'ye askerlik yapması için çağırılmıştı. Büyük bir keskinlikle düşmanına askerlik yapmayacağını söyleyen “*gerçek ne olursa olsun, düşmana askerlik yapılmaz, düşman karşısında savaşılmak için vardır*” diyen Delil yoldaş, öte yandan ailenin durumundan dolayı partiye katılımını gerçekleştiremiyordu. Bu nedenlerden dolayı 1989 yılında Avrupa sahasına çıktı.

Avrupa ülkelerine, bu yıllarda giden bir çok Kürt, emperyalist politikaların ağına takılıp ucubeleşmiş ve özbenliğini yitirmişti. Ama Delil yoldaş ülkedeyken “*nereye gidersem gideyim muhakkak partiyle ilişkilerimi devam ettireceğim*” diyordu. Avrupa'da Delil yoldaş ilk olarak partiyle ilişki kurmayı esas aldı. Bu süreçte birçok işte çalışan Delil yoldaş, kazandığı paranın bir kısmını eve yollarken diğer kısmını da partiye veriyordu. Henüz Avrupa'da bir yılını doldurmuştu ki, amcası Yusuf Adet'in şehit olduğu haberini aldı. Bu haber Delil yoldaşın düşmana olan kinini ve öfkesini bilinçli intikam duygusuna dönüştürdü. İntikam duygusu Delil yoldaşı partiyi daha derin ve ideolojik olarak anlama arayışına itmişti. Partiyi tanımada derinleşmeye başlayan Delil yoldaş, ülkeden gelen başka bir haber karşısında artık kendisinin de bir şeyler yapması gerektiği kararına varmıştı. Yaptıkları kendisine yeterli gelmiyordu. Bu haber amcasının oğlu Murat Alagöz'ün şehit olduğu haberi idi.

Delil yoldaşın ailesi oldukça derin ve inancı yüksek olan yurtsever bir aileydi. Aile ülkede olsun, Avrupa'da olsun partiden hiçbir şeyini eksik etmemişti. Hat-

ta aile daha köydeyken hiç kimsenin cesaret edemeyeceği bir fedakarlık ve korkusuzlukla arkadaşlar için iki özel sığınağı evlerinin bahçesine kendileri yapmışlardı. Delil yoldaşın ailesi bir ajanın bu sığınakları düşmana bildirmesiyle köyü terk edip Avrupa'ya çıkmıştı.

Evde iki özel sığınacağın olduğu haberini alan düşman evin etrafını sarıp sığınakları öğrenmek istedi. Başta annesi olmak üzere tüm kardeşleri düşmana karşı müthiş bir direniş sergilediler. Fakat ajanın sığınakları bilmesi bu direnişe gölge düşürse de; sığınakta çok ağır yaralı olarak bulunan Meral arkadaşın direnişi bu direnişe direniş kattı. Meral arkadaş aileye, köy halkına, partiye layık olabilmek ve düşmanın eline sağ geçmemek için elindeki bombasının pimini çekerek şehitler kervanına katılmıştı.

Delil yoldaşın çevresinde yaşanan tüm bu durumlar onu kendi

içinde bir muhasebeye götürdü. Kendisiyle uzlaşmayarak artık partiye katılması gerektiği inancına vardı. Bu kararını bulunduğu yerin örgüt sorumlularına bildirdi. Arkadaşlar en başta Delil yoldaşı bekletmek isterler, fakat gelen yeni bir haber Delil yoldaşın sabrını büsbütün azaltmış, kaybedecek tek bir saniyesi kalmamıştı. Kızkardeşi Zeliha kahramanca şehit düşmüştü.

Delil yoldaş bunun üzerine kızına “*sana ve tüm Kürt çocuklarına özgür bir vatan yaratmak için gidiyorum*” diyerek partiye katıldı.

Avrupa'da kısa bir eğitim gördükten sonra ülkeye gitmek için hazırlıklara başladı. Bulunduğu sahalarda örgütün çalışmalarının oturması için hiçbir özveri ve fedakarlıktan kaçınmayan Delil yoldaş, çalışmalarıyla etrafına örnek oldu. Bulunduğu sahada ülkeye gidebilmek için hergün önerilerde bulunuyordu. Yaşadığı hastalık yüzünden arkadaşlar onu bekletmek istiyordu. Ama O bunu kabul etmiyordu. Sonunda örgüte bağlılığı, emekçiliği, fedakarlığı ve yurtsever özü Önderlik Sahası'na gitmesini sağladı.

Delil yoldaş Önderlik Sahası'nda da emeği esas almayı sürdürdü. Önderliğin emeğe dayalı derin çözümlemelerinde kendini göstererek, harcadığı kaba-emeği ideolojiyle birleştirerek, proleter emek ruhuna ulaştı. Gelişen bu özelliği akademi yapısı tarafından örnek gösterildi. Yedi aya yakın bir süre Parti Önderliği'nin yakın ilgisini gören Delil yoldaş önderlikten aldığı güç ve destekle Nisan 1997'de ülkeye geçti.

İlk etapta ülkede Zap'ın derin ve uçsuz vadilerinde askeri eğitim gören Delil yoldaş, eğitim sonrası Zagros'un cennet güzelliğini andıran Geliye Zap bölgesine geçti.

Delil yoldaş bulunduğu birlikte en başta parti yaşamını oturtmayı esas aldı. Bunun için de “*çok laf değil, çok emek ve çok iş*” şiarını esas aldı. Çok kısa sürede birlikte bulunan arkadaş yapısına kendisini kabul ettirdi. Birlikte bir çekim merkezi olan Delil yoldaş, girdiği ilk eylemde eylem koordinesinin yanında yerini aldı. Ama Delil yoldaş savaşı uzaktan seyretmeyi değil içinde olmayı kendisine yakıştırdı. Bunun için de bireysel becerilerini sunmaya başladı. Ve Esendere ile Moreyi ikiye bölen karayolunun

üzerine mayın döşemek için görev aldı. Çok incelikli ve titizlikle yaptığı mayını gece saat 22'de yola döşedi. Bu saati bilerek seçmişti. Çünkü bu yol akşam saat 18'den sonra sivil araçlara kapalıydı. Mayını döşedikten sonra yüksek bir tepeye çıkan Delil yoldaş, mayının patlaması için beklemeye koyuldu. Gece saat 01'i gösterirken müthiş bir patlamayla hedef yerini buldu. Mayın bir askeri tankta patlamış ve içinde bulunan ikisi subay olmak üzere düşmanın toplam sekiz kayı-bı olmuştu. Delil yoldaş kendi kendine mırıldanarak “*işte kızım senin ve tüm Kürdistan çocukları için vadedilen Kürdistan yeşermeye başlıyor*” diyordu.

Daha buna benzer birçok eylemde yerini alan Delil yoldaş, faşist TC ile savaşmayı istiyordu. O'nun için düşmanına karşı savaşmak, Kürdistan'da yaşamının tek şartıydı. Fakat işbirlikçiliği ve ihaneti kendisine ideoloji edinen KDP ile gelişen savaş O'nu Güney Kürdistan'a getirmişti. Güney Kürdistan'ın bağımsızlaşması için, KDP'nin ihanet ve işbirliğinden uzaklaşması için, hiçbir fedakarlıktan kaçınmayan Delil yoldaş adeta kuşatma ve eylemlerde bir üstünlüğü oynuyordu.

Delil yoldaşın da içinde bulunduğu bölük, Sideka ve Xakurke çevresinde hem faşist işgalci Türk ordusuna hem de onun işbirlikçisi KDP'ye karşı müthiş eylemler geliştirdiyordu. Aralık 1997'de gelişecek bir eylemin ön hazırlığı için Rızgar arkadaş komutasında bir grup arkadaş mayın yerleştirmek için yola çıktılar. Araziyi tam tanımayan bu grup, kısa yol olsun diyerek, Saddam'ın Güney Kürdistan'ı sömürgeleştirmek için mayınladığı sahayı seçtiler. Grubun önünden giden ARGK'nin iki yiğit neferi mayın patlaması sonucu şehit düştüler.

Evet Delil yoldaş, sen bedenlen şehit düşmüş olabilirsin ama kahraman ARGK savaşçıları senin kızına ve tüm Kürt çocuklarına verdiğin sözün takipçisi olacaklardır. Emin olabilirsin ki, ARGK savaşçılarının namlularından çıkan her mermi, bunun güvencesi ve temel taşı olacaktır. Umut kaynağı Kürdistan toprakları, sosyalizmin güneşi olacak, yüreğinizdeki güzellikler tüm insanlığı aydınlatacaktır.

Mücadele arkadaşları adına
Anter

belirgin özelliğini oluşturuyor. Böylesi bir soykırım sürecine alınmış insanda ölümün nerede başladığı ve yaşamın nerede sona erdiği tümüyle birbirine karışıyor. En sıradan bir doğal fiziksel ölümün bile bir anlamı var. Fiziksel açıdan bakıldığında, her doğum aynı zamanda bir ölüm yolculuğudur. Ancak burada sözkonusu olan en anlamsız bir ölüm biçimine mahkumiyettir. Buna kölece yaşam demek bile zordur. Değerli bilimadamı **İsmail Beşikçi**'nin **“Kürdistan sömürge bile değildir”** sözleri, Kürdün köle bile olmadığı gerçeğiyle aynı anlama geliyor. Kürt insanı, bir kölenin sahip olduğu yaşam düzeyinin de gerisinde bir örneği daha zor bulunur bir yaşam biçiminin tutsağıdır. En korkunç olanı ise, tutsak olduğunu bilmemesidir.

“En bozulmuş nesil”, yaşayıp yaşamadığı belirsiz insanlar topluluğudur; özellikle bu topluluğun erkeğidir. Erkek denilince, aslında hemen akla iktidarın gelmesi gerekiyor. Çünkü sınıflı topluma geçişle birlikte yaşanan tarih, esas olarak erkeğin egemenliğini anlatıyor. Her sınıflı toplumun egemen gücü erkektir. Egemenlik kurmak ya da iktidar olmak, kuşkusuz sadece kadın üzerindeki egemenlikle sınırlı değildir. Elbette egemenliğin sınıfsal boyutu da var. Ancak egemen sınıf, esasta erkek egemenliği ile aynı anlama sahiptir. Egemen sınıf içindeki kadının da egemen olduğunu söylemek oldukça zor. Sınıflı toplum gerçeği, erkek egemen toplum gerçeğidir. Erkek denilince, akla iktidarın gelmesi de bu yüzdendir.

Kürdistan gerçeğinde bu genel doğrunun gerçekliliği kalmamıştır. Kürt erkeği düşman tarafından korku bir biçimde güçten düşürülmüş, iğdiş edilmiş ve iktidarsızlaştırılmıştır. Bütün iktidar mevzilerinden kovulan Kürt erkeği, **Başkan Apo**'nun deyişiyle karşılaştırılmış erkektir. İktidar gerçeği muktedit olmayı, kuvvet ve kudret sahibi haline gelmeyi gerektirir. Oysa en değme Kürt erkeği bile, sıradan bir düşman askeri karşısında çaresizdir. Özellikle ülkemizin ulusal direniş tarihi öncesindeki erkeğin durumu tamı tamına budur. Bu iktidarsız erkeğin kendini iktidar yapabileceğine inandığı tek bir alan kalmıştır: Bu da ailedir. İktidarsız erkek, aile içinde kadın ve çocuklar üzerinde en çarpık bir iktidar biçimine yönelmekte; böyle bir ortamda en iktidarsız haliyle iktidar olduğunu kanıtlamaya çalışmaktadır. Köle bile olmayan erkek ve böyle bir erkeğin kölesi bir kadın, Kürdün trajedisidir. Kürdün tükenişini böyle bir aile gerçeği ortamında görmek hiç de zor değildir. Bir özel mülkiyet kurumu olarak aile, genelde bir olumsuzluğu ifade etse de, Kürdistan somutunda Kürdün en büyük kördüğümüdür. Kürdün kaderi bu kördüğümün mutlaka çözülmesine bağlıdır. Kürt gerçeği bütün çıplaklığıyla görülmek ve köleliğin bile gerisinde seyreden statüsü anlaşılacak isteniyorsa, buradan yola çıkılması şarttır.

Kürt gerçeğinde ihanetin içselleşmesi ve ulusal ve toplumsal bünyeyi acımasızca kemiren kanserden beter bir hastalıklı haline gelmesi de bu gerçeklikle bağlantılıdır. Böylesi bir kurumun işlevi, en bozulmuş bir soyun sürdürülmesini sağlamaktan ibarettir. Tamamen içgüdüsel özellikler taşıyan bu soy sürdürme biçimi canlı doğanın her varlığında rahatlıkla görülebilir. Hayvanlar ve bitkiler aleminde de soy sürdürmeyi sağlayacak mekanizmalar vardır. Susuz arazideki kaktüs, çölün kurutucu özelliğine dayanabilmek için, gövdesinde ihtiyacını giderecek suyu biriktirir. Çorak toprakta yetişen domates türü, toprağa kök salma olasılığını güçlendirmek için içinde bolca tohum çekirdiği barındırır. Çölde yaşayan deve, susuzluğa dayanıklı olmasını sağlayan bir mekanizmanın sahibidir. Bu konuda örnekler alabildiğine çoğaltılabilir. Kürt erkeğinin soy sürdürme tarzı da bir bakıma buna yakın bir düzeye indirgenmiştir. *“Çok çocuk yapmak”*, bu

tür soy sürdürme biçiminin en çirkin yolu olmaktadır. Burada ulusal soy sürdürmenin esamisi bile okunmaz. Böyle olunca, sömürgeci egemenliği hizmet edecek bir isimsiz köleler ordusu peydahlanmanın ötesine geçilemez.

Dolayısıyla Kürt kadını *“en bozulmuş bir neslin en basit fiziksel üreticisi”* konumundan çıkmadıkça, ulusal soy sürdürme düzeyini yakalamak imkansızdır. Kadının özgürleşme yoluna girmesi ancak böyle bir konumdan tamamen kopmasıyla mümkün olabilir. Bu açıdan kadının kurtuluşu, ülkenin ve ulusal kurtuluşuyla özdeştir. Özgürleşen kadın; özgürleşen vatan, özgürleşen ulus ve özgürleşen erkektir. **Zilan** yoldaş kadının özgürleşmesinde ulaşılması gereken düzeyi temsil etmekte; bununla da kalmayarak, bu düzeyi yakalamanın emredici gücü olmaktadır. Mevcut gerçekliğin derin bilincine ulaşmadan ve bununla birlikte zaptedilmez özgürlük tutkusu olmadan, böyle bir düzey asla yakalanamaz. Bunun tersi, hızla yaşamın tükenişine götüren en soysuz bir yaşama yol aldirmaktan başka bir sonuç veremez.

Kürdistan'da gelişen devrimin böyle bir zeminde yaşayan toplumun içinden gelen insanla ilerletilmesi zorunluluğu, kendi içinde ciddi zorluklar barındırmaktadır. Belleği oldukça zayıflatılmış ve bilinci sömürgeleştirilmiş birey, umut ve inanç katliamından geçtiği ve kendi gerçekliğine yabancılaştırıldığı için, kendi özüne dönüşü de sancılı olmaktadır. **Zilan** yoldaşın gerçekte bir öncü devrimciyi anlatan sözleriyle bireyin ölüm uykusundan uyandırılan halka öncülük yapabilmesi için, yüksek bir sorumluluk duygusu taşıması, öngörü sahibi olması, büyük cesaret ve fedakarlık sergilemesi kaçınılmazdır. Ancak burada birey, adeta daha başındayken çarpık büyüyen bir ağacın bir süre sonra artık düzeltilememesi gibi, kendi gerçek kökü ve gövdesiyle bütünleşmekte zorlanmaktadır. Zayıflıklar kendisini sürekli geriye çekmekte, zayıflığı güç kazanmanın gerekçesine dönüştürememektedir. Kuşkusuz insan bir ağaç değildir. İnsan sadece fiziksel değil, aynı zamanda iradi bir varlıktır. İnsandaki azim ve irade, taşı bile eritecek en güçlü silahtır; en inanılmaz olanı gerçekleştirebilir. Bu gerçeği en güçlü bir biçimde kavrayanlar kendilerini pratikte kanıtlamış büyük devrimcilerdir. **Sema Yüce** yoldaş bunlardan biridir. O, **“PKK'lilik ve PKK ruhu olduğu sürece güçsüz insan yoktur”** demektir. Doğru olan ve pratikte gerçekleşen şey budur.

PKK militanlığı, Kürdistan gibi sömürge bile olamayan bir ülkede, her şeyin üretici gücünden yoksun kılınmış bir toplumun bağrından kurtuluşun büyük motor gücü olan özgür insanı ortaya çıkarmanın adıdır. PKK Önderliği'nin tarzı, bunu başarma tarzıdır. Bu tarz, dünyanın en düşürülmüş halkının bağrından insanlığın en seçkin öncü örneklerini ortaya çıkarmış ve tarihe maletmiştir. Gerçek böyle olduğu halde gelişmemekten söz etmek veya 'yapamıyorum' demek, müthiş bir inkarcı olup çıkmak demektir. **Kemal Pir** ve **Mazlum Doğan, Zilan** ve **Sema** gibi özgürlük tanrıları ve tanrıçaları PKK'deki önderlik tarzının eserleridir. Nitekim **Zilan** yoldaş Parti Önderliği'ne yazdığı mektubunda *“Siz yaşamınızla bir halkı yeniden yarattınız. Bizler sizin eseriniziz”* demektir. Onlar aynı zamanda bu tarzın büyük temsilcileri ve yetkin uygulayıcılarıdır. Onların anısına bağlılık, her şeyden önce bu tarza ulaşmak ve onu uygulamaktan geçmektedir.

Bu noktada PKK tarzına ulaşmadaki başarısızlığı izah etmeye çalışmak, yenilgili ve ölgün kişiliğine sevdalanmaya uyuruk gerekçeler hazırlamak demektir. **Zilan** yoldaş bu konudaki yanlış yaklaşımları da şiddetle mahkum etmekte; *“Sıkça tekrarlanan küçük-burjuva, köylülük, feodal anlayışların kişiliklerimizdeki yer etmişliği, düşmanın şekillendirmesi, özel savaşın etkileri ve*

buna benzer gerekçelere sığınarak (verilen) çeşitli özeleştirilerin bizi ilerletmediği açıklık kazanmıştır. Verilecek en iyi özeleştirinin doğru bir pratikten geçtiğine inanıyorum” demektir. Yakamızı kurtarmaya çalıştığımız beladan şikayet etmek, belaya teslim olmaaktır. Soykırım içerikli bir sömürgecilik ve feodal parçalanmışlık, bu tür bir yaklaşımın üzerinde vücut bulduğu zemindir. Oysa devrimcilik iddiasıyla ortaya çıkmak ve devrimcileşmek, bu zemini ortadan kaldırmaya karar vermek demektir. Bu karar aykırı her türlü tutum ve davranış, özünde, soykırımı dayanan Türk sömürgeciliğinin *“anımsamak ve intikam almaya yönelmek yasaktır”* uyarısına uygun hareket etmekte farkısızdır.

Çok kısa bir süre aktif mücadele ortamında yer aldığı halde, **Zilan** yoldaşın kendi kişiliğinde dev bir patlama yaratmasına ve büyümenin sınırlarını sonuna kadar zorlamasına karşılık, bizim durumumuz böyle değildir. Birçoğumuzda görülen şey, kendimizi açıkça itiraf etmesek bile, düşmanın bizi içine hapsedtiği zırhı kendi dünyamız olarak benimsemek ve bu zırhın içinde hareketsizliği yaşamaktır. Zırhlı kişilik, düşmanın kendine giydirdiği zırhı parçalamadıkça ve bu zırhın dışına çıkmadıkça gelişme gösteremez. Kendisine giydirilen zırhın içinde kalmayı içine sindirebildiği sürece, kişinin hareketliliği zırhıyla birlikte olmak durumundadır. Böyle olunca, zırhlı kişilik, kaplumbağanın evini sırtında taşıması gibi kendi dünyasını sırtında taşıyacaktır. Bu ise eski dünyanın kendisidir, zırh düşmanın bireye içerdiği düzen kişiliğidir. Bu kişilik, kişinin zindanıdır. Zindanda yaşadığını bilince çıkarıp onu yıkmayı hedeflemedikçe, özgürlük arayışına yönelmek olanaksızdır. Düzenin giydirdiği zırhın içinde kalarak özgürlük istemek, ömür boyu hapis cezasına çarptırılmış bir tutsağın yaşadığı zindan koşullarını iyileştirmeye çalışmasından başka bir şey değildir.

Zindanda, aynı anlama gelmek üzere eski düzenin kişilik (ya da kişilsizlik) zırhı içinde kalarak özgürlük istemenin politikanın dilindeki adı reformizmdir. Başka ülkeler ve halklar sözkonusu olduğunda, reformculuğun ve reformcu tarzın belki bir anlamı olabilir. Ama Kürdistan koşullarında reformcu en azından içinden geçtiğimiz süreçte kişiyi götüreceği yer, son tahlilde düşmana teslimiyet ve ihanettir. Çünkü faşist-sömürgeci rejim, soykırım politikasını en aşafılık yöntemlerle hayata geçirmekten kesinlikle vazgeçmiye değildir ve halkımızı hâlâ tarihin karanlıklarına gömmek istemektedir. Katilin kana susadığı ve tüm gücüyle öldürmek için yüklendiği bir ortamda yaşadığımız bir gerçekse, burada reformculuk denilen şey sadece katilden fazla incitmeden öldürmesini talep etmek olabilir. Kendi ayaklarıyla mezbananın yolunu tutmuş koyunun kasabın bıçağı karşısındaki teslimiyetinden farksız olan bu tutumu kendine yakıştırmak suçtur. Böylesi halkların celladı bir rejim karşısında yapılması gereken şey, yaşama dört elle sarılmak ve bunun için de katilin cinayetlerine devam etmesinin önüne geçmektir. Bu da düşman karşısında başarı ve kesin zaferi getirecek tarzın yakalanmasıyla mümkündür.

Zırhlı kişilik esasta erkek kişiliğidir. Kadının Kürdistan'ın toplumsal yapısındaki yeri ve konumu, bu kişiliğin kendi zırhının dışına çıkmakta isteksiz davranmasının en önemli ve belki de başta gelen bir nedenidir. En çarpık iktidar tarzının, bir başka deyişle en iktidarsızın iktidarının uygulayıcısı olan bu kişilik, gerçekte kadının özgürlük ve eşitlik uğruna savaşımına değer biçmek ve olumlu karşılık vermekten uzaktır. ‘Hiçbir şeyi sahip olamayacak kadar her şeyden kopmuş’ olan bu kişilik, kendisini de içten içe tüketen kadın üzerindeki iğrenç egemenlik biçiminden vazgeçmeye niyetsiz görünmekte veya en azından net bir tavrın sahibi

olamamaktadır. Bütün yüce değerlerden kopartılmış ve düşmanın karşılaştığı bu erkek, ‘tüm tarihin yenilgisinin en altta kalanı’ olan kadının kocası olmakla bir şeye sahip olacağıni sanmakta ve bundan kopmakla çok şeyler yitireceğine inanmaktadır. **Başkan Apo**'nun dediği gibi vicdansızlık ve çirkinlikle kendi kaderini bile değerlendirmekten kaçınması, aynı şekilde yaşamın tükenişine gelip dayandığı halde bundan büyük rahatsızlık duymaması, bir bakıma bir şeyler yitirme korkusunu yaşayan adamın tutumunu yansıtmaktadır.

Kürt erkeğinin içinde bulunduğu bu düşkünlüğün belirtileri parti ortamındaki erkek kesimi arasında da yansımaları bulmaktadır. Aynı anda iki ayrı tutumu birden yaşatma, yani bir yandan partiye karasevda türü bir bağlılık gösterirken, diğer yandan çok kısa bir süre sonra ihanetin en alçakça biçimlerine yönelme genellikle erkek pratiğinde karşımıza çıkan bir durum olmaktadır. Devrim ortamındaki kadının saflarından Zeki tipi bir hainin çıkmaması bu bakımdan önemlidir. Kadın erkekten çok daha fazla parti ve devrim davasına bağlılık göstermektedir. Gerilla saflarındaki kadın, düşman çemberi içinden kurtulmanın imkansızlığını farketdiği anda topluca ve gözünü kırpmadan bombalarla kendini imha etmekte çekinmemekte; yaşamın bütün alanlarında en çarpıcı eylem biçimlerine rahatça yönelebilmektedir. Kadının daha büyük ve güçlü duygulara sahip olması ve özgürlük tutkusu, onu en çarpıcı eylemlerin sahibi yapmaktadır.

Peki, bu neden böyledir? Her şeyden önce, erkeğe oranla kadın özgürleşmeye daha büyük ihtiyaç duymaktadır. Özgürlüğe bu süsamlık, onda kendi bedenini ateşe vererek küllerinden yeniden doğma tutkusu doğurmakta ve bu tutkunun eyleme dökülmesini sağlamaktadır. İkincisi, kadının yitireceği hiçbir şey kalmamıştır; hatta yitirilecek hiçbir şeyi yoktur ve olmamıştır. Kadın devrimci mücadele içinde ve mücadeleye kendi cinsini ve özgürlüğünü kazanmakta; geleceğin eşitlik ve özgürlük dünyası en çok kadının açık gözlerle rüyasını gördüğü bir ütopya özelliğini taşımaktadır. Üçüncüsü ve bir açıdan en önemlisi, mücadele ortamındaki erkeğin kendi cinsinin yaşadığı düşkünlüğe cevap olacak bir büyüklük ve yüceliğe yönelmede nispeten zayıflık sergilemesi kadını oldukça zorlamakta ve onu en çarpıcı ve kişiyi derinden sarsacak eylemlere girişmek zorunda bırakmaktadır. Parti militanı bu gerçeği görmek ve kendi gerçeğini daha derinliğine sorgulayarak kadını zorlayan olumsuzluklarını hızla aşmak göreviyle karşı karşıyadır. Bunu yapmadığımız sürece **Zilan, Zekiye, Ronahi, Bêrivan, Sema** ve daha başka özgürlük tanrıçalarına yoldaş diyebilme hakkına sahip olamayacağımız kesindir.

Kadın, aile ve mülkiyet gerçeği, sınıfsız toplum idealine yürüyenler için en çok sorgulanması gereken gerçeklerdir. Kadının köleleşmesi, sınıflı toplumun da başlangıcıdır. Özel mülkiyet, devletin oluşum ve aile gerçeği birbirine sıkı sıkıya bağlıdır. Anaerkil özellikteki ilkel komünal toplumun aşılması, kadının erkek tarafından mülk edinilmesini beraberinde getirmiştir. Kadının erk olduğu, buna karşılık baskıcı ve sömürücü olmadığı ilkel komünist toplum, ezilenler tarafından yüzyıllar boyunca yitirilmiş cennet olarak anılmıştır. Bundan sonra ard arda gelen bütün sınıflı toplumlar, erkek-egemen toplumlar kapitalist toplumda, kadın tipik bir metaya dönüştürülmüş; kadının çekim gücü bir reklam aracı olarak değerlendirilmiştir.

Her türlü değeri ve bütün ilişkileri metalaştıran kapitalist toplumda, kadın her şeye rağmen bir üretim aracı konumundadır. Nitekim **Komünist Manifesto**'da bu gerçek çarpıcı bir biçimde dile getirilmektedir. Komünistlerin

kadını ortaklaşmacılığa dahil etmek istedikleri iddiasına karşılık, **Marks** ve **Engels**, kadını bir mülk olarak değerlendirdiği için, üretim araçları üzerindeki mülkiyetin kamulaştırılacağını işiten kapitalistin bundan kadının da kamulaştırılacağı sonucunu çıkardığını belirtmektedirler. Kadın, mücadelesiyle bazı kazanımlar elde etse ve bazı mevkiller kazansa da en gelişmiş kapitalist toplumlarda bile erkek egemenliğini kökten sarsacak bir gelişmenin ortaya çıktığını söylemek olanaksızdır. Reel sosyalist sistemin çöküşünde de kadının özgürlük ve eşitlik uğruna savaşıma kaldırılamamasının büyük payı vardır. Genel ilke düzeyinde kadının özgürleşme düzeyinin toplumun özgürlük düzeyini belirlediği ve kadının katılmadığı bir devrimci hareketin başarı kazanamayacağı söylene bile, bununla uyum içinde bir pratik sergilenememiştir.

PKK hareketi, insanlığın en ezilen kesimini bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine çeken bir harekettir. Hiç kuşkusuz, yücelme, en çok düşürülmüş olanın ihtiyacıdır. Kürdistan insanlığın en düşürülmüş parçası olan Kürt halkının yaşadığı bir ülkedir. PKK hareketi bu halkın özgürlük isteminin ifadesi olmak çin savaşmaktadır ve bu savaşımı zafere götürmekte kararlıdır. Kürdistan'ın içinde de kadın *“tüm tarihin yenilgisinin en altta kalan”* kitlesidir; en çok sömürülen ve baskıya maruz kalan kesimi meydana getirmektedir. Dolayısıyla en alttakinin erkekle özgürlük ve eşitlik düzeyini yakalaması gerçekleşmedikçe, toplumun gerçek özgürlük düzeyini zorlaması da düşünülemez. PKK bir özgürlük hareketidir ve bu karakterinden ötürü özgürlüğe en çok ihtiyacı olanların partisidir. Eğer özgürlüğe en çok ihtiyaç duyan kadınsa ve bunu da bizzat en çarpıcı eylem türleriyle kanıtlıyorsa, PKK'nin özünde kadınların ya da kadın cinsinin partisii olduğunu söylemek hiç yanlış olmayacaktır.

Şu çıplak gerçeğin asla gözardı edilmemesi gerekir: En çok ezilen ve sömürülen ve özgürlüğe en uzak olan toplumsal güçler egemen olmadıkça, özgürlük ve eşitliği yakalayamaz veya genelleştiremez. Çokça söylendiği gibi, proletarya kendisiyle birlikte bütün sınıfları ortadan kaldırmak için iktidar olmak zorundadır. Proletarya iktidarı, iktidar aygıtı olan devletin sönüşünün de başlangıcıdır. Cinsler açısından bakıldığında, erkek burjuvaziye oynarken, kadın proleter konumdadır. Kürdistan toplumu, bu ilişki biçiminin en çıplak haliyle yaşadığı bir toplumdur. ‘Proleter’ kadın, egemen ‘burjuva’ erkeğin egemenliğini bütün belirtileriyle ortadan kaldırmak istiyorsa, erki eline geçirmesi kaçınılmazdır. Her egemenliği bir baskı ve sömürü mekanizması biçiminde algılamak elbette yanlıştır. Kadının egemenliği ruhsal ve bedensel planda her türlü baskı ve sömürü biçimini ortadan kaldıracak biricik egemenlik biçimidir. İnsanlığın cennet ideali de aslında böylesi bir egemenliğin yaratacağı toplumla özdeştir. Proletaryanın komünizm ütopyası aslında budur.

Zilan yoldaşın anısına bağlılık, onun soylu ütopyasını günlük devrimci pratik içinde hayata geçirmekle yükümlü kadın ve erkek militanların bu gerçekler temelinde kendilerini her an yeniden yapmalarından geçmektedir. **Zilan** yoldaşın anısı bir özgürlük çağrısıdır; bu özgürlük çağrısı, aynı zamanda bir savaş ve zafer çağrısıdır. Bu çağrıya cevap olmayı tüm benlikleriyle gereken karşılığı vermek isteyenler, önderliğe göre olmakla yükümlüdür. Başkan Apo'nun sözleriyle ifade edilecek olursa, **önderliğe göre olabilmek, en büyük tanrıçalardan bugüne kadar olan bütün düşüşlere cevap olmaktan geçer**. Bu cevap olmayı başardığımızda, büyük bir gururla Zilan'a ve onunla birlikte özgürlük mücadelemizin diğer tanrıları ve tanrıçalarına yoldaş demek hakkına sahip olduğumuzu söyleyebiliriz.

Ben mi, yazılarım mı?

Saniyorum, ilk başta bu başlık anlaşılmaz gibi geldi sana. Hak vermem gerek. Birazdan anlayacaksın. Anlayınca da belki ilginç, belki de saçma bulursun. İstedğin doğru sonucu çıkarma hakkını engelleyemem. Karşı iradeyi hiç saymış olmayayım, ama benim bu düşünceyi doğru bulmam önemlidir. Kendi düşüncemden taviz vermemem kadar, senin yorumunda etki altında kalmaman da esas olmalıdır.

Ben savaş ortamındayım. Savaş cephesine doğru yol aldıktan bu yana makaleler yazıyorum. Düşünceyle uğraşıyorum. Derinleştirmek, yaratmak, çözmek istiyorum. Bunu, bitmeyen ve yetmeyen arayışçı özelliğimin bir gereği sayıyorum. Yaratıcılık olmadan, yaşamak hiç de anlamlı değildir.

Bilmem kaç milyarcı yaşında benim de geldiğim bu dünyadan adı sanı duyulmamış nice insanlar gelip geçmişler. Kimbiler kaç değerli, soylu ve erdemli insan tanınmadan ömrünü tamamlayıp bu dünyaya veda etmişti. Belki de hiçbir güzel, değerli özelliklerini insanlığın hiz-

tıracak bir tartışma olmayacak. Çok yönlü perspektiflerden ele alınıp değerlendirilmesi gerekecek. Tek bir tarafın rolü tek başına belirleyici değildir.

Ben bu makalemden böyle bir tartışmaya girmiyorum. Zaten böyle bir amaçım da yoktu.

Yani anlayacağın, sen ne kadar değerli özelliklere sahip olursan ol, kendini kalıcılaştırmanın yolunu bulamazsan, gerinde seni çağırıştıracak eserler, izler bırakmazsan, bu dünyada yaşadığını ancak çok yakından tanıyan bir çevren bilmüş olacaktır.

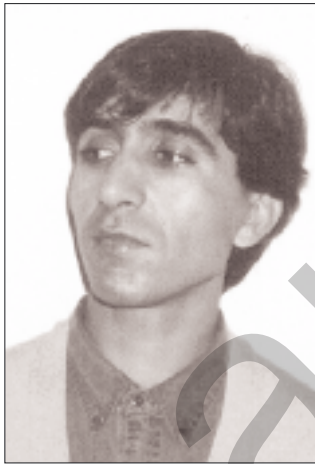
Hiçbir şey temenniyle, istemek ve arzulamakla olmuyor. Özellikle dünyamızın bu çağında engeller karşısında geri adım atmamak, daha büyük güçlere boyun eğmemek, delinip geçilmesi statüko aşılardan insan olarak insan rolünü oynayamazsın.

Herkes gerçekçi olmak zorunda. Herkes, kendisine bir tanrı seçeceğine, kendi tanrısı olmak durumunda. Seni yönlendiren dışarıdaki tanrılar olmamalıdır. Bir kere, böyle bir durumda sen kendini “var” sayamazsın.

mavidir avaşın’ın suları

“Bugünlerde zor’u daha çok sevdim. Daha doğrusu zor’un sonucunda yaratılan güzelliği, kazanımı daha yakından gördüm ve sevdim. Zaten kolayda kazanılacak bir güzellik yoktur. Zor’da ve riskte başarı vardır. İnsan, kendine ‘başarmak ve yaratmak için bu dünyaya geldim’ şeklinde bir rol seçmeli diye düşünüyorum.”

Selçuk Şahan

metine sunma fırsatını bulamadan yaşamı noktalamıştır.

Bu söylediklerimi, herkes benim kastettiğim dışında anlamak veya yorumlamak zorunda değildir. Yani kendimi çok değerli bulduğum için mi böyle bir düşünceye ulaştım? Bu nedenle yazmış olmayayım mı? Buna benzer sorunlara basit bir şekilde cevap aramak boşunadır.

Kaldı ki, her insanın kesinkes bir görevi vardır: İnsan olarak kabul görme özelliği ve yeteneklerine sahip olmalıdır. Sen çalışacaksın, yoğunlaşacaksın, üreteceksin, değerler yaratacaksın. Sen başkaları tarafından anıldığın ya da hatırlandığın zaman sadece fiziki olarak değil, yaptıklarınla çağırışım yaptırma-lısın. Kendini saygın görececek bir yaşamın sahibi olacaksın. Gerçekten kendine sevdalanmaya yol açacak başarıları ortaya çıkaracaksın. Bu konuda kendine çok inanacak ve çok güveneceksin.

Özellikleri daha da sıralanacak böyle insanlar duyulmadan, tanınmadan, anılmadan yitip gitmesinler. Onlar böyle bir kayboluşa layık görülsünler. Tersine onların, insanlığın örnek insanları olarak tarihte yer alma hakları olsun.

Bu nasıl sağlanacak? Kendileri mi, başkaları mı bunu başaracak sorusunu ortaya atarsan, bu, hemen sonuca ulaş-

Bilemiyorum, çok mu uzatıyorum? Seni sıkıyor mu bu uzattıklarım? Sanmıyorum sıkıcı olsun. Düşünmeye, yoğunlaşmaya, çok yeni şeyler bulmaya benim de, senin de, diğerlerinin de o kadar çok ihtiyacı var ki.

Şimdi geliyorum esas sorunun cevabına:

“Ben mi, yazılarım mı?” sorusuna cevabım verilmiş durumda.

Şöyle ki, bana sorsalar ve iki tercihle karşı karşıya olduğumu söyleseler tavırım ne olurdu: Ben şehit olmayı, yazılarımın yok olmasına tercih ediyorum. Ben bir zaman gelecek, ömrümü tamamlamış olacağım. Ama bu “ben”i nasıl yaşatmak gerekir. Bu “ben”in arkasında bıraktığı değerler, insan toplumu içinde edindiği yer önemlidir. Devrimde yer alıyorsan, senin tarihi işler yapma şansın ve fırsatın olur. Devrim yeni fikirlerin, yeni kişiliklerin, yeni yaşamların bütününden gerçekleşir.

Bu nedenle yazdıklarımı çok iyi korumak istiyorum. Bu defterimin kaybolma ihtimali aklıma geldiği zaman bile, bunu çok büyük kayıp olarak değerlendiriyorum. Ben ölürüm, ama yazılarımdaki “ben”le yaşarım. Ama yazılarım kaybolursa, “ben”i bazı belgelenmemiş pratikler yaşatamaz.

Onun için ve daha da açılmanabile-

cek nedenler sonucu bu konuda netleştim: Yazılarımızın kaybolmasından, ben öleyim daha iyi... Kastettiğim sıradan yazılar değil, içinde fikir olan, bir dönemin kişisel duygularını belgeleyen, değişim süreçlerini ortaya koyan, o dönem mücadelesini yaşayan vb. yazılar çok önemlidir ve tarihe bir katkıdır.

Hepimiz yazsak, yaşadıklarımızı belgelese ve bunları gözümüzün nuru gibi geleceğe saklasak, dev gibi bir tarih ortaya çıkacak. Müthiş bir heyecanı şimdi den duyuyor musun?

11 Ocak 1997

Zap (Kanî Guzê/ Ceviz Çeşmesi)

“Bir daha görüşmeyeceğiz belki...”

İki gün önce Zap’tan Zagros’a yola çıkarken Rohat’la birlikte, bizi su kenarındaki teleferiğe kadar yolculamaya gelen Cafer’le vedalaştığımızda, bu sözleri söylemişti. Ben de, “bir daha görüşeceğiz diyelim, görüşemezsek bile yine de görüşmeyelim” demiştim.

Önderlik Sahası’ndan geleli yaklaşık iki ay olmuştu. Gelen kalabalık arkadaş grubuyla bir bir ayrılıyorduk. Bir süre önce sonuçlanan Genişletilmiş Merkez Toplantısı ardından ben, Rohat, Cafer, Cuma Tak, Ahmet Dere, Harun ve Sadun devam etmekte olan askeri eğitime gitmiştik.

11 Ocak '97 tarihli “moral çeşmesi” başlıklı yazımda askeri eğitim sırasında boş zaman bulamayacağımı ve bu nedenle sana yazamayacağımı hatırlatmıştım. Kurêjahro (Zehirinoğlu) dağının eteklerine gittiğimizde ilk iki gün eğitime katılmamıştık. İkinci gün, bu defterimin kaybolabileceği kafamdan geçince “ben mi, yazılarım mı?” başlıklı bir makale yazdım. Biraz da kitap okumuştum. Ardından yirmi gün boyunca ne yazabilirdim, ne de okuyabildim. Ama inanır mısın; insanlar, olaylar, yaşamlar ve güzel coğrafyalar beni hep düşündürdü ve kafama notlar yazdırdı, daha birçok şey çağırıyordu.

Bugünlerde zor’u daha çok sevdim. Daha doğrusu zor’un sonucunda yaratılan güzelliği, kazanımı daha yakından gördüm ve sevdim. Zaten kolayda kazanılacak bir güzellik yoktur. Zor’da ve riskte başarı vardır. İnsan, kendine, “başarmak ve yaratmak için bu dünyaya geldim” şeklinde bir rol seçmeli diye düşünüyorum. Böyle bir rol üstlenmeden insan nasıl insanlığını kabul edebilir ki?

Üstelik bu zor’u çok güzel bir coğrafyada başarma mücadelesini veriyorduk. Abbas arkadaş Zagros’a geçerken eğitim kampımıza uğramıştı. Beraber yemek yedik, sohbet ettik. Bu coğrafyanın çok güzel olduğunu, baharda görmek gerektiğini söylemişti, bana hitaben. Onaylamıştım ve “daha şimdiden belli çok güzel olduğu” cevabını vermiştim.

Kurêjahro’nun zirvesi dışında daha kar düşmemişti. Ocak ayının ortalarıydı. Abbas arkadaş, “henüz karın düşmemiş olması normal mi?” diye sormuştu. Soruma karşılık, “belli değil daha, her yıl buralar kardan dümdüz olur, bilemiyorum” cevabını almıştım.

Biliyor musun, o günlerde ne düşünüyordum? Sana tuhaf geleceğini düşünmüyör değilim. Ama ben düşündüğümü saklamayacağım senden. Karın yağmamışlığını, orada kendi varlığıma bağlıyordum. Havanın böyle güneşli geçmesini, üstelik kış ortasında böyle bir havanın güzelliğinin Selçuk’un şansından kaynaklandığına inandırmıştım kendimce, iddialistçe. Bu hissimi yakından tanıdığım bazı arkadaşlara da söylemiştim. Cuma Tak, bu tür bazı yaklaşımlarıma yabancı değildi. Sevimlice gülmüş, “doğrudur, senden kaynaklanıyor” demişti. Harun ise, “Selçuk, insan bu kadar narsist olmaz” karşılığını vermişti.

Şimdi itiraf ediyorum, ama gülme bana. İki gün geçti aradan bir kar yağdı ki; dışarıda sırlısklam oldum. Sabaha doğru saat dört sıralarında çantalarımız er-

zak dolu bir şekilde Kurêjahro’ya tırmanmıştık. Şafak atar atmaz kar yağmaya başlamıştı. Bu kar lapa lapa yağıyor ve dinmiyordu. Birkaç gün orada kalacaktık, ama kar gittikçe yükseliyordu. Planı değiştirmek zorunda kalmıştık. Akşam karanlığında kampa dönmüştük; düşe kalka. Arkadan bayan arkadaşlardan bazılarının düşerkenki bağırtıları duyuluyordu. Ben kendime güvenip “düşmem” dediğim anda kendimi yerde buluyordum. Ama ben iyiydim. Belki Jıyan’ın (gençlik) bana görüştüğümüz kampta söylediği “sen zorlansan da söylemezsin” sözlerinde küçük bir haklılık payı olsa da, ben gerçekten iyiydim.

Bu arada belirtelim: En nihayetinde beklenmedik bir zamanda, kamptan ayrılmadan bir gün önce Jıyan’la görüşebildik. Basın-yayında (Avrupa’da) birlikte kalmıştık. Bol sohbet ettiğimiz ve bol kavga ettiğimiz bir arkadaştı. Karşılıklı memnun olmuştuk bu karşılaşmadan. Tam ya da doyurucu sohbet edememiştik. Yarın devam edecektik. Ama görüşmeden ayrılmıştık kamptan.

Ha, unutmadan hatırlatayım sana, Selçuk manga nöbetinde diğer arkadaşlarıyla birlikte gün boyu ekmek yapımında yer aldı. Ekmek işiyle uğraşırken, özellikle Serxwebûn ve Özgür Politika gazetelerinde çalışan arkadaşların beni görmelerini ve bu ekmeklerden yemelerini çok isterdim. Görmediler ama dile-rim bu satırları okurlar yıllardan birinde.

Şunu söyleyeyim sana: Asla yapmayı düşünmediğim işleri PKK’de gönüllü yapıyorsam, bu davamızın dokunulamaz kutsallığından ve ölçülemez büyüklüğündendir.

Karlı bir günde dönmüştük Zap Karargahı’na. Yollar çok kötüydü. Zaten önümüzde yürüyen kuryemiz beş metre kadar yüksek kayalık yoldan kayıp düştü. Hemen ateş yaktık ve gerekli girişimlerde bulunduk. Bu kazadan sonra yolumuza daha dikkatli ve yavaş tempoyla devam ettik.

Cemil Bayık arkadaşla görüştük. Karşılıklı görüş alışverişinde bulunduk. Beklememizi söyledi. Epey ilgilendi. İkinci günün akşamı benle Rohat’ı çağırdı. Bizi Zagros’a götürecek Kobra Celal gelmişti. Konuştuk epeyce. Perspektifler sundu. Beklentileri dile getiriyordu. O akşam vedalaştık kendisiyle. Sabah altıda yola çıkacaktık. Kaldığımız mangada Cuma Tak, Cafer, Ahmet D. ve Sadun arkadaşlar vardı. Cemil Bayık arkadaşın yanına gittiğimizde uyuyorlardı, döndüğümüzde ise uyanmış, bizi bekliyorlardı. Biraz sohbet ettikten sonra topluca uyumaya başladık.

Saat dört buçukta ilkin Cafer uyandı, sonra diğerlerimiz. Cafer bizim için mırtoxa yaptı. Hem yememiz için, hem de birlikte götürmemiz için. Tabii yolda, mırtoxa’yı çadıra unuttuğumuzu hatırladık. Ben Rohat’ın, Rohat da benim çantaya koyduğumu sanmıştık.

Arkadaşlar Zap suyunun karşı tarafına geçiren teleferiğe bizi bindireceklerini söylediler. Sadun yolun kayganlığından korkup teleferiğe kadar inmedi. Hepsile vedalaştık. Ne zamandan beri birlikte olduğumuz bir grup arkadaştık.

Bu son ayrılığımızı belki de. Cafer bunu düşünerek, “Selçuk, belki bir daha görüşemeyeceğiz” sözlerini söylemiş olmalıydı. Bu sözler üzerine ’92 yılında Almanya’nın Düsseldorf şehrinde, gece lambası ışığında yatağımda uzanarak okuyup bitirdiğim “Bir Daha Görüşemeyeceğiz” adlı romanı hatırlamıştım. İkinci Dünya Savaşı sırasında yazılmış bir romandı. Sonucu dışında beğenmiştim. Roman ismine uygun bitmemişti.

Yolda Zagros Karargahı’nın Avaşin’de olduğunu düşününce, ilk aklıma gelen “Merhaba Gabar” şiirinin “Mavi değil Avaşin’in suları/ Habur’a bakmam bile...” dizeleri oldu.

Dört kişiydik. Cemil Bayık arkadaşın yol konusunda çok tecrübeli olduğunu söylediği Kobra Celal, Erbil’de tedavi olup dönen Zerdeşt, Rohat ve ben.

Coşkumuz, mutluluğumuz tarifsizdi. Sabırsızlıkla beklediğimiz yolculuktu. Teleferiğe binip arkadaşlardan ayrılınca artık “Zagros’a gidiyoruz” hissinin yaşamaya başlamıştık. Teleferikler Zap suyunu havadan geçerken Rohat’a, “düşü-nebiliyor musun, Selçuk ve Rohat birlikte Zagros’a gidiyorlar” dediğimde, o da “evet, tarihi bir gün” cevabını vermişti. Bir düşümüz gerçekleşiyordu. Bunu aynı zamanda derin bir sessizlik içinde yaşıyorduk. Yoğunlaşıyorduk. Rohat’ı bilmem, ama şimdiki zamanda ve sonraki zamanda yapmak istediklerimi düşünüyordum. Önderlik Sahası’nda bir akşam yenilikçilik üzerinde tartışırken, Cuma Tak arkadaş “ben 2000 yılını yaşamaya çalışıyorum” demiştim. İşte şimdi de, ’97 yılının başında on yıllar sonra olabilecekleri, kendimin bundaki yerini kararlaştırıyordum.

Yol boyunca çok gerekli şeyler dışında konuşmadık. Kendi dünyamdaydım. Kendi kendime geçmiş geleceği tartışıyordum. Yaşadığım birçok olayı ve yeri yaşıyordum. Başarmak istediklerimi de nasıl gerçekleştirebileceğimi düşünüyordum. Bir yandan da coğrafyamızın güzelliğini seyre diyordum. Kış halinde bir de baharda yeşerecek bu coğrafyayı tasavvur etmeye çalışıyordum. Bu yoğunlaşma bana yorgunluğumu da unutturuyordu.

İlk molamızı Kanî Guzê’de verdik. Yemek -yani sade ekmek- yedikten hemen sonra kalkarak yolumuza devam ettik.

Sekiz saat kadar yürüdükten sonra yolumuz üzerindeki bir mezraya uğradık. Hacı Yahya’nın evine gidip biraz dinlenecektik. Bir gencin bize tarif ettiği eve gittik. Tek odalı toprak damlı bir evdi. Bu mezra ve ev çok çekici geldi bana. Büyüledim adeta. Bir sevinci ruhumun derinliklerinde hissettim. Henüz özgürleşmemiş bir yaşam ve kurtulmamış bir yerleşim alanı olsa da, o an hayran kaldım. Çok yakın buldum kendime. Belki de doğup büyüdüğüm köyümüze çağırıştırmıştı bir parça. Gerçi Kuruca (Xezik) çok daha büyük ve zengindi ama çamurla sıvanmış ev duvarları, kapalı kadın ve kızlar ortak yandı.

Odaya geçip oturduk. Soba yanıyordu. Sobanın üstünde de çay kaynıyordu. Hacı Yahya hazır değildi. Bir ana ve iki genç kızı vardı. Ana hastaydı, inliyordu. Bir dağ başıydı. Zaten Kobra Celal, köyün ismini sorduğumda “ismi yoktur” demişti. Gözlerimi gezdirdim küçük odada. Eşyaları birazcıkı. Duvarlar çamurdan sıvalı. Tavan kesilmiş odundandı. Başkan’ın bir posterisi asılıydı. İnleyen ana, bana onyediy yıldır görmediğim anamı hatırlatmıştı. Yine sobanın üstündeki bir çaydanlık onsekiz-ondokuz yıl öncesinden hatırladığım yeşil çinkolu bir çaydanlığımızı çağırıştırmıştı. Öylesine yoğunlaşmıştım. Kendi kendime o insanların nasıl yaşadıklarını, nasıl ilişkilendiklerini, neleri yediklerini, nasıl pişirdiklerini, hatta o küçük odada nasıl yat-tıklarını, o sessiz ve kapalı genç kızların mevcut yaşamlarından memnun olup olmadıklarını, gerillaya katılıp katılmayacaklarını ve buna benzer birçok noktayı evde dinlediğimiz sırada düşün-tüm. Rohat, “gerilla olduktan sonra ilk defa bir köye iniyoruz” diyordu.

Bize çay, dört ekmek ve küçük bir tabakta tahin getirdiler. Çantalarımızda epey olan ekmeği çıkarıp sofraya koyduk. Zaten arkadaşlar hep uğruyormuş. Yemeğe başlarken, Rohat, Hacı Yahya’yı da sofraya davet ettiğinde bir pot kırıldığının farkında değildi. Çünkü oruç zamanıydı. Kobra Celal, Avrupa’da doğup büyüdüğümüzü, bu nedenle durumu bilmediğimizi söyleyerek düzeltme yapmıştı.

Evden ayrıldıktan sonra iki saat kadar daha yürüdük. Yolda meşe ağaçlarının altındaki sağlam palamutları topluyordum zaman zaman. Rohat’a da yemesini önermiştim. Derken çok yüksek bir sırta vardık. Aşağıda kış mevsimine

rağmen bir cennet manzarası gözlerimizi kamaştırıyordu. Büyüledik. Bir su akıyordu, sağında ekin alanları ve asfalt yol vardı. Çevresinde ise yükselen dağlar. Muhteşemdi her şey. Bu coğrafyada birgün yaşamak, bazı yaşamların onlarca yılına bedeldi.

Akşama lojistik birimi ve misafirhanenin bulunduğu Çemçê'ye ulaştık. O gece orada kalacak, öbür gün sabah yolumuza devam edecektik.

Çok yorulmuştuk. Ama Kobra Celal'in tahmin ettiğinden daha iyi yürümüşüz.

Sabah kalktığımızda hava bulutluydu. Yola çıkılabilir mi diye düşünerken, bir de baktık kar yağıyor. Kar aralıksız yağmaya başladı. Yola çıkamayaçağımız kesinleşti. Zap ve Zagros karargahlarına bizim bu noktada olduğumuz telsizle bildirildi. Öğleden sonra uğrayan bir grup arkadaş içerisinde Avrupa'dan gelen Sadun da vardı. Bir ara, ileride dağıtım biriminin yeri olduğunu, orada geçen devrede birlikte eğitim gördüğümüz Vedat arkadaşın da bulunduğunu söyledi. Rohat'la birlikte üçümüz oraya gittik. Vedat yoktu, iki buçuk saat uzaklıktaki hastaneye gitmişti. Dağıtım biriminde Şervan, Rizgar, Zeki ve Musa arkadaşlar vardı. Kar kalınlığı artıyordu. Bu sefer orada kaldık.

Burada sohbet ettik, dama oynadık, yakmak için odun kesip taşıdık. Arkadaşlar iyiydi, biz de. İyi olmayan, morali-mizi bozan kardi.

Yolumuz kapalıydı kardan. Sabırsızlandık ve bir an evvel noktamıza ulaşmak istiyorduk.

Sana, sanıyorum bir daha karargah-tan yazacağım.

5 Şubat 1997
Çemçê (Zagros)

Avaşin'de Avaşin'i görmedim daha

İlk defadır bu kadar uzun süre içerisinde sana yazmadım. Çemcê'den sana yazdığım tarihten üç-dört gün sonra kar yağışı durdu. Günler güneşli geçmeye başladı. Ve karargaha yol açılır açılmaz biz de yola çıktık.

Yolumuz üzerinde bir bayan birliği vardı. Yanılmıyorsam saat öğle iki sıralarında oraya varmıştık. O günün kalan devamını, yani sabaha kadar olanını orada geçirecektik. Yola devam etmemiz fazla sağlıklı değildi. Bize gelen talimat da öyleydi. Zaten kardan ve geçtiğimiz sulardan dolayı ayaklarımızdan ıslanmıştık. Önümüzde daha dört saatlik yol vardı.

Bayan arkadaşlar bir çadırı bize bıraktılar. Çadır bir mağarada kurulmuştu. Parti Merkez Okulu'ndan birlikte geldiğimiz Sewra arkadaş da oradaydı. Buralarda en azından şimdilik bir tanıdığımız çıkınca seviniyorduk. Bize yemek getirdiler yedik ve biraz da kendimizi kuruladık. Daha uzun bir zaman geçmişti ki, uçak sesleri gelmeye başladı. Sesler daha sıklaştı ve yakınlıktı. Nöbetçi subay alarm verdi. Herkes sağlam noktalara çekildi. Bizim bulunduğumuz mağaralı çadırdaki bir de küçük tünel vardı. Orası da doldu. Uçaklar yukarımızdaki bir noktayı vuruyorlardı. Vurdukça bulunduğumuz nokta da çok şiddetli olmasa da sarsılıyordu. Ayrıca her vurduğunda arkadaşlar topluca gülüyorlardı...

Sabaha karargaha doğru yola çıktık. Yol açıldı ama adımıkl genişlikte bir yoldu. Adımını daha önce atılmış adım yerine basmak zorundaydın, zaten yoksa kara batıyordun. Bu yorucu oluyordu.

Dört saat içinde Avaşin'e vardık. Onbir kişiydik. Bazı arkadaşlar Oamar'a geçmek üzere beklemekteydi, birlikte kalmıştık. Şahan geldi. Sonra basında yer alan Mahsum ve Haydar geldiler. Onlarla biraz sohbet ettik. Onlarla gerilacılık yanında, gazetecilik gibi ortak bir yanımız daha vardı. Beni bekliyorlarmış...

Kısa bir süre sonra eyalet sorumlusu Abbas arkadaş geldi. Konuştu ve ilgilen-

di bizimle. Onunla Avrupa'ya çıktığı '87'nin başından beri tanıştık. Neler yapabileceğinden, genel örgüt ve savaş sorunlarından konuştu. Yine coğrafyanın güzelliğinden bahsetti. Basın mangasında kalmamı söyledi. Hem serbest manga olduğunu, hem de buradaki arkadaşlara yardımcı olacağımı söyledi. Bir süre sonra yapılacak düzenlemeye kaldık.

Sabaha basın mangasına gittim. Haydar, Şervan, Mahsum, Botan ve Süleyman arkadaşlar vardı. Manga çadırı çok büyük ve yer yer çürümüş bir kayalığın altında kurulmuştu. Hava saldırılarına karşı iyi bir noktada değildi, ama yüksek bir noktada bulunması manzara seyretmek için avantaj oluyordu. Baktığın zaman ismini öğrendiğim Barzan dağı, Miros'u ve daha başka dağları görürdün. Hemen karşıdaki sırtları da seyrederdin.

Hemen her gün seyrettim bu manzaraları. Ama anladım ki, bu dağları sevmesen, güzelliğini her gün yeniden yeniden seyretezsene günün birinde doyar ve sonra da bıkalırsın. Ben her baktıkça sanki yeni görüyormuşum gibi duyguları yaşadım.

Arkadaşlar Avaşin suyunun güzelliğini hep anlattılar. Ben Avaşin'in balıklarını yedim, ama daha kendisini görmedim. Daha bu akşam Avaşin'den bahsederken görmediğimi söyledim. "Gerçekten daha görmemişsen, hemen seni tutup Avaşin'e atmak lazım" dedi Abbas arkadaş, espri yaparak.

Kaç aydır ilk defa artık kendi görev sahamızda olmanın psikolojik rahatlığını burada yaşamaya başladık. Birkaç gün sonra düzenleme yapılarak. Çevre birliklerinden birine gideceğiz.

Bulunduğumuz noktada sadece kar lekeleri kaldı. Ama karşıdaki dağlar kar altında. Özellikle etrafı açık olan Barzan dağı her yerden daha fazla kar toplamış. Ama yine de her sabah bahar havasını soluyorsun, kuşların ötüşünü duyuyorsun. Tabii içinde bir de bahar ferahlığını hissediyorsun.

21 Şubat 1997
Avaşin

Burada her şey başka

Bugün bir arkadaşşıma yazacağım. Belki tanır, belki de tanımazsın. Diyar isminde, '92 yılında Serxwebûn çalışmalarına katılan bir arkadaşım. Gazete işine o da benim gibi sıfırdan başlamıştı. Ama benden daha avantajlı başlangıç yaptı. Kendimi övmüş olmayayım ama doğruyu söylemek gerekirse, ben sıfırdan, daha apolitik ve her türlü gazete işlerinden habersiz, hatta bilgisayarı hiç görmemiş olarak başlarken, Serxwebûn'da bir Selçuk yoktu.

Biliyor musun, daha ilk günden dikkatimi çekmişti ki, Diyar hep benimle sohbet etmek veya tartışmak eğilimindeydi. Tecrübelerimi aktardım, yardımcı oldum, teşvik etmeye çalıştım. Ta o zamandan '96'nın ortalarına kadar birlikte çalıştık. Gazete işini öğrendi. Zaten şimdi de bu çalışmanın başındadır. Onunla ilk tanışan, eğer beni de daha önceden tanıyorsa, yaklaşımlarıyla bana benzetirdi. Yanlış temelde değil; yıllarca birlikte çalışmanın ve tartışmanın bir sonucu oldu.

Burada henüz yeniyim, şaka yolu nitelendirdiğimiz gibi daha "yeni şervanim." Henüz tanıdıklarım çok az. Diyar'ı aramam belki şimdilik yaşanan boşluktur. Belki de içinde bulunduğum savaş koşullarındandır. Diyar, politik yaşamımda en çok tartıştığım ve en çok anlattığım bir arkadaştı. Aynı mangada kalan Rohat bunu okursa, kesin "yahu Selçuk, peki biz az mı tartıştık?" diye soracak. Hepsisi değil, biraz doğru. Ro-

hat'la Avrupa'da karşılaştığımız zaman tartışırdık. Ama Önderlik Sahası'nda beş ay kadar birlikte kaldığımız dönemde tartışmalarımızı yenilikçilik ve arayışçılık üzerinde derinleştirmiştik. Ayrıca aynı sahadayız ve görüşüyoruz. Fark bu.

Ama Diyar'la şimdi ayrı sahalardayız. Neler duyumsadığımı, neler yaptığımı duyurmak istedim. Bunlar kafamdan silinip gitmesin diye yazıyorum. Gerekirse ve mümkün olursa, bu yazdıklarımı bir mektup şeklinde kendisine ulaştırırım.

Tabii mektuplar muhataplarına hitaben yazılır. Şimdi ona yazmaya başlayayım. Bakalım beğenecek misin?

"Diyar; senin de gelmek isteyip de gelemediğin ve bu konuda umutlu olmadığın (fiziki durumdan dolayı) Kürdistan dağlarındayım. Buraların her şeyiyle bir başka güzellikte olduğunu nasıl anlatsam sana. Biliyor musun ve inanıyor musun, en son gördüğüm veya yeni gördüğüm her yeri bir önceki yerden daha büyüleyici buldum. Başkanımızın deyimiyle buralar, yani bizim coğrafyamız şu yeryüzü cennetinde gerçek bir cennet güzelliğindedir. Öyle bir güzellik ki, hiç doyamıyorsun. Yani diyelim ki, yaz mevsiminin en kavurucu sıcaklığında buz gibi bir kaynak suyunun kana kana içimi gibi ferahlatıcı. Bu güzellik karşısında sadece düşüncelerin değil, duygularınla değişiyorsun. İçinde şimdiye kadar hiç hissetmediğin bir mutluluğu hissediyorsun. Ağır bir yükü üzerinden atmış gibi hafifliyor, rahatlıyor ve dinleniyorsun. O anda her şeyin bedeli bir yaşama geçiyorsun. "Özgür yaşam diye buna mı denir?" diye kendine soruyorsun. Tabii tereddütsüz bir "evet" cevabını hemen peşinden ekliyorsun.

Biliyor musun, burası dağ olabilir, ama ne için bu dağlarda bulunduğunun bilincinde olursan, daha fazla düşünüyor ve daha fazla fikir ve duygu yenilenmesini yaşıyorsun. Ben bu değişimleri hep bu defterime yazıyorum. Belgeliyorum. Senin bu yazdıklarımı okumanı çok istiyordum. Ardından da görüşlerini almayı...

Hatırlıyor musun, gerek Serxwebûn'da, gerekse de Özgür Politika'da yazdığım özgün yazılar ve makaleler hakkında görüşlerini sorardım. Biraz da kendimi överek, yeni bir şeyler bulup bulmadığını, filan noktaları anlayıp anlamadığını sorardım. Eğer beklentilerime göre cevap verseydin, tamamdı, değilse yarı şakayla, "sen anlamamışsın, gözden kaçırmışsın" diyordum ve ikimiz birlikte gülüyorduk.

Şunun için bunları hatırladım: Avrupa yaşamımız tek düzeydi. Oradaki egemen yaşam, daha doğrusu kaynağımızdan uzak olan yaşam için fazla yenilenme ve düşünme koşullarına sahip değildi. Bu konuda yenilik peşinde koşarken zorlanıyordum. Çok arıyordum ama az buluyordum. Bulduklarımı da sana, Zela'e ve Melsa'ya "zorbela" kabul ettiriyordum. Sedat ve Mahsum'u çabuk ikna ediyordum.

Ama burada öyle değil. Doğduğün topraklardasın. Doğduğün toprakların dağlarındasın. Üstüne üstlük kutsalların en kutsal amacı için buralardasın. Taş olsan bile, değişmez misin? Bu temiz havayı teneffüs edersen, kaynak suyunu içersen, güzel coğrafyayı seyrederken, o zaman düşün düşündüğün kadar ve yine yenilen yenilediğin kadar...

Sana söylemiştim, "gidersem yazacağım" diye. Hatta orada yazdığım bir yazıda da dile getirmiştim. Şimdiye kadar sözümde durdum. Bundan sonra da sözümde kararlıyım. Gerçi şimdiye kadar daha savaş pratiğine başlamış değilim. Ama sanıyorum, o zaman daha iyi konularda yazacağım.

Şimdi senin nerede olduğunu, ne yaptığını yaklaşık olarak tahmin edebiliyorum. Ama sen tahmin edebilir misin? Sanmıyorum.

Anlatmaya çalışayım sana öyleyse.

Çadırımız kocaman, yüksek bir kayalığın altında. Bir vadinin sırta yakın yamacında. Etrafta uzanan dağlar görürsün. Bulunduğumuz noktada geçen günlerde erimişti karlar. Ama birkaç gün önce tekrar kar yağdı. Bugün kar yağışı durdu, güneş doğdu. Son yağın karın yarısı bir daha eridi. Artık toprak ısınmıştır. Kolay kolay kar tutmaz. Zaten baharı sabırsızlıkla bekliyoruz. Baharı hayal edince daha seviyorum bu dağları.

Bazen kobra helikopterleri, bazen savaş uçakları dolaşırlar üstümüzde. Şimdiye kadar bulunduğumuz noktaya hiç bomba bırakmadılar. Ama yakınlarımızda bulunan arkadaşlarımızın noktasına birkaç kez bomba bıraktılar, taradılar. Tedbirlili ve hazır olduğumuz için herhangi bir kayıbımız olmadı. Zaten öyle gelişigüzel bir şekilde çadır kuramazsın. Hava saldırılarına ya hiç, ya da ancak biraz hedef olabilecek şekilde kurmak zorundasın. Hatta bu da yetmez. Uçakların bombalama ihtimali kuvvetlenince belirlenen mağaralara girerek tedbir alırsın. Daha bugün bile üstümüzde dolaşırlar. Yakınıımızdaki Miros alanını taradılar kobralarla. Biz de çadırlarımızdan çıkıp belirlenen sağlam noktalara gidip bekledik. Rohat da vardı yanımızda. En son ikimiz çıktık. "Biz bombalanabileceğimize inanmıyoruz, bu konuda daha ikna olmadık" dedik arkadaşlara. Çünkü daha yanımıza bomba düşmedi. Birgün düştüğü zaman herhalde daha hızla tedbirlili noktaya koşarız. Eğer isabet edip bizim tüm bedenimizi paramparça etmezse.

Ben şu anda basın mangasında kalıyorum. Bir hafta sonra düzenleme olacak ve görev sahalarımıza dağılacğız. Buraya geldiğim ilk gün Abbas arkadaş, bir yeni Serxwebûn sayısının geldiğini söyledi. Kasım '96 sayısydı. Yani Abbas arka-

daşın yazısının ve benim de Başkan'la birlikte olan fotoğrafımın olduğu sayı. Daha buraya gelmeden, askeri eğitim gördüğüm noktada ilk defa karşılaştığım Jıyan da, fotoğrafımın Serxwebûn'da çıktığını söylemişti. (Jıyan, seni sormuş, mümkün olursa sana mektup yazacağını söylemişti.) Sonradan basındaki arkadaşlar, Abbas arkadaşın, benim fotoğrafımı görünce, "Serxwebûn Selçuk'a torpil geçmiş" dediğini söylediler. Zaten şaka yollu bazı arkadaşlara, "eğer Serxwebûn'da fotoğrafınızın çıkmasını istiyorsanız benimle çekin, o zaman garantilidir" diyordum.

Buradan Serxwebûn'a katkıda bulundum. Şenol telefonla senden röportaj sorularını aldığında ben de oradaydım. Ama soruların tam buraya göre hazırlanmamıştı. Daha sonra Zap'tan ayrılıp Zagros'a geldim. Birkaç gün sonra Cuma arkadaş o soruları Abbas arkadaşına göndermişti. Abbas arkadaş o soruları bana verdi ve yeniden düzenlememi söyledi. Kendisi cevaplandıracaktı. Soruları düzenledim yeniden. Röportajı yaptık. Buradaki Haydar arkadaşla birlikte ilk redaktesini de yaptık. Altı daktilo sayfasını ben yazdım. İlk defa altı sayfa daktilo yazdım. Biliyorsun, ben on parmak bildiğim bilgisayarlarla bile kolay kolay yazmıyordum. Çok yorucu oldu benim için. Yazmak için aldığım bölümü Mahsum'un (bu tanıdığın Mahsum değil) yardımıyla bitirebildim.

Müjde sana veya Serxwebûn'a: Zap'ta Mart ayından itibaren Artêşa Gel dergisi çıkıyor. Dergi için istedikleri ülke izlenimlerini yazıp gönderdim. Not düştüm "mümkünse Serxwebûn'a da gönderin" diye. Dergi, çok çeşitli konuları içerecek. Zamanında size ulaşırsa, oldukça yararlanabilirsiniz. Serxwebûn'un içeriği güçlenir ve zenginleşir. Ben de yazmaya çalışırım. Abbas arkadaş da bu konuda bir şeyler yapabileceğini söyledi. Hatta eleştirdi; "neden Serxwebûn yazı istemiyor" diye.

Anılar artık eskisi gibi ilgi çekici değil. Bir diğer yanı ise, günlük olarak yazmak olanaklı olmuyor. Bu nedenle günlük-anı yerine, aklıma gelen konularda yazıyorum. Anı-denemelerin içiçe olduğu bir içerikte makaleler yazmayı tercih ettim. Ayrıca biraz daha çekicilik kazandırmak için, birine mektup yazıyormuşum gibi bir hitapla başlangıç yapıyorum. Bir önsöz de yazmışım defterin başlangıcında. Amacım bir kitap niteliğinde yazmaktır. Bazı isimleri kafamdan geçirdim ama henüz aradığım ismi bulmuş değilim. Önderlik Sahası'ndan gönderdiğim günlükten çok farklı ve çok kaliteli bir biçimde hazırlıyorum. Beğeneceğinden kesin eminim. Şimdiye kadar en erkenden okuyacağın kitap olur. Elimdeki defter (orta büyüklükte) ikiyüz sayfadır. Bu defteri Mahsum Avrupa'dan getirmişti, ondan almıştım. Bu yazıyla birlikte doksan ikinci sayfası doldu. Defterin hepsini yazdığım zaman oraya göndereceğim. Tabii yazacaklarım bu defterle son bulmayacak, yazmaya devam edeceğim. Yazdıkça veya tamamladıkça göndermeye çalışacağım. Senden tek istediğim, ulaşırsa bu defter(ler)imi, çok iyi saklaman-korumandır. Şayet o sahadan ayrılma durumun olursa bile, oradaki arkadaşlara korumak üzere teslim etmemdir. Bu benim için yaşamım kadar, hatta daha fazla önemlidir. Zaten bunu ne kadar önemseydiğim konusunda da bir yazı yazdım. Bu defterimin başına bir iş gelmesini aklıma bile getirmek istemiyordum.

Hiç ara vermeden bu kadar yazınca yoruldu. Son vereyim. İmkân olursa, bu mektubu sana daha erkenden ulaştırma-ya çalışacağım. Herhalde sana ulaştığı zaman sen benden, ben de senden daha fazla memnun oluruz. Selamlar..."

Evet; arkadaşım Diyar'a yazdığım mektup bu kadar. Bilemiyorum beğendin mi? Daha da uzatabilirdim ama yoruldu. Yorulduğumu hissettiğim anda sonuçlandırdım. Ben, yazdığımı için yoruldu. Sen ise sadece okudun. Onun için yorulmamış olmalısın.

25 Şubat 1997
Avaşin

1978 PKK Kuruluş Kongresi Konuşmaları parti arşivinden -IV

Bu neden böyledir? Bu ideolojinin özü siyasal iktidarı hedef alıyor, bu ideoloji halkları her türlü baskı, siyasal baskı ve ekonomik sömürden kurtarmak istiyor, bu açıdan daha ilk günden itibaren merkezi olarak örgütlenmek, merkezi olarak örgütlenip uzmanlaşmak zorundadır. Böyle yapmazsa bunun taşıdığı iddia, iddia olmaktan çıkar, bir mezhep durumuna düşmesi gündeme gelir. Ama sosyalizm de bunu kabul etmiyor. Sosyalizmi mezhep durumuna düşürmek isteyen -bunların başlıcaları bir Kautsky, Troçki gibi- birçok revizyoniste karşı verilen sürekli ideolojik mücadelelerle, bu ideolojinin bu ihtilalci özü her zaman korunabilmiştir. Bu ihtilalci özü koruyanlar en erkenden bir siyasal gelişmeye, bir halk savaşına yol açabilmişlerdir. Ama ne zaman ki bunu biçimden, ihtilalci özünden boşaltıp bir lafazanlık, ağızlarda bir sakız haline getirmişlerdir, o zaman da bu ideoloji gerçekten bir oportünizm biçimi olarak halkların mücadelesinin önüne dikilen önemli bir engel haline gelmiştir.

Biz fazla tarihi bir derinliğe, geçmişe sahip değiliz. Tarihi incelenirse beş-altı seneyi geçmez. Ki herkes bilir, bu süreç içerisinde fedakarlıkta, bilinçlenmede, cesur davranmada ülke koşullarımızın da yakından etkisi, ülkedeki geri yapının demin saydığımız özelliklerimizin gelişmesinde belirleyici etkileri vardır. Bu konuda önemli adımlar atılabilmiştir, atabildik. Neler attık? Bunu aslında sosyalist inancın bize verdiği hızdan ötürü atabildik; başka hiçbir şeyle bu izah edilemez. Beş-altı sene bu kadar yoğun bir mücadele içinde geçerken, hiçbir zaman marksizmin merkezi örgütlenme sorununu unutmadık, sosyalistlerin daha ilk günden beri güçlü bir merkezi parti olarak örgütlenmeleri gerektiğini unutmadık. Hiç kimse bu sorunu bir an bile olsun kafasından çıkarmadı. Mutlaka bunun bir merkezi örgütlenmeye kavuşturulması savunuluyordu, ama içinde bulunduğumuz zor yaşam koşulları bir türlü bizim böyle bir görevi gerçekleştirmemize olanak vermiyordu. Bu görev o gün de vardı, bugün de var. Bugün bu görevi biz daha gelişmiş şartlarda çözmeye karşı karşıya bulunuyoruz. Bunun için böyle bir görev ne aniden ortaya çıkan bir görev olarak karşılanabilir, ne de sosyalizmden beklenmeyen, sosyalizmin beklemediği bir çıkış olarak görülebilir. Tam tersine sosyalizmin özüne ilişkin bir sorun olduğunu, örgütlenmenin sosyalist ideolojinin temel bir sorunu olduğunu, örgütsüz sosyalizmin düşünülmemeyeceğini bildiğimiz için bu soruna hiç yabancılık çekmedik, bu soruna hiçbir zaman ürkekçe yaklaşmadık. Gücümüz ölçüsünde bir an önce bunu çözme zaruretinin inandık.

Beş-altı senelik bir tarihimiz var, belki fazla bir zaman değildir. Ama merkezi bir örgütlenmenin yaratılmasında daha fazla bekletilecek, uzatılacak bir zaman değildir aslında. Eğer daha da uzatırsak bizim entellektüel bir klik durumuna düşme tehlikemiz vardır. Bütün dünya komünist teşkilatlarının tarihi incelenirse, özellikle sömürge ülkelerdeki komünist, hatta hatta ihtilalci, radikal yurtsever teşkilatlanma tarihi incelenirse; bu ülkelerdeki çeşitli mücadele

örgütleri, eğer savaşa, sıcak mücadelelere yöneliyorlarsa bu örgütlerin gelişip çelikleştiği, ama eğer yönelmiyorlarsa da bu örgütlerin dağılıp bir aydın klübü haline geldiği, bir oportünizm biçimi halinde görülecektir. Nedir bugün bizim bu süreçteki gelişmemiz? Evet, nitelik olarak, nicelik olarak hayli bir gelişme sağlandı ve böyle bazı pratiklerle de biraz kendini geliştirebildi, ama şu andaki durum nedir? Güçlü pratikler bizden çözüm bekliyor, ama örgütsüzlük yüzünden bu pratiklerle yeteri kadar uğraşılıyor. Ne yapacaksınız bu durumda? Eğer ilerlemek istiyorsan, mevcut örgütlenmeni bir yandan merkezleştirirken, öte yandan bu örgütlenmeni sıcak savaş içerisinde adeta kavuracaksın, çelikleştireceksin. Böyle olunca senin sosyalizme karşı olan görevin yerine gelmiş olur veya sen sosyalist bir önder olarak kendini halklara, uluslararası alana kabul ettirirsin. Ama bunu yapmazsan ne olursun? Bir aydın bozuntusu olarak ortaya çıkıp tükenirsin. Biz hiçbir zaman bu kadar çaba harcadığımız, emek harcadığımız bir çalışmanın sonucunu, bu şekilde güdümlēştiremeyiz. Bu kadar emek harcanan bir çalışma tümüyle yok bile edilse, ancak sıcak bir savaş içerisinde yok edilmesine razıyız. Elbette ki daha gelişmiş olduğu aşamada merkezi örgütsel sorunlarını çözmeden, sıcak mücadele içine girmeden, adeta yüreksizlikten ötürü, dar görüşlölükten ötürü kendi kendisine dağılmasını istemeyiz. Yani biz tüm gücün sıcak savaş içinde yok edilmesine bin defa daha razıyız, ama hiçbir zaman kendi kendine bir dağılmayı kabul etmeyiz. Bunu şerefsizliğim, alçaklığın en aşırı biçimi olarak adlandırırız.

Biraz çağın koşulları, ülkelerin, halkların koşulları gözönüne getirilirse, aslında daha üst düzeyde bir siyasal organizasyon içine girmemizden başka yolumuzun kalmadığı görülecektir. Üst düzeyde bir siyasal organizasyonun içine girmenin de çağın gerçeklerini, ülkenin gerçeklerini temel alan bir siyasal ilkeler bütününden kopuk olamayacağı ve bu ilkelerin gerçekleştirilmesi için de sağlam bir teşkilatlanmanın şart olduğu çok açıktır. Artık sorun, bunun biçimi, illegalitesi, elindeki araçları, önündeki uzmanlık işbölümü, bunların nasıl gerçekleşeceği. Bütün bunlar onların kadrolarının başaracakları işlerdir. Bu biçimlerin bu şekilde olması bizi hiçbir zaman ciddi bir teşkilatlanmaya girişmekten alıkoyamaz veya bu biçimsel sorunlar, bizi sorunu ciddi bir şekilde ele almaktan alıkoyamaz. Hiçbir zaman, sorunun üzerine yürümedikçe, kendiliğinden çözümlendiği görülmüş değildir. Bütün sorunlar aslında uzun bir olgunlaşma süreci içerisinde çözümlenmişlerdir. Sağlam bir örgüt, uzun bir mücadele pratiği içerisinde ancak gelenekleşir ve kendi biçimini tamamen kazanabilir, yaratabilir. Ama bu konuda cesaret edilmeyecek, kişiler bu konuda olağanüstü çaba harcamayacaklar ve birgün kendilerini dört dörtlük bir örgüt içinde bulacaklar! Olur mu bu? Mümkün değil. Maddenin akışına, maddedeki gelişmenin özüne, diyalektiğin özüne ters bir durum olurdu. Bu olsa olsa metafizik bir

düşünce biçimi olarak, idealist bir düşünce biçimi olarak, doğayı idealistçe yorumlamanın bir kalıntısı olarak kafamızda durabilir. Hiçbir zaman gerçekte uyuşmaz.

Demek ki bunlardan bizim aslında çıkaracağımız sonuç şu: Biz sosyalizmi bir öğreti olarak benimsediğimiz andan itibaren bunun gereklerini ya yaparak gelecektik ya da bunun gereklerini yerine getirmeden soysuzlaşıp, aydın bozuntuları haline gelecektik. Aslında bugüne kadarki pratiğimizde, bazı hatalar, bazı teoriden ve pratikten kopukluklar, yetersizlikler olmasına rağmen, ortalama olarak sosyalistlerin kabul edebilecekleri bir yaşam stilini geliştirebildik. Sosyalist bir örgütlenmenin muhtevası, biçimi, kazanabilecek bir hammaddeyi oluşturabildik, bu konuda belli bir mesafeyi sağlayabildik. Ama bundan daha ötesini de bu şekilde götürmenin zor olacağını, yani sayı olarak daha fazla artmanın, grup olarak daha fazla çoğalmanın bir anlamı olamayacağını veya bu şekilde sürdürmenin giderek dağılmalara, pasifleşmelere yol açacağını, yine bu şekilde karşıımızdaki güçlü engeller karşısında fazla tutunamayacağımızı, bu engeller tarafından özellikle parçalanacağımızı, büyük tehlikeler içinde bırakılacağımızı rahatlıkla söyleyebiliriz.

O halde bu tip tehlikelerden alkonulmak açısından, güçlü pratik engellerin üstesinden gelebilmemiz açısından, ciddi bir örgütlenmeye yönelmemiz şarttır. Savaş biçimlerinin gelişmesi, hapishanede mücadeleler, hapishanelere düşmeler ve giderek çatışmalarda ölmelere varana dek birçok şart, bizden güçlü bir örgütlenme talep ediyor. Bu örgütlenme yaratılmazsa, ağır sorumluluklar altından kalkılmazsa yapı çözülür, çözülünce de bu örgüt bir daha kendini kolay kolay bulamaz. Bu açıdan da artık bilincimizi, kişiliğimizi toparlayarak, içinde bulunduğumuz koşulların bütün zor yönlerini bilerek, ama bunun yanında insanoğlunun bütün yeteneklerini çalıştırarak bir sosyalist örgütlenmeye yönelmek zorundayız. *“Aceleye getirilmiş”* veya *“böyle bir görevin altından kalkamayacağımız”* gibi bir düşünce aslında oportünizmdir veya sosyalistin kabul edemeyeceği burjuva anlayışlardır.

Öte yandan bu tip örgüt sorununu adeta bir bilmeceymiş gibi çözümlenmenin de anlamı yoktur aslında. Sosyalizm basit ve sade bir ideolojidir. Evet, biz burada adeta bir bilmeceyi çözüyormuş gibi meseleleri getiriyoruz. Bazı kelimeler üzerinde yine çok açık noktalara ilişkin saatlerce tartışılıyor. Halbuki bunlar son derece gereksiz, hiçbir şey kazandırmayacak tartışmalardır. Sosyalist öğreti ilkeleri açıktır, bunun teşkilatlanmasının ilkeleri de son derece basit ve detaylıdır. Ama bu biçimin içeriğini doldurmak da çağımızın en ilerici insanının bir işi olabilir. Eğer arkadaşlar iddialırlarsa böyle bir yapıyı kazanabilirler. Şunu diyebilirler: *“Kürdistan’daki aydının uşaklaşması, kişisizliği, siyasal gelişmelerin dışında yaşayışı, yetişmesi, toplumsal gelişmenin az oluşu yüzünden sosyal olmaması, bütün bunların kişilerin durumunu güçleştirebileceği ve bunların fazla mesafe alamayacağı...”* Evet, bunlar

bir kader olarak alınırlarsa bu güçlerin yaşamaya da hakları yoktur. Bütün bunlar kader olarak kabul edilecekse daha siyasal mücadeleyi ne diye benimsiyoruz, sosyalizmi ne diye benimsiyoruz?

Tabii ki sosyalist örgütlenmeler sıcak savaş ortamında da barışıl ortamlar içinde de oluşabilir, büyük uluslar içinde de küçük uluslar içinde de oluşabilir, zengin bir materyalle de zayıf bir materyalle de oluşabilir, çok sayıda kadroyla da az sayıda kadroyla da oluşabilir, güçlü önderlerle de oluşabilir ve bunun yanında sıradan sosyalistler tarafından da oluşturulabilir. Bu konudaki farklar fazla belirleyici değildir, öyle çok güçlü, çok mühim şartlar değildir. Daha çok inanç, fedakarlık, biraz cesaret ve mücadele isteyen bir meseledir. Bu koşulların karşılanmasıyla birlikte rahatlıkla bir sosyalist teşkilat işi yürür. Ama çok kan döker, zorlanır, hemen tutuklanırlar, hemen hapse düşerler, hemen yaralanırlar, aç kalırlar, çok bitkin düşerler, bütün bunlar olabilir. Ama demin saydığım koşullar olursa, bu da bir sosyalist örgütlenmedir veya böylece sosyalist örgütlenme de olur. Fazla uzatamayız, yani eğer biz bu yapıyı daha da bu şekilde götürürsek ne yapacağız? Daha çok grup, daha çok adam, daha çok kitap okuma, ama örgütlenmede fazla gelişmeme. Beş-altı senedir daha çok bireysel çabalar harcayarak bir ton çevre oluşabilir, ama biz bunlarla övünemeyiz. Ortaya çıkan bu ürünlerin çok sınırlı olduğu, ancak belli bir hazırlığı ifade ettiği açıktır. Bizim daha çok bu hazırlık içinde ciddi görevlere hazırlandığımızda, daha kalıcı, daha ilerici sonuçlar için hazırlandığımız da açıktır.

Bundan sonraki dönemde uzun süreli geçirilen hazırlığı daha gelişmiş bir yapıya dönüştürmek ve böylece mücadeleyi biraz daha teknik, biraz daha modern bir süreç içine sokmak, fazla zaiyat vermeden, bu kadar insanın enerjisini boşa çar-çur etmeden, herkese belli görevler dayatmak ve mücadeleyi hem toplumsal temel içerisinde, hem görsel arenada daha çok hızlandırmak tarihi bir zorunluluktur. Böyle bir biçim, çağda da en uygun savaş, mücadele, örgüt biçimidir. Ülkedeki halkın da bizden en çok istediği bir çalışma biçimidir. Buna aday olacak arkadaşların bütün kişisel yeteneklerini buna uygun olarak geliştirmeleri, bunun bilinçli öncüleri olmaları ve bu konuda kendi özverilerini kullanmaları gerekir. Bu olursa bu işler yürür, niye yürümesin? Fakat olmasa, yani insan kendi özünü bu konuda kullanmazsa, biraz köleleşirse, dar görüşlü olursa, tabii ki olmaz, bu sosyalizmde yürüyemeyecektir. Bizim yapımız böyle bir yapı değildir. Arkadaşların inanç düzeyleri, fedakarlık düzeyleri hızlı bir sosyalist teşkilatlanmayı istemektedir. Dökülen kanlara, çekilen sıkıntılara, bu kadar yaşanan acı tecrübelerle karşın, eğer biz hâlâ bir örgütlenmeye yönelemezsek tarih bizi affetmeyecektir.

Sosyalist bir örgütlenmenin bizde zorunlu olduğunu ve bu örgütlenmenin reformist ve gevşek örgütlenmelerle halledilemeyeceğini, sosyalist bir ideolojinin ciddi, siyasal hedeflerle uğraşabileceğini ve bu ciddi siyasal hedefleri de gerçekleştirmek için ciddi bir örgüt, komünist bir örgüt

biçimini kazanması gerektiğini rahatlıkla söyleyebiliyoruz. Bu konuda tartışmanın bile yersiz olduğunu söyleyebiliyoruz. Evet, mutlaka bunun bazı kurallarını geliştireceğiz, ama bununla da tabii ki işler bitmeyecektir. Belli bir kurallar, ilkeler sistemine kavuşan bir sosyalist örgütlenmenin önüne çok ciddi pratikler koyması gerektiğini, bir yandan ciddi örgütlenmeler gerçekleştirmesi, öte yandan diğer örgütlenmelerini sıcak bir savaşla bütünleştirmesi gerektiğini de eklemeliyiz. Önümüzdeki en önemli örgütsel görevler de bunlardır. Bu görevleri çözmeye, günümüzün veya hareketimizin en acil sorunlarıdır. Arkadaşlara önlerindeki en acil sorun olarak ve asgari bir örgütsel hedef olarak; örgütlenmede özellikle merkezi yapıdan başlamak şartıyla giderek tabana doğru merkezi bir şekilde komiteleşmeyi, komiteleşmesini, çeşitli kitle örgütlerini geliştirerek yürütmeyi, çeşitli savaşçı kadrolarını geliştirerek örgütlenmeyi ve giderek bunu bütün üyelerine benimsetmeyi, böylece ülkedeki siyasal gelişmeler içerisinde, toplumsal gelişmeler içerisinde önder gücünü duyurmayı ve önder bir güç olarak hareket etmeyi belirtebiliriz.

Bu grup pratiğe yöneldiğinde umutlarımızla beraber tedirginliklerimiz, hatta endişelerimiz epey vardı. Öyle bir şey yapılmış ki, hayatımızın büyük bir bölümü bu amaca hepsedilmiştir. Bunlar önemli tabii, bütün komünistler hayatlarını bir davaya adanmış, gerçekten adanmış. Bunlar, yüzeysel olarak değil, bütün yaşamlarını, sadece gençliklerini ve bazı yanlarını değil, bütün manevi-maddi güçlerini böyle bir davaya adayabiliyorlar. Bu konuda epey örnek vardır. Tabii ki biz de büyük ölçüde bu amaçla kendi kişiliğimizi bir davaya adayabileceğimizi göstermişiz. Bu kuru bir cesaret değil, bu cesareti yaratan, böyle bir cesarete girişmeyi yaratan birçok toplumsal etken, birçok tarihsel etken de vardır. Bütün bunların bir sentezini yaparak bir dava adamı olmaya karar vermişiz. Bununla birlikte tabii ki mutlaka her davanın yoldaşları vardır, her davanın insanları vardır. Biz de bunları belli sayıda insanlarla yapmaya çalışmışız, ki tarihte hemen bütün kutsal davalar, bütün halkların bağımsızlık ve özgürce gelişmesini dile getiren bütün davalar az-çok seçkin bir yoldaş kitlesi tarafından savunulur. Bunlar en önde yürürler, mücadelenin başında bulunurlar ve tüm hayatlarını bu şekilde örnek olarak ortaya sererler. Tarihte tüm dava adamlarının yaptığını, günümüzde tüm komünistlerin yaptığını bizim yapmamız son derece doğaldır. Bu konuda *“herkes kişisel çıkarlarını düşünüyor, herkes kendi meslekleri icabı devrimcilik yapıyor veya herkes toplumla bağlarını koruyarak devrimcilik yapıyor”* deyip esas ölçülerimizi görmezlikten gelemeyiz. Aslında bu işin ölçülerini anlayıp bu ölçülerini kabul edeceklik, bunun gerektirdiği bilinci oluşturacak, bunun bizden beklediği cesareti, fedakarlığı oluşturacak ve tabii bunun yanında yaşama gücünü kendimizde oluşturacaktık.

Eskiden mücadeleye katılımlar bize büyük bir moral verdiği gibi büyük bir güç katacağına, çok önemli dava adamlarının

çıkacağına dair inancımızı da güçlendiriyordu. Fakat son dönemlerde durum biraz farklılaştı. Belki binlere varmıştı sempatanlarımız, halkla ilişkilerimiz, belki beş bine yakın güçlü savaşçı kadro da şu anda çıkarabiliriz, fakat eskiden olduğu gibi davaya büyük bir kutsallık derecesinde bakma durumu yok. Bu arkadaşların pratiğine, kendi pratiğimize veya bazı arkadaşların pratiğine yine bakmaya devam ediyoruz. Yaratılan bazı pratikler var ortada, bunlarda bazı kişilerin davranışlarını gözönüne getirdiğimizde, bu tip ilişkileri çok ciddi görme, bu tip ilişkilere alabildiğine değer verme anlayışından uzaklaşıldığını görüyoruz. Bunun sosyalizmden doğduğuna, sosyalizmin toplumun tarihine, toplumun bugünkü hayatına uygulanmasından kaynaklanıp inanmıyoruz. Daha çok toplumun bütün artıklarının, bütün pisliklerinin saflarımızda önemli oranda varlığını korumasından kaynaklanıp söylüyoruz. Gerçekten sosyalizmin hazmedemeyeceği, sosyalist bir otoritenin hazmedemeyeceği bir gerçekliktir. İster sömürgecilikten, ister eski toplumdan kaynaklanan davranışların arkadaşlarda etkin olmasından kaynaklansın, böyle bir pratik içerisinde yer alanların bazı pratiklerinin bu yolda bizi geriletebileceği, tedirgin edebileceği, bu yoldaki yüceliği kavramayacakları ve çok basit hatalar yapabilecekleri, dolayısıyla davanın kutsallık derecesini bozacakları, yüceliğine gölge düşürecekleri inancı uyanıyor. Tabii ki bu da bizi ciddi olarak düşündürüyor.

İnsanlar yaşamlarını bir davanın emrine koyabilirler, tarihte bunun örnekleri çoktur. İnsan soyuna mahsus bir davranıştır. Ama eğer bir davanın içinde yozlaşma veya bir davanın kadrolarında, yoldaşlarında her bakımdan çalışkanlık, bilinç, cesaret, işleri ferah bir şekilde yapma, sorun yaratmama konularında bir yozlaşma, durgunluk, hafiflik veya yeteri kadar zekice hareket etmeme, yani asalaklık diyebileceğimiz şeyler varsa, elbette ki bizim bu yapının içini eşelememiz, bu yapıdaki yanlış eğilimleri, çeşitli davranışları, varsa unsurları, eğilimlerini tespit etmemiz gerekeceği açıktır. Bir gemi düşünelim; çok güçlü dalgaların olduğu okyanuslarda yol alıyor ve o geminin içinde çeşitli fareler var veya sızıntı yapmış. Bazı kanallardan sürekli su akıyor gemiye... Kısaca gemi içindeki bazı şeyler gemiyi şuradan buradan batırmaya çalışıyorlar. Mutlaka bir tehlike var geminin içinde. Bu gemi okyanuslarda ilerleyecekse ve içte sızıntı yapmaya yol açan, gemiyi böyle kemiren şeyler varsa, mutlaka bunlara bir hal çaresi aramak gerektiği veya en azından bazı uyarılarda bulunmak gerektiği şarttır.

Devrim bir okyanustan tehlikeli şeylerle dolu bir yoldur. Bir okyanustaki fırtınalardan daha fazla fırtınaların yer aldığı bir süreçtir devrim süreci. Böyle olunca da bizim gerçekten bir gemi tayfası olarak ya da gemiyi yürüten bir tayfa olarak, çok sağlam bir şekilde gemiyi her türlü tehlikeye karşı korumamız, özellikle içte gemiyi böyle tahrip edecek bütün davranışları, görevlerini layıkıyla yerine getirmeyen bütün eğilimleri, ortadan kaldırmamız gerektiği açıktır. *"Bazı şeyler gerçekleşmiştir, mücadele bazı sonuçlar yaratabilmiştir, insanlar da belli ölçüde tatmin oldukları, belli ölçüde amaçlarına ermiş oldukları için, eskiden daha yakın ilişkilere şimdi pek değer verilmiyor"* denilebilir. Ancak bu kabul edilemez, çünkü sosyalistler olarak biz sosyalizm vasıtasıyla doğayı, toplumu, tarihi tanımaktan her zaman büyük bir zevk duyarız.

Sömürgeciliğin ve feodalizmin yarattığı akıl almaz yapıların, insanın yüreğini böyle taşlaştıran yapıların, elbette ki moralimizi yaktığını, bizde moral, insanlık bırakmadığını anlarız. Fakat bir de bu yapıyla savaşan güçler bu mücadeleye layık olamazlarsa, bu mücadelenin zorluğunu kavrayıp buna uygun alternatifleri geliştiremezlerse, tabii ki insanların kendilerini yeniden gözden geçirmeleri şarttır veya mücadelenin koşullarını yeniden gözden geçirmeleri gereklidir. Ama

şu söylenebilir; insan soyunun yapısında belli bir gelişme sürecidir. Hatta doğada en çok gelişmeye yatkın varlık insandır. Maddi alemin içerisinde, evren içerisinde kendini yenilemeye en açık varlık insan soyudur veya insan şekillenmesidir, insan beynidir, moral yapısıdır. Ancak insanın kendini yenilemesi mutlaka belli bir ideolojik, siyasal yapı içerisinde gerçekleştirilmelidir. Mevcut siyasal, ideolojik yapılar dışında yenilenmeyi düşünmek mümkün değildir. Belli bir davaya, belli bir mücadeleye atılmış insanlar için ideolojik-politik bir platform dışında yenilenme mümkün değildir. Bu olsa olsa küçük-burjuva rahatlığı anlamına gelebilir. Küçük-burjuvazinin sıkışması, küçük-burjuvaların hayattan, toplumdan korkularını, basit bir yaşantıyla gizleme, maskeleye düşüncesi olabilir.

Kürdistan'da çok güçlü olmasına rağmen, değer verilen bir ilişki olmasına rağmen ahabap-çavuşluk kokan arkadaşlıklardan tutun, her türlü aşiretçi kalıtsal ilişkilerden, özellikle bu ilişkilerin demokratik özünü inkar eden, buradaki demokratik muhtevayı kendi gerici kan ilişkileri, çıkar ilişkileri, şahsi ilişkileri için kullanan bütün anlayışlardan şiddetle nefret ediyoruz. Böyle kan bağına dayanan, ahabap-çavuşluğa ve belli bir yerelliğe dayanan yakınlıklar hiç anlamı olmayan ilişkilerdir. Bu acaba neden böyle oluyor?

Bu zihnen de olsa, hissi olarak da olsa, belki bir öngörü de olsa, mutlaka Kürdistan'daki toplumsal yaşantıya bu ögenin getirdiği tahribatta aranmalıdır. Kişilerin birbirlerine karşı profesyonelce değil, bir dava adamı olarak değil, tamamen böyle toplumumuzun iliklerine kadar kök salmış ve her türlü demokratik-ulusal gelişmeyi boğan, klan, aşiret ve kabilecilik, bölgecilik, mahallecilik ilişkileriyle birbirlerine bağlı kalmaları insanı oldukça düşündürüyor. Bu konular insanı bayağı rahatsız ediyor. Biz yapımızda bu özelliği mutlaka tasfiye etmek için mücadele verdik. Ama bu alanda yapılması gereken daha çok şeyler vardır. Fakat yine bunun da basit bir "kendimi düzeltelim" edebiyatıyla veya böyle bir pratik önlemle olamayacağını, bu konuda kişilerin derinliğine bir yenilenme, insanlık kültürü alanında kendilerini iyice yetiştirmeleri ve ayrıyeten her engin kültürlerden elde edecekleri en yararlı sonuçları bu topraklarda ortaya koymalarından geçeceğini bilmek gerekir. Bu tip kişiliklerin oluşumuyla belli bir saygınlığın oluşması, dolayısıyla belli bir yoldaşlığın oluşması beklenebilir.

İnsanın tarihte saygı duyduğu, görkemliliğine inandığı çok çeşitli, doğada olsun, toplumda olsun yapılar vardır. Biz bu konuda kendimizi son derece büyük görmüyoruz, tam tersine doğadaki ve toplumdaki bu görkemli yapılar karşısında ne kadar basit olduğumuzu görerek iğreniyoruz durumumuzdan. Ama insan belli bir otorite yarattı diye bunun gölgesine de sığınmaz, sığınıp da bu tip ilişkilerle toplumu daha geniş etkisi altına alamaz. Bu tip davranışlar basit davranışlardır. Belirttiğimiz gibi toplum tarihini ve maddenin

gelişim evrelerini iyi kavrayan kişi, bu tür ilişkilerden fazla bir şey bekleyemez. Ancak bu pratikler karşısında sert tavır da olacaktır. Bu kadar insanın tutumu aşınıyor, en başta insanın kendisine saygısı varsa, kendi yaşamına bir anlam kazandırmak istiyorsa, mutlaka bir savaş verecektir. Bizce bu savaşla olur, dostlukla olacağını sanmıyoruz. Mutlaka bir savaş olacaktır, kişiliğin yenilenmesi açısından tamamen bir savaş olur, ama bu savaşta mutlaka kafa, kol kuralım demiyoruz. Savaşın üslubu biraz sert kaçabilir, fakat önemli olan savaşın özünde yatan etkenler, savaşın dayandığı, savaşın amaçladığı faktörler gözönüne getirilirse, üslubun sertliği zannedildiğinden az tahribat yapar, hatta yapmaz bile.

Arkadaşlar bilmeliler ki, gayri ihtiyari de olsa bir sertlik tavrının ister haklı, ister haksız çok önemli nedenleri vardır. Bunu görebilmeleri gerekir. Bu grup pratiğimizde uzun yılların bir yaşantı pratiği olduğu için biz bunları bu şekilde belirtiyoruz. Yani biz bu arkadaşta, davranışlarına nasıl saygı gösterilmesi gerektiğini çok iyi biliriz. Aslında nerede, nasıl, ne zaman saygı gösterilmesi gerektiğini çok iyi biliriz, ama bir kişinin neresinin sakat olduğunu da az çok bilebiliriz. Bu konuda kaprislice, egoistçe olmayan ölçüler kısmen de olsa vardır. Fakat arkadaşların kişiliklerini genellikle geliştirmeyi, değiştirmeyi, tabii ki

anamlı gelebilir. Biz bunun derin anlamını kavrayabiliriz. Bu tip bir eylemle bu temelden yoksun bir eylem arasındaki farkı anlayabiliriz. Hayatta eylemlerin bir yığın politik, bir yığın sosyal, ideolojik etkisi vardır. İnsan yarattığı eylemlerin sonucunu düşünemezse yine bir köylüden farkı yoktur. Ama bunlar olmamalı tabii. Kişiler bu şekilde davranırlarsa eylemlerine ideolojik, siyasal hedef saptaması yapar ve bunu belli bir örgütlenmeye kavuşturarak bütün tedbirlerini düşmanın ağırlığı oranında, önündeki engeller oranında da alırlarsa, bu konuda da eylemler geliştirirlerse, buna saygı duymayacak insan, buna sevinmeyecek insan yoktur aslında. Bu konuda bir halkın kazanacağı çok şey vardır. Bunu inkar edecek insan da yoktur.

Bizim durumumuz şu açıdan önemlidir; komünistlerde her zaman bir ekip düşüncesi, bir komite düşüncesi vardır. Özellikle önümüzdeki dönem yeniden bir örgütlenmeye yöneleceksek arkadaşlar şunu göze almalı; benim çalışma stilim veya olaylara bakış açım, davranış özelliklerim önemlidir. Bu yapıdan benimle çalışabilen, ne dereceye kadar orantılı çalışabileceğini netleştirmiş bir ekip çalışmalıdır. Hatta şu da aslında göze alınabilinmelidir: Eğer benimle ciddi olarak çalışabilecek ekip oluşursa veya daha yararlı bir ekip oluşabilecekse hareketi

'beklenemez, çok güvendi' şeklinde kişide bir güven yaratmış olabilirim. Fakat bu güvene fazla dayanmamalı veya bu güvenin mutlaka kişilikten kaynaklanan ölçülerle şu veya bu oranda değiştirilebileceği saptanmalıdır. Biz kendimizi fazla büyük görmüyoruz, son derece güçlü, kuvvetli bir yapıda, manevi alanda olsun, diğer alanlarda da olsun yeterli görmüyoruz. Ama bu konuda bir yaşantı biçimini oluşturmaya çalışıyoruz. Arkadaşlar da kendi yaşantılarını, cesaretlerini yenilemeli ve her gün kendilerine yeni umutlar yaratmalıdırlar.

Her gün bir olaydır bizim yaşamımız. Öyle fosilleşmiş, taşlaşmış yapıda değillerse, eğer Kürdistan'daki değişiklik, yaratıcılık görevimizin ne kadar büyük olduğu anlaşılıyorsa kişiler de her gün kendilerini yenilemeleri gerektiğini iyi bilmelidirler. Arkadaşların bunu anlamayacaklarını sanmıyoruz. Ancak yenilenmeden, basit taklitçi davranışlara yönelme de anlaşılmalıdır. Yenilenme olsun kırk senede bir olsun, ama gerçekten bir yenilenme olmalı. Böyle olacağına olmasın daha iyidir. Arkadaşlarla bugüne kadarki çalışmalarda hiç güçlü bir ekip havası içinde çalışmadığımızı belirtmek isterim. Bu ister benim tavrımdan kaynaklansın, ister arkadaşların kişisel yapısından kaynaklansın, ama eğer önümüzdeki dönemde görev alacaksak birbirimizi çok iyi tanımak zorundayız. Sanıyorum şu ana kadarki yaşantı birliği, bizim birbirimizi tanımamızda önemli ipuçları verecek niteliktedir. Eğer tahlil gücü varsa birbirimizi tanırız. Örneğin bu kadar arkadaş, binlerce, onbinlerce arkadaş oluşturabilmişiz. Dikkat edilirse dürüst olduğunuzu, birbirinize karşı hayli güveninizin olduğunu siz kendiniz de görüyorsunuz. Birbirinize canınızı verebilecek kadar güveniyorsunuz, bundan şüphemiz yok. Ama demek istediğim kişileri tanımada ve onlara güvenmede ölçüler vardır. Bu yapıyı duraklatacak, bu yapıyı şu veya bu şekilde saptıracak bazı davranış, eğilim ve unsurlar da fazla yaşayamayacaklarını mutlaka bilmelidirler ve bu tipler bundan sonra geride kalacaklarını anlamalıdırlar. Layık oldukları yerde kalabileceklerini anlamalıdırlar.

Bu tip davalarda insan yorulmaz. Bu tip davalarda belki bir yıpranma olabilir, ama kişinin morali varsa, psikolojik ruh yapısı hâlâ canlıysa, bu kişi her gün kendini yenileyebilir, her gün mücadele enerjisini üretebilir. Bu yapı içerisine giren kişilerde de, özellikle Kürdistan'da devrim mücadelesini vermede gerçekten iddialı olan arkadaşlar da amaçlarını yenileyememelerini, amaçları hakkında berrak bir anlayışa varamamalarını, canlı bir zekaya sahip olamamalarını, cesarette çok güçlü olmamalarını görüyoruz. Ancak cesareti oluşturabileceklerine, bilinçlerini her zaman yenileyebileceklerine güveniyoruz. Eğer bunu yapamıyorlarsa, bu, bunların davanın önemini kavramadıklarını, davanın belli bir bilincini kendilerinde yaratamadıklarını gösterir. Ve bunların bütün önderliklerinden doğan zaafın da ondan kaynaklandığını, davanın özünü kavrayamadıkları için bunun hızla tabana doğru yayıldığını ve bir yığın olumsuz etki yarattığını da görüyoruz. Tabii ki bunun arkasında sosyal, siyasal, ideolojik yapının da mevcut olduğunu savunuyoruz. Yani sosyalizm, bağımsızlık mücadelesi veren halklar, bu yapıyı doğurmamış, tam tersine sömürgeciliğin, feodalizmin ve bunların karmaşık olarak oluşturdukları tüm ideolojik, politik kurumlar bizim bu kişilerin düşüncesini, beynini zift gibi kaplamıştır. Ve bu zift gibi kaplanan zekadan fazla bir yaratıcılık, zift gibi kararmış yürekten de fazla bir coşkunluk doğmuyor. Hepimiz de az-çok bu durumdayız. Ama önemli olan bu konudaki uğraş, bu davaya duyulan inancın büyüklüğü ile bu toplumun yarattığı baskıyı, tahribatı aşmaktır. Arkadaşların bunu yapabileceklerine olan inancımız oldukça büyüktür.

Zilan'ı doğru anlamak

Ali Haydar Kaytan

Zilan (Zeynep Kınacı) yoldaş, o büyük tarihsel eylemine yönelmeden önce, Parti Önderliği'ne yazdığı mektubunda, **“Yaşam iddiam çok büyük. Anlamalı bir yaşamın ve büyük bir eylemin sahibi olmak istiyorum”** diyordu. Bu sözlerde ifadesini bulan gerçeğin O'nun eyleminin bütün içeriğine damgasını vurduğu kesin. Bu satırlarda, intihar eylemi adı verilen bir eyleme hazır bir insanın ruh halini bulmak olanaksız. **Zilan** yoldaşın eyleminden habersiz biri bu satırları okuduğunda, bombalarla donattığı bedenini işgalci düşman birliğinin arasına dalıp patlamak üzere zamanla yarışan bir büyük devrimciyi asla kafasında canlandıramaz. Onu ölüme en uzak insan olarak tasarlar ve bunda yanılmış da olmaz. Gerçekten de burada bambaşka bir ruh hali içinde bulunan ve tepeden tırnağa yaşam kesilmiş gencecik bir insan var. Dopdolu geçirdiği üniversite yıllarını başarıyla geride bırakmış bir genç kız düşünün: Öğretmenleri ve okul arkadaşlarının takdirini kazanmış çalışkan bir öğrenci olmasının karşılığını, okul birincisi gelerek almış; tören kalabalığı önünde diplomasını dekanın elinden aldıktan sonra, seyircilere ve öğrenci arkadaşlarına adeta geleceğe ilişkin yaşam projesini açıklıyor. Bilinçli ve emek-yoğun çabalarının üretken sonucuna bakarak, başaracağından emin, coşku ve inanç dolu bir genç kızın yaşam kokan tablosunu çiziyor. Önünde belki zorlu yıllar var. Ama O, yaşamı sürekli bir mücadele olarak bellemiş ve bu kavgadan zaferle çıkacağını bilerek konuşuyor. **Zilan** yoldaşın görkemli ruh hali gerçekten böyledir. O, TC'yi derinden sarsan eylemine hazırlanırken, ebedi yaşam yolculuğuna çıktığını çok iyi biliyor. Zamana başarı ve zafer sunmakta iddialı; zamanı müthiş bir yoğunluk halinde yaşıyor ve değerlendiriyor; sözlerinde büyük güç fışkırıyor.

Yaşama karşı takınılan tutum, hele bir de yaşama kasteden çılgın soykırım uygulaması altında bir tükeniş durumu söz konusuysa, bir devrimcinin en belirgin özelliğini oluşturuyor. Yaşama saygı duymak ve hakkını vermek şart; bu yoksa, devrimci olunamıyor. Mevcut yaşam biçimini sorgulamak, soysuzlaştırılmış ve tümüyle çirkinlikten ibaret bir yaşam veya yaşam dışı durum karşısında zaptedilmez bir öfke duymak, buradan insanın gerçek doğasıyla uyum halindeki bir yaşam uğruna başarılı bir savaşım verme sonucunu çıkarmak ve böylesi bir yaşamı kendi kişiliğinde gerçekleştirmek, bir devrimcinin en temel varlık gerçeği oluyor. **Zilan** yoldaşın kişiliğinde bu çok nettir. Tanrısal nitelikteki yaşama tutkulu bağlılık, O'nun sözlerine olduğu kadar eylemine de çok güçlü bir biçimde yansıyor. Büyük yaşam manifestosu özelliği taşıyan mektubuna son noktayı koyduğunda bile, **“Yaşamı ve insanları çok sevdiğim için bu eylemi gerçekleştirmek istiyorum”** diyor.

Zilan yoldaşın eylemi, özgürlük ve eşitlik temeli üzerinde yükselen yeni yaşama çağırısıdır. Denilebilir ki, bu eylemin içinde hiç bulunmayan şey ölümdür. Bir örneğine daha tanık olunması olanaksız zalim bir sömürgeci egemenliğe karşı savaşan bir halkın ölüm kalım mücadelesinde en yaşamsal görevi başarmaya çalışan ve başaran biri için öldü diyebilir miyiz? O'nun eylemine intihar eylemi adını vermemiz doğru olabilir mi? Bu halkın bağımsızlık ve özgürlük davasına en büyük gücü katan ve zaferi kesinleştirecek ölçüde katkıda bulunan bir devrimci için ölüm nasıl bir şeydir. Bir düşünün, **“Eğer ölümün ruhunu gerçekten kavrayabilmek istiyorsanız, kalbinizi tam anlamıyla hayatın gövdesine açın”** diyor. **Zilan** yoldaşın yüreğini tam anlamıyla gerçek ve en yüce bir yaşamın gövdesine açmadığını kim iddia edebilir? O, biraz da yaşamın kendisi sayılacak kadar yaşam dolu bir eşsiz insan, adeta yaşama hükmeden bir tanrıcadır; insanın doğasına yaraşır bir yaşamın soylu koruyucu ve kollayıcı gücüdür; kutup yıldızı gibi, herkesi kendine çağıran yolu gösteriyor.

Yaşamın anlamını kavramaktan aciz olanlar ve yaşamdan nefret edenlerin, büyük eyleme kalkışmak

için hiçbir gerekçeleri yoktur. Böylesi kimseler için yaşam bir yükür ve bir an önce bu yükten kurtulmak isterler. İntihar, aslında yük saydıkları yaşamdan kurtulmak için çırpınan kimselerin bulduklarına inandıkları bir çözüm yoludur. Ancak yaşamı ve insanları sevmek, kişiyi büyük eylemin sahibi olmaya götürebilir. Bütün büyük devrimcilerin gerçekliği budur. **Zilan** yoldaşın ardılı olduğunu söylediği büyük devrimcilerde de yaşam karşısında aynı kararlı tutumu görmek zor değil. Burada hemen **Kemal Pir** yoldaşın sözleri aklı geliyor. **Kemal** yoldaş da bedenini eriterek sürdürdüğü ve zaferle taçlandığı o büyük 14 Temmuz eylemi sırasında **“Biz yaşamı uğruna ölünecek kadar seviyoruz”** diye haykırıyordu. O'nun bu haykırışı **Zilan** yoldaşın anlamalı sözleriyle tamamen çakışıyor. Bunun bir rastlantı olmadığı açık. Büyük devrimcilerin dili ortak ve bu da özgürlük dilidir. **Zilan** yoldaş her şeyiyle o görkemli özgürlük dilini konuşuyor.

Zilan yoldaşın düşüncesi ve eyleminde **‘anlamalı bir yaşam’** gerçeğinin bu ölçüde çarpıcı bir biçimde

kendisini ortaya koymasının ülke, ulus ve insan gerçeğimizle kopmaz bağı söz konusu. Kuşkusuz **Zilan** yoldaş Kürt halkının bağrından çıktı ve bu halkın tarihinden süzülüp gelmiş, ancak dışa yansımaya kadar derinliklerde bir yerde saklı kalmış en olumlu özelliklerini gün yüzüne çıkarıp temsil ediyor. Halkına son derece bağlı; onun hâlâ istediği gibi konuşturamadığı güzelliklerinin temsilcisi ve yüksek sesle dillendiremediği özlemlerinin tercümanı olarak tarihteki yerini alıyor. Halkın yüreğinin dili olmalarını istediği yoldaşları adına tüm dünyaya haykırıyor: **“Barışa, kardeşliğe, sevgiye, insana, doğaya ve yaşama en çok sevgi dolu olan biziz. Bu sevgidir bizi savaşa zorlayan. Ölmek ve öldürmek istemiyoruz”** diyor. Hemen ardından, **“Ama özgürlüğümüzü kazanmamızın da başka yolu yoktur”** diye ekliyor. Kendisi sadece Kürt halkının da değil, tüm insanlığın yüreğinin dili olmuş; insanlığa görevlerini hatırlatıyor. Faşist TC devletinin Kürt halkının kaderi haline getirmek istediği zulüm, kan ve gözyaşı politikasına karşı tüm insanlığı tutum belirlemeye çağırıyor. **“Susmak en büyük suçu işlemektir. Eğer gözlerinizin önünde akan bu kanı görüyor ve sessiz kalıyorsanız, en büyük suçlu sizlersiniz”** diye uyarıda bulunuyor.

Bir bütün olan insanlığın en kadim parçası insanlık dışı yöntemlerle tarihten silinmek istenirken, insanlığın suskun kalmasını kesinlikle kabul etmiyor.

Zilan yoldaş, Kürt halkını PKK önderliğinde yükselen diriliş mücadelesi öncesindeki gerçekliğine de parmak basıyor ve onu **“bir bütün olarak ulusal yokoluş sürecini yaşayan, soysuzlaşmanın eşiğine getirilen”, “ulusal değerlerini, beynini, ruhunu, öz kimliğini düşmana kaptıran bir halk”** olarak tanımlıyor. Daha da ileri gidiyor; **“sadece kimliği değil, beyni de egemenler adına çalışan, ona hizmet eden, onun için savaşan ve giderek hayvanlaşmanın eşiğine getirilen ve emperyalizmin de hizmetine sunulan”** bir halk gerçekliğinden söz ediyor. **“Yurtseverlik rolünden uzak, düşmana tabi, vatansız, tarihi egemenler tarafından yok edilen, gerçek aydınlarını istenilen düzeyde çıkaramayan yitik bir ülke ve halk gerçekliği”** ile yüzyüze bulunduğumuzu belirtiyor. PKK'nin öncülük ettiği mücadelesiyle böyle bir halki tarihte ilk defa yücelterek hak ettiği yere getirdiğini

devrim şehidine bağlılık, bu sözlerin dile getirdiği gerçekliğin doğru kavranmasını ve tutarlı bir cevap haline gelmesini gerektiriyor.

Soykırım sözcüğünü sıkça kullanıyoruz. Ama içerdeki dehşet verici gerçeği bilerek ve tüm çıplaklığıyla kavrayarak bu sözcüğü kullandığımız söylenemez. Hele ruhsal planda ve duyguyu boyutunda bu sözcükten çok fazla etkilendiğimizi iddia edemeyiz. Kimi zaman da aynı sözcük bizde esas olarak Hitler'in yaptığı soykırımları çağırıştırıyor. Veya kardeş halkların, Ermeniler ve Süryanilerin uğradığı mezalimi anımsıyoruz. Gaz odalarına doldurulan insanların sistematik bir kırım planı çerçevesinde gaddarca ortadan kaldırılması aklımıza geliyor. **“Etnik bir topluluğun sistematik bir biçimde yok edilmesi”** olarak tanımlanan soykırım, çoğunlukla fiziksel imha girişimlerini aklı getiriyor. Soykırım suçuyla itham edilen Türk egemenleri, soykırımın önüne bir **“sözde”** sözcüğünü eklemeyi çok severler. Belki ağır gelecek, ancak Kürt halkına karşı yapılan soykırım uygulaması karşısındaki duruşumuz **“sözde”** kalıyor. Bu soykırım uygulamasının kesintisiz devam etmekte olduğunu düşünürsek, bunun hiç de haksız bir yargı olmadığını kabul etmekte zorlanmayacağız.

Ne soykırımı ilişkin bilginin, ne de ruhsal tepkilerimizin Türk egemenlerinin soykırım pratiğini izah etmeye yetebildiğini kesinlikle söyleyemeyiz. Deneyimli bir gazeteci, duyarlı bir belge yazarı ve romancı olan **Eduardo Galeano**, belki de Latin Amerika örneğinde yerli halkların yokediliş olgusunu yakından tanımış olmasının sağladığı bilinçle soykırım olgusunu son derece çarpıcı sözcüklerle ortaya koyuyor. **“Soykırım planı: önce otu biçmek, hâlâ canlı olan son bitkiye kadar her şeyi kökünden sökmek. Toprağı tuzla sulamak... Sonra otun belleğini öldürmek. Bilinçleri sömürgeleştirmek için onları yok etmek; yok etmek için, geçmişlerini boşaltmak. Bölgedeki tüm sessiz tanıkları, hapishaneleri, mezarlıkları ortadan kaldırmak. Anımsamak yasaktı.”** Burada planı düzeyinde ele alınan soykırım Kürdistan'da neredeyse harfiyen ve hiç sapmaksızın hayata geçirildiği rahatlıkla belirtilebilir. **“Otun belleğini öldürmek. Bilinçleri sömürgeleştirmek için onları yok etmek; yok etmek için, geçmişlerini boşaltmak”**, Kürdistan gerçeğinde en yıkıcı soykırım uygulamasını ifade ediyor. **Zilan** yoldaşın kişiliği ve eylemi, böyle bir soykırım uygulamasına karşı yaşamı savunma ve zaferle götürmenin adı oluyor.

Başkan Apo yaptığı son çözümlemelerinden birinde, **“en bozulmuş neslin en basit fiziksel üreticileri”** diye bir tanımlamada bulunuyor. Buradaki tanımlamada Kürt erkeği en bozulmuş nesli anlatırken, kadın da bu erkeğin neslini sürdürmesini sağlayacak basit üretici olarak ortaya çıkıyor. Bozulmuş nesil yaşamın anlamından habersizdir; vatansız, kimliksiz, özgürlüksüz, tarihten habersiz, donmuş bir yürek ve silinmiş bir bellekle toprağın üstünde gezinebildiğinde ‘yaşıyorum’ diyebilir. En rahatsız edici ve tiksindirici koşullarda kendini rahatlığın pamuktan ellerine ve demirden yüreğine terkedebiliyor. Kimlik olmayınca, gururdan da söz edilemiyor. Tarih bilinci ve ulusal bilinç yokolunca, ulusal gurur da yitip gidiyor ve utanç duygusunun yaşanması mümkün olmuyor. Doğru ile yanlış, iyi ile kötü, güzel ile çirkin ayırtetme yetisini yitirmiş kimsede vicdan yoktur. Vicdan olmayınca, ne utancı ne de gururu yaşayabiliyor. Gerçekte ise böylesi bir tip hiç yaşamıyor.

Başka yerde de üzerinde duruldu: Tehcir, yani göçertme, Kürdistan'da uygulanan soykırım pratiğinin önemli unsurlarından biridir ve mevcut durumda düşmanın tarafından hâlâ ısrarla sürdürülüyor. **“Kök kazıma”**nın bir türü de budur. Sürgün; topraktan kopartmak, yaşamın üzerinde yeşerdiği zeminde sökülüp çıkarmak ve köksüzlüğe mahkum etmek demektir. Vatan sürgünü olan aynı zamanda yaşamın da sürgünü durumuna düşürülüyor. Bu ikili sürgün olgusu, Kürdistan'da uygulanan Türk soykırımının en **Devamı 23. sayfada**